

**TÜRKİYE’DE ULAŞIM GÖSTERGELERİNİN İLLER BAZINDA
ÇOK DEĞİŞKENLİ ANALİZ TEKNİKLERİ YARDIMI İLE
KARŞILAŞTIRILMASI**

Murat DARÇIN

**DOKTORA TEZİ
KAZALARIN ÇEVRESEL VE TEKNİK ARAŞTIRMASI**

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

**MAYIS 2006
ANKARA**

Murat DARÇIN tarafından hazırlanan TÜRKİYE'DE ULAŞIM GÖSTERGELERİNİN İLLER BAZINDA ÇOK DEĞİŞKENLİ ANALİZ TEKNİKLERİ YARDIMI İLE KARŞILAŞTIRILMASI adlı bu tezin doktora tezi olarak uygun olduğunu onaylarım.

Doç. Dr. Adnan SÖZEN
Tez Yöneticisi

Bu çalışma, jürimiz tarafından Kazaların Çevresel ve Teknik Araştırması Anabilim Dalında doktora tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof. Dr. Mustafa KURT

Üye : Prof. Dr. Güçlü YAVUZCAN

Üye : Doç. Dr. Adnan SÖZEN

Üye : Yrd. Doç. Dr. Ercüment DİZDAR

Üye : Yrd. Doç. Dr. Seda HATİPOĞLU

Bu tez, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü tez yazım kurallarına uygundur.

TEZ BİLDİRİMİ

Tez içindeki bütün bilgilerin etik davranış ve akademik kurallar çerçevesinde elde edilerek sunulduğunu, ayrıca tez yazım kurallarına uygun olarak hazırlanan bu çalışmada orijinal olmayan her türlü kaynağa eksiksiz atıf yapıldığını bildiririm.

Murat DARÇIN

**TÜRKİYE’DE ULAŞIM GÖSTERGELERİNİN İLLER BAZINDA
ÇOK DEĞİŞKENLİ ANALİZ TEKNİKLERİ YARDIMI İLE
KARŞILAŞTIRILMASI
(Doktora Tezi)**

Murat DARÇIN

**GAZİ ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
Mayıs 2006**

ÖZET

Ülkemizin değişik coğrafi bölgelerinde yer alan illerin, dengeli bir biçimde gelişmesinin sağlanabilmesi, ülke genelinde etkili bir kalkınma politikasının yürütülmesi ile mümkün olabilecektir. Ülke düzeyinde sağlıklı bir ulaştırma politikası oluşturulabilmesi için, iller ve bölgelerin ölçülebilir ve birbirleriyle karşılaştırılabilir ulaşım altyapı durumlarının bilinmesi büyük önem arz etmektedir. Ulaştırma sektöründe, alt sistemlerin birbirini tamamlayıcı bir yapı içinde gelişebilmesi için, ülkemizdeki plansız, birbirinden bağımsız, kısa vadeli çözümler yerine, mevcut ulaşım altyapı durumu tespit edilerek yatırımların yönlendirilmesi ve ulaşım imkânlarının ülke geneline dengeli dağılımı sağlanmalıdır. Bu çalışmanın ana amacı, Türkiye’nin mevcut idari yapısı esasına göre, 81 ile ait, gelişmişliği yansıtan seçilmiş sosyal ve ekonomik göstergeler ile ulaşım yapılarını yansıtan göstergeler kullanılarak, illerin, ulaşım yapılarının birbirleriyle ilişkilerini ortaya koymak, benzer il gruplarını belirlemek, farklılaşan illeri tespit etmek, ulaşım gelişmişliği açısından illerin sıralamasını yapmak yoluyla, Türkiye’nin ulaşım yapısını ortaya koymaktır.

Bilim Kodu : 708
Anahtar Kelimeler : Çok değişkenli istatistik, gelişme, il, ulaşım
Sayfa Adedi : 238
Tez Yöneticisi : Doç. Dr. Adnan SÖZEN

**COMPARISON OF CITIES' TRANSPORTATION INDICATORS IN
TURKEY WITH MULTIVARIATE DATA ANALYSIS**

(Ph. D. Thesis)

Murat DARÇIN

**GAZI UNIVERSITY
INSTITUTE OF SCIENCE AND TECHNOLOGY**

May 2006

ABSTRACT

Balanced development providing that cities those located in the different geographic sections of our country is able to possible with make use of effective development policy all around the country. Provinces and regions must be measurable and comparable one another that is important to know about transportation infrastructure circumstances for built a healthy transportation policy at the country level. Present capacity must be fixing, depends on fixed capacity new investments must arrange and provide balanced transportation potentiality all around the country instead of unplanned, independent from eachother, short timed solutios for the complementary subsystem development at the transportation estabilishment. Aim of this study is, detection of relation's transportation infrastructure with one another, to find smilar provinces group, to show become-dissimilar cities, to order provinces by development situation, exposure transportation infrastructure of Turkey by using chosen social and economical indicators and transportation situations which belong to 81 provinces according to present managerial essential situation of Turkey.

Science Code : 708

Key Words : Multivariate statistics, development, city, transportation

Page Number : 238

Adviser : Associate-professor Adnan SÖZEN

TEŞEKKÜR

Çalışmalarım boyunca değerli yardım ve katkılarıyla beni yönlendiren, her konuda büyük yardımda bulunan hocam Doç. Dr. Adnan SÖZEN'e, kıymetli tecrübelerinden faydalandığım hocam Prof. Dr. Mustafa KURT'a, Yrd. Doç. Dr.ERCÜMENT DİZDAR'a, istatistik metodların amaca uygun olarak seçimi konusunda, elektronik posta yoluyla yardımlarda bulunan Sn. Prof. Dr. Kazım ÖZDAMAR'a, istatistik uygulamalar konusunda elektronik posta yoluyla yardımına başvurduğum zamanlarda, ilgi ve bilgisini iyi niyetle paylaşan Öğt. Görevlisi Bahattin HAMARAT'a, değerli yardımlarından dolayı Yrd. Doç. Dr. A. Ender GÖKDEMİR'e, her konudaki büyük desteğiyle beni hiçbir zaman yalnız bırakmayan; çok değerli eşim E. Selcen DARÇIN'a teşekkürü bir borç bilirim.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖZET	iv
ABSTRACT	v
TEŞEKKÜR.....	vi
İÇİNDEKİLER	vii
ÇİZELGELERİN LİSTESİ.....	ix
ŞEKİLLERİN LİSTESİ.....	xii
HARİTALARIN LİSTESİ.....	xiii
SİMGELER VE KISALTMALAR.....	xiv
1. GİRİŞ.....	1
2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ARAŞTIRMASI.....	4
2.1. Kuramsal Temeller.....	4
2.1.1. Ulaştırma ve ulaştırma altyapısı kavramı.....	4
2.1.2. Türkiye’de ve dünyada ulaştırma.....	5
2.1.3. Ulaştırma altyapısının ekonomik ve kentsel gelişime etkisi	15
2.2. Kaynak Araştırması	20
3. MATERYAL VE METOT	32
3.1. Materyal	32
3.1.1 Çalışmada kullanılan değişkenler	32
3.2. Yöntem	37
3.2.1. Kanonik korelasyon analizi	42
3.2.2. Faktör analizi	47
3.2.3. Temel bileşenler analizi	51

Sayfa

3.2.4. Kümeleme analizi	55
3.2.5. Çok değişkenli varyans analizi	62
3.2.6. Ayırma analizi	63
3.2.7. Çok boyutlu ölçekleme analizi	67
4. BULGULAR VE TARTIŞMA	70
5. SONUÇ	154
KAYNAKLAR	162
EKLER	173
EK-1 Göstergeler	174
EK-2 Ekonomik gösterge değerleri	175
EK-3 Ulaştırma gösterge değerleri.....	177
EK-4 Standardize edilmiş sosyo-ekonomik gösterge değerleri	180
EK-5 Standardize edilmiş ulaştırma gösterge değerleri	182
EK-6 Anti-imaj Korelasyon Matrisi.....	185
EK-7 Yeniden üretilmiş korelasyon matrisi.....	187
EK-8 Hata (artık) matrisi	188
EK-9 İllerin faktör skorları matrisi	189
EK-10 Faktör skorlarına göre illerin sıralanışı	191
EK-11 Döndürmeden sonra faktör skorları	193
EK-12 Sınıflandırma bilgileri (orijinal gruplar).....	195
EK-13 Ayırma skorları.....	197
EK-14 Sınıflandırma bilgileri (çapraz değerlendirme).....	199
EK-15 Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 kümeleme (orijinal gruplar)	201
EK-16 Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 (çapraz değerlendirme)	203
EK-17 Sınıflandırma sonuçları-Düzey 1 kümeleme	205
EK-18 Temsili uzayda ölçülen mesafeler	206
EK-19 Modeli kullanarak hesaplanan farklar	216
EK-20 Karşılaştırma tablosu	226
ÖZGEÇMİŞ.....	237

ÇİZELGELERİN LİSTESİ

Çizelge	Sayfa
Çizelge 2.1. Türkiye ve dünyada yolcu taşımacılığı.....	5
Çizelge 2.2. Uluslararası karayolu ve demiryolu karşılaştırmaları.....	6
Çizelge 3.1. Çalışmada kullanılan çok değişkenli analiz yöntemleri.....	38
Çizelge 4.1. Değişkenlere ilişkin özellikler.....	71
Çizelge 4.2. Setler içi korelasyon katsayıları (Ulaştırma değişkenleri).....	72
Çizelge 4.3. Setler içi korelasyon katsayıları (Ekonomik değişkenler).....	74
Çizelge 4.4. Setler arası korelasyon katsayıları	75
Çizelge 4.5. Kanonik korelasyon katsayıları.....	76
Çizelge 4.6. Varyans açıklama oranları	77
Çizelge 4.7. Standardize edilen ulaştırma kanonik değişken katsayıları	77
Çizelge 4.8. Standardize edilen ekonomik kanonik değişken katsayıları	78
Çizelge 4.9. Değişkenler-kanonik değişkenler arasındaki korelasyonlar.....	80
Çizelge 4.10. KMO ve Bartlett'in küresellik testi.....	85
Çizelge 4.11. Ortak faktör varyansları.....	86
Çizelge 4.12. Toplam açıklanan varyans.....	87
Çizelge 4.13. Döndürülmüş faktör matrisi.....	89
Çizelge 4.14. Ortak faktör varyansları.....	90
Çizelge 4.15. Toplam açıklanan varyans	91
Çizelge 4.16. Rotasyonsuz faktör matrisi.....	92
Çizelge 4.17. Döndürülmüş faktör matrisi.....	93
Çizelge 4.18. Faktör skorları katsayı matrisi.....	96
Çizelge 4.19. Genel faktör skoruna göre illerin sıralanışı	97

Çizelge	Sayfa
Çizelge 4.20. Bartlett'in küresellik testi	100
Çizelge 4.21. Faktörlerin açıkladıkları varyanslar	100
Çizelge 4.22. Döndürmeden sonra varyans yüzdeleri.....	103
Çizelge 4.23. Döndürmeden sonra faktör yükleri	103
Çizelge 4.24. Döndürmeden sonra değişkenlerin faktörlere katkısı (%)	105
Çizelge 4.25. Genel faktör skoruna göre illerin sıralanışı	106
Çizelge 4.26. Küme üye sayıları	111
Çizelge 4.27. Küme üyelikleri	111
Çizelge 4.28. İstanbul ili çıkarıldıktan sonra oluşan küme sonuçları.....	112
Çizelge 4.29. Altı il çıkarıldıktan sonra oluşan 3'lü küme sonuçları	113
Çizelge 4.30. Altı il çıkarıldıktan sonra oluşan 4'lü küme sonuçları	114
Çizelge 4.31. Bölge birimleri düzey-1 sınıflandırması.....	115
Çizelge 4.32. Grup ortalamalarının eşitliği testi	122
Çizelge 4.33. Ayırıcı faktörler ve açıkladıkları varyans oranları.....	123
Çizelge 4.34. Anlamlılık testi sonuçları	124
Çizelge 4.35. Yapı matrisi	125
Çizelge 4.36. Ayırıcı güçlere göre gruplar	126
Çizelge 4.37. Sınıflandırma fonksiyonu katsayıları	127
Çizelge 4.38. Sınıflandırma sonuçları	129
Çizelge 4.39. Ayırıcı faktörler	130
Çizelge 4.40. Anlamlılık testleri.....	130
Çizelge 4.41. Yapı matrisi	131
Çizelge 4.42. Grup merkezlerinden uzaklıklar	132

Çizelge	Sayfa
Çizelge 4.43. Sınıflandırma sonuçları.....	132
Çizelge 4.44. Ayırıcı faktörler	133
Çizelge 4.45. Anlamlılık testleri.....	133
Çizelge 4.46. Yapı matrisi	133
Çizelge 4.47. Grup merkezlerinden uzaklıklar	134
Çizelge 4.48. Sınıflandırma sonuçları.....	134
Çizelge 4.49. Ayırıcı faktörler	135
Çizelge 4.50. Anlamlılık testleri.....	135
Çizelge 4.51. Yapı matrisi	135
Çizelge 4.52. Grup merkezlerinden uzaklıklar	136
Çizelge 4.53. Sınıflandırma sonuçları.....	136
Çizelge 4.54. Grup ortalamalarının eşitliği testi	137
Çizelge 4.55. Ayırıcı faktörler ve açıkladıkları varyans oranları.....	138
Çizelge 4.56. Yapı matrisi	139
Çizelge 4.57. Koordinat değerleri.....	142
Çizelge 4.58. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller).....	144
Çizelge 4.59. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller).....	145
Çizelge 4.60. Koordinat değerleri.....	146
Çizelge 4.61. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller).....	148
Çizelge 4.62. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller).....	149
Çizelge 4.63. Koordinat değerleri.....	150
Çizelge 4.64. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller).....	152
Çizelge 4.65. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller)	153

ŞEKİLLERİN LİSTESİ

Şekil	Sayfa
Şekil 2.1. Ulaştırma sektöründeki gelişmenin bölgesel gelişmeye etkisi	15
Şekil 4.1. Bileşen-özdeğer ilişkisi.....	88
Şekil 4.2. Genel faktör skorlarına göre illerin grafiksel görünümü.....	98
Şekil 4.3. Genel faktör skorlarına göre illerin konumsal sıralanması.....	99
Şekil 4.4. Faktörlerin gösterdikleri değişkenlik	101
Şekil 4.5. Değişkenlerin konumu.....	101
Şekil 4.6. İllerin konumları-1 (Döndürmeden önce)	102
Şekil 4.7. İllerin konumları-2 (Döndürmeden önce)	102
Şekil 4.8. Döndürmeden sonra değişkenlerin konumları	104
Şekil 4.9. Genel faktör skorlarına göre illerin grafiksel görünümü.....	107
Şekil 4.10. Döndürmeden sonra illerin konumları	108
Şekil 4.11. Küme elemanlarının küme merkezinden ortalama uzaklıkları...110	
Şekil 4.12. İllerin iki boyutlu görünümü	143
Şekil 4.13. İllerin iki boyutlu görünümü (İstanbul hariç).....	147
Şekil 4.14. İllerin iki boyutlu görünümü (Altı il hariç).....	151

HARİTALARIN LİSTESİ

Harita	Sayfa
Harita 4.1. Altı kümeye ayrılan iller	116
Harita 4.2. İstanbul çıkarıldıktan sonra illerin dört kümeye ayrılması	117
Harita 4.3. Altı il çıkarıldıktan sonra illerin üç kümeye ayrılması	118
Harita 4.4. Altı il çıkarıldıktan sonra illerin dört kümeye ayrılması	119
Harita 4.5. Bölge birimleri düzey-1 sınıflandırması.....	120

SİMGELER VE KISALTMALAR

Bu çalışmada kullanılmış bazı simgeler ve kısaltmalar, açıklamaları ile birlikte aşağıda sunulmuştur.

Simgeler	Açıklama
dwt	Deedweight ton
km	Kilometre
km²	Kilometrekare
sig.	Önem düzeyi
df	Serbestlik derecesi
Kısaltmalar	Açıklama
AB	Avrupa Birliği
DPT	Devlet Planlama Teşketi
ECMT	European Conference of Ministers of Trans.
GSMH	Gayri Safi Milli Hasıla
GSYİH	Gayri Safi Yurtiçi Hasıla
MANOVA	Çok Değişkenli Varyans Analizi
MSD	Multi Dimensional Scaling
NCSS	Number Cruncher Statistical System
PCA	Principle Component Analysis
SACTRA	Standing Advisory Comm. Trunk Road Ass.
TCDD	Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları
TEN	Trans-European Transport Network
THY	Türk Hava Yolları
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
XLSTAT	Excel, veri analizi ve istatistiksel uygulama

1. GİRİŞ

Doğal kaynaklar, coğrafi etkenler, tarihi, demografik ve kültürel faktörler gibi birçok husus bölgeler ve iller arasındaki farklılıkların oluşmasına neden olmaktadır.

Ülkemizin değişik coğrafi bölgelerinde yer alan illerin dengeli bir biçimde gelişmesinin sağlanabilmesi, ülke genelinde etkili bir kalkınma politikasının yürütülmesi ile mümkün olabilecektir. Kalkınmanın motoru da, modern ekonomilerde gelişmenin anahtar faktörü olan, ticari ve kültürel alışverişin vazgeçilmez olgusu ulaştırma dır.

Ülke düzeyinde sağlıklı bir ulaştırma politikası oluşturulabilmesi için, iller ve bölgelerin ölçülebilir ve birbirleriyle karşılaştırılabilir ulaşım altyapı durumlarının bilinmesi büyük önem arz etmektedir. Bu tür çalışmalarda ortaya konulan sonuçlar, mevcut politikaların yeterliliği veya yetersizliğini değerlendirebilme olanağı sunarak başarısını test etmesinin yanı sıra yerel boyutla tutarlı, günün koşullarına uygun yeni ulaştırma politikaları üretebilme imkânı da sunmaktadır.

Bu çalışmanın başlıca amaçları şunlardır:

1. Ana gelişme bileşenlerinden birisi olan ulaştırma altyapısının ülkemizdeki durumunu, diğer ülkelerle (özellikle Avrupa ülkeleriyle) karşılaştırmalı olarak ortaya koymak,
2. Sosyo-ekonomik göstergeler seti (q değişken) ile ulaştırma göstergeler seti (p değişken) baz alınarak, sosyal ve ekonomik gelişme ile ulaştırma altyapısı arasında illere göre bir ilişki olup olmadığını belirlemek,
3. Sosyo-ekonomik durum ve ulaştırmaya ilişkin seçilen değişkenler baz alınarak, illerin ulaştırma hizmet düzeylerini belirlemek,

4. Belirlenen ulaştırma yapıları doğrultusunda illerin sıralamasını yapmak,
5. Benzer özellikleri taşıyan il gruplarını belirlemek,
6. İllerin coğrafi konumlarının ayırmada etkinliğini belirlemek.

Ulaştırma sektöründe, alt sistemlerin birbirini tamamlayıcı bir yapı içinde gelişebilmesi için, ülkemizdeki plansız, birbirinden bağımsız, kısa vadeli çözümler yerine, mevcut altyapı durumu tespit edilerek, bu doğrultuda yatırımların yönlendirilmesi ve ulaşım imkânlarının ülke geneline dengeli dağılımı sağlanmalıdır. Bunu sağlamak için ulaştırma altyapısını düzenleyecek ana planlar hazırlanmalıdır. Bu çalışmada, bu tür planlamalara ışık tutacak, ülkemizdeki ulaşım altyapı durumunu iller bazında ortaya koyacak sonuçlara ulaşmak amaçlanmaktadır.

Bu çalışmada ayrıca, ulaştırma altyapısı bakımından aynı grupta yer alan illerin birbiriyle karşılaştırılarak trafik problemlerinin çözümünde diğerine model teşkil edebilecek illerin tespiti de amaçlanmıştır.

Çalışma, Türkiye'nin mevcut idari yapısı esasına göre 81 ile ait, gelişmişliği yansıtan seçilmiş sosyal ve ekonomik göstergeler ile ulaştırma yapılarını yansıtan güvenli ve tutarlı veri bulunabildiği ölçüde kullanılan ulaştırma göstergelerini kapsamaktadır.

Değişkenler; belli bir dönem içindeki gelişmeleri değil, belirli bir dönemdeki mevcut durumu yansıtmaktadır. Dolayısıyla, yapılan analiz bir kesit çalışması niteliğindedir.

İllerin sosyo-ekonomik göstergeler seti ile ulaştırma göstergeler seti arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koymak için Kanonik Korelasyon Analizi uygulanmıştır.

İlleri ulaştırma ve sosyo-ekonomik değişkenlere göre sıralamada Temel Bileşenler Analizi (Principal Component Analysis), benzer özellikteki illeri bir araya getirerek k sayıda farklı il grupları oluşturmak için Kümeleme Analizi uygulanmış ve her grup sayısında gruplamanın uygun grup olup olmadığını analiz etmek için Çok Değişkenli Varyans Analizi yapılmıştır.

İlleri farklı gruplara ayırmada hangi değişkenlerin ayırıcı faktör olduğunu ve illerin yer aldığı coğrafi bölgelerin konum değişkeninin ayırmadaki rolü Ayırma Analizi ile belirlenmiştir.

Ulaştırma göstergelerinin de dahil edildiği veri setleri kullanılarak yapılan illerin gelişmişlik düzeyleri ile ilgili DPT tarafından planlama amaçlı yapılan çalışmalarla diğer kişilerin yaptıkları özel amaçlı çalışmalar mevcut olup, bu çalışmada ulaştırmaya ilişkin göstergeler ağırlıklı olarak kullanılarak illerin ulaşım altyapı hizmetlerinin seviyeleri ve farklılıkları ortaya konmuştur. Bölgeler ve iller arasında dengeli kalkınmanın sağlanabilmesi ve ulaştırma modları arasındaki dengenin sağlandığı sağlıklı bir ulaşım politikası oluşturabilmesi için, illerin sıralanmaları, gruplandırılmaları ve ulaştırma altyapı hizmetleri bakımından benzerlikleri ile farklılıklarının ortaya konulması oldukça önemlidir.

İller, büyüme performanslarını ve genel gelişim trendlerini etkileyen önemli ayrıcalıklar göstermektedirler. Gelişme stratejileri belirlenirken, illerin ekonomik ve sosyal göstergeler itibarıyla gösterdikleri performansla birlikte, ulaşım altyapısının durumunun bilinmesi ve sahip oldukları potansiyel değerlerin saptanması ulusal planlar için iyi bir alt yapının kurulmasına yardımcı olabilecektir.

2. KURAMSAL TEMELLER VE KAYNAK ARAŞTIRMASI

2.1. Kuramsal Temeller

Ulaştırma olgusunu aşağıdaki şekilde açıklamak mümkündür:

İnsanların yaşam çevresinin kişilere ve eşyalara yer ve zaman yararı sağlayan çok önemli bir bileşeni olarak [1] sosyal yaşam kalitesinin devamını sağlayan ulaştırma [2], hayatın en önemli gerekliliklerinden birisidir [3].

Ulaştırma, kişilerin ve eşyaların zamanında, hızlı, güvenilir, konforlu bir şekilde yer değiştirmesi yönüyle, zamanı kısaltıp mekanları birbirine yaklaştırarak, iktisadi ve sosyal gelişmenin lokomotifini oluşturmaktadır.

Ulaştırma, sosyal, kültürel ve ekonomik faaliyetlerin kilidi olup, dengeli bir ulaştırma sisteminin varlığı ülkelerin kalkınması için vazgeçilmez bir olgudur.

2.1.1. Ulaştırma ve ulaştırma altyapısı kavramı

Ulaştırma, kişilerin ve malların belli amaç doğrultusunda bir noktadan diğer bir noktaya taşınması eylemidir. Bir başka deyişle, bir yarar sağlamak üzere kişi ve eşyanın ekonomik, hızlı ve güvenli olarak yerlerini değiştirmesidir [4].

Doktrinde, askerlikte, karayolları inşaatında, demiryollarında, havacılıkta ve ekonomik yapı analizlerinde kullanılan altyapı kavramı, ekonomideki üretim imkânlarının yaratılması veya geliştirilmesini sağlayan unsurların hepsini ihtiva etmekte olup, ulaştırma altyapısı, planlama, uygun standartların seçimi, inşaatı, hizmete verilmesi ve periyodik onarımı içerir [5].

Ulaşım altyapı harcamaları, yüksek miktarda finansman kaynağına ihtiyaç duyması ve üretim artışı sağlaması için uzun vade gerektirmesi nedeniyle özellikle gelişmekte olan ülkeler için enflasyonu artırıcı etki yapmaktadır.

2.1.2. Türkiye’de ve dünyada ulaştırma

Sınırların ortadan kalktığı, rekabetin arttığı dünyamızda yaşanan bu değişimi en fazla etkileyen ve etkileyecek olan sektörlerden biri ulaştırma sektörüdür. Sanayileşmenin hızla gelişmesine, nüfus artışına ve yerleşim merkezlerinin yaygınlaşmasına paralel olarak, ulaştırma sistemleri de konfor, hız ve güvenilirlik yönünden devamlı gelişmeler kaydetmektedir [6].

Küreselleşme ve bölgeselleşme bağlamında, uluslararası arenada, ulaştırma sektörünün liberalizasyonu; ulusal altyapı şebekelerinin entegrasyonu; daha etkin, rekabetçi ve güvenli bir hizmet sunumu için ortak politikalar belirlenmektedir. Bu politikalarda, ekonomik gelişmenin yadsınamaz bir unsuru olarak ulaştırma alt sistemlerinin koordineli ve kombine yapıda faaliyet göstermesi temel alınmaktadır [6].

Karayolu taşımacılığı

Karayolu taşımacılığı, üretim yerinden tüketim mahalline aktarmasız ve hızlı taşıma yapılmasına uygun olması nedeniyle, diğer taşıma türlerine göre daha fazla tercih edilmektedir.

Ekonomik kalkınmanın ve refahın gelişmesinde büyük önemi olan karayolu taşımacılığı, kendi bünyesi içinde başlı başına ekonomik bir faaliyet olduğu gibi, diğer bütün sektörlerle de çok yakın ilişkisi olan ve bu sektörleri olumlu veya olumsuz yönde etkileyen bir hizmet türü konumundadır [7, 4].

Çizelge 2.1. Türkiye ve dünyada yolcu taşımacılığı, 1999 (%) [6, 7]

Ülke	Karayolu	Demiryolu	Denizyolu	Havayolu
ABD	27,2	38,3	24,0	10,5
Almanya	58,2	22,0	12,0	7,3
Türkiye	96,2	2,1	0,1	1,8

Ülkemizde diğer ülkelerden farklı olarak yolcu taşımacılığının % 96'sı (Çizelge 2.1), yük taşımacılığının % 90 kadarı karayolları ile yapılmaktadır. Trafik kazaların ana sebebi de karayollarındaki bu yoğunlaşmadır [6].

Demiryolu taşımacılığı

Türkiye'de yolcu taşımada, 1950 yılında genel ulaştırma sistemleri içinde % 42 olan demiryollarının payı, 1955 yılında % 22'ye, 1999 yılında % 2'ye kadar düşmüştür.

Çizelge 2.2. Uluslararası karayolu ve demiryolu karşılaştırmaları [8]

ÜLKE	1000 km ² 'ye düşen karayolu (km)	1000 km ² 'ye düşen Demir yolu (km)	1 km demir yoluna düşen karayolu (km)	10000 nüfusa düşen karayolu (km)	10000 nüfusa düşen demir yolu (km)	Nüfusun demir yolu ile seyahat sıklığı
Türkiye	454,5	11,1	40,9	51,6	1,3	1,1
İngiltere	1525,4	69,9	21,8	62,2	2,9	16,5
Almanya	1803,9	100,4	18,0	78,2	4,4	20,1
Danimarka	1661,3	47,5	35,0	135,1	3,9	28,5
İtalya	1592,6	54,1	29,4	82,8	2,8	9,4
Hollanda	3031,3	67,6	44,8	78,6	1,8	....
İspanya	1312,4	24,7	53,1	164,4	3,1	14,2
Belçika	4859,0	115,3	42,1	143,9	3,4	16,0
Fransa	1794,9	53,7	33,4	165,8	5,0	15,0
İsviçre	1724,0	71,6	24,1	98,9	4,1	47,3
Norveç	236,4	10,5	22,4	203,3	9,1	11,1
Avusturya	1584,0	66,3	23,9	164,1	6,9	23,3
İsveç	476,7	21,9	21,8	241,0	11,1	4,0
Finlandiya	231,9	17,3	13,4	150,8	11,3	11,1
Çek Cumh.	1618,5	120,4	13,4	125,2	9,3	17,2
Slovakya	875,5	74,7	11,7	79,4	6,8	11,8

Yük taşımada 1950 yılında % 78 olan demiryollarımızın payı, 1955 yılında % 61'e, 1999 yılında % 5'e kadar düşmüştür [7].

Çizelge 2.2'de de görüldüğü gibi ülkemizde kişi başına düşen demiryolu miktarı oldukça azdır. Ayrıca insanımızın mevcut demiryoluyla seyahat sıklığının da diğer ülkelere göre düşük olması, demiryollarımızın konfor ve/veya ulaşılacak yer olarak kişisel tercihleri etkileyecek kadar yeterli olmadığının göstergesidir.

AB'de demiryolları, ulaştırmayı bir bütün olarak ele alıp taşımada bütün sektörlerden yararlanan kombine taşımacılığın önemli bir bileşenidir [9].

Denizyolu taşımacılığı

Hızla gelişen teknolojilere paralel olarak günümüz dünyasında deniz ve denizcilik; yük ve yolcu taşımacılığı başta olmak üzere, gemi inşa sanayi, liman hizmetleri, deniz turizmi ile bir ticaret ve hizmet dalıdır. Denizyolu ulaştırmasının faaliyet alanı uluslararası bir özellik taşımaktadır. Uluslararası siyasi, ekonomik gelişme ve koşullar deniz ulaştırmasının kural ve yöntemlerini belirlemektedir [4].

Türk Deniz Ticaret Filosu 2001 yılı Ocak ayında bir önceki yılın aynı ayına göre 2 basamak alta düşmüş ve 9 milyon 60 bin DWT (Deedweight ton) olan filosuyla dünya sıralamasında 20. sıraya yerleşmiştir. DWT üzerinden yapılan sıralamaya göre Panama 169,3 milyon DWT ve 5.108 gemilik filosuyla birinci sırada yer alırken, Liberya 76,7 milyon DWT ve 1.477 gemiyle ikinci, Malta 45,5 milyon DWT ve 1.441 gemiyle üçüncü ülke olmuştur. 9 milyon DWT ve 902 gemi ile dünyadaki payı % 1,2 olan ülkemiz; komşu ülke olarak nitelendirilen Yunanistan, Kıbrıs Rum Kesimi, Rusya, İran, Mısır, Bulgaristan, Ukrayna, Romanya, Irak, İsrail, Suriye, Lübnan ve Gürcistan grubu arasında üçüncülüğü almaktadır [6].

Bugün dünya ticaretinin yaklaşık yüzde 80'i deniz yolu ile yapılmaktadır. Denizyolu taşımacılığının diğer taşıma türlerine göre avantajları fazladır.

Denizyolu taşımacılığı, demiryolu taşımacılığına oranla 3,5 kat, karayolu taşımacılığına oranla 7 kat ucuzdur. Diğer avantaj ise özellikle sanayi hammaddesini oluşturan büyük miktarlardaki yüklerin bir defada bir noktadan diğer bir noktaya taşınması imkânını sağlaması olarak belirtilebilir [4].

Havayolu taşımacılığı

Havayolu taşımacılığı, kısa sürede çok hızlı teknolojik ve yapısal değişiklikler gösteren bir sektördür. Bir yandan geniş kapasiteli, yakıt tasarrufu sağlayan, düşük gürültü ve emisyon seviyelerine sahip uçakların geliştirilmesinin; hava yolu şirketlerinin faaliyetleri, yönetimi, hizmet kalitesi ve kapsamı üzerinde büyük ölçüde etkisi olurken diğer yandan serbestleşme, özelleştirme, sektörün daha ticari bir yapıya dönüştürülmesi ve işbirliklerinin oluşması sektörün yapısını değiştirmiş ve sektörü tüketicilerin hakim olduğu bir pazara dönüştürmüştür [4].

Türkiye’de havayolu ulaştırması sektörü, 14.10.1983 tarihinde kabul edilen 2920 sayılı Sivil Havacılık Kanununun yürürlüğe girmesiyle birlikte, özellikle 1980’lerin ikinci yarısından itibaren belirgin bir gelişme içine girmiştir. Bu dönemde THY’nın bir modernizasyon ve standardizasyon programı çerçevesinde filosunu geliştirmeye başladığı, hizmet standartlarını yükseltme çabasına girdiği ve yurtiçi hatlardan ziyade ekonomik açıdan avantajlı dış hatlara yönelmekte olduğu görülmektedir. Aynı dönemde, özel sektör havayolu işletmelerinin sayılarında, filo kapasitelerinde ve sektörden aldıkları payda da önemli artışlar gözlenmiştir. İşletme sermayesi sıkıntısı nispeten yaşlı uçaklarla operasyon yapma dezavantajı, bakım-onarım ve diğer alt yapı imkânlarının yetersizliği, faaliyetlerin her kademesinde kalifiye personel temininde karşılaşılan güçlükler ve sektörün yeteri kadar desteklenmemesi, özel havayolu işletmelerinin genelde karşılaştıkları sorunlar olmuştur [10].

Kentiçi ulaşım

Kentsel gelişmeyi etkileyen süreçlerin en önemli bileşenlerinden birisi de kentsel ulaşım politikalarıdır [11].

Kentiçi ulaşımın düzenlenmesi ve planlanması arazi kullanımının ve ana kent planlamasının omurgasını oluşturmaktadır.

Ülkemizde son dönemde azalan nüfus artış hızına rağmen, kentleşme sürmekte ve kentlerde yaşayan nüfus oranı artmaktadır. VIII. Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminin sonunda kentsel alanlarda yaşayan nüfusun 54,7 milyona ulaşması beklenmektedir. Kişi başına yolculuk üretim katsayısının 1,0 olacağı varsayımıyla bir günde yaklaşık 54,7 milyon motorlu araç yolculuğu yapılacağı dikkate alındığında, kentiçi ulaşım gereksiniminin boyutları ortaya çıkmaktadır. Kentlerimizde artan eğitim ve kültür düzeyleri, ekonomik ve sosyal faaliyetler, gelir ve refah düzeyi ve otomobil sahipliği, kentiçi ulaşım taleplerinin kentsel nüfustan daha hızlı artmasına yol açmaktadır [6].

Karayolları kent merkezlerinde doyum noktasına ulaşmıştır. Endişe verici hal alan hava kirliliğinin ana nedenlerinden birini teşkil eden karayolu taşımacılığı alternatif çevreci sektörlerle kaydırılmalıdır. Kent içinde trafik sıkışıklığını önlemek, kazaları azaltmak, enerji ve zaman tasarrufu sağlamak için çevre dostu toplu taşıma sistemleri yaygınlaştırılmalıdır. Ulaşımda özel araca bağımlı olan kentlerin, toplu ulaşımın geliştiği kentlere oranla gerekli ekonomik performansı gösteremediği açıktır [12].

Oldukça fazla sayıda yeni şehir toplu taşıma sisteminin (özellikle hafif raylı sistemlerin) dünya genelindeki şehirlerde hızla gelişmekte olduğu aşikârdır. Bu tür sistemleri inşa etmenin ana amacı araç kullanımını düşürmek, böylece yol tıkanıklığı ve çevresel zararları azaltmaktadır [13].

Sağlıklı bir ulaştırma yapısına kavuşmak için, bireysel taşımacılığı özendirecek yatırımlardan kaçınılmalı, hatta bazı alanlarda özel oto kullanımı sınırlandırılmalıdır. Çevresel, sosyal ve ekonomik nedenler, şehirlerde özel oto kullanımının neden azaltılması gerektiğinin açık sebebidir [14].

Dünyada ve özellikle gelişmiş ülkelerde, artık geleneksel yatırım ağırlıklı politikaların yerini almaya başlayan yolculuk talebinin yönlendirilmesine dönük yaklaşımlar, kentiçi yolculuklarda özel araç kullanımının sınırlandırılarak toplu taşımanın ve ara toplu taşıma sistemlerinin desteklenmesine, bisiklet ve yaya yolculuklarının özendirilmesine ağırlık veren önlemleri içermektedir.

Bu konudaki politikalar yasal ve kurumsal düzenlemeler ve fiziki mekân kararları ile desteklenmiş, motorlu araç trafiğine kapalı yaya bölgeleri, bisiklet yolları giderek yaygınlaşmıştır.

Gelişmiş toplu taşıma altyapısına rağmen, özel araç kullanımının yüksek olduğu ülkelerde, talebe duyarlı işletme sistemleri, otomobil paylaşma programları gibi önlemlerle özel araç kullanımının verdiği rahatlığa yakın koşullar yaratarak yolculukların daha dolu taşıtlarla yapılması özendirilmektedir [7].

Dünya genelinde şehirlerdeki özel araç sahipliğinin hızla artması karşısında şehirlerin araç yoğunluklu problemlerinin üstesinden gelmesinde, demiryolu temelli sistemler önemli bir rol oynamaktadır [15, 16].

Toplu taşımada yapılan iyileştirmelerle bu türlere yolcu çekilmesine ek olarak, konut alanlarında veya kent merkezinin çevresinde toplu taşıma duraklarında yapılan aktarma otoparkları ile, otomobillerin ana koridorlara ve kent merkezine girme talepleri azaltılmaktadır. Merkezdeki otopark sayısının azaltılması veya dondurulması ve yüksek otopark ücretleri gibi politikalar da, bu yaklaşımları desteklemektedir [7].

AB'de ulaştırma alt sistemleri

Taşımacılık sektöründe meydana gelen hacim artışını ekonomik büyümeden ayırmak yıllardır AB'nin ulaşım politikasının başlıca amaçlarından biri olmuştur fakat bu konuda henüz bir başarıya ulaşılamamıştır. AB'deki taşımacılık hacmi süreklilik arz edecek şekilde yaklaşık olarak ekonomik büyümeyle aynı oranda veya bu artışın üzerinde bir hızla büyümeaktadır: Bu rakam yolcu taşımacılığı için neredeyse % 20 ve yük taşımacılığı için ise yaklaşık % 30'dur [17].

AB, 1970'lerden itibaren ulaşım türlerinde karayolları lehine oluşan dengesiz duruma çözüm bulmak için politikalar üretmektedir. Avrupa Birliğinde bütünleşmenin temeli olan kişi ve malların serbest dolaşımını tam olarak sağlamak için etkili bir ulaşım sistemi geliştirmek önkoşuldur.

Karayolu ulaşımına yönelik en büyük tehditlerden birisi trafik kazalarıdır. AB trafik kazaların, azaltmak için eylem planları hazırlayarak, kullanılan araçları daha güvenli hale getirmek, mevcut karayolu altyapısını güvenlik yönünden ele alıp geliştirmek, araç ve yol kullanıcılarına yönelik çeşitli programları uygulamak yoluyla karayolu güvenliği konusunda çeşitli çalışmalar yapmaktadır. Karayolu ulaşımının diğer sektörlere göre aşırı büyümesi, çevre sorunları, trafik tıkanıklığı vb. problemleri de beraberinde getirmiştir.

AB'de ulaştırma sektörleri arasında giderek artan bir dengesizlik, karayolu ile alternatif ulaştırma sistemlerinin altyapılarındaki paralel gelişmeler nedeniyle otomobil ağırlıklı ulaşımdan diğer modlara geçişi istenilen düzeyde sağlayamamaktadır [18].

AB'de karayoluyla taşınan yük miktarının 2001 yılında %45'lere ulaşması endişe yaratmış (bizde bu oran %90'a yakın) ve hızlı tren başta olmak üzere demiryolu, denizyolu ve su yolu ağırlıklı projeler ortaya konmuştur.

Ulaştırma sistemlerinin bütünleştirilmesi yoluyla demiryolu-karayolu, denizyolu-karayolu, denizyolu-demiryolu-karayolu bileşimleri kullanılarak ortaya çıkan kombine taşımacılık giderek artan bir önem kazanmıştır.

AB ulaştırma sektörleri arasındaki dengenin giderek demiryolları aleyhine bozulması üzerine, alt sektörler arasındaki ulaşımın bütünleştirilmesi, karayolu tıkanıklığının azaltılması, ulaşımın çevresel etkilerinin değerlendirilmesi ve sektörler arasındaki dengenin sağlanması amacıyla yönelik 2003 yılında Marco Polo programını kabul etmiştir.

Bu programla uluslararası karayolu taşımacılığındaki artışın, demiryolları, denizyolları ve iç su yollarına kaydırılması, etkin ve sürdürülebilir ulaştırma sisteminin desteklenmesi amaçlanmıştır.

AB için ekonomik ve siyasi anlamı olan demiryolları taşımacılığı giderek düşüş göstermektedir. 1970 yılında %20'den fazla olan demiryollarıyla yük taşımacılığı, 2001 yılında %10'un altına düşmüştür. Bunun yanında karayollarıyla taşınan yük miktarı 1970'lerde %30 iken, 2001 yılında %45'lere ulaşmıştır [19]. Yolcu taşımacılığında da demiryollarında azalış, karayolu başta olmak diğer sektörlerde artış mevcuttur. Demiryollarındaki bu endişe verici düşüş AB'yi bu konuda yeni politikalar üretmeye itmiştir.

AB demiryolu politikalarının ana esasları şunlardır [7]:

- Demiryolu kuruluşlarının özerkliği
- İşletme ile altyapının birbirinden ayrılması
- Yeni işleticilere hatlara erişim hakkı sağlanması
- Altyapı kullanım bedellerinin adil olarak belirlenmesi
- Demiryolu kuruluşlarının mali yapısının düzeltilmesi

Genel olarak ulaştırmada, bütün pazarlarla bütünleşmenin sağlanması, tekellerin kaldırılması, adil olmayan uygulamalara gidilmemesi, pazarlara kolay ulaşım sağlanması, tüm ulaştırma sistemlerinin bütünleşme içinde kullanılması, yük taşımacılığında demiryolu, iç su yolu, kısa deniz taşımacılığı ve kombine taşımacılığın teşvik edilmesi, yolcu taşımacılığında toplu taşımaya öncelik verilmesi, kullanıcı merkezli, çevre açısından sürdürülebilir bir ulaşım ortamının sağlanması, ulaşım güvenliğinin iyileştirilmesi, yasal düzenlemelerdeki farklılıkların giderilmesi, ulaştırma altyapı, araç ve donanımlarının geliştirilmesi, ulaştırma işletiminin iyileştirilmesi, ulaştırma türleri arasındaki dengesizliğin giderilmesi büyük önem taşımaktadır.

AB sürdürülebilir ulaştırma politikasının ana ilkeleri; demiryollarının yeniden canlandırılması, karayolu ulaştırmasında kalitenin artırılması, deniz ve iç su yolu ulaştırmasının teşvik edilmesi, türler arası bütünleşmiş ulaştırmanın gerçekleştirilmesi, havayolu ulaştırmasındaki artış ile çevreyi koruma arasında dengenin sağlanması, “Trans-European Transport Network” (TEN) projesinin yapılandırılması, karayollarındaki güvenliğinin artırılması, ulaştırmanın etkin olarak fiyatlandırılmasına yönelik politikaların benimsenmesi, kullanıcı hak ve yükümlölüklerinin kabul edilmesi, yüksek kalitede kent içi ulaştırmanın sağlanması, temiz ve verimli ulaştırma hizmetleri için teknoloji ve araştırmanın önemi, küreselleşme etkilerinin yönetimi, sürdürülebilir ulaştırma için orta/uzun dönemli hedeflerin geliştirilmesidir [19].

Ulaştırma alt sistemlerinin karşılaştırılması

AB ülkeleri karayollarındaki artışı endişe verici olarak değerlendirip ulaşım modları arasındaki dengeyi sağlamak için politikalar üretmekte iken ülkemizdeki dengesizlik çok daha vahim boyutlardadır. Ülkemizdeki trafik kazalarının altında yatan en önemli nedenlerden birisi de yük ve yolcu taşımacılığında alternatif sistemler arasındaki dengesizliktir [20].

Taşımacılıkta tek bir sektöre bağımlı hiçbir ülke yoktur. Türkiye'deki, Karayollarına bağımlı taşımacılık trafik kazalarındaki korkunç tabloyu yarattığı gibi, yaşanabilir çevreye karşı da ciddi tehdit teşkil etmektedir.

Yüzölçümü ve nüfus olarak diğer ülkelerle kıyaslandığında Türkiye'de demiryollarından yeteri kadar istifade edilmediği görülmektedir (8). Standartları yükseltilmiş, diğer ulaştırma sistemleriyle bütünleşik demiryollarının inşası, ülke ekonomisi, çevre koruması ve artan trafik problemlerine çözüm bulmak için kaçınılmaz hale gelmiştir.

Ulaştırmadan kaynaklanan hava kirliliğinde karayollarının payı %85 iken, demiryolların payı %5 düzeyindedir. Avrupa Birliği'nde ulaştırma sistemlerinde meydana gelen ve maliyeti toplam birlik hâsılasının %4,1'ini bulan trafik sıklığı, kazalar, hava kirliliği ve gürültünün %90'ı karayolundan kaynaklanmaktadır [19].

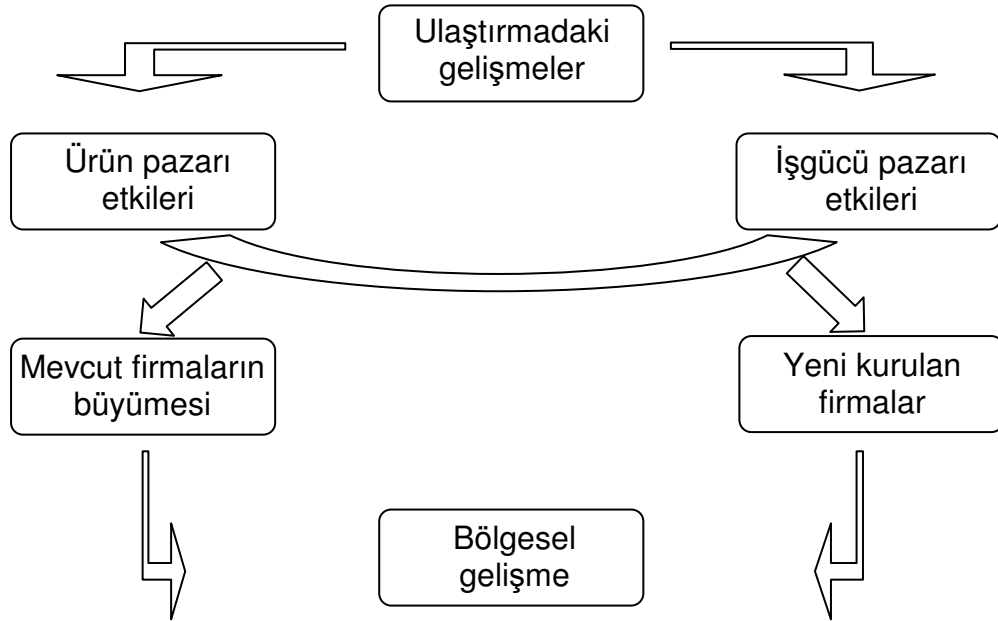
Ayrıca enerji tüketimi konusunda da karayolları diğer sektörlerle göre olumsuz bir tablo arz etmektedir. Türkiye'de ulaştırma sektörünün kullandığı enerji toplam enerjinin yaklaşık %20'sidir [7, 21].

Yolcu taşımacılığında demiryolu 1 birim kabul edilirse, otoyolda tüketilen enerji 3 birim, havayolunda 5,2 birim olmaktadır. Yük taşımacılığında demiryolunda tüketilen 1 birime karşı, karayolu 3 birim enerji tüketmektedir [22]. Denizyolu taşımacılığı karayoluna göre 7 kat daha ucuzdur [23].

Kısa mesafelerde (500–750 kilometreye kadar) karayolu, orta mesafelerde (750–1500 km. arası) demiryolu, uzun mesafelerde (1500 kilometreden fazla) denizyolu en ucuz ulaşım türüdür [24].

2.1.3. Ulaştırma altyapısının ekonomik ve kentsel gelişime etkisi

Ulaştırma, sektörler ve bölgeler arasındaki ekonomik faaliyetleri kolaylaştırmada merkezi bir rol oynar (Şekil 2.1) [25, 26].

Şekil 2.1. Ulaştırma sektöründeki gelişmenin bölgesel gelişmeye etkisi [26]

Ulaştırma ve ekonomi arasındaki ilişki anlaşılması zor ve çok karmaşıktır. Doğal olarak ulaştırmaya bağlı olan ekonomik gelişme ve büyümede [27] karmaşık bir faktör olan ulaştırma [28], üretim ve büyüme üzerindeki doğrudan ve dolaylı etkileri ile çok önemli bir sektördür [29].

Ulaştırma ve ekonomi arasındaki ilişki hakkındaki tartışma, ulaştırmanın ekonomik gelişme için vazgeçilmez bir olgu olduğu düşüncesinden ortaya çıkmaktadır. Ekonomik gelişme ve ulaştırma arasında ilişki kurmanın güçlüğü, bu ilişkiyi etkileyen birçok faktör olmasından kaynaklanmaktadır. Bu yüzden, ulaştırmanın yanı sıra diğer faktörlerin de pay aldığı ekonomik gelişme süreci, ulaştırma ve ekonomi arasındaki ilişki düşüncesinde merkezi bir yer olmalıdır [30].

Ekonominin ulaştırma üzerindeki etkisi düşünöldüğünde şu sonuca ulaşılır: Ekonomi, ulaştırmanın tipini ve büyüklüğünü etkiler.

Bölgesel üretim, bölgesel gelir ve/veya iş arzı gibi değişkenler ulaştırma modelleri üzerinde ekonominin etkisini yansıtan dış kaynaklı değişkenlerdir [30, 31].

Aynı değişkenler, ulaşım talebi kurgusundaki faaliyet tabanlı yaklaşımda, yük ve yolcu taşıması için ortaya konan eşitlikte de bulunur [30, 32-34].

Ulaştırma altyapısındaki bir iyileştirme veya artış, düşük ulaşım maliyeti demek olup, aynı miktardaki emek, araç ve yakıtla daha fazla yolculuk sağlar. İş amaçlı yolculuk ve eşya taşımacılığında daha fazla seyahat daha fazla ürün elde edilmesini sağlar. Daha fazla bölgesel ürün de daha fazla gelir demektir [30]. Göröldüğü gibi ulaştırma sektöründeki artış ekonomi üzerinde de bir artışa neden olmaktadır.

Ulaştırmanın ekonomi üzerindeki etkilerini ön plana çıkaran modellerin tipleri şu şekilde belirlenebilir [30]:

- (1) Üretim fonksiyon modelleri: Bu modellerdeki üretim fonksiyonu, klasik üretim faktörleri olan emek ve sermayenin yanında, milli/bölgesel ürün için açıklayıcı bir değişken olarak üretim faktörü altyapısını da içerir [35-41].
- (2) Konum modelleri: Altyapıyı içeren yerleşme faktörlerinden biriyle yatırım ve işi açıklar [41]. Bununla birlikte makroekonomik değişkenlerin etkisini ihmal eder.
- (3) Genel Denge Modelleri: Ulaştırma ve altyapının ekonomi üzerindeki etkilerini açıkça belirten karşılaştırmalı modellerdir [42-44].

Ulaştırma ve bölgesel ekonomik gelişme arasındaki etkileşim için dört temel kuram üzerine odaklanılmıştır [26]:

Neo-klasik büyüme teorisi

Neo-klasik büyüme modelleri emek, sermaye ve teknolojik gelişme üzerindeki fiyatlar tarafından belirlenen GSMH'daki yıllık değişimin nasıl olduğu üzerine odaklanmıştır.

Gayri Safi Hasıla Y , teknolojik değişim A , sermaye K , emek L olsun. Bu durumda Gayri Safi Hasıla şu şekilde formüle edilebilir:

$$Y_t = f(A_t, K_t, L_t) \quad (2.1)$$

Dairesel ve kümülatif sebep teorisi

Bu teori Myrdal (1957) tarafından geliştirilmiş olup dairesel ve kümülatif büyüme prosesindeki etkiler ve altyapı üzerindeki değişikliklere odaklanmıştır.

Endojen büyüme teorisi

Bu teori, yoğun işgücü pazarları yoluyla teknolojik büyüme ve insan sermayesindeki artış üzerine odaklanmıştır. Endojen büyüme teorisi, ekonomik büyümenin dış güçlerden ziyade ekonomi sisteminin iç karakteristikleri tarafından gerçekleştiğini belirtirler [44].

Krugman yaklaşımı (Dışbükey olmama ve parasal dış etkiler teorisi)

Bu teori, eksik rekabeti ekonomik büyümenin bir aracı olarak düşünür. Krugman (1995), merkezi ve bölgesel ekonomik gelişme için şu faktörlerin önemini ortaya koymuştur:

- Doğal limanlar, su yolları, cazip yerler, araç-gereç
- Pazarlar yoluyla dış etkiler
- İmalat malları için ileri pazar bağlantıları
- Ara mallar için geri pazar bağlantıları
- Birleşmeye izin veren güçlü bir işgücü pazarı

Ulaştırma altyapısı ve ekonomik gelişme arasındaki bağ, az gelişmiş ülkelerin gelişme planlarında daima özel bir yer işgal etmiştir [45].

Ulaştırma (özellikle toplu taşımacılık), yaşam kalitesini sağlama gibi önemli bir pozisyona sahiptir [46]. Gelişmiş şehir imajı, ulaştırma yatırımları ve özellikle hafif raylı sistemler [47, 48] veya hızlı trenler sonucu oluşmaktadır [35]. Gelişme, bölgelerle hızlı ve yoğun bağlantılar neticesinde olmaktadır. Özellikle uluslararası havayolları ile sağlanan ülkeler arası bağlantılar büyüme için anahtar başarı faktörlerinden birisidir. Gelişmiş bir ekonomi, gelişmiş bir ulaştırma ağı ile karakterize edilmektedir [49].

Ulaştırma, şehirlerin kökeninde, gelişiminde [50, 51] ve rekabete dayanan şehirlerin önemini sürdürmelerinde de [52, 53] önemli avantajlar sağlar.

Hızlı, sürekli ve eş zamanlı olarak devam eden ekonomik gelişme, nüfus artışı, yoğunlaşma (şehirleşme) ve motorlu araç sayısındaki artış, kentsel alanlara ağır yükler getirmekle ve şiddetli kentsel ulaşım problemlerine sebep olmaktadır [54].

1960'lar, 1970'ler ve 1980'lerin bir kısmında bu problemleri çözme çabaları, daha fazla yol inşa etmek ve var olanları geliştirmek suretiyle yol alt yapı kapasitesinin yükseltilmesi üzerine yoğunlaşmıştır. Türkiye'deki mevcut çarpık ulaşım yapılaşmasının en önemli nedenlerinden olan bu tür stratejilerin, 1990'lardan itibaren çevresel, finansal, sosyal vb. diğer başka alanlarda ciddi problemlere sebebiyet verdiği [54] ortaya çıkmaya başlamıştır.

Yapılan alışmalar, artan karayolu alt yatırımlarının daha fazla otomobil kullanımına ve bu nedenle daha fazla otomobil ilişkili problemlere sebebiyet verdiğini göstermektedir [55-62].

Sürekli olarak artan nüfus ve özel otomobil kullanımı, büyük miktarda tarım arazisinin şehir alanına çevrilmesine sebep olmakta, karayoluna yapılan yatırımlar trafik hacmi ve otomobil sahipliği oranındaki büyümeye yetişememektedir.

Artan otomobil kullanımı, arazi planlaması ve araziden yararlanma üzerinde direk veya dolaylı birçok etki oluşturmaktadır [63-66].

Newman ve Kenworthy tüm dünyada 30'dan fazla şehrin bazı koşullar altında otomobil bağımlılığının değişik olumsuz etkilerini incelediler [12, 67, 68].

1990'larda birleştirilmiş alternatif ulaştırma modları ve alternatif şehirleşme modelleri yaygın olarak kullanılan iki çözüm yöntemi olmuştur. Fakat insanları otomobilden alternatif türlere geçirmek ve onları çalışma yerlerinin daha yakınına ulaştırmak zordur, çünkü mevcut uygulama (alışkanlıklar) sürekli olarak otomobilin yararlarını artırmaktadır. Daha da ötesi alternatif ulaştırma sistemlerini geliştirmek ve otomobil kullanımını düşürmek için mevcut politikaların başarısı, hala tartışmalıdır.

Motorlu ağın başlangıcından bugüne kadar şehir ulaşımıyla ilgili hemen hemen tüm politikalar otomobil kullanımının avantajlarını artırmaya davetiye çıkarmıştır. Bu alandaki yatırımcılar, alternatif taşıma sistemlerine yatırım yapmaktan korkmaktadırlar, çünkü taşınan müşterilerin azlığına bağlı olarak fayda/maliyet açıdan beklenen seviyede faydalı olmayabilir [54].

2.2. Kaynak Araştırması

Şehir yoğunluğu ve ulaştırma karakteristikleri arasındaki ilişkileri inceleyen çeşitli araştırmalar mevcuttur. Bu konudaki en detaylı çalışmalardan biri Newman ve Kenworthy tarafından gerçekleştirilmiştir [69]. Newman ve Kenworthy, dünya genelinde 31 şehirden topladıkları verilere çoklu lineer regresyon analizi uygulamışlardır. Çalışma sonucunda; doğalgaz kullanımı, araç sahipliği, özel araç sahipliği, özel ulaşımı kullanan çalışanların miktarı, kişi başına düşen kamu ulaştırması ve kamu taşımasının toplam yolcu km yüzdesi gibi birkaç ulaştırma değişkenin şehir yoğunluğuyla oldukça yüksek korelasyon gösterdiğini bulunmuştur.

Bland, araç ve otobüs yolculukları arasındaki model ayrımında nüfus yoğunluğunun etkisini araştırmak için teorik bir çalışma yapmıştır [70]. Bütün yönlerde genişlemeye müsait olan, ortası boyunca geçen tek bir otobüs servisinin bulunduğu dikdörtgen şekilli bir kasabanın varsayımına dayalı hali kullanılmış olup, kasabanın nüfus, şekil ve büyüklüğünün değiştiği çalışma şu sonuçları göstermektedir:

- (a) Şayet arazi alanı sabit kalırsa, otobüse düşen paylaşım yüzdesi, nüfus yoğunluğu ile artar.
- (b) Şayet nüfus yoğunluğu sabit kalırsa, otobüse düşen paylaşım yüzdesi nüfusla birlikte başlangıçta yükselir, fakat daha sonra düşer. Bu durum göstermektedir ki, verilen bir nüfus yoğunluğunda otobüs işletmesi için optimal olan bir nüfus vardır.
- (c) Şayet nüfus ve yoğunluk sabit kalırsa, bu durumda kasabanın şekli daha da uzamış olduğundan, otobüs sisteminin verim oranı yükselir. Bunun sonucunda otobüs kullanımına düşen paylaşım da yükselir ve (kasaba çok ince olarak dağılmamak kaydıyla) otobüs rotaların uzunluğu birim nüfus başına çok düşük olur.

McCann ve Shefer, ulaşım altyapısı, firma yerleşimi, birleşik ve bölgesel gelişme arasındaki ilişkileri ele almışlardır [71]. Modern firmaların yüz yüze kaldıkları uzaysal iş maliyetlerinin son on yılda köklü şekilde değiştiğini ve bunun da ulaştırma altyapılarının yerleşim davranışları oluşturduğu ve bölgesel ekonomik gelişmeye katkı sağladığı yolları değiştirdiğini ortaya koymuşlardır. Bu yüzden, McCann ve Shefer'a göre konuyu analiz etmek için, modern firmaların karşı karşıya kaldıkları uzaysal iş maliyetlerini hesaba katmak ve altyapıdaki ilerlemelere bağlı olarak bu maliyetlerdeki düşüşlerin firmaların ilerlemesine izin verecekleri şartları araştırmak gereklidir. Bu karmaşık ilişkilere farklı coğrafya-firma-organizasyon yapıları yoluyla arabuluculuk edildiği düşünceleri, ulaştırma altyapısının rolünün gerçekçi değerlendirilmesi için gereklidir.

Van de Vooren, ekonomi, ulaştırma, altyapı ve diğer bölgesel özellikler hakkında bölgelerarası dinamik bir model sunmaktadır [72]. Bu modelin ana karakteristiği ulaştırma ve ekonomi arasındaki etkileşimdir. Çoğunlukla hem ekonominin ulaştırmayı, hem de ulaştırmanın ekonomiyi etkilediği model bu yönüyle diğer ulaştırma modellerinden farklıdır. Açıklanan modelin katsayılarının tahmini ve istatistiksel verilerinin kullanımı zaman serileri simülasyonudur. Bu model, bazı senaryo biçimleri temelinde ekonomi ve ulaştırmanın uzun vadeli simülasyonlarını verecek şekilde, Hollanda'nın 40 bölgesine uygulanmıştır.

Njoh, Afrika'daki ekonomik gelişme ve ulaştırma altyapısı arasındaki ilişkiyi araştırmıştır [45]. Ekonomik gelişme, kişi başına GSMH olarak, ulaştırma altyapısı, kişi başına düşen yol olarak tanımlanmaktadır. Bulgular, iki değişken arasında pozitif bir ilişki olduğu hipotezini desteklemektedir. Bu ilişki büyük bozuklukların olmadığı ve rutin bakımdan daha fazlasını gerektirmeyen yollar olarak tanımlanan iyi şartlardaki yollar için geneldeki yollardakinden daha güçlüdür.

Hem teorik hem de deneysel düzeylerde bu ilişkinin varlığının tespiti, yetkililerin ekonomilerde ulaştırma sektörlerine geçmişte olduğundan daha fazla dikkat etmesi gerektiğinin göstergesidir.

Ulaştırma, ekonomik gelişmede bir rol oynamasına rağmen, sık sık data yokluğundan veya faraziyelere dayalı olarak nötr bir faktör olarak kabul edilir. Vachal, Bitzan ve Buton, yaptıkları araştırmada, Amerika Birleşik Devletleri sathındaki metropolitan olmayan şehirlerin iş nakliye servis kaynaklarına ulaşılabilirliğini ve yük taşımasının göreceli kalitesinin tahminlerini belirtmektedirler [28]. ABD ekonomik coğrafyası yoğunlukla ülkenin metropolitan nüfus merkezleri tarafından belirlenmektedir.

Metropolitan olmayan şehirler kırsal alanlar boyunca yerleşimleri açısından geniş coğrafyanın dikişsiz olarak entegrasyonu için ve bölgesel kırsal ekonomileri milli ve global pazarlara bağlamada ve bu bölge için bütünleşik ekonomiler üretmede sağladığı potansiyel için önemli bir bağlantı noktası sağlamaktadır.

Göstergeler, Midwest'te bulunan şehirlerin diğer alanlarda bulunan metropoliten olmayan şehirlerle kıyaslandığında göreceli olarak daha yüksek yük taşıma servis kalitesine sahip olduğunu belirtmektedir. Kuzeydoğu eyaletlerinin bir kısımdaki metropolitan olmayan şehirler yük taşımacılığının kalitesi düşünüldüğünde birçok eyalette bulunan metropolitan olmayan şehirlere göre dezavantajlıdır.

İş seyahat servislerinin kalitesi doğu eyaletlerinde yüksektir, fakat servis niteliklerinin sırası yük taşıma niteliğinin dağılımıyla karşılaştırıldığında, diğer bölgeler boyunca daha çok rasgele dağılım göstermektedir. Düşük kaliteli yük taşıma servis grubu, önceki araştırmanın bu geri kalmış bölgenin zamanla artarak dezavantajlı hale geleceğini ortaya koyduğu gibi meselenin sebebidir.

Bu çalışmada geliştirilen ulaştırma nitelik göstergeleri ulaştırma için yeni bir fırsat sunar ve bu birleştirilmiş verilere ekonomik gelişme politikaları ve stratejilerinin analizinde ihtiyaç duyulur.

Ulaştırmanın bölgesel ekonomik gelişmedeki rolü sık sık pasif bir faktör olarak ele alınmaktadır. Bununla birlikte ulaştırma, ekonomilerin büyüme ve gelişmesinde karmaşık bir faktördür. Weber ve Thunen, ulaştırmanın bir ekonominin uzaysal organizasyonu ve onu içeren ekonomik büyümenin sonraki değerini tartışmada kritik bir temel yüz olduğuna işaret etmişlerdir [73, 74].

Bölgesel gelişme literatüründe, sınırlı sayıda ulaştırma ile ilgili araştırma, fiziksel malvarlıklarının yatırımlarına yoğunlaştırılmıştır. Ulaştırmanın servis nitelik bileşeni çok az dikkate alınmıştır. Aschauer, ilişkinin makro analizinde, altyapıdaki kamu yatırımları özel sektör ürünleri ve milli ekonomiler için verimliliğe olumlu şekilde etkisi olduğunu bulmuştur [75].

Munnell, dikkatin marjinal altyapı yatırımlarının etkilerine ve alt-milli düzeydeki bu yatırımlarla ilgili kazançların dağılımına verilmesi gerektiğini belirtmektedir [76].

Fox ve Porca, kırsal alanlardaki fiziksel altyapıya ilişkin, önceki araştırmaların meta analizlerini yürütmüşlerdir [77]. Onlar altyapıyı, geleneksel olarak kamu sektörü tarafından desteklenen, kamu işlerinin bir topluluğu tarafından yönlendirilen servisler olarak tanımlamaktadırlar. Fox ve Porca, ulaşılabilirlik, kapasite, kalite, farklılık ve durumu altyapının beş niteliği olarak belirtmektedirler. Altyapı yatırımlarına katkının, kar olarak, ekonomik performans üzerinde çok az bir etkiye sahip olduğu ve bu altyapının, büyüyen kırsal ekonomik çevrelerde bir yarışma gibi görülebileceği ortaya konulmuştur. Çekirdek ulaşım ağı bir kez kurulduğunda, çok az kanıtın, bölgesel ekonomik büyümede yardımcı bir faktör olarak ek ulaşım altyapı yatırımlarını niteleyebileceğini belirtmektedirler.

Avrupa Ulaştırma Bakanlığı Konferansı (European Conference of Ministers of Transport, ECMT), ekonomik gelişmede ulaştırmanın değerini, eşya pazarlarında rekabet tabanlı verim oranlarına katkısı ve işgücü pazarında işçi birliği temelli verimlilik ölçüsünde dikkate almaktadır [49]. ECMT, ulaştırma yatırımını, ekonomik gelişmede rastlantısal bir faktör olarak kabul etmemektedir. Onlar, bu kanıyı desteklemek için çok az deneysel kanıt bulmakta ve uzak, zarar görmüş bölgeler için potansiyel negatif anlamlar olduğunu belirtmektedirler.

Chandra ve Thompson, kırsal ekonomiler ve ulaştırma arasındaki ilişkinin deneysel değerlendirmesinde, altyapı yatırımı ve ekonomik faaliyet arasında bağlantı hakkında birkaç hipotezi test etmek için regresyon analizini kullanmaktadır [78]. Bu modelde karayolları, ulaştırma yatırımını temsil etmektedir. Sonuçlar ilk inşa temelli ekonomik yararların bitişik ülkeler tarafında gerçekleştirildiğini göstermektedir. Uzun dönemli bölgesel etkiler, ekonomik faaliyetlerin bitişik olmayan ülkelere bitişik ülkelere yeniden uzaysal dağıtımı olarak görülmektedir. Bu bulgu sürpriz değildir, fakat bu ilişkinin servis-kalite bakış açılarına veya çoklu model konularına çok az açıklama sağlamaktadır.

Diğer literatürler, ulaşılabilirlik ve harekât kabiliyetinin teorileri altındaki ulaştırmanın uzaysal bakış açıları üzerine odaklanmışlardır. Ross, terimlerin planlamada birbirinin yerine geçebilir olarak düşünülmesine rağmen, ayrımın tanım ve ölçümde yapılabileceğini belirtmektedir [79]. Hareket kabiliyeti, “hareketin niteliği” olup, yoğunlukla kişi başına araç kilometresi gibi nicel doneler tarafından ölçülmektedir. Ulaşılabilirlik, bir yerleşme ve bir fırsat arasındaki uzaysal ayrılığın genellikle bir derecesini ifade eden tanımların bir sırasıdır, bunun için ne açıkça tanımlanan ne de genel olarak kabul edilen standart bir ölçüme sahiptir.

Her ne kadar ulaşılabilirliğin daraltılmış bir tanımı literatürde sunulmasa da, genel anlamıyla bir ağdaki bağlama kabiliyetidir. Lithman, erişimi “eşyalara, hizmetlere, faaliyetlere ve gidilecek yerlere ulaşma kabiliyeti” olarak tanımlamaktadır [80].

Handy ve Neimeier, ulaşılabilirliğin, potansiyel varış yerlerinin uzaysal dağılımı, her bir varış yerine ulaşma kolaylığı, orada bulunan faaliyetlerin önemi, kalitesi ve karakteri tarafından belirlendiğini belirtmektedirler [81].

Ulaşılabilirlik ölçümlerindeki çok az uyuma rağmen, kabul edilebilir ölçümlerin temel özellikleri, Weibull tarafından sunulan aksiyonlara dayanmaktadır [82]. Teoriler öyle kurulmuştur ki, şans sırası önemsizdir, bireysel davranış mantıklıdır ve şans etkileri ölçümü gözlemler boyunca sabittir.

Morris ve ark., ekonomik olarak yapılabilir, ve kolayca yorumlanabilir olan sosyoekonomik faktörleri dikkate alarak, gelişen ulaşılabilirlik ölçümleri için yararlı fikirler sunmaktadırlar [83]. Bu ulaşılabilirlik fikirleri, ulaştırma hizmet kalitesi cinsinden ekonomik rekabetler gibi fikirleri açıklamak için geniş bir içerik sağlamaktadırlar.

Ulaşılabilirlik modelleri, bireysel davranış faktörlerini içeren daha karmaşık modellerle birlikte, genellikle elverişli zaman ve empedans tarafından tanımlanır.

Ulaşılabilirliğin her biri uzaysal dağılım fikirlerine dayanan beş fonksiyonel biçimi seyahat maliyeti, kümülatif fırsat, ağırlık, fayda ve zaman aralığıdır [81, 84-86]. Seyahat maliyeti, yerleşim ve varış yerlerinin fırsatlar seti arasındaki dağılımın bir ölçümünün ulaşılabilirlik gösterdiği en az karmaşık metottur.

Hansen, ulaşılabilirliği, lineer mesafe fonksiyonunu düşünerek ulaşan nüfusunun bir yerleşiminin ortalama maliyeti olarak ölçmektedir [87].

İlk fonksiyonel biçimde, birikimli fırsat modelleri mesafe veya seyahat zamanı gibi bir yerleşim için fırsatın uzaysal sahasını tanımlamak için bir sınırlayıcı kullanmaktadır.

Ağırlık modelleri, kitlenin potansiyel etkileşimini yansıtan bir ölçüm için fırsatlara ağırlıklar eklemektedirler. Kalan iki model, fayda ve zaman aralığıdır. Fayda modelleri, bireysel davranış ve karar vermeyi hesaba katar. Zaman aralığı daha karmaşıktır, çünkü zaman kısıtlamaları seti, zorunlu ve isteğe bağlı aktiviteleri içeren fayda temelli fonksiyonu sınırlamaktadır. Daha sonraki iki model için teorik temel oldukça arzu edilebilir iken, bu modeller için veri ihtiyaçları ve modelleme gereksinimleri nispeten uygulanabilir olmayan mikro ölçeğin ötesinde standart uygulanabilir ölçüler olarak modellerin belirlenmesinde, sık sık engelliyicidir.

Baradran ve Ramjerdi kendi ulaşılabilirlik ölçülerinin değerlendirilmesinde, ‘ne için?’ ve ‘kimin için?’ sorularını ortaya atmaktadırlar [85]. Zaman, parasal kaynak ve mevcut veriler gibi kaynakların varlığına istinaden ek olarak, ‘ne ile?’ sorusunun cevabı, ulaşılabilirlik ölçülerinin değerlendirilmesinde oldukça önemlidir.

Keeble ve ark., 1965 ile 1977 arasında coğrafi genişleme geçirmiş olan Avrupa Topluluğundaki bölgesel ulaşılabilirlik ve ekonomik büyüme arasındaki ilişkiyi incelemişlerdir [88]. Çalışmada bir ekonomik endeks, zaman ve mesafe boyunca ekonomik aktiviteler için potansiyeli ölçmek için tahmin edilmektedir. Coğrafi alan, ölçme tanımı, tarifeli ve tarifesiz ticari engeller ve bölgenin kendi potansiyeli bu araştırmada kritik parametreler olarak detaylandırılmaktadır.

Bölgelerin coğrafyası, var olan Avrupa Topluluğu sınırlandırma sistemine dayanmaktadır. Bölgedeki tipik bir kitle merkezinden ziyade, yazarlar, ulaşılabilirlik ölçümleri için bölgeyi bir düğüm olarak tanımlandıkları ekonomik olarak en önemli şehri seçerler.

Bölgesel GSMH ekonomik aktiviteleri ölçmek için kullanılmaktadır. Mesafeye dayanan lineer bir ulaştırma fonksiyonu, empedansın ölçüsü olarak tanımlanır. Ekonomik aktivitelere bölgesel ulaşılabilirliğin nicel göstergesi, zamanla değişim gösteren alternatif dönemlerdeki hesaplamalar ile ekonomik büyümede bölgesel avantajın karşılaştırmalı bir ölçüsü olarak kullanılmaktadır.

Keeble ve ark., bölgesel erişim ile ekonomik büyüme arasında, (1965 ile 1973 döneminde giderek çok fazla artan oranda, 1973 ile 1977 döneminde ise daha düşük hızda artan oranda) ilişki bulmuşlardır. Bulgular, ekonomik faaliyetlere ulaşım cinsinden ulaşılabilirlik, ekonomik büyüme için önemliyse, kenardaki bölgelerin hızla zarar görmüş hale gelmekte olacağını ortaya koymaktadır. Bu akım, geri kalmış bölgelerin zamanla daha da zarar gören hale gelme potansiyelini ve yatırım kararını etkileyen temel politika kararlarını ortaya çıkarır.

Avrupa Birliğin son dönemdeki bir çalışmasında, Vickerman ve ark., ekonomik büyümenin bir katalizörü gibi Trans-Avrupa Ağının (TEN) tesis edilmesi yoluyla ulaşılabilirliği artırmak şeklindeki Avrupa politikasının doğruluğunu sorgulamaktadırlar [89]. Onlar, ulaştırma ağını düşünerek ulaşılabilirliğin göstergeleri olarak günlük ulaşılabilirlik ve nüfus dağılımlarını sunmaktadırlar.

Vickerman ve ark., kamu altyapısı ve onun gelişme üzerindeki etkisini inceledikleri çalışmalarında, ulaştırma altyapı yatırımının gelişmemiş bölgelerdeki ekonomik gelişme için önemli olduğu konusunda geniş bir uzlaşma olduğunu belirterek, altyapı yatırımlarının bölgesel eşitsizliği azaltmadığını ileri sürmektedirler.

Harris, ulaşılabilirliği ölçmek için birbiriyle yarışan yerleri ve bireyleri dikkate alan uzaysal bir yaklaşımı sunmaktadır [90].

Göreceli konum düşüncesi bu araştırmada ortaya konan nicelik ve niteliğin bölgesel ekonomik indeksleri tarafından paylaşılan bir fikirdir. Harris, bir bölgedeki bir yerleşimin durumunu sadece onun esas karakteristikleri cinsinden değil, aynı zamanda onun ulaşılabilirliği cinsinden de görmektedir. Ulaşılabilirliğin, yerleşimlerin zamanla fırsatlara erişiminin bir fonksiyonu olduğunu söyleyen Harris, ulaşılabilirlik ve rekabetin ilişkisinin pazar bağlamında düşünülebileceğini belirtmektedir. Mesela, bir yerden işlere ulaşılabilirlik, ortalama mesafe veya zaman cinsinden ölçülebilmektedir.

Belirlenen yerden işlere ulaşılabilirliğin gerçek değeri, rekabetle veya aynı işlere diğer yerleşimlerin ulaşılabilirliği ile azalmaktadır. Harris, ulaşılabilirliği, evin yeri ve işyerinin yerini dikkate alarak çalışanların üç sınıfı için kitle merkezleri bölgesi arasında Öklit mesafelerini kullanarak ölçmüştür. Basit ulaşılabilirlik ve rekabetçi ulaşılabilirliğin üç ölçümü toplam ikametler ve toplam işler cinsinden düşünülmektedir.

Harris, basit ulaşılabilirliğin rekabetçi ulaşılabilirlikle zayıf olarak korelasyon halinde olduğunu bulmuştur. Bu yüzden, ulaşılabilirlik ve rekabetçi ulaşılabilirliğin ayrı olduğuna işaret edilmektedir. Rekabetçi ulaşılabilirliğin üç ölçüsü, oran, indirim ve ağırlık değerleri oldukça yüksek derecede korelasyon göstermekte olup, biri potansiyel olarak temsilci gibi seçilebilir.

Harris, “ulaşılabilirliğin, bölgenin geri kalanı ile bağlantılar hariç herhangi bir yerel şarttan bağımsız bölgeden bölgeye değişen yerlerin bir kalitesi olduğu” sonucuna ulaşmıştır. Ulaşılabilirliğin kaynağı sadece bir nüfusun fırsata bağlı yerleşimi değil, aynı zamanda aynı fırsata diğer nüfusun yerleşimidir. Bu fikir, Harris’in araştırması boyunca yerleşimler arasındaki kaliteyi karşılaştıran ulaştırma göstergeleri olarak korunmaktadır.

Standing Advisory Committee on Trunk Road Assessment (SACTRA), ulaştırmanın ekonomi üzerindeki etkisinin en kapsamlı değerlendirmesini sunmaktadır [91].

Ulaştırmadaki değişikliklerin olduğu ana mekanizmanın, hareket maliyetlerindeki bir değişiklik, ekonomi üzerinde bir etkiye sahip olduğunu belirtilmektedir. Bir ulaştırma gelişmesi kendini şu şekilde tanımlar: “Herhangi bir müdahale (ister altyapı yatırımı, ister daha etkili ulaştırma yönetimi tarafından veya isterse başka yönlerden olsun) ulaştırma maliyetlerinde başarılı şekilde uzun süreli düşüşler veya servis dağıtımında eşdeğer ilerlemeler sağlar.”

SACTRA, ulaştırma gelişmeleri yoluyla kökeninde ekonomik performansı geliştirebilecek bir seri önemli mekanizma olduğu belirtmektedir. Bunlar;

- Üretim, dağıtım ve arazi kullanımını makul kılma ve yeniden organize etme,
- İş gücü pazar havzalarında ve bundan dolayı işgücü maliyetlerindeki etkiler,
- Düşük üretim maliyetlerinden kaynaklanan üretimde artışlar,
- İç yatırımların teşviki,
- Gelişme için ulaşılmaz yerlerin kapısını açmak,
- Sonraki büyümeyi teşvik eden büyümeyi tetiklemedir.

Banister ve Berechman, ulaştırma ve ekonomik gelişme alanındaki bazı son dönem düşünceleri belirtmektedirler [35]. Faydaların büyük çoğunluğu ulaştırma ilişkilidir, çünkü aksi halde ulaştırma tesislerine niçin yatırım yapıldığı sorusu cevapsız kalmaktadır. Fayda-maliyet analizleri ulaştırma değerlendirmesi için anahtar metot olarak kalmalıdır. Başlıca ulaştırma faydaları (ulaşılabilirlik, gelişme vb.) ve potansiyel ekonomik gelişme arasındaki fonksiyonel bağı göstermek için ihtiyaç açıkça belirtilmelidir.

Bir ulaştırma yatırımı yapıldığında klasik fayda-maliyet analizleri, kullanıcı yararları ve yatırım maliyetlerini tanımlamak için projeler gerçekleştirmektedir.

Verilen bir geri dönme oranını başarmak için, bu analizlerde bir eksik varsa, o halde yatırım teklifinin geniş bir bakışını gerektiren, sadece ulaştırma analizlerinin kabul edilmiş kriterlerle karşılanamadığı yerde kullanılan değil, bütün değerlendirmenin ayrılmaz bir parçası olan tamamlayıcı analizlere ihtiyaç duyulmaktadır.

Kilkenny, yaptığı çalışmada ulaştırma ve haberleşmedeki yeni buluşlar ve ilerlemelerin kırsal uzaklıkların üstesinden gelmeye yardım ettiğini ortaya koymaktadır [92]. Kırsal bir iş gücü desteği neticesindeki düşük ulaştırma maliyetlerinin, kırsal bölgeleri endüstriler için daha çekici yaptığını belirten Kilkenny, düşük ulaştırma maliyetlerinin, bir bölgedeki işgücüne sahip olmak için gerekli olan nominal ücretlere yansıtıldığını savunmaktadır.

Etkileri, özel sermayenin kira oranlarında olduğu gibi, hane gelirinde, çalışan sayısında ve üretim seviyelerinde görülen kamu altyapı yatırımlarının, ulaştırma hizmetlerindeki özel yatırımların yerini alma gibi hizmet ettiğini savunmaktadır.

Yamano ve Ohkawara, kamu yatırıma ayrılan ödeneğin bölgesel ekonomileri etkilediğini belirtmektedirler [93].

Gillen, yaptığı çalışmada altyapının özel yatırımları çektiğinin kanıtlarını sunmaktadır [94].

Mikelbank ve Jackson, kamu sermaye literatürü üzerine yaptıkları incelemelerinde ulaştıkları sonuçlarda, kamu sermaye çalışmalarının türlü türlü olduğunu ortaya koymaktadırlar [95]. Bazı çalışmalar, kamu sermayesinin ekonomide hemen hemen hiçbir rolü olmadığını iddia etmekte iken, diğerleri kamu sermayesinin ekonomide güçlü bir rolü bulunduğunu belirtmektedir.

Talley, bölgesel gelişme üzerindeki altyapının etkisini tahmin eden, bir bölgenin ulaştırma alt yapısı ve ulaştırma ile ekonomik üretim arasındaki dairesel bir akış yolu ile onun ekonomik üretimi arasında karmaşık bağlantıları tanımladığı bir model sunmaktadır [96]. Bu model, uzaysal ulaşılabilirlik üzerindeki bir etki ve ulaştırma için hizmetin kalitesindeki etki olmak üzere ulaştırma altyapısının iki etkisini belirtmektedir.

Babcock, Emerson ve Prater, bir girdi-çıktı modelini kullanma yoluyla karayolu programlarını ekonomik olarak modellemişlerdir [97]. Ulaştırma altyapısı hakkında yapılan çoğu çalışma türleri gibi, Babcock ve ark. da karayolu inşasının sadece yeni karayolları inşa edildiği zaman esnasında süren arazi kullanım etkilerini (ürün, gelir, iş) incelemişlerdir.

Seung ve Kraybill, ekonomik politikalar, özellikle kamu sermaye yatırımları, bir kere yerleşince sürekli etkilere sahip olduğu için dinamik bir yapı modeli kullanarak, Ohio eyaleti için iki sektörlü bölgesel hesaplanabilir bir genel denge modeli üretmişlerdir [98]. Seung ve Kraybill, kamu sermaye yatırımlarının ekonomik büyümeyi etkilediği, fakat etkinin büyüklüğünün kamu sermaye esnekliğine bağlı olduğunu tespit ederek, aynı zamanda, önceki kamu sermaye yatırımı belirli bir seviyeye ulaştığında, ek yatırımın aslında hane halkının refahını düşürebileceğini ortaya koymaktadırlar.

Lusby, yaptığı araştırmada literatürde, ulaştırma altyapısının bölgesel ekonomik gelişme üzerinde bir etkisi olduğu konusunda bir fikir birliği olduğunu, bununla birlikte, bu tür bir altyapı gelişmesinin bölgesel gelişmeye yardım mı edeceği, yoksa yoğun nüfuslu alanlardaki şehirde özel iş ve endüstrilerdeki yoğunlaşmayı mı artıracığı konusunda tartışma olduğunu belirterek, Oklahoma'daki bölgesel gelişme üzerinde gelişmiş ulaştırma altyapısının etkisini ileri derecede incelemiştir [99].

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Materyal

Çalışma materyalini, Devlet Planlama Teşkilatı bünyesinde yapılan çalışmalar, Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) İstatistikleri, Karayolları Genel Müdürlüğü istatistikleri, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü istatistikleri, TCDD İşletmesi istatistikleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi istatistikleri, Denizcilik Müsteşarlığı istatistikleri oluşturmaktadır.

Çalışmada 81 ile ait 34 değişken (gösterge) (EK-1) kullanılmıştır.

3.1.1. Çalışmada kullanılan değişkenler

Bu çalışmada ulaşım altyapısının mümkün olduğu kadar çok boyutunu hesaba katabilmek için, değişken sayısı olabildiğince geniş tutulmaya çalışılmıştır.

Çalışmada 81 ile ait seçilmiş sosyo- ekonomik değişkenlerle, uzun süreli çalışmalar sonucu il ölçeğinde elde edilebilen hemen hemen tüm göstergeleri kapsayan ulaştırma değişkenleri kullanılmış olup, sosyo-ekonomik değişkenler, sosyo-ekonomik göstergeler (EK-2); ulaştırma değişkenleri, ulaştırma göstergeleri (EK-3) olarak adlandırılmıştır.

Değişkenler belli bir andaki durumu değil, belirli bir dönemdeki (genellikle bir yıllık) durumu yansıttığı için çalışma bir kesit çalışması niteliğindedir.

Değişkenlerin sayısal değerleri farklı birim ve büyüklüklerde olduğundan dolayı, yanıltıcı ağırlıklandırmayı önlemek maksadıyla, veri matrisindeki tüm değişkenler, ortalaması 0, varyansı 1 olacak şekilde standartlaştırılmış ve analizlerde bu ‘standardize edilmiş veri matrisi’ kullanılmıştır (EK-4, EK-5).

Sosyo-ekonomik göstergeler

Çalışmada kullanılan, illerin gelişmişlik düzeylerini yansıttığı ve ulaştırma altyapılarına etkisi olduğu düşünülen Türkiye İstatistik Kurumu'ndan temin edilen seçilmiş sosyal ve ekonomik göstergeler şunlardır:

E-1 (Nüfus yoğunluğu): Yüzölçümünün nüfusa oranlanması suretiyle elde edilen kilometrekareye düşen kişi sayısıdır. İllerin kurulduğu alanların özelliği, sanayi ve ticaretin gelişmiş olması gibi nedenler illerde nüfus yoğunluğunu artırmaktadır. Bu gibi illerde nüfus yoğunluğu artacağından ulaşım talebi de artacak ve dolayısıyla ulaşım altyapısı gelişecektir.

E-2 (Nüfus artış hızı): İki sayım tarihi arasındaki dönemde her 1000 nüfus için yıllık artan nüfustur.

E-3 (Şehir nüfus oranı): 2000 yılı itibarıyla, toplam nüfus içinde il ve ilçe merkezinde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranıdır.

E-4 (Yaş bağımlılık oranı): 0-14 ve 65 ve daha yukarı nüfusun, 15-64 yaş grubundaki nüfusa oranının yüzde olarak ifadesidir. Yaş bağımlılık oranı, $YBO = \left(\frac{A+B}{C} \right) * 100$ formülü ile hesaplanmaktadır (A: 0-14 yaş nüfusu; B, 65 ve üstü yaş nüfusu; C: 15-64 yaş arası nüfusu ifade etmektedir). Bu çalışmada, 0-14 ve 65+ nüfusun, bağımlı olmama oranı (100-YBO) kullanılmıştır.

E-5 (Üniversite bitirenlerin 22+ yaş nüfusa oranı): İldeki üniversite mezunlarının 22 yaş üstü nüfusa oranıdır.

E-6 (İşgücüne katılma oranı): 12 ve daha yukarı yaştaki her 100 kişi içinde işgücünde olan kişi sayısıdır.

E-7 (İlin GSMH'ya katkı oranı): Ekonomik gelişmişlik düzeylerinin karşılaştırılmasında kullanılan en önemli değişkenler arasında yer alan GSMH'ya ilin katkı oranıdır.

E-8 (İlde kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla): İldeki fert başına düşen GSYİH değeridir.

E-9 (Okuryazar kadın nüfusun toplam kadın nüfusa oranı): 6 ve yukarı yaştaki kadın her 100 kişi içinde okuma yazma bilen kadın kişi sayısıdır.

E-10 (İlin işgücünün iş bulma oranı): İşgücündeki her 100 kişi içinde işsiz olmayan kişi sayısıdır.

Ulaştırma göstergeleri

U-1 (Yüzölçümü içinde devlet ve il yolları uzunluğu (metre/ km²)): Önemli bölge ve il merkezlerini, deniz hava ve demiryolu istasyon, iskele, liman ve alanlarını birbirine bağlayan birinci derecede ana yollar olan ve aynı zamanda ülkeyi komşu ülkelere bağlayan devlet yollarıyla, bir il sınırı içinde ikinci derecede öneme haiz olan ve şehir, ilçe ve bucak gibi belli başlı merkezleri birbirine, il merkezine ve devlet yollarına bağlayan il yollarının ilin kilometrekare alanı içindeki payıdır.

U-2 (Yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu (metre/ km²)): Toplam köy yolları uzunluğunun ilin kilometrekare başına düşen payıdır.

U-3 (Köylerde asfalt yol oranı (%)): Toplam köy yolları içindeki asfalt yol oranının yüzde olarak ifadesidir.

U-4 (Devlet ve il yolları asfalt yol oranı (%)): Toplam devlet ve il yolları içindeki asfalt yol oranının yüzde olarak ifadesidir.

U-5 (Karayoluyla ilden ile, ilden ilçeye, ilçeden ilçeye taşınan yolcu (adet/nüfus)): Karayolu vasıtasıyla il sınırları içinde taşınan yolcu sayısının nüfus başına düşen miktarını ifade eder.

U-6 (Özel otomobil sayısı (adet/onbin nüfus)): İl nüfusu içinde her onbin kişi başına düşen yapısı itibariyle sürücüsünden başka en çok yedi oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtları ifade eder.

U-7 (Minibüs sayısı (adet/onbin nüfus)): İl nüfusu içinde her onbin kişi başına düşen yapısı itibariyle, sürücüsünden başka 8-14 oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtları ifade eder.

U-8 (Otobüs sayısı (adet/onbin nüfus)): İl nüfusu içinde her onbin kişi başına düşen yapısı itibariyle, sürücüsünden başka en az onbeş oturma yeri olan ve insan taşımak için imal edilmiş bulunan motorlu taşıtları ifade eder.

U-9 (Kamyonet sayısı (adet/onbin nüfus)): İl nüfusu içinde her onbin kişi başına düşen izin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3500 kg'ı geçmeyen ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtları ifade eder.

U-10 (Kamyon sayısı (adet/onbin nüfus)): İl nüfusu içinde her onbin kişi başına düşen izin verilebilen azami yüklü ağırlığı 3500 kg'dan fazla olan ve yük taşımak için imal edilmiş motorlu taşıtları ifade eder.

U-11 (Yüzölçümü içinde toplam demir yolu anahat uzunluğu (Metre/ km²)): İl sınırları içindeki normal, ikinci, üçüncü ve dördüncü hat toplamı olan cari hat uzunluğunun ilin kilometrekare başına düşen payıdır.

U-12 (Demiryoluyla istasyonlardan gönderilen yük miktarı (ton/altı ay)): İldeki istasyonlardan altı ay boyunca yüklenen toplam yük tonunu ifade eder.

U-13 (İstasyonlara gelen yük (ton/altı ay)): Her bir ildeki istasyonlara altı ay boyunca gelen toplam yük tonunu ifade eder.

U-14 (Yıllık elleçleme kapasitesi (binton/yıl)): Yük elleçleme kapasitesi, bir limanın yıllık yükleme ve boşaltma miktarının ton olarak ifadesidir. Yük elleçleme kapasitesi limanların yükleme ve boşaltmada kullandığı personel sayısı, rıhtım sayısı ve uzunluğu, vinçlerin sayısı ve kapasitelerine göre değişiklik göstermektedir.

U-15 (Gemi kabul kapasitesi (gemi/yıl)): Bölge ve konum itibarıyla bir limanın yılda kabul edebileceği gemi sayısıdır.

U-16 (Rıhtım uzunluğu (metre)): İl içinde bulunan deniz kıyısında doldurularak yapılmış, gemilerin indirme bindirme ya da yükleme, boşaltma yapabileceği yerlerin toplam uzunluklarını ifade eder.

U-17 (Liman bazında taşınan (gelen ve giden) yolcu miktarı (kişi/yıl)): Limanlara gelen ve limanlardan giden yolcu miktarının toplamıdır.

U-18 (Liman bazında yapılan toplam yükleme (ton/yıl)): Kabotaj ile Türk ve yabancı bayraklı gemilerin ihracat toplamından oluşan miktardır.

U-19 (Liman bazında yapılan toplam boşaltma (ton/yıl)): Kabotaj ile Türk ve yabancı bayraklı gemilerin ithalat toplamından oluşan miktardır.

U-20 (Hava meydanı yolcu kapasitesi (bin kişi/yıl)): İl içinde bulunan hava meydanlarının yıllık yolcu kapasitesini ifade eder.

U-21 (Hava meydanı yolcu trafiği (kişi/yıl)): İl içinde bulunan hava meydanlarına bir yıl boyunca gelen ve giden yolcuların toplamını ifade eder.

U-22 (Hava meydanı yük trafiği (ton/yıl)): İl içinde bulunan hava meydanlarına bir yıl boyunca gelen ve giden yükün ton olarak ifadesidir.

U-23 (Hava meydanı uçak kapasitesi (uçak/yıl)): İl içinde bulunan hava meydanlarının yıllık uçak kapasitesini (inebilecek ve kalkabilecek) ifade eder.

U-24 (Hava meydanı uçak trafiği (uçak/yıl)): İl içinde bulunan hava meydanlarına bir yıl boyunca inen ve kalkan uçakların toplamını ifade eder.

3.2. Yöntem

Son yıllarda yapılan bilimsel araştırmalarda incelenen olayların analizinde, kısıtlayıcı varsayımlar altında geçerli olan tek değişkenli analizlerin yeterli olmadığı görülmektedir. Tek değişkenli analizlerle ilgili en önemli kısıt, olaydaki birçok faktörün deneysel olarak kontrol altında tutulması ve her defasında tek bir faktörün etkisinin incelenmesidir.

Günümüzde tek değişkenli istatistiksel analizler yerini, incelenen konu veya olayla ilgili olarak birden fazla özelliğin bir arada ele alınmasına olanak sağlayan çok değişkenli analizlere bırakmıştır.

Çok değişkenli analizler, birden çok özelliğin analizi ile ilgilendiğinden uygulamalarda değişik amaçlarla kullanılmaktadır. Bu amaçlardan önemli olan birkaç tanesi; basitleştirme ve boyut indirme, birimlerin sınıflandırılması, bağımlılık yapısının incelenmesi, hipotez testleri ve hipotez oluşturma, sıralama ve ölçekleme şeklinde ifade edilebilir [100].

Çalışmada kullanılan çok değişkenli analiz yöntemleri, kullanılma zamanları ve fonksiyonları Çizelge 3.1'de belirtilmiştir.

Çizelge 3.1. Çalışmada kullanılan çok değişkenli analiz yöntemleri [101,102]

Çok değişkenli analiz	Ne zaman kullanılır	Fonksiyon
Faktör Analizi	Birbiriyle ilişkili çok sayıda değişkeni bir araya getirerek az sayıda kavramsal olarak anlamlı yeni değişkenler (faktörler) bulmak ve keşfetmek istendiğinde kullanılır.	Fazla sayıdaki değişkenler arasında içsel ilişkileri analiz etmeyi ve bu değişkenlerin temelinde yatan ortak boyutları (faktörler) açıklar.
Kümeleme Analizi	Gruplaşmamış verileri benzerliklerine göre sınıflandırmak ve uygun, işe yarar, özetleyici bilgiler elde etmek istendiğinde kullanılır.	Varlık (bireyler veya nesneler) örneklerini daha küçük sayıda varlıklar arasında benzerliklere bağlı karşılıklı özel alt gruplar halinde sınıflandırır.
Varyansın çok değişkenli analizi	Araştırmacının grup cevabının varyansını dikkate alarak hipotezi test etmek için deneysel durumu tasarlamasında iki ya da daha fazla bağımsız değişkenin, birden fazla bağımlı değişken üzerindeki etkisi incelemede kullanılır.	Farklı kategorilerdeki bağımsız değişkenler (genellikle davranışlardan bahseder) ve iki veya daha fazla bağımlı metrik değişken arasındaki ilişkiyi eşzamanlı olarak araştırır.
Çoklu Diskriminant Analizi	Diskriminant fonksiyonları aracılığı ile gruplar arası ayırma en fazla etki eden ayırıcı değişkenleri belirlemede ve hangi gruptan geldiği bilinmeyen bir birimin hangi gruba dahil edileceğini belirlemede kullanılır.	Grup farklılıklarını anlamak ve bir varlığın (birey veya nesne) belirli bir sınıfa veya birkaç metrik bağımsız değişkene dayalı gruba ait olma olasılığını tahmin eder.
Çok Boyutlu Ölçekleme Analizi	Kişisel tercihler, tutumlar, eğilimler, inançlar ve bekleyişler gibi davranışsal verilerin analizinde kullanılır.	Nesnelerin yapısını mümkün olduğunca az boyutla orijinal şekle yakın bir biçimde ortaya koyar.
Kanonik Korelasyon analizi	Çoklu regresyon analizinin uzantısıdır.	Farklı metrik bağımsız değişkenler ve farklı bağımlı metrik değişkenleri eş zamanlı olarak ilişkilendirir.

Çok değişkenli analizlerde gösterim kolaylığı sağladığı için matris ve vektörlerden yararlanılmaktadır. Analiz, n satırdan elde edilen p sayıda değişken değerini içeren (n satır ve p kolondan oluşan) $n \times p$ boyutlu X veri matrisini işleyerek çözümlere ulaşır [103-106].

$$X_{n \times p} = \begin{pmatrix} X_{11} & X_{12} & \dots & X_{1p} \\ X_{21} & X_{22} & \dots & X_{2p} \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ \vdots & \vdots & & \vdots \\ X_{n1} & X_{n2} & \dots & X_{np} \end{pmatrix} \quad (3.1)$$

Çok değişkenli istatistiksel analiz yöntemlerinde veri matrisinde her bir sütun bir değişkeni belirtmekte olup; tek değişkenli istatistiksel analizlerdeki gibi örneklem ortalaması tek bir değer olarak bulunmamaktadır. Bu analizde, p sayıda ortalama bulunarak ortalama vektörler yardımıyla gösterilmektedir. j'inci değişkenin ortalaması aşağıdaki şekilde hesaplanmaktadır [103]:

$$\bar{x}_i = \frac{1}{N} \sum_{j=1}^N x_{ij} \quad (3.2)$$

Her bir değişkenden elde edilen ortalamalar bir vektörde gösterilir ise bu vektöre ortalama vektörü adı verilir.

$$\bar{X} = \begin{pmatrix} \bar{X}_1 \\ \bar{X}_2 \\ \vdots \\ \vdots \\ \bar{X}_n \end{pmatrix} \quad (3.3)$$

Çok değişkenli istatistiksel analizde varyans olarak, veri matrisinde yer alan değişkenlerin birlikte değişimlerini ve varyanslarını gösteren, $p \times p$ boyutlu $S=(s_{ij})_{p \times p}$ şeklinde ifade edilen simetrik varyans-kovaryans matrisi yer almaktadır. Varyans-kovaryans matrisinde $s_{ij}(i=j)$ elemanları değişkenlerin varyanslarını, $s_{ij}(i \neq j)$ elemanları ise değişkenlerin ikili birlikte değişimlerini gösterir. Veri matrislerinden varyans-kovaryans matrisini oluşturmak için değişkenlerin çarpımlar toplamalarını, kareler toplamalarını ve sütun toplamalarını belirlemek gerekir [103].

p sayıdaki değişken için S matrisinin gösterimi aşağıdaki gibi olur [103]:

$$S = \begin{pmatrix} \text{var}(x_1) & \text{kov}(x_1x_2) & \text{kov}(x_1x_3) & \dots & \text{kov}(x_1x_p) \\ \text{kov}(x_2x_1) & \text{var}(x_2) & \text{kov}(x_2x_3) & \dots & \text{kov}(x_2x_p) \\ \text{kov}(x_3x_1) & \text{kov}(x_3x_2) & \text{var}(x_3) & \dots & \text{kov}(x_3x_p) \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ \text{kov}(x_px_1) & \text{kov}(x_px_2) & \text{kov}(x_px_3) & \dots & \text{var}(x_p) \end{pmatrix} \quad (3.4)$$

$$S = \begin{pmatrix} s_{11} & s_{12} & s_{13} & \dots & s_{1p} \\ s_{21} & s_{22} & s_{23} & \dots & s_{2p} \\ s_{31} & s_{32} & s_{33} & \dots & s_{3p} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ s_{p1} & s_{p2} & s_{p3} & \dots & s_{pp} \end{pmatrix} \quad (3.5)$$

Korelasyon matrisleri $p \times p$ boyutlu simetrik bir matristir. Korelasyon matrisinin ana köşegen değerleri 1'dir ve köşegen dışı elemanları ikili olarak değişkenler arasındaki ilişki düzeylerini ($-1 \leq r_{ij} \leq +1$) göstermektedir [103].

Korelasyon matrisi $R=(r_{ij})_{pp}$ ile gösterilir:

$$R = \begin{pmatrix} r_{x1x1} & r_{x1x2} & r_{x1x3} & \dots & r_{x1xp} \\ r_{x2x1} & r_{x2x2} & r_{x2x3} & \dots & r_{x2xp} \\ r_{x3x1} & r_{x3x2} & r_{x3x3} & \dots & r_{x3xp} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ r_{xpx1} & r_{xpx2} & r_{xpx3} & \dots & r_{xpxp} \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 & r_{12} & r_{13} & \dots & r_{1p} \\ r_{21} & 1 & r_{23} & \dots & r_{2p} \\ r_{31} & r_{32} & 1 & \dots & r_{3p} \\ \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \\ r_{p1} & r_{p2} & r_{p3} & \dots & 1 \end{pmatrix} \quad (3.6)$$

Korelasyon matrisinin köşegen dışı elemanları olan i ve k değişkenleri arasındaki doğrusal ilişkinin ölçüsü olan korelasyon katsayısı aşağıdaki gibi hesaplanır:

$$Korelasyon = \frac{\frac{\sum (x_1 - \bar{x}_1)(x_2 - \bar{x}_2)}{(n-1)}}{\sqrt{\frac{\sum (x_1 - \bar{x}_1)^2}{(n-1)} \frac{\sum (x_2 - \bar{x}_2)^2}{(n-1)}}} = \frac{\sum (x_1 - \bar{x}_1)(x_2 - \bar{x}_2)}{\sqrt{\sum (x_1 - \bar{x}_1)^2 \sum (x_2 - \bar{x}_2)^2}} \quad (3.7)$$

Çok değişkenli analizde, çoğu zaman birimler birbirinden farklıdır. Uygulanacak yönteme göre veriler standartlaştırılarak aynı birime dönüştürülmesi sağlanır. Standartlaştırma için en çok kullanılan yöntem, orijinal verileri ortalaması sıfır, standart sapması 1 olan yeni bir skora dönüştürmektir. Bu yeni skora, z değerleri ya da standart değerler denir.

Bu dönüşüm sonucunda ortalama sıfır, standart sapma 1 olduğu için, standart değerın sayısal büyüklüğü; herhangi bir gözlemin ortalamadan kaç standart sapma uzakta olduğunu belirtecektir.

Çok değişkenli analizler kullanım amaçlarına göre üç ana gruba ayrılabilir:

1. Ortalamalar hakkında yorumlama (MANOVA, Regrasyon Analizi).
2. Sınıflama ve gruplandırma (Ayırma Analizi, Kümeleme Analizi).
3. Korelasyon yapılarının analizi (Temel Bileşenler Analizi, Faktör Analizi, Kanonik Korelasyon Analizi).

Bu çalışmada, çok değişkenli istatistiksel analiz yöntemlerinden Kanonik Korelasyon Analizi, Faktör Analizi, Temel Bileşenler Analizi, Kümeleme Analizi, Çok Değişkenli Varyans Analizi, Ayırma Analizi ve Çok Boyutlu Ölçekleme Analizi yöntemleri kullanılmıştır.

3.2.1. Kanonik korelasyon analizi

Kanonik Korelasyon Analizi (Canonical Correlation Analysis), $p > 1$ ve $q > 1$ sayıda değişken içeren iki veri seti (X ve Y) arasındaki değişkenler arası ilişkileri ortaya koymak amacıyla yararlanılan bir yöntemdir [103].

Basit korelasyon analizi, iki değişken ($Y_i, X_i, i=1,2,...,n$) arasındaki ikili ilişkiyi R_{xy} korelasyon katsayısı aracılığı ile değerlendirilen bir yöntemdir. Çoklu Korelasyon analizi ise bir bağımlı değişken (Y_1) ile iki ya da daha fazla bağımsız değişken ($X_1, X_2, ..., X_p$) arasındaki ilişkileri değerlendiren bir yöntemdir. Kanonik korelasyon analizi ise, iki ve daha fazla değişkenler seti ($X_1, X_2, ..., X_p; Y_1, Y_2, ..., Y_q$) arasındaki ilişkiyi doğrusal bileşenler aracılığı ile değerlendiren çok değişkenli bir yöntemdir [103].

Kanonik korelasyon analizinde, p ve $q > 1$ olmak üzere; birinci değişken setinde p ve ikinci değişken setinde de q adet ($q \geq p$) değişken (özellik) olduğu durumda, bu iki değişken seti arasındaki kombinasyonlara göre değişken setlerinin doğrusal bileşenleri bulunur ve bileşenler aracılığı ile hesaplanan kanonik değişkenler yardımı ile iki değişken grubu (setler) arasındaki korelasyon hesaplanır [103, 107, 108].

Bu şekilde hesaplanan korelasyonlara kanonik korelasyon, değişkenlerin doğrusal kombinasyonlarından oluşan yeni değişkenlere de kanonik değişkenler adı verilir. Bu kanonik değişken çiftleri arasındaki korelasyonlar birbirinden bağımsız olacak şekilde hesaplanırlar [103, 107, 108].

Her bir set için doğrusal bileşenler aracılığıyla hesaplanan yeni iki değişken (kanonik değişken) aşağıdaki eşitlikteki gibi ifade edilir:

$$W_m = a_{m1}X_1 + a_{m2}X_2 + \dots + a_{mp}X_p \quad (3.8)$$

$$V_m = b_{m1}Y_1 + b_{m2}Y_2 + \dots + b_{mq}Y_q \quad (3.9)$$

İki seti ayrı ayrı doğrusal bileşenler cinsinden aşağıdaki gibi kanonik değişken adı verilen özet değişkenlerle ifade etmek mümkündür:

$$V = a'X \quad (3.10)$$

$$W = b'Y \quad (3.11)$$

Burada a ve b katsayılar vektörleridir. Bu katsayılar kovaryans ya da korelasyon matrislerinden değişkenlere göre farklı hesaplanarak dönüştürülen çözüm matrislerinin özdeğerlerine karşılık gelen özvektör elemanlarıdır [103].

Kanonik değişkenlerin varyans ve kovaryansları aşağıdaki gibi bulunur:

$$\text{Var}(W) = a' \text{Cov}(X) a = a' \Sigma_{11} a \quad (3.12)$$

$$\text{Var}(V) = b' \text{Cov}(Y) b = b' \Sigma_{22} b \quad (3.13)$$

$$\text{Var}(W, V) = a' \text{Cov}(X, Y) b = a' \Sigma_{12} b \quad (3.14)$$

V ve W kanonik değişkenleri arasındaki kanonik korelasyon aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$r(V,W) = \frac{a'\Sigma_{12}b}{[(a'\Sigma_{11}a)(b'\Sigma_{22}b)]^{1/2}} \quad (3.15)$$

Kanonik korelasyon katsayılarının önemliliğini test etmek için tüm kanonik korelasyonların sıfıra eşit olduğu hipotezi alternatif hipoteze karşı test edilir.

$$H_0 : r_1 = r_2 = \dots = r_m = 0 \quad (3.16)$$

$$H_1 : r_1 \neq r_2 \neq \dots \neq r_m \neq 0 \quad (3.17)$$

Bu hipotezi test etmek için sıklıkla kullanılan test istatistiği Wilk's lambda aşağıdaki gibi hesaplanır.

$$\Lambda = \prod_{i=1}^k (1 - r_i^2) \quad (3.18)$$

Wilk's Λ test istatistiğinin önemliliğini test etmek için χ^2 istatistiğinden yararlanılır.

$$\chi^2 = -[n - 0.5(p + q + 1)] \ln \Lambda \quad (3.19)$$

Bu eşitlikte n: gözlem sayısı, p: birinci setteki (bağımsız değişken setindeki) değişken sayısı, ve q: ikinci setteki (bağımlı değişken setindeki) değişken sayısıdır.

Buradan hesaplanan χ^2 istatistiğinin önemliliği, p×q serbestlik dereceli χ^2 dağılımının $\alpha = 0.05, 0.01, 0.001$ kritik değerleri ile karşılaştırılarak değerlendirilir.

Eğer H_0 : “p adet kanonik korelasyon sıfıra eşittir “ şeklindeki test hipotezi ret edilirse, en büyük olan kanonik korelasyon katsayısı çıkarılarak yeniden test yapılır. Bu işleme H_0 hipotezi kabul edilene kadar devam edilir ve sonunda kaç tane korelasyon katsayısının önemli olduğu belirlenir [103,107].

Veri matrisindeki değerler kullanılarak V_i ve W_i kanonik değişkenlerinin kanonik değişken skorları hesaplanır. Bu kanonik skorlar V_i ve W_i ile gözlenen X_i , Y_i değerleri arasındaki ikili korelasyon katsayılarına kanonik yükler (canonical weights) ya da kanonik yapı (canonical structure) adı verilir ve aşağıdaki gibi hesaplanır [103].

$$C_{V_i X_i} = \text{corr}(V_i, X_i) \quad (3.20)$$

$$C_{V_i Y_i} = \text{corr}(V_i, Y_i) \quad (3.21)$$

Kanonik yükler hangi değişkenin hangi kanonik değişken üzerinde önemli rol oynadığını belirlemede kullanılırlar. Böylece her bir değişkenin varyansının yüksek oranda hangi kanonik korelasyon ile temsil edilebileceğini ya da hangi değişkenin ağırlıklı olarak hangi kanonik değişken ile temsil edildiğini belirleme imkanı verir [103].

Her bir set için kanonik değişkenlerin gözlenen değişkenler setinin varyansının ne kadarını açıkladığını belirten açıklanan varyans, her bir set için hesaplanan kanonik yüklerin kareleri toplamının setteki değişken sayısına bölünmesi ile bulunur.

$$\text{Açıklanan Varyans (X)} = \sum_{i=1}^k C_{V_i X_i}^2 / p \quad (3.22)$$

$$\text{Açıklanan Varyans (Y)} = \sum_{i=1}^k C_{V_i Y_i}^2 / q \quad (3.23)$$

Açıklanan varyansın yüksekliği değişken setleri arasındaki kanonik korelasyonların gerçekten gözlenen iki set arasındaki korelasyonu açıklamada çözüm matrisi özdeğerlerinin yeterli düzeyde olup olmadıklarını açıklamayı sağlayabilir.

Kanonik korelasyon analizi, X ve Y değişken setlerinin doğrusal bileşenleri arasındaki korelasyonu maksimize eder. Bu nedenle, X ve Y değişken setlerinden her hangi birindeki varyasyonun diğeri tarafından açıklanan kısmını belirtmez. Bunun için Gereksizlik (Redundancy) indeksi hesaplanır [104]. Bu indeks, setlerden birindeki varyasyonun diğeri ile açıklanabilen kısmını belirtir. Gereksizlik indeksi, her kanonik korelasyon için hesaplanabilir.

Setlerdeki gereksizlik indeksini bulmak için, setin kanonik yüklerinin kareleri toplamı bulunur. Bu toplam, setteki değişken sayısına (p veya q) bölünür ve bulunan değer en büyük kök ile çarpılır.

$$\text{Gereksizlik indeksi (X)} = \left(\sum_{i=1}^k c_{viXi}^2 / p \right) \times \lambda_1 \quad (3.24)$$

$$\text{Gereksizlik indeksi (Y)} = \left(\sum_{i=1}^k c_{wiYi}^2 / q \right) \times \lambda_1 \quad (3.25)$$

Bu çalışmada, sosyo-ekonomik göstergeler seti (q değişken) ile ulaştırma göstergeler seti (p değişken) arasında illere göre bir ilişki olup olmadığını belirlemek için kanonik korelasyon analizi yapılmıştır. Bu kanonik korelasyon katsayısının önemliliği, her iki sete göre değişken setleri arasında bir ilişki olup olmadığını ortaya koymaktadır.

3.2.2. Faktör analizi

Faktör analizi, birbiriyle ilişkili veri yapılarını birbirinden bağımsız ve daha az sayıda yeni veri yapısına dönüştürerek [103] veri indirgemeyi amaçlayan çok değişkenli istatistiksel analiz yöntemlerinden birisidir.

Bu yöntemin modeli, $X_{n \times p}$ ham veri matrisinden elde edilen standartlaştırılmış $Z_{p \times n}$ veri matrisi kullanılarak kurulmuştur. Z_j değişkenleri ile ortak faktörler arasındaki ilişkiyi gösteren doğrusal model aşağıdaki gibi ifade edilir [109].

$$Z_j = a_{j1} f_1 + a_{j2} f_2 + \dots + a_{jm} f_m + b_j u_j; \quad j=1,2,3,\dots, p \quad (3.26)$$

Modelde, a_{jm} , j'inci değişkenin m'inci faktör üzerindeki yükü ya da ağırlığı; f_m , m'inci faktörü; u_j , değişkenlerin varyanslarından doğan kalıntı değeri (artık faktörü); b_j , artık faktöre ilişkin katsayıyı göstermektedir.

Ayrıca j'inci değişken ile m'inci faktör arasındaki ilişkiyi gösteren $p \times m$ boyutlu S matrisine faktör yapı matrisi (factor structure matrix) ya da yapı matrisi (structure matrix) denmektedir [100].

Ortak faktörlerin birbiriyle ve artık faktörle ilişkisiz olacağı varsayımı altında, Z_j , standartlaştırılmış değişkenlerin varyansına ilişkin olarak aşağıdaki bağıntı yazılabilir [100].

$$Var(Z_j) = 1 = a_{j1}^2 + \dots + a_{jm}^2 + b_j^2 = h_j^2 + b_j^2 \quad (3.27)$$

Bağıntıdaki h_j^2 terimine, j'inci değişkenin ortak faktör varyansı (common variance, communality); b_j^2 terimine ise, ortak faktörlerin açıklayamadıkları kısmı kapsayan özel faktör varyansı adı verilir [100]. Ortak faktör varyansı (h_j^2), j'inci değişkenin varyansının, k ortak faktör ile açıklanan kısmını belirtmekte olup, faktör yüklerinin karelerinin toplamına eşittir [103].

Uygun faktör sayısının belirlenmesi Faktör Analizinin başarısı için en önemli hususlardan birisidir. Faktör sayısını belirlemek için çeşitli kriterler geliştirilmiş olup, bunlardan en çok kullanılanları 'Kaiser kriteri' ve 'yamaç eğim testi'dir.

Kaiser kriteri

S ya da R matrisinin özdeğerleri 1'den büyük bileşen sayısı kadar faktör belirlemeyi esas alan, pratik ve yaygın kullanımı olan bir kriterdir [103, 109].

Yamaç eğim testi

Faktör sayısı ve özdeğerlerin xy koordinat sisteminde çizgi eğim grafiğinin çizilmesi esasına dayanır. Bileşen sayısı arttıkça özdeğerin azalışını gösteren yamaç eğim grafiğinde, eğimin kaybolmaya başladığı noktadaki bileşen sayısı, faktör sayısı olarak belirlenir [100, 103, 109, 110].

Faktör analizi sonucu elde edilen faktörlerin daha iyi yorumlanabilmesi için faktörlerin döndürülmesine ihtiyaç duyulur. Faktör döndürmesinde kullanılan iki yöntem, eksenlerin konumlarını değiştirmeksizin 90° açıyla yapılan 'dik döndürme' ve her faktörü birbirinden bağımsız olarak döndürüldüğü için eksenlerin birbirine dik olmasını gerektirmeyen 'eğik döndürme' yöntemleridir.

Faktör döndürmesi ile faktörlere atfedilen varyans, spesifik varyans, korelasyon (ya da kovaryans) matrisi değişmez. Faktör yükleri matrisinin bağımsız yapıyı elde etmek üzere döndürülmesi ile orijinal verilerle ilgili anlamlı ortak yapıları basit olarak anlamak ve değerlendirmek mümkün olur. Döndürme işlemi bir matematiksel yaklaşımdır. Her bir faktörde ağırlıklı olarak etkili olan değişkenlerin belirgin olarak ortaya konmasını sağlar [103].

Amaç, birçok ilişkili değişkenden az sayıda ve kolay yorumlanabilir faktörlere ulaşmak olduğuna göre, faktörler tarafından açıklanan varyans miktarının döndürmeden etkilenmemesi gerekliliği dik dönüşümleri öne çıkarır [100].

Yaygın olarak kullanılan dik döndürme teknikleri, Quartimax, Equamax, Orthomax ve Varimax yöntemleridir [100, 103, 110]. Bu teknikler içinde sıklıkla kullanılan Varimax yönteminde, her sütundaki bazı yük değerleri 1'e yaklaştırılırken, geriye kalan çok sayıdaki yük değeri 0'a yaklaştırılır [135]. Varyans maksimizasyonuna dayanan bu yöntem, aşağıdaki V fonksiyonunun maksimum olmasını gerektirir [100].

$$Max(V) = p \sum_{l=1}^m \sum_{j=1}^p \left(d_{jl} / h_j \right)^4 - \sum_{l=1}^m \left(\sum_{j=1}^p d_{jl}^2 / h_j^2 \right)^2 \quad (3.28)$$

Eksenlerin birbirine dik olmasının gerekli olmadığı eğik döndürmede en çok kullanılan teknikler, yüklerin çapraz çarpımlarını en küçükleyerek, faktörleri basitleştiren 'Doğrudan Oblimin' yöntemi; ortogonal faktörleri eğik yönlerde döndüren 'Promax' yöntemi ve amaç matrisini döndüren 'Procrustes' yöntemleridir [110].

Eğik döndürmenin bir özelliği orijinal ya da temel eğik çözümlerden düzeltilmiş ya da kaynak çözüme geçebilmesidir. Kaynak eksen yapı yükleri matrisi aşağıdaki bağıntıdan bulunmaktadır [111, 112].

$$V = A \Lambda = (V_{jl}) \quad j=1,2,\dots,p \quad \text{ve} \quad l=1,2,\dots,m \quad (3.29)$$

Yukarıdaki eşitlikte, V:(V_{jl}), kaynak eksen yapı yükleri matrisi; A, elde edilen faktör yükleri matrisi; Λ, kaynak eksen döndürme matrisini ifade etmektedir.

Faktör analizinde, belirlenen faktör yüklerinden yararlanarak her bir değişkenin faktör yapılarına göre ortak faktörlerinin tahmini değerlerini hesaplamak mümkündür. Bu değerlere faktör skorları adı verilir [100, 103]. Gözlenen değişkenden daha az sayıda faktör elde edileceğinden ve faktör skorları yaklaşık olarak ilişkisiz olacağından bu skorların diğer analizlerde kullanılması oldukça yararlı sonuçlar verebilmektedir [110].

Faktör analizinde, ana bileşenler yöntemi faktör skorlarını belirlemek için en küçük kareler yönteminden yararlanılır. Bu yaklaşımda spesifik varyansların birbirine eşit ya da yaklaşık eşit olduğu varsayımı kabul edilir. Faktör skorları (f_i), orijinal veri matrisi kullanılarak yapılan faktör analizinde her bir faktör için ayrı ayrı aşağıdaki gibi hesaplanır [103].

$$f = (LL')^{-1} L' (x_i - \bar{x}) \quad (3.30)$$

$$f_i = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{\lambda_1}} e'_1 (x_i - \bar{x}) \\ \frac{1}{\sqrt{\lambda_2}} e'_2 (x_i - \bar{x}) \\ \frac{1}{\sqrt{\lambda_k}} e'_k (x_i - \bar{x}) \end{bmatrix} \quad (3.31)$$

Standardize veri matrisi kullanılarak faktör analizi yapılmış ise faktör skorları her bir faktör için ayrı ayrı aşağıdaki gibi hesaplanır.

$$f = (LL')^{-1} L' (z_i) \quad (3.32)$$

$$f_i = \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{\lambda_1}} e'_1 (z_i) \\ \frac{1}{\sqrt{\lambda_2}} e'_2 (z_i) \\ \frac{1}{\sqrt{\lambda_k}} e'_k (z_i) \end{bmatrix} \quad (3.33)$$

Yukarıda yer alan formüllerde orijinal ya da standardize değişken dışında yer alan ifadeler R matrisinin ya da S matrisinin özdeğerlerini ve özvektörlerini belirtmektedir. Bu formülde yer alan $(1/\sqrt{\lambda_i}) e'_i$ faktör katsayıları (b, factor score coefficient) olarak isimlendirilir. Her bir faktör için faktör katsayıları hesaplandıktan sonra her bir birimin faktör skorlarını hesaplamak kolaylaşır. Bu katsayılar regresyon denkleminde yer alan regresyon katsayıları gibi kabul edilebilir [103].

3.2.3. Temel bileşenler analizi

Çok değişkenli istatistiki yöntemlerden birisi olan Temel Bileşenler Analizi ile ilgili çalışmalar, 1901 yılında Karl Pearson tarafından başlatılmış ve 1933 yılında Hotelling tarafından geliştirilmiştir [113-115].

Çok değişkenli istatistiksel analizde n tane bireye (nesne) ilişkin p tane değişken (özellik) incelenmektedir. Bu değişkenlerden birçoğunun birbiriyle ilişkili ve değişken sayısının (p) çok büyük olması, çeşitli değerlendirmeler yapılmasını güçleştirmektedir. Böyle durumlarda temel bileşenler analizi başvuru en önemli teknik olmaktadır. Genel olarak değişkenler arasındaki bağımlılık yapısının yok edilmesi ve/veya boyut indirgeme amacıyla kullanılan bu teknik başlı başına bir analiz olduğu gibi başka analizler için veri hazırlama tekniği olarak da kullanılmaktadır [100, 116].

Temel bileşenler analizi; bir değişkenler setinin varyans-kovaryans yapısını, bu değişkenlerin doğrusal birleşimleri vasıtasıyla açıklayarak, veri indirgenmesi ve yorumlanmasını sağlayan, çok değişkenli bir istatistik tekniğidir [117]. Teknikte, karşılıklı bağımlılık yapısı gösteren, ölçüm sayısı n olan p adet değişken; doğrusal, dikey ve birbirinden bağımsız olma özelliklerini taşıyan k ($k \leq p$) tane yeni değişkene dönüştürülmektedir [115].

Her biri n ölçümünde p değişkenin oluşturduğu bir sistem düşünüldüğünde, sistemin toplam değişkenliği (varyansı) p değişkenin tümü tarafından açıklanmaktadır. Toplam değişkenliğin önemli bir kısmı, k ($k \leq p$) bileşen tarafından açıklanabildiği durumlarda, k bileşen orijinal p değişkenini temsil edebilmektedir. Bu durumda n ölçümdeki p değişken, önemli bir bilgi kaybı olmadan, n ölçümündeki k değişkene indirgenmektedir. Söz konusu k adet yeni değişken, orijinal değişkenlerin bazı kısıtlamalara bağlı kalınarak oluşturulmuş çeşitli doğrusal birleşimleridir [118].

Burada; $Z_1, Z_2, \dots, Z_p$ 'ler standartlaştırılmış veri matrisinin satır vektörleri ((p) değişkene ait (p) tane satır vektör), $Y_1, Y_2, \dots, Y_p$ 'ler temel bileşenler, a_{ij} ler ise her bir temel bileşenin hangi değişkenle, hangi oranda ilişkilendirildiğini gösteren sabit sayılardır. a_{ij} sabit sayıları temel bileşen yükleridir. Temel bileşen yükleri, temel bileşenlerin değişkenlere varyans katkısını gösteren ağırlıklardır ve bileşenleri, değişkenlerin hangi ağırlıklarla tanımladıklarını göstermektedir. Temel bileşenler ortogonal seçileceğinden, a_{ij} ağırlıkları değişkenler ile temel bileşenler arasındaki korelasyon katsayısıyla orantılıdır. $a_{ij} = (i)$ 'inci değişkenin (j) 'inci temel bileşendeki ağırlığıdır [118].

Temel bileşenlerin varyansları ve kovaryansları şu şekilde olur [118]:

$$\text{Var}(Y_i) = \text{Var}((a_i)^t Z) = (a_i)^t S a_i = (a_i)^t R a_i \quad (3.35)$$

$$\text{Cov}(Y_i, Y_k) = (a_i)^t S a_k = (a_i)^t R a_k \quad i=1,2,\dots,p; \quad k=1,2,\dots,p \quad (3.36)$$

Eşitlikteki (S), standartlaştırılmış veri matrisinin kovaryans matrisi, (R) standartlaştırılmış veri matrisinin korelasyon matrisidir. Standartlaştırılmış veri matrisi kullanıldığından $(R) = (S)$ 'dir [103, 118].

Ana bileşenler $Y_1, Y_2, \dots, Y_p$, birbirleri ile ilişkili değildirler ve açıkladıkları toplam sistem varyansının büyüklüklerine göre sıralanırlar [103].

Birinci temel bileşen (Y_1), toplam varyansa katkısı maksimum olacak şekilde $Z_1, Z_2, \dots, Z_p$ 'lerin doğrusal birleşimleri olarak belirlenmektedir. İkinci temel bileşen (Y_2), birinci temel bileşenden bağımsız olarak, birinci temel bileşenin açıkladığı varyanstan sonra geriye kalan toplam varyansa katkısı maksimum olacak şekilde, benzer şekilde üçüncü ve daha sonraki temel bileşenler her birinin toplam varyansa katkısı maksimum olacak şekilde ve birbirinden bağımsız olarak aşağıda gösterildiği gibi saptanmaktadır [118].

Toplam varyansa katkısı en fazla olan birinci temel bileşen, Y_1 doğrusal bileşeni aşağıdaki şekilde ifade edilir [118]:

$$Y_1 = a_{11}Z_1 + a_{21}Z_2 + \dots + a_{p1}Z_p \quad (3.37)$$

İlk ana bileşen maksimum varyanslı doğrusal bileşendir. İkinci ana bileşen ikinci büyüklükte varyansa sahip olan bileşendir. Sırası ile ana bileşenler özdeğerlerin büyüklük sıralamasına göre orijinal veri setinin varyansını açıklamada yüzde değerlerle ifade edilen ana bileşen varyansları ile açıklanabilirler [103].

Aşağıdaki eşitliği maksimize eden birinci ana bileşenin varyansı şu şekilde ifade edilir [103, 118]:

$$\text{MaxVar}(Y_1) = (a_1)^t R a_1 \quad (3.38)$$

Bu eşitlikte, a_1 vektörü birinci temel bileşenin varyansını maksimum yapacak şekilde belirlenmektedir. Ancak, a_1 vektörü herhangi bir sabit sayı ile çarpılarak, değişkenlik hiçbir kısıtlamaya bağlı kalmaksızın artırılabilir. Bundan dolayı a_i vektörlerinin birim uzunlukta ($(a_i)^t \cdot a_i = 1$) seçilmesi uygun olacaktır. Bu şekilde seçilen ana bileşenler şunlardır [118]:

- Birinci temel bileşen, $\max \text{Var}((a_1)^t Z)$ ve $(a_1)^t \cdot a_1 = 1$ şartlarını sağlayan $(a_1)^t Z$ doğrusal bileşenidir.
- İkinci temel bileşen, $\max \text{Var}((a_2)^t Z)$ ile $(a_2)^t \cdot a_2 = 1$ ve $\text{Cov}((a_1)^t Z, (a_2)^t Z) = \text{Cov}(Y_1, Y_2) = 0$ şartlarını sağlayan $(a_2)^t Z$ doğrusal bileşenidir.
- (i) inci temel bileşen, $\max \text{Var}((a_i)^t Z)$, $(a_i)^t \cdot a_i = 1$ ve $k < i$ için $\text{Cov}(Y_i, Y_k) = 0$ şartlarını sağlayan $(a_i)^t Z$ doğrusal bileşenidir.

3.2.4. Kümeleme analizi

Küme analizi için pek çok algoritma uygulanmaktadır, hiyerarşik tekniklerle bir dendrogram üretilmesinde bir bireyin tüm birimlerine olan uzaklıklarının hesaplanması ile başlar. Grup daha sonra yığılmalı ya da bölüm halinde biçimlendirilmektedir. Yığılmalı tercihte tüm bireylerin ayrı birer grup oldukları kabul edilir. Daha sonra birbirine yakın olan bireyler birleştirilerek grup sayısı en sonunda 1 oluncaya kadar işleme devam eder.

Bölümlü tercihte ise yığılmalının aksine tüm bireyler başlangıçta tek grup olarak düşünülüp daha sonra 2,3,4,... ve sonunda her bir birey bir grup oluşturacak (n) gruba bölünür [119].

Kümeleme Analizi, nispeten homojen olan grup veya kümelerin gözlemlerini tek parça olarak birleştirmek için kullanılan bir tekniktir [104]. Kümeleme analizi bir veri setinin farklı gruplar içerip içermediğini belirlemek ve eğer içeriyorsa bu grupları tespit etmek için kullanılan çok değişkenli istatistiksel yöntemlerin genel adıdır [120, 121].

Çok boyutlu uzayda verilerin özetlenmesi ve tanımlanmasında yol gösterici bir araştırma yöntemi olan kümeleme analizi; nispeten heterojen olan farklı gruplardaki gözlem yapılarını ya da nispeten homojen olan benzer gruplardaki gözlemleri uygun yöntemlerle gruplamaya olanak sağlayan bir yöntem olarak bilinmektedir.

Diğer çok değişkenli istatistiksel yöntemlerde önemli bir yer tutan normallik, doğrusallık ve homojenlik varsayımları bu yöntemde prensipte kalmakta ve uzaklık değerlerinin normalliği yeterli görülmektedir [103, 122, 123].

Kümeleme analizi gözlemler arası kümelendirme, değişkenler arası sınıflandırma ya da gözlemlerin ve değişkenlerin bir arada sınıflandırılmasını amaçlar [124].

Kümeleme yöntemleri izledikleri yaklaşımlara göre iki temel gruba ayrılırlar. Bunlar, aşamalı kümeleme yöntemleri ve aşamalı olmayan kümeleme yöntemleridir [103].

Kümeleme Analizi, bir araştırmada incelenen birimleri aralarındaki benzerliklerine göre belirli gruplar içinde toplayarak sınıflandırma yapmayı, birimlerin ortak özelliklerini ortaya koymayı ve bu sınıflar ile ilgili genel tanımlamalar yapmayı sağlayan bir yöntemdir.

Analiz sonucu elde edilen kümeler yüksek düzeyde küme içi homojenlik ve yüksek düzeyde kümeler arası heterojenlik gösterirler [104].

Kümeleme Analizi, X veri matrisinde yer alan ve doğal gruplamaları kesin olarak bilinmeyen birimleri, değişkenleri ya da birim ve değişkenleri birbirleri ile benzer olan alt kümelere ayırmaya yardımcı olan yöntemler topluluğudur. Kümeleme Analizi; birimleri p değişkene göre hesaplanan ve benzerlik ölçüsü olarak kullanılan bazı ölçüler kullanarak homojen gruplara bölmek amacıyla kullanılır. Bu amaçlar dört grupta toplanabilir [103].

1. n sayıda birimi, nesneyi, oluşumu, p değişkene göre saptanan özelliklerine göre olabildiğince kendi içinde türdeş (homojen) ve kendi aralarında farklı (heterojen) alt gruplara (küme) ayırmak.
2. p sayıda değişkeni, n sayıda birimde saptanan değerlere göre ortak özellikleri açıkladığı varsayılan alt kümelere ayırmak ve ortak faktör yapıları ortaya koymak.
3. Hem birimleri hem de değişkenleri birlikte ele alarak, ortak n birimi p değişkene göre ortak özellikli alt kümelere ayırmak.
4. Birimleri, p değişkene göre saptanan değerler için, izledikleri biyolojik ve tipolojik sınıflamayı ortaya koymak (taksonomik sınıflandırma yapmak).

Kümeleme Analizi, nesnelerin benzerlik esasına göre benzer nesneleri aynı kümelerde toplar. Benzerlikler, nesne çiftleri arasındaki uzaklığın ölçüsüdür. Gözlem vektörleri arasındaki uzaklıkları hesaplamak için çok çeşitli yöntemler bulunmaktadır. Bunlardan sıklıkla kullanılanları aşağıda verilmiştir [100, 103].

Minkowski Uzaklığı

Birimler ya da değişkenler arasındaki uzaklıkları hesaplamak için kullanılan genel olarak Minkowski uzaklık ölçüsü adı verilir. Kullanılan en genel uzaklık olan Minkowski uzaklığı aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$D_{ij} = \left[\sum_{k=1}^p |x_{ik} - x_{jk}|^m \right]^{\frac{1}{m}} \quad (3.39)$$

Manhattan Uzaklığı

Minkowski uzaklığının $m=1$ özel durumu olan ve birimler arasında mutlak uzaklıkların toplamı alınarak hesaplanan Manhattan uzaklığı aşağıdaki şekilde ifade edilir:

$$D_{ij} = \sum_{k=1}^p |x_{ik} - x_{jk}| \quad (3.40)$$

Öklid ve karesel Öklid Uzaklığı

Uzaklık ölçüleri içerisinde en çok kullanılan ve Minkowski uzaklığının $m=2$ özel durumu olan Öklid uzaklığı, aşağıdaki şekilde hesaplanır:

$$D_{ij} = \sqrt{\sum_{k=1}^p (x_{ik} - x_{jk})^2} \quad (3.41)$$

Karesel Öklid Uzaklığı ise, Öklid uzaklığında değişkenlere göre toplam uzaklığın karekökü alınmaksızın hesaplanır.

$$(D_{ij})^2 = \sum_{k=1}^p (x_{ik} - x_{jk})^2 \quad (3.42)$$

Pearson Uzaklığı

Öklid uzaklığının değişkenin varyansına bölünmesiyle elde edilen uzaklık olup, standardize Öklid uzaklığı olarak da isimlendirilmektedir.

$$D_{ij}^{Pearson} = \frac{\sqrt{\sum_{k=1}^p (x_{ik} - x_{jk})^2}}{S_k} \quad (3.43)$$

Kümeleme yöntemleri, uzaklık matrisi ya da benzerlik matrisinden yararlanarak birimler ya da değişkenleri kendi içinde homojen ve kendi aralarında heterojen uygun gruplara ayırırken, grupları belirlemede izledikleri yaklaşımlara göre, aşamalı ve aşamalı olmayan kümeleme yöntemleri olarak iki temel gruba ayrılırlar [103].

Uygulanırken kaç küme oluşacağı önceden bilinmeyen aşamalı kümeleme yöntemlerinden en yaygın kullanılanları şunlardır [100, 103]:

- Tek bağlantı (en yakın komşuluk) kümeleme yöntemi
- Tam bağlantı (en uzak komşuluk) kümeleme yöntemi
- Ortalama bağlantı yöntemi
- Ward bağlantı kümeleme yöntemi
- Küresel ortalama bağlantı kümeleme yöntemi
- McQuitty bağlantı kümeleme yöntemi

Belli durumlarda küme sayısı önceden belliyse, küme sayısı konusunda ön bilgi varsa veya anlamlı olacak küme sayısına karar verilmişse aşamalı olmayan kümeleme yöntemleri kullanılır [100]. Aşamalı olmayan yöntemler içinde sayılan yaklaşımlardan en yaygın kullanılanları 'k-ortalamlar yöntemi' ve 'yığma kümeleme yöntemi'dir.

Bu çalışmada, benzer özellikteki illeri bir araya getirerek k sayıda farklı il gurupları oluşturmak için yapılan kümeleme analizinde, k-ortalamlar yöntemi kullanılmıştır.

Hiyerarşi olmayan yöntemlerden en çok kullanılanı k-ortalamlar tekniği, MacQueen tarafından bulunmuş olup, küme sayısının belli olduğu durumlarda, birbirine en yakın değerlere sahip elemanları aynı kümede toplamayı amaçlar [100, 103].

Bu yöntemde, her iterasyonda yeni bir küme merkezi oluşturulur ve bir eleman yeniden hesaplanan yeni merkeze daha yakın ise o kümeye taşınır.

Bu yöntemde bireyler, gruplar içi kareler toplamını en küçük yapacak şekilde k kümeye bölünür. $x_1, x_2, \dots, x_n$ değişkenlerinin her biri p değişkenli gözlem vektörleri, çok boyutlu X uzayında birer nokta ifade ederken, aynı uzayda $a_{1n}, a_{2n}, \dots, a_{kn}$ her grup birey için küme merkezleri olarak belirlendiğinde, aşağıdaki formüle göre bireyler en küçük uzaklığı veren (en yakın) kümeye sınıflanmaktadır [100, 110, 125].

$$W_N = \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n \min \|x_i - a_{in}\|^2 \quad (3.44)$$

Birimleri kümelere parçalayan ve oluşan kümelerin parametre tahminlerini veren k-ortalamlar tekniği, aşağıdaki adımları izleyerek n birim, p değişken ve k küme için aşağıdaki adımları izleyerek birimleri kümelere ayırır [100, 103].

- Elde edilen bilgilere göre ilk k gözlemin her birinin p değişken değerleri birer küme ortalama vektörü olarak kabul edilir. Tüm birimlerin küme ortalamalarına olan uzaklıkları hesaplanır.
- Geriye kalan $n-k$ gözlemin her biri, ortalaması en yakın olan kümeye atanır ve her atamadan sonra küme ortalamaları genellikle Öklid uzaklığı kullanılarak yeniden hesaplanır.
- Küme içi varyansın minimum ve kümeler arası varyansın maksimum olduğu kümeleme yapısına ulaşıncaya kadar tüm birimler k kümeye atanmaya devam eder. Yinelemeli yaklaşımla uygun kümeleme sağlanır. Her birimin bu küme ortalama vektörlerine göre değişik aşamalarda değişik kümelerde yer alması sağlanır.
- Küme içi kovaryans matrisinin minimum olduğu koşul sağlanıncaya ve yakınsama kriterine eşit ya da daha küçük varyans farkına ulaşıncaya kadar parçalama işlemine devam edilir.

Kümeleme analizinin en önemli eksikliği, optimum küme sayısının ve saptanan kümelerin istatistiksel öneminin belirlenmesi sorununun henüz çözülememiş olmasıdır [100].

Küme sayısına karar vermede kullanılan en pratik yöntem, aşağıdaki eşitlikte ifade edilen katsayının kullanılmasıdır. Bu yöntem özellikle küçük örneklem grubu için iyi sonuçlar vermektedir [100, 110].

$$k = \sqrt{n/2} \quad (3.45)$$

Küme sayısına karar vermede kullanılan ikinci yöntem, Marriot tarafından önerilen; W , grup içi kareler toplamı matrisi olmak üzere, en küçük M değerini gerçek küme sayısı olarak veren aşağıdaki eşitliktir [100, 110].

$$M = k^2 |W| \quad (3.46)$$

Küme sayısına karar vermek için kullanılan bir başka yöntem de, Calinsky ve Harabasz tarafından geliştirilmiştir. Formülde kullanılan W , grup içi kareler toplamı matrisi; B , gruplar arası kareler toplamı matrisi olup, aşağıdaki eşitliği maksimum yapan k değeri, optimum küme sayısını vermektedir [100, 110].

$$C = \frac{[I_z(B)/(k-1)]}{[I_z(W)/(n-k)]} \quad (3.47)$$

Lewis ve Thomas tarafından önerilen yaklaşıma göre, küme sayısına karar vermek için, toplam varyansın açıklama gücü ve yeni bir küme ilave etmenin küme varyansına katkısı iki önemli kriter olarak incelenmelidir. Kümeler, toplam varyansın %80'ini açıklamalı ve yeni bir küme ilave edebilmek için %5'lik bir artış olmalıdır [126].

Bu yöntemlerin dışında, küme sayısına karar vermede, aşağıda sunulan diğer bazı yaklaşımlar da mevcuttur [103].

- Aşamalı kümeleme yöntemlerinden elde edilen dendrogramlarını inceleyerek karar vermek,
- Başlangıç noktasını rasgele seçmek,
- $k=2, 3, 4, \dots$ biçiminde ardışık olarak küme sayısını bir artırarak oluşan kümelemede birimlerin hangi kümeye ait olduğuna ilişkin küme kodlarını kullanarak yeni veri yapısına Ayırma Analizi uygulamak ve en yüksek önemliliğe sahip Wilk's Lambda değerine sahip olan küme sayısını uygun parçalama olarak kabul etmek,
- İlk k birimin p değişkenler ortalamasını başlangıç ortalama vektörü olarak ele alıp birimleri bu kümelere atamak.

Küme sayısını belirlemede değişik yöntemler kullanılmakla beraber, araştırmacının bilgisi, tecrübesi, konu uzmanlarının görüşü ve elde edilen sonuçların ifade ettiği anlam, karar vermede büyük önem taşımaktadır.

3.2.5. Çok değişkenli varyans analizi

Çok değişkenli varyans analizi, bir ya da daha çok faktöre göre oluşan grupların birden fazla bağımlı değişken bakımından anlamlı farklılık gösterip göstermediğini test etmek amacıyla kullanılır. Her bir deneğin bağımlı değişkenlere ait puanlardan oluşturulan bir bileşeni (vektörü) ve bundan elde edilen bir puanı vardır. Gruplar için de aynı şekilde gruplara ait bir ortalama bileşen ve bundan elde edilen bir ortalama puan vardır. Böylece bu analiz, bağımlı değişkenlerin bileşeninden elde edilen grup ortalama puanları arasında anlamlı fark olup olmadığını inceleyen [127], ikiden fazla grup ve değişken olduğu durumlarda uygulanan, ikiden fazla grubun ortalama vektörlerinin karşılaştırıldığı istatistiki bir yöntemdir [100, 128-130].

Çok değişkenli varyans analizi, iki ve daha fazla değişkenli ($p \geq 2$) normal dağılım gösteren $k \geq 2$ 'ye göre kurulmuş hipotezlerin test edilmesinde ve tek yönlü-iki yönlü deneme sonuçları ile çok değişkenli ve çok faktörlü deneme sonuçlarının analizinde yararlanılan bir yöntemdir [103].

Gruplar arasındaki değişimin hataya göre önemliliğini test etmek üzere Wilk's Lambda istatistiğinden yararlanılır [103].

$$\Lambda = L = \frac{|W|}{|B + W|} = \frac{\left| \sum_{i=1}^g \sum_{j=1}^{n_i} (x_{ij} - \bar{x}_i)(x_{ij} - \bar{x}_i)' \right|}{\left| \sum_{i=1}^g \sum_{j=1}^{n_i} (x_{ij} - \bar{x})(x_{ij} - \bar{x})' \right|} \quad (3.48)$$

Bu çalışmada, k sayıda gruplamayı yaparken $k=2,3,4,\dots$ m grup denemesi yapılmış ve her grup sayısında gruplamanın uygun grup olup olmadığını analiz etmek için Çok değişkenli Varyans Analizi uygulanarak $k=2,3,4,\dots,m$ gruplarda en yüksek önemliliği (Wilks Lambda değeri ve p olasılığına göre) belirlenmiştir.

3.2.6. Ayırma analizi

Ayırma Analizi, başlangıçta tanımlanan sınıflandırma değişkeninin incelenen bireylerin gruplandırılmasını ne ölçüde başardığını ortaya koyan, gruplar arasında ayırım sağlama konusunda en fazla etkisi olan değişken veya değişkenleri belirleyen ve aynı değişkenler ile yeni bir bireyin hangi grupta yer alabileceği konularının ortaya çıkarılabilmesini amaçlayan çok değişkenli bir analizdir [128, 131].

Analiz gereği olarak, bireyleri ayırmada etkili olabilecek önemli bazı kriterlere göre ön gruplandırma yapılmaktadır. Analiz sonucunda grup sayısının bir eksiği kadar ayırma fonksiyonu elde edilmektedir. Bu fonksiyonlar yardımıyla hesaplanan Z değerine göre bireyler gruplara ayrılabilmekte ve sıralanabilmektedir [132].

Ayırma analizi, birimleri en az hata ile ait oldukları kümelere ayırmak için yapılan işlemler bütünüdür. Bu analizin temeli, incelenen bireyin kitlesinin belirlenmesini sağlayacak bir ayırma fonksiyonunun bulunmasıdır. Ayırma analizi ile çok değişkenli bir problem, tek değişkenli bir biçime dönüşebilmektedir. Analiz sonunda tüm değişkenlerin katılacağı tek bir değişken (fonksiyon) elde edilmektedir. Bir bireye ait p değişkenden bulunacak bağıntı, $x_1, x_2, \dots, x_p$ orijinal değişkenleri; $a_1, a_2, \dots, a_p$ bu değişkenlere ilişkin ağırlıkları göstermek üzere aşağıdaki şekilde olur [100, 109].

$$y_i = a_1 x_{i1} + a_2 x_{i2} + \dots + a_p x_{ip} \quad (3.49)$$

Elde edilen bu fonksiyona, ayırma fonksiyonu denilmektedir. Böyle bir fonksiyon bulunurken, grupların ortalamaları arasındaki farklılığın maksimum olması, yani gruplar arası varyansın grup içi varyansına göre en büyüklenmesi gerekir [100, 109, 111].

$$F = \text{Max (Gruplar arası varyans / Grup içi varyans)}$$

İkiden çok grup olması durumunda ayırma fonksiyonu sayısı; g grup (küme) sayısını, p değişken sayısını göstermek üzere $\min(g-1, p)$ tanedir. Bulunacak ilk ayırma fonksiyonu, gruplar arasındaki en büyük ayrımı sağlayacaktır. İkinci fonksiyon, ilki ile ilişkisi olmayan ve ilk ayırma fonksiyonundan sonra gruplar arasında en iyi ayrımı sağlayan bağlantıdır [109].

Özelliği $g > 2$ ve $p \geq 2$ olan veri setlerinde grup kovaryans matrisleri benzer ise çoklu ayırma analizi ortak kovaryans matrisi yaklaşımı ile doğrusal çoklu ayırma analizi olarak uygulanır. Eğer grup kovaryans matrisleri benzer değil ise farklı grup kovaryans matrislerinden yararlanılarak karesel çoklu ayırma analizi uygulanır [103].

İkiden fazla grup ve iki veya daha fazla değişken içeren ($g > 2$ ve $p \geq 2$) veri setlerine doğrusal ayırma analizi uygulamasında, g grup için ortak kovaryans matrisi aşağıdaki gibi hesaplanır [103].

$$S = \frac{(n_1 - 1)S_1 + (n_2 - 1)S_2 + \dots + (n_g - 1)S_g}{n_1 + n_2 + \dots + n_g - g} \quad (3.50)$$

Doğrusal ayırma fonksiyonları şu şekilde ifade edilir.

$$y_i(x) = \bar{x}_i' S^{-1} x - \frac{1}{2} \bar{x}_i' S^{-1} \bar{x}_i + \ln p_i \quad (3.51)$$

Burada p_i , g grup içinde her bir grubun ilk olasılığını belirtmektedir. $\sum p_i = 1$ olmalıdır. Eğer p_i değerleri verilmemiş ise $p_i = n_i/N$ oranı olarak alınır. Grupların genel popülasyondaki ağırlıkları farklı ise ya da gözlem sayılarına göre ağırlıklı olarak ayırma analizi uygulanacak ise hesaplamalarda bu hususlar dikkate alınmalıdır [103].

Grupların birbirlerine olan karesel uzaklıklarını veren Mahalanobis uzaklık matrisinin elemanları (d_{ij}^2) aşağıdaki gibi hesaplanır [103, 110].

$$D = (\bar{x}_i - \bar{x}_j)' S^{-1} (\bar{x}_i - \bar{x}_j) \quad (3.52)$$

Yeni gözlenen bir x gözlem matrisinin i 'nci grup ortalama vektöründen uzaklığını veren karesel uzaklıklar (Mahalanobis distance) şöyle hesaplanır.

$$D_i^2 = (x - \bar{x}_i)' S^{-1} (x - \bar{x}_i) \quad (3.53)$$

Sınıflandırma kuralına göre, yeni gözlenen x gözlem vektörü $-1/2 D_i^2(x) + \ln p_i$ değeri en az olan π_i popülasyonuna atanır. Yani, x gözlem vektörü, ' $y_1(x)$ =en geniş $y_1(x), y_2(x), \dots, y_g(x)$ ise x , π_k popülasyona atanır' biçiminde değerlendirilerek, $y_k(x)$ değeri en büyük olan sınıfa x gözlemi atanır [103].

İkiden çok grup için ayırma fonksiyonlarının anlamlılıklarını test etmede, Wilks Lambda test istatistiğinden yararlanılır. Λ ile ayırma fonksiyonlarının ayırma değerleri arasında aşağıdaki gibi cebirsel bir ilişki vardır [133].

$$\Lambda = \frac{|W|}{|T|} \quad (3.54)$$

$$\frac{1}{\Lambda} = \frac{|T|}{|W|} = |W^{-1}T| = |W^{-1}(W + B)| = |I + W^{-1}B| \quad (3.55)$$

$\lambda_1, \lambda_1, \dots, \lambda_1$, $W^{-1}B$ matrisinin özdeğeri olmak üzere, tanımlanan $1/\Lambda$ değeri, ilgili teoremlerden de yararlanılarak, aşağıdaki gibi yeniden tanımlanabilir.

$$1/\Lambda = (1 + \lambda_1)(1 + \lambda_2) \dots (1 + \lambda_r) \quad (3.56)$$

Wilks Lambda'sını test etmek için Bartlett istatistiği V şu şekilde tanımlanır.

$$V = -(N-1 - (p+g)/2) \ln \Lambda \quad (3.57)$$

$$V = -(N-1 - (p+g)/2) \ln \{(1+\lambda_1)(1+\lambda_2)\dots(1+\lambda_r)\} \quad (3.58)$$

$$V = -(N-1 - (p+g)/2) \sum_{i=1}^r \ln(1+\lambda_i) \quad (3.59)$$

V, serbestlik derecesi $(pg-p)$ olan X^2 dağılımına sahiptir.

Ardışık determinant fonksiyonlarının aralarındaki korelasyon katsayılarının sıfır olması nedeniyle, $(1+\lambda_i)$ ardışık terimleri istatistiksel olarak birbirlerinden bağımsızdır. Sonuç olarak V'ye eklenen her bir bileşen yaklaşık olarak X^2 dağılımına sahiptir. Yani, $V-V_1$; $V-V_1-V_2$; $V-V_1-V_2-V_3$;....; $V-V_1-V_2-V_3\text{---}V_r$ istatistiklerinden her biri X^2 dağılımına sahiptir ve ayırmanın istatistiksel olarak anlamlı olup olmadıklarını test etmek için kullanılırlar [133].

Bu çalışmada, kümeleme analizi ile, en uygun grup sayısına göre farklı gruplara ayrılan illerin hangi gruplarda yer aldığı belirlenmiş olup, bu grupların kod değerleri illere verilerek, ayırma analizi uygulanmış ve elde edilen ayırma fonksiyonunda değişkenlerin önemliliklerine göre hangi değişkenlerin ayırmada etkin rol oynadığı araştırılmıştır.

İllerin coğrafi konumlarının ayırmada etkinliğini belirlemek için illerin coğrafi konumlarını (hangi bölgede yer aldığı) kod değerleri ile belirlenmiştir. Bu işlem için, 1: İstanbul, 2: Batı Marmara, 3: Ege, 4: Doğu Marmara, 5: Batı Anadolu, 6: Akdeniz, 7: Orta Anadolu, 8: Batı Karadeniz, 9: Doğu Karadeniz, 10: Kuzeydoğu Anadolu, 11: Ortadoğu Anadolu, 12: Güneydoğu Anadolu, kodları kullanılmış olup, konum değişkeninin ayırmadaki rolü, ayırma analizi ile belirlenmiştir.

3.2.7. Çok boyutlu ölçekleme analizi

Çok boyutlu ölçekleme analizi, elde edilen uzaklık türü verilerin çeşitli biçimlerine, uzaklık kavramına dayanan cebirsel denklemler yardımıyla, basit geometrik karşılıklar ve çok boyutlu ölçekleme modelleri bulmak amacıyla yapılan işlemler dizisidir [134, 135].

Çok boyutlu ölçekleme, n tane nesne (birey, gözlem) arasındaki uzaklık değerlerini kullanarak, bu nesnelerin çok boyutlu uzaydaki konumlarını ya da yapısını, mümkün olduğunca az boyutla gerçek şekle yakın bir biçimde grafiksel olarak ortaya koymayı amaçlamaktadır [100, 103]. Birimlerin birbirleriyle karşılaştırılarak değerlendirilmesinde ve nesnelerin orijinal konumlarına çok yakın biçimde daha az kaç boyutta ifade edilebileceğini belirlemede çok boyutlu ölçeklemeden yararlanılmaktadır [136].

Çok boyutlu ölçekleme yöntemi uzaklıklar matrislerinden yararlanarak çözüm sağlar. Bu nedenle veri tipine göre uygun uzaklık matrisleri hesaplamak gerekir. Analiz, uzaklıklar matrisini farklılık (dissimilarity) matrisi olarak ele alır. Veriler aralıklı ya da orantılı ölçekli olarak elde edilmiş ise farklılık değerleri Öklid, Karesel Öklid, Chebychef, Blok ya da Minkowski uzaklıkları biçiminde hesaplanır [103].

Çok boyutlu ölçekleme analizinde metrik (klasik) ve metrik olmayan ölçekleme metotları kullanılmaktadır.

Klasik ölçekleme metodunun kuramsal dayanağı aşağıdaki gibidir.

p boyutlu Öklid uzayında n tane noktanın koordinatları verildiğinde her bir nokta çifti arasındaki d_{ij} Öklid uzaklığı, aşağıda verilen ifade kullanılarak $n \times n$ boyutlu X veri matrisinden doğrudan yapılabilir [137].

$$Q = X^1 X \quad (3.60)$$

$$q_{rs} = \sum_{j=1}^n x_{rj} x_{sj} \quad (3.61)$$

Yukarıdaki eşitlik kullanılarak, r'inci ve s'inci noktalar arasındaki öklid uzaklığının karesi d_{rs}^2 ifadesi aşağıdaki şekilde yazılır [137-139].

$$d_{rs}^2 = \sum (x_{rj} - x_{sj})^2 \quad (3.62)$$

$$d_{rs}^2 = \sum x_{rj}^2 + \sum x_{sj}^2 - 2 \sum x_{rj} x_{sj} \quad (3.63)$$

$$d_{rs}^2 = q_{rr} + q_{ss} - 2q_{rs} \quad (3.64)$$

Çok boyutlu ölçeklemede esas sorun uzaklıklar matrisinin oluşturulmasından çok, d_{rs}^2 değerleri verilmişken X'in doğru bir biçimde ifadesidir. Gerekli koordinatları bulmada kullanılan işlemler, Q matrisinin elemanlarının bulunması ve faktörleştirilmesi olma üzere iki aşamada gerçekleştirilmektedir. q_{rs} değerleri 'Eş. 3.64' kullanılarak d_{rs} değerlerine dönüştürülür. Herhangi bir kısıt olmadıkça çok sayıda çözüm söz konusu olacağından, çözüm sayısını tek yapabilmek için, aşağıdaki kısıtlar getirilmiştir [137-39].

$$\bar{x} = 0 \quad (3.65)$$

$$\sum_{r=1}^n x_{rj} = 0 \quad (\text{tüm } j \text{ değerleri için}) \quad (3.66)$$

Bu kısıtlar ve 'Eş. 3.61'den dolayı, Q matrisinin herhangi bir satır ya da sütun toplamı sıfır olur. Sonuç olarak 'Eş. 3.64'ün, r'ye göre, s'ye göre ve r ve s'ye göre sırasıyla toplamı alınırsa aşağıdaki eşitlikler elde edilir [137].

$$\sum d_{rs}^2 = A + nq_{ss} \quad (A, A=\sum q_{rr} \text{ olan } Q \text{ matrisinin izidir}) \quad (3.67)$$

$$\sum d_{rs}^2 = A + nq_{rr} \quad (3.68)$$

$$\sum d_{rs}^2 = 2nA \quad (3.69)$$

Yukarıdaki eşitlikler yardımıyla (d_r^2 , $D=(d_{ij}^2)$ matrisindeki r'inci satırın ortalamasını; d_s^2 , s'inci satırın ortalamasını; d genel ortalamayı göstermek üzere) kareleştirilmiş Öklid uzayında Q matrisinin elemanları veren aşağıdaki eşitlik elde edilir [137-139].

$$q_{rs} = -\frac{1}{2} (d_{rs}^2 - d_r^2 - d_s^2 + d^2) \quad (3.70)$$

Sonuç olarak noktalar arasındaki uzaklıkların kareleri toplamından Q simetrik matrisi kolayca bulunabilmektedir. Q matrisini çarpanlara ayırabilmek için, çarpanların kareler toplamı özdeğerlere eşit olacak şekilde Q'nun özvektörlerinin bulunması gerekir. O zaman X matrisi, $X=[c_1, c_2, \dots, c_n]$ olur. X matrisi bu hali ile her bir noktanın koordinatlarını içerir [138].

n değişkenli n boyutlu veri matrisine sahip olan n birey ya da birimin kaç boyutlu bir uzayda gösterilebileceğine karar vermede, istenilen boyut için elde edilen konfigürasyon uzaklıkları ile tahmini uzaklıklar arasındaki uygunluğu belirlemek amacıyla, stress istatistiği kullanılır [103, 138]. Kruskal stress1 istatistiği aşağıdaki gibi hesaplanır [103].

$$stress1 = \left[\sum_{i \in k} \sum_{j \in k} (d_{ij} - td_{ij})^2 / \sum_{i \in k} \sum_{j \in k} (td_{ij})^2 - \right]^{1/2} \quad (3.71)$$

Elde edilen Stres değeri 0.20'den büyük ise uyumun olmadığı, 0.10 ile 0.20 arasında ise düşük uyumun olduğu, 0.05 ile 0.10 arasında ise uyumun iyi olduğu, 0.025 ile 0.05 arasında ise mükemmel uyumun olduğu ve nihayet 0 ile 0.025 arasında ise tam uyumun olduğu belirtilmektedir [103].

4. BULGULAR VE TARTIŞMA

Kanonik korelasyon analizi

Her birinde, iki veya daha fazla değişken bulunan iki değişken seti arasındaki ilişkiyi belirlemede, değişken setlerini, bu setlerde yer alan değişkenlerin doğrusal (linear) bileşenlerinden oluşan kanonik değişkenlere dönüştürerek, bu kanonik değişkenler arasındaki ilişki yapısını bulma temeline dayalı kanonik korelasyon kullanılır.

Bu çalışmada, 10 değişkenden oluşan ekonomik değişkenler seti ile 24 maddeden oluşan ulaştırma setleri arasında ilişki olup olmadığı araştırılmıştır. Analizler için, NCSS (Number Cruncher Statistical System) paket programı kullanılmıştır. Değişkenlere ilişkin özellikler Çizelge 4.1’de, değişkenler arasındaki korelasyon katsayıları Çizelge 4.2, Çizelge 4.3, Çizelge 4.4’de verilmiştir. Buna göre, değişken ortalamaları anlamlı olup, korelasyon katsayılarının çoğu istatistiki olarak önemlidir ($p < 0,05$).

Setleriçi korelasyon katsayıları incelendiğinde, özel otomobil sayısı ile kamyonet sayısı arasında; liman bazında yapılan toplam boşaltma ile karayoluyla ilden ile, ilden ilçeye, ilçeden ilçeye taşınan yolcu, yıllık elleçleme kapasitesi, gemi kabul kapasitesi, rıhtım uzunluğu, liman bazında yapılan toplam yükleme arasında; gemi kabul kapasitesi ile yıllık elleçleme kapasitesi ve liman bazında yapılan toplam yükleme arasında; Hava meydanı uçak trafiği ile hava meydanı yük trafiği ve hava meydanı uçak kapasitesi arasında; okuryazar kadın nüfusun toplam kadın nüfusa oranı ile ilin işgücü oranı arasında; nüfus yoğunluğu ile ilin GSMH’ya katkı oranı arasındaki korelasyon çok yüksektir.

Kanonik korelasyon katsayıları incelendiğinde, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH’ya katkı oranı ile rıhtım uzunluğu, hava meydanı yük trafiği ve hava meydanı uçak trafiği arasındaki korelasyon çok yüksektir.

Çizelge 4.1. Değişkenlere ilişkin özellikler

X Değişken Seti			Y Değişken Seti		
Değişken	Ortalama	S. Sapma	Değişken	Ortalama	S. Sapma
U1	84,49383	22,60206	E1	103,3333	209,1822
U2	444,358	321,0158	E2	11,02333	13,71606
U3	50,17284	26,70344	E3	55,48148	11,91695
U4	90,93481	9,245758	E4	39,58025	15,47245
U5	964,1526	752,2157	E5	6,468889	2,038378
U6	701,6667	378,9793	E6	57,67901	5,652427
U7	41,93827	22,05071	E7	1,199506	2,714935
U8	15,53086	9,366278	E8	1768,938	912,642
U9	97,37037	63,09743	E9	76,67309	10,91113
U10	68,35802	60,01048	E10	92,0963	3,222012
U11	11,30173	10,60412			
U12	92,83901	190,8111			
U13	92,83889	205,597			
U14	44,0658	202,6201			
U15	0,974815	2,943388			
U16	0,978395	2,75592			
U17	14,95802	83,40607			
U18	86,47062	272,9392			
U19	167,9038	520,9139			
U20	529,7594	1235,343			
U21	204,5391	901,9435			
U22	11,58284	60,65617			
U23	24,87383	67,03618			
U24	4,548148	20,13342			

Çizelge 4.2. Setler içi korelasyon katsayıları (Ulaştırma değişkenleri)

	<i>U1</i>	<i>U2</i>	<i>U3</i>	<i>U4</i>	<i>U5</i>
U1	1,000000	0,430536	0,226339	0,060746	0,150741
U2	0,430536	1,000000	-0,229778	-0,098251	0,361360
U3	0,226339	-0,229778	1,000000	0,672364	0,055620
U4	0,060746	-0,098251	0,672364	1,000000	0,224759
U5	0,150741	0,361360	0,055620	0,224759	1,000000
U6	0,222447	-0,077409	0,588128	0,578710	0,266178
U7	0,239056	0,423302	-0,053497	0,124781	0,129145
U8	0,358458	0,013788	0,586591	0,502204	0,306536
U9	0,288062	0,056736	0,552734	0,529664	0,161639
U10	-0,046939	-0,130767	0,096967	0,007734	0,208634
U11	0,148136	-0,204526	0,395634	0,271714	-0,147632
U12	0,048868	-0,083793	0,124741	0,169963	-0,011218
U13	0,083597	-0,006210	0,128642	0,082918	0,055466
U14	0,330484	0,048855	0,190865	-0,036223	-0,041987
U15	0,387852	0,063556	0,167897	0,047127	0,018656
U16	0,372506	0,033595	0,125237	0,127028	0,132050
U17	-0,057210	-0,045691	0,137247	0,126499	0,043421
U18	0,333368	-0,047251	0,247736	0,097641	0,038529
U19	0,378904	-0,010822	0,230702	0,067222	0,009972
U20	-0,059209	-0,062242	0,098289	0,083533	0,101099
U21	-0,034487	-0,044312	0,140532	0,101515	0,132665
U22	0,115585	-0,111834	0,042917	0,138969	0,165599
U23	0,049890	-0,122440	0,172641	0,155866	0,154255
U24	0,101540	-0,116549	0,062599	0,148036	0,173597
	<i>U6</i>	<i>U7</i>	<i>U8</i>	<i>U9</i>	<i>U10</i>
U1	0,222447	0,239056	0,358458	0,288062	-0,046939
U2	-0,077409	0,423302	0,013788	0,056736	-0,130767
U3	0,588128	-0,053497	0,586591	0,552734	0,096967
U4	0,578710	0,124781	0,502204	0,529664	0,007734
U5	0,266178	0,129145	0,306536	0,161639	0,208634
U6	1,000000	0,322006	0,718087	0,905981	0,243280
U7	0,322006	1,000000	0,099479	0,348709	-0,016240
U8	0,718087	0,099479	1,000000	0,696039	0,107762
U9	0,905981	0,348709	0,696039	1,000000	0,089767
U10	0,243280	-0,016240	0,107762	0,089767	1,000000
U11	0,149430	-0,214832	0,211165	0,134929	-0,197137
U12	0,224157	0,035845	0,175283	0,160338	-0,036476
U13	0,224331	0,013718	0,145789	0,192091	-0,057730
U14	0,159456	-0,028232	0,305147	0,203493	-0,031861
U15	0,237860	-0,022908	0,347371	0,317762	-0,050665
U16	0,277073	-0,070748	0,252230	0,344943	-0,086557
U17	0,250238	0,209054	0,156237	0,304829	-0,008190
U18	0,321385	-0,091387	0,347747	0,398440	-0,055128
U19	0,287501	-0,095409	0,337715	0,350190	-0,058918
U20	0,304125	0,160156	0,198478	0,370278	-0,052433
U21	0,332010	0,119897	0,206029	0,407257	-0,017734
U22	0,253489	-0,127784	0,101720	0,258883	-0,073896
U23	0,468346	-0,034509	0,275531	0,475991	-0,071432
U24	0,309315	-0,115351	0,134485	0,307299	-0,075530

Çizelge 4.2. (Devam) Setler içi korelasyon katsayıları (Ulaştırma değişkenleri)

	<i>U11</i>	<i>U12</i>	<i>U13</i>	<i>U14</i>	<i>U15</i>
U1	0,148136	0,048868	0,083597	0,330484	0,387852
U2	-0,204526	-0,083793	-0,006210	0,048855	0,063556
U3	0,395634	0,124741	0,128642	0,190865	0,167897
U4	0,271714	0,169963	0,082918	-0,036223	0,047127
U5	-0,147632	-0,011218	0,055466	-0,041987	0,018656
U6	0,149430	0,224157	0,224331	0,159456	0,237860
U7	-0,214832	0,035845	0,013718	-0,028232	-0,022908
U8	0,211165	0,175283	0,145789	0,305147	0,347371
U9	0,134929	0,160338	0,192091	0,203493	0,317762
U10	-0,197137	-0,036476	-0,057730	-0,031861	-0,050665
U11	1,000000	0,338261	0,322113	0,376216	0,379564
U12	0,338261	1,000000	0,571273	0,164847	0,131733
U13	0,322113	0,571273	1,000000	0,182408	0,131229
U14	0,376216	0,164847	0,182408	1,000000	0,903715
U15	0,379564	0,131733	0,131229	0,903715	1,000000
U16	0,370237	0,096301	0,163135	0,542389	0,771880
U17	-0,110197	-0,008674	-0,033597	0,011285	0,079096
U18	0,343589	0,145637	0,200718	0,713538	0,803161
U19	0,423964	0,198384	0,245516	0,846376	0,902019
U20	-0,048600	-0,055777	-0,036160	-0,009228	0,030310
U21	-0,105741	-0,064786	-0,044015	0,005875	0,021865
U22	0,237037	-0,042744	-0,005746	0,060447	0,281947
U23	0,109158	-0,038401	0,040767	0,074056	0,220084
U24	0,227690	-0,044687	0,011985	0,066227	0,281575
	<i>U16</i>	<i>U17</i>	<i>U18</i>	<i>U19</i>	<i>U20</i>
U1	0,372506	-0,057210	0,333368	0,378904	0,059209
U2	0,033595	0,045691	0,047251	0,010822	0,062242
U3	0,125237	0,137247	0,247736	0,230702	0,098289
U4	0,127028	0,126499	0,097641	0,067222	0,083533
U5	0,132050	0,043421	0,038529	0,009972	0,101099
U6	0,277073	0,250238	0,321385	0,287501	0,304125
U7	-0,070748	0,209054	0,091387	-0,095409	0,160156
U8	0,252230	0,156237	0,347747	0,337715	0,198478
U9	0,344943	0,304829	0,398440	0,350190	0,370278
U10	-0,086557	-0,008190	-0,055128	-0,058918	-0,052433
U11	0,370237	-0,110197	0,343589	0,423964	-0,048600
U12	0,096301	-0,008674	0,145637	0,198384	-0,055777
U13	0,163135	-0,033597	0,200718	0,245516	-0,036160
U14	0,542389	0,011285	0,713538	0,846376	-0,009228
U15	0,771880	0,079096	0,803161	0,902019	0,030310
U16	1,000000	0,078094	0,738576	0,832657	0,178128
U17	0,078094	1,000000	0,158992	0,065466	0,717169
U18	0,738576	0,158992	1,000000	0,921642	0,154182
U19	0,832657	0,065466	0,921642	1,000000	0,083744
U20	0,178128	0,717169	0,154182	0,083744	1,000000
U21	0,164340	0,646358	0,135955	0,083829	0,860927
U22	0,749927	0,099860	0,312596	0,397611	0,391797
U23	0,549007	0,471090	0,407902	0,359584	0,746631
U24	0,738940	0,170860	0,344144	0,405814	0,460998

Çizelge 4.2. (Devam) Setler içi korelasyon katsayıları (Ulaştırma değişkenleri)

	<i>U21</i>	<i>U22</i>	<i>U23</i>	<i>U24</i>
U1	-0,034487	0,115585	0,049890	0,101540
U2	-0,044312	-0,111834	-0,122440	-0,116549
U3	0,140532	0,042917	0,172641	0,062599
U4	0,101515	0,138969	0,155866	0,148036
U5	0,132665	0,165599	0,154255	0,173597
U6	0,332010	0,253489	0,468346	0,309315
U7	0,119897	-0,127784	-0,034509	-0,115351
U8	0,206029	0,101720	0,275531	0,134485
U9	0,407257	0,258883	0,475991	0,307299
U10	-0,017734	-0,073896	-0,071432	-0,075530
U11	-0,105741	0,237037	0,109158	0,227690
U12	-0,064786	-0,042744	-0,038401	-0,044687
U13	-0,044015	-0,005746	0,040767	0,011985
U14	0,005875	0,060447	0,074056	0,066227
U15	0,021865	0,281947	0,220084	0,281575
U16	0,164340	0,749927	0,549007	0,738940
U17	0,646358	0,099860	0,471090	0,170860
U18	0,135955	0,312596	0,407902	0,344144
U19	0,083829	0,397611	0,359584	0,405814
U20	0,860927	0,391797	0,746631	0,460998
U21	1,000000	0,468835	0,752739	0,524604
U22	0,468835	1,000000	0,770943	0,991305
U23	0,752739	0,770943	1,000000	0,840750
U24	0,524604	0,991305	0,840750	1,000000

Çizelge 4.3. Setler içi korelasyon katsayıları (Ekonomik değişkenler)

	<i>E1</i>	<i>E2</i>	<i>E3</i>	<i>E4</i>	<i>E5</i>
E1	1,000000	0,272311	0,409058	0,174681	0,384046
E2	0,272311	1,000000	0,366484	-0,217001	0,266676
E3	0,409058	0,366484	1,000000	0,147279	0,545909
E4	0,174681	-0,217001	0,147279	1,000000	0,567356
E5	0,384046	0,266676	0,545909	0,567356	1,000000
E6	-0,202170	-0,245249	-0,837062	0,068918	-0,277005
E7	0,917863	0,321902	0,516858	0,260561	0,606009
E8	0,297468	0,098408	0,326397	0,624678	0,541184
E9	0,203513	-0,116198	0,174770	0,936198	0,544564
E10	-0,227541	-0,525961	-0,556741	0,535349	-0,069496
	<i>E6</i>	<i>E7</i>	<i>E8</i>	<i>E9</i>	<i>E10</i>
E1	-0,202170	0,917863	0,297468	0,203513	-0,227541
E2	-0,245249	0,321902	0,098408	-0,116198	-0,525961
E3	-0,837062	0,516858	0,326397	0,174770	-0,556741
E4	0,068918	0,260561	0,624678	0,936198	0,535349
E5	-0,277005	0,606009	0,541184	0,544564	-0,069496
E6	1,000000	-0,242744	-0,082016	0,007694	0,643583
E7	-0,242744	1,000000	0,392910	0,289383	-0,202138
E8	-0,082016	0,392910	1,000000	0,618759	0,163836
E9	0,007694	0,289383	0,618759	1,000000	0,489255
E10	0,643583	-0,202138	0,163836	0,489255	1,000000

Çizelge 4.4. Setler arası korelasyon katsayıları

	<i>E1</i>	<i>E2</i>	<i>E3</i>	<i>E4</i>	<i>E5</i>
U1	0,302091	-0,105004	0,006221	0,375733	0,146559
U2	0,005956	-0,146342	-0,223405	0,139315	-0,078619
U3	0,083341	0,245595	0,254109	0,546318	0,335762
U4	0,153382	0,050672	0,146411	0,524536	0,263056
U5	0,125832	-0,153905	-0,086924	0,353675	0,229032
U6	0,198105	0,070090	0,272683	0,710672	0,676961
U7	-0,127832	-0,425188	-0,393084	0,368938	-0,027269
U8	0,116413	0,035517	0,158207	0,729204	0,523758
U9	0,216093	0,182203	0,263031	0,694269	0,642562
U10	-0,110561	0,077920	-0,057168	-0,058465	-0,046191
U11	0,377857	0,131001	0,441394	0,221081	0,191226
U12	0,007545	-0,043914	0,087869	0,198789	0,102534
U13	0,061456	-0,061062	0,186733	0,153462	0,193327
U14	0,227500	0,156737	0,116227	0,157276	0,169728
U15	0,458294	0,217738	0,210584	0,243870	0,285932
U16	0,864876	0,275974	0,339839	0,262652	0,430639
U17	-0,008595	0,166177	-0,136346	0,155842	0,263405
U18	0,433485	0,243653	0,312966	0,251502	0,400686
U19	0,560423	0,247860	0,301801	0,234405	0,360037
U20	0,147973	0,277569	-0,020524	0,168818	0,454582
U21	0,128857	0,313100	-0,009486	0,196513	0,472178
U22	0,888151	0,294999	0,351614	0,183616	0,499474
U23	0,580517	0,402060	0,364285	0,277497	0,747129
U24	0,867482	0,320548	0,375031	0,202827	0,573371
	<i>E6</i>	<i>E7</i>	<i>E8</i>	<i>E9</i>	<i>E10</i>
U1	0,066194	0,185771	0,392944	0,324001	0,146594
U2	0,105343	-0,137834	-0,030570	0,082658	0,076733
U3	-0,092845	0,151163	0,515967	0,611095	0,256627
U4	-0,057343	0,221364	0,359024	0,634364	0,322735
U5	0,093940	0,125540	0,015253	0,311941	0,301095
U6	-0,049556	0,388426	0,680338	0,696459	0,328817
U7	0,359726	-0,157312	0,164439	0,298893	0,429796
U8	0,091043	0,234798	0,663755	0,696719	0,401597
U9	-0,047776	0,369360	0,690939	0,685050	0,245407
U10	0,080984	-0,084044	0,033672	-0,111936	0,105629
U11	-0,383977	0,380790	0,342691	0,247838	-0,113711
U12	-0,183310	0,064204	0,168391	0,211981	0,072193
U13	-0,273963	0,123907	0,124236	0,153435	-0,012120
U14	-0,030410	0,265133	0,605272	0,171172	-0,053899
U15	-0,059603	0,501693	0,620917	0,250325	-0,067642
U16	-0,120542	0,852726	0,470927	0,279687	-0,142057
U17	0,220480	0,060778	0,224852	0,162248	0,102953
U18	-0,118286	0,539216	0,545654	0,261089	-0,139007
U19	-0,132444	0,598935	0,605572	0,255669	-0,158147
U20	0,180284	0,232753	0,179575	0,184105	0,031470
U21	0,133312	0,219790	0,207095	0,196622	0,019196
U22	-0,136064	0,873431	0,215679	0,200756	-0,173802
U23	-0,084404	0,719362	0,324333	0,297920	-0,154496
U24	-0,141404	0,888385	0,243965	0,221200	-0,182654

Kanonik değişken çiftleri arasında hesaplanan kanonik korelasyonlar Çizelge 4.5'te verilmiştir.

Çizelge 4.5. Kanonik korelasyon katsayıları

Kanoni değişken	Kanonik korelasyon	R-Squared	F-değer*	Num DF	Den DF	p	Wilks' Lambda
1	0,995798	0,991613	5,60	240	460	0,000000	0,000003
2	0,937632	0,879154	3,17	207	423	0,000000	0,000378
3	0,917455	0,841723	2,51	176	385	0,000000	0,003127
4	0,787739	0,620533	1,88	147	345	0,000001	0,019758
5	0,745544	0,555836	1,68	120	302	0,000203	0,052067
6	0,726560	0,527889	1,50	95	258	0,006477	0,117224
7	0,598226	0,357875	1,24	72	211	0,118532	0,248297
8	0,578441	0,334594	1,19	51	162	0,206525	0,386680
9	0,508646	0,258720	1,07	32	110	0,383306	0,581119
10	0,464823	0,216060	1,03	15	56	0,440961	0,783940

* F-değer testleri bu kanonik korelasyon ve bundan sonrakilerde sıfırdır.

Çizelge 4.5 incelendiğinde, birinci-altıncı kanonik değişken çiftleri arasında hesaplanan kanonik korelasyon katsayılarının istatistiki olarak önemli olduğu ($p < 0.01$), diğerlerinin ise önemsiz olduğu görölmektedir. İlk doğrusal bileşen çifti arasındaki ilişki yapısını inceleyerek, ulaştırma ve ekonomik değişkenler arasındaki ilişki yapısını %99,16 oranında ortaya koymak mümkündür.

X değişken (ulaştırma) setindeki değişimin, Y değişken (ekonomik) setinde yer alan değişkenlerle açıklanabilen kısmını gösteren *gereksizlik indeksi*, birinci kanonik korelasyon için % 18,3; Y değişken (ekonomik) setindeki varyasyonun, X değişken (ulaştırma) setinde yer alan değişkenlerle açıklanabilen kısmını gösteren *gereksizlik indeksi*, birinci kanonik korelasyon için % 27,5 bulunmuştur (Çizelge 4.6). Yani, X değişken setindeki toplam değişimin % 18,3'ü, Y değişken setindeki değişkenlerden kaynaklanmakta; Y değişken setindeki toplam değişimin % 27,5'i, X değişken setindeki değişkenlerden kaynaklanmaktadır.

Çizelge 4.6. Varyans açıklama oranları

Kanonik değişken numarası	Değişkenler	Açıklandığı kanonik değişken	Açıklanan yüzde	Toplam açıklanan yüzde	Kanonik korelasyon kare
1	Ulaştırma	Ekonomik	18,3	18,3	0,9916
1	Ekonomik	Ulaştırma	27,5	27,5	0,9916

Standardize edilmiş ulaştırma kanonik korelasyon katsayıları (Çizelge 4.7) ile standardize edilmiş ekonomik kanonik korelasyon katsayıları (Çizelge 4.8), ilk beş değişken çifti için verilmiştir. Standardize edilmiş kanonik korelasyon katsayıları, orijinal değişkende meydana gelen 1 standart sapmalık artışa karşılık, kanonik değişkende standart sapma cinsinden meydana gelen değişim miktarını göstermektedir. Diğer bir ifade ile bu katsayılar, bir setteki kanonik değişkenin oluşmasında, o sette yer alan orijinal değişkenlerin etki miktarlarını (katkılarını) gösteren katsayılardır [107].

Çizelge 4.7. Standardize edilen ulaştırma kanonik değişken katsayıları

	Ulaştırma1	Ulaştırma2	Ulaştırma3	Ulaştırma4	Ulaştırma5
U1	0,087860	0,174940	0,083150	0,169047	-0,172027
U2	0,027870	0,115460	0,274264	-0,209726	0,308842
U3	0,029097	-0,084939	0,241155	-0,601674	0,403459
U4	0,034782	0,053263	-0,085344	0,123278	0,115565
U5	0,008988	0,061193	-0,008361	-0,404499	-0,305153
U6	-0,118968	-0,424979	0,350354	0,249929	-0,640522
U7	0,011629	0,209699	0,202434	0,082512	-0,640870
U8	0,026916	-0,078840	0,337569	0,007573	-0,437778
U9	0,158974	-0,192180	0,009897	-0,086055	0,837257
U10	-0,013491	0,052011	-0,082829	0,088182	0,341516
U11	-0,011928	0,012766	0,077536	-0,189593	0,190036
U12	0,022985	-0,106874	-0,037344	-0,074131	0,029598
U13	0,006028	0,076598	-0,052866	-0,153938	-0,109064
U14	0,273952	-0,174966	0,995199	1,373187	0,474392
U15	-0,161811	-0,461626	-0,802546	-0,905472	-0,121790
U16	0,086938	-0,331330	0,066489	0,182969	0,252724
U17	0,182776	0,235435	0,576155	0,391578	0,094481
U18	-0,011977	-0,190655	0,291620	0,200013	-0,150580
U19	-0,050994	0,810702	-0,555547	0,001759	-0,267561
U20	0,037667	0,233719	-0,014002	-0,020202	-0,071111
U21	-0,582802	-0,436242	-0,342449	-0,036330	-0,239832
U22	-0,209865	3,199312	7,742811	-2,428614	3,301379
U23	-0,054797	-0,228316	0,348529	-1,096611	0,804571
U24	1,374080	-2,632303	-7,956132	3,194904	-3,925471

Çizelge 4.8. Standardize edilen ekonomik kanonik değişken katsayıları

	Ekonomik1	Ekonomik2	Ekonomik3	Ekonomik4	Ekonomik5
E1	0,709488	1,509938	1,086056	-0,649251	0,339721
E2	-0,044653	-0,330996	0,195016	-0,447953	0,797815
E3	-0,071470	-0,035472	-0,177157	-0,500974	0,636035
E4	-0,018467	-0,007818	0,758525	-0,536068	-0,267346
E5	0,098901	-0,207168	-0,379072	-0,310150	-0,721983
E6	-0,028570	0,040823	-0,183297	0,216015	-0,132726
E7	0,292454	-1,173900	-1,241843	0,866523	-0,475726
E8	0,014565	-0,387545	0,506596	1,131543	0,270061
E9	0,030277	-0,053124	-0,157666	-0,154290	0,125934
E10	0,024563	-0,157689	0,257549	-0,623771	0,345542

Bu katsayıları kullanarak, Ulaştırma1 ve Ekonomik1 kanonik değişkenlerine ilişkin eşitlik aşağıdaki şekilde kurulur:

$$Ulaştırma1 = 0,087860*U1 + 0,027870*U2 + 0,029097*U3 + 0,034782*U4 + 0,008988*U5 - 0,118968*U6 + 0,011629*U7 + 0,026916*U8 + 0,158974*U9 - 0,013491*U10 - 0,011928*U11 + 0,022985*U12 + 0,006028*U13 + 0,273952*U14 - 0,161811*U15 + 0,086938*U16 + 0,182776*U17 - 0,011977*U18 - 0,050994*U19 + 0,037667*U20 - 0,582802*U21 - 0,209865*U22 - 0,054797*U23 + 1,374080*U24$$

$$Ekonomik1 = 0,709488*E1 - 0,044653*E2 - 0,071470*E3 - 0,018467*E4 + 0,098901*E5 - 0,028570*E6 + 0,292454*E7 + 0,014565*E8 + 0,030277*E9 + 0,024563*E10$$

X değişken setine ait, Ulaştırma1 kanonik değişkeninin oluşmasında, en büyük katkısı 1,374 değeri ile hava meydanı uçak trafiği yapmakta iken, negatif yönde 0,582802 standart sapmalık etki ile hava meydanı yolcu trafiği ve pozitif yönlü etki ile yıllık elleçleme kapasitesi bunu takip etmektedir.

Y değişken setine ait, Ekonomik1 kanonik değişkeninin oluşmasında, en büyük etki nüfus yoğunluğunun olup, onu, 0,292454 standart sapmalık etki ile, ilin GSMH'ya katkısı izlemektedir.

Standardize edilmiş kanonik katsayılar, her ne kadar standardize edilmemiş katsayıları göre daha çok tercih edilmekte ise de, örnek genişliği küçük olduğunda ve veri setinde çoklu bağlantı şüphesi olduğunda farklılıklar gösterebilmektedir.

Bu nedenle, kanonik değişken ile o sette yer alan orijinal değişken arasındaki korelasyon katsayısının kullanılmasının daha uygun olacağı belirtilmiştir [104, 107]. Bu korelasyon katsayıları, yükler veya yapısal korelasyonlar olarak adlandırılır [107].

Çizelge 4.9'da, X değişken setinde yer alan ulaştırma değişkenlerinin, Ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonu incelendiğinde; hava meydanı yük trafiğinin 0,906; hava meydanı uçak trafiğinin 0,9; rıhtım uzunluğunun 0,662 değerlerini verdiği görülmektedir. Kamyon sayısının, 0,109'luk; yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu ve minibüs sayısının, çok daha küçük oranlarda negatif ilişkisi söz konusudur. Y değişken setinde yer alan ekonomik değişkenlerden, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranı, Ekonomik1 kanonik değişkeni ile en yüksek korelasyonu gösterirken; işgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının, Ekonomik1 kanonik değişkeni ile negatif ilişki içinde olduğu görülmektedir.

X değişken (ulaştırma değişken) setinde yer alan bütün değişkenlerin, Ekonomik1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonları, Ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonlarına çok büyük ölçüde benzemektedir. Aynı şekilde Y değişken (ekonomik göstergeler) setinde yer alan bütün değişkenlerin, Ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonları, Ekonomik1 değişkeni ile olan korelasyonlarına çok büyük ölçüde benzemektedir.

Ekonomik1 kanonik değişkeninin yüksek olması için, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranının yüksek olması; işgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının düşük olması gerektiği bulunmuştur. İşgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının Ekonomik1 kanonik değişken için düşük olmasının istenmesi, Türkiye'de, kayıtdışı çalışmanın boyutlarını göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Çizelge 4.9. Değişkenler-kanonik değişkenler arasındaki korelasyonlar

	Ulaştırma1	Ekonomik1			Ulaştırma1	Ekonomik1
U1	0,298959	0,297703		E1	0,977838	0,981965
U2	-0,0231	-0,023		E2	0,237878	0,238882
U3	0,13286	0,132302		E3	0,423315	0,425101
U4	0,212058	0,211167		E4	0,28437	0,28557
U5	0,17029	0,169574		E5	0,515607	0,517783
U6	0,327223	0,325848		E6	-0,18526	-0,18605
U7	-0,08778	-0,08741		E7	0,95988	0,963931
U8	0,215634	0,214728		E8	0,378295	0,379891
U9	0,324694	0,323329		E9	0,308075	0,309375
U10	-0,10898	-0,10852		E10	-0,15003	-0,15066
U11	0,379148	0,377555				
U12	0,04234	0,042162				
U13	0,099911	0,099491				
U14	0,252128	0,251068				
U15	0,489601	0,487543				
U16	0,883125	0,879414				
U17	0,041767	0,041591				
U18	0,48484	0,482803				
U19	0,590358	0,587877				
U20	0,208657	0,20778				
U21	0,191907	0,191101				
U22	0,905922	0,902114				
U23	0,662173	0,65939				
U24	0,900714	0,896929				

Ekonomik1 kanonik değişkeninin yüksek değerli olması için, bir başka deyişle nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranının fazla olması için, ulaştırma değerlerinden hava meydanı yük trafiği, hava meydanı uçak trafiği ve rıhtım uzunluğu başta olmak üzere hava ve deniz ulaştırmasının artırılması; il ve devlet yolları ile asfalt yol oranının artırılması; kamyon sayısı, yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu ve minibüs sayısının azaltılması gerekmektedir. Bu sonuçlar, ekonomik gelişmenin sağlanması için, karayolları ile özellikle kamyonlar kullanılarak yapılan taşımanın, hava ve deniz yollarına kaydırılması gerektiğini, ayrıca yolcu taşımada minibüs vb küçük araç kullanımının sağlıklı sonuçlar doğurmadığı, sağlıklı taşıma politikaları oluşturulduğu oranda, ekonomik gelişme sağlanabileceğini; mevcut yollarımızın yetersiz olduğunu, köy yollarının standardının yükseltilmesi gerektiğini göstermektedir.

Faktör ve temel bileşenler analizi ile illerin sıralanması

Çalışmaya, sosyo-ekonomik durum ve ulaştırma durumu açısından illerin yapısal niteliklerini gösterdiği düşünülen, 34 değişken kullanılarak başlanılmıştır. Bu yüzden veri matrisi 81 ile ait 34 değişken setini içermekte olup 81x34 boyutundadır.

$$X = \begin{pmatrix} X_{1,1} & X_{1,2} & X_{1,3} & \dots & X_{1,34} \\ X_{2,1} & X_{2,2} & X_{2,3} & \dots & X_{2,34} \\ \vdots & \vdots & \vdots & & \vdots \\ X_{81,1} & X_{81,2} & X_{81,3} & \dots & X_{81,34} \end{pmatrix} \quad (4.1)$$

Matrisin satırları değişkeleri, sütunları ise illeri göstermektedir.

$x_{i,j}$ = i'inci ilde j'inci değişkenin değeridir.

Değişkenler, farklı birim ve büyüklükte olduğundan dolayı, daha fazla ve daha az ağırlıklandırılmaların önlenmesi için standartlaştırılmıştır.

Faktör analizinde, faktörlerin her bir değişken üzerinde yol açtıkları ortak varyansın ya da ortak faktör varyansının en çoklaştırılması amaçlanır. Bu değer, maddelerin her bir faktördeki yük değerlerine bağlıdır ve bir maddenin önemli faktörlerdeki yük değerlerinin karelerinin toplamına eşittir. Faktör yük değeri, maddelerin faktörlerle olan ilişkisini açıklayan bir katsayıdır [127].

Faktörleştirmede kullanılan birçok teknik vardır. Temel eksenler (principle axes), maksimum olabilirlik (maximum likelihood) ve çoklu gruplandırma (multiple grouping) teknikleri, klasik faktör analizi teknikleri içinde yer alan üç tekniktir. Temel bileşenler analizi (Principle Component Analysis, PCA) ise, faktörleştirme tekniği olarak çok sık kullanılan bir başka çok değişkenli istatistiktir [127].

Temel bileşenler analizini, klasik faktör analizi tekniklerinden ayıran nokta; değişkenlere ait ortak faktör varyanslarının hesaplanmasında temel bileşenler analizinde hata terimi ihmal edilirken, faktör analizinde, ortak faktörlerce açıklanmayan ve artık varyans olarak tanımlanan hata varyansı, dikkate alınır. Yani p tane değişkene ilişkin toplam varyans temel bileşenler analizinde n tane ortak faktörün doğrusal bileşeni ile açıklanabilirken, faktör analizinde ortak faktörlerin açıklayamadıkları bir varyans (hata varyansı) daha söz konusudur. Bu durum, temel bileşenler analizini klasik faktör çözümlemesinden ayırır. Açıklanamayan varyansın azalması durumunda iki yöntemin sonuçları açısından farklarının azalacağı unutulmamalıdır [127].

Temel bileşenler analizi, yukarıda belirtilen farklılaşmalara karşın, bir değişken azaltma ve anlamlı kavramsal yapılara ulaşmayı amaçlayan ve uygulamada en sık ve yaygın olarak kullanılan ve görelî olarak da yorumlanması kolay olan ve faktör analizi uygulamaları içinde yer alan birçok değişkenli istatistiktir [127].

Faktör analizinde aynı yapıyı ölçmeyen maddelerin ayıklanmasında genellikle aşağıda belirtilen üç ölçüt dikkate alınır [127]:

1. Maddelerin yer aldıkları faktördeki yük değerlerinin yüksek olması. Bir faktörle yüksek düzeyde ilişki veren maddelerin oluşturduğu bir küme var ise bu bulgu, o maddelerin birlikte bir kavramı/yapıyı/faktörü ölçtüğü anlamına gelir. Faktör yük değerinin, 0,45 ya da daha yüksek olması seçim için iyi bir ölçüdür.
2. Maddelerin tek bir faktörde yüksek yük değerine, diğer faktörlerde ise düşük yük değerlerine sahip olması. Bu ölçütün karşılanması durumunda, birbirinden bağımsız yapıların keşfi söz konusu olabilir. Bir maddenin yüksek yük değeri verdiği faktörün dışında, ikinci bir faktörle verdiği yük değeri arasında ne kadarlık bir farkın ihmal edilebileceği tartışılan bir noktadır.

Bir maddenin faktörlerdeki en yüksek yük değeri ile bu değerden sonra en yüksek olan yük değeri arasındaki farkın olabildiğince yüksek olması beklenir. Yüksek iki yük değeri arasındaki farkın en az 0,10 olması önerilir.

Çok faktörlü bir yapıda, birden çok faktörde yüksek yük değeri veren madde, binişik bir madde olarak tanımlanır ve ölçekten çıkartılması düşünülebilir.

3. Önemli faktörlerin herhangi bir maddede (değişkende) birlikte açıkladıkları ortak faktör varyansının yüksek olması. Maddelerin ortak faktör varyanslarının 1,00'a yakın ya da 0,66'nın üzerinde olması iyi bir çözümdür, ancak uygulamada bunu karşılamak genellikle zordur. Ortak faktör varyansının yüksek olmasının, modele ilişkin açıklanan toplam varyansı artıracağı dikkate alınmalıdır.

Faktör analizinde önemli bir başka sorun da, mevcut değişkenlerin (ölçek, test ya da anket maddelerinin) kaç tane önemli faktörü ya da yapıyı ölçtüğüne karar vermektir. Bu sorun, faktörleştirmenin sağlıklı olması ile ilgilidir. Önemli faktör sayısına karar vermede aşağıdaki ölçütlerin dikkate alınması önerilebilir [127]:

a) Öz değer: Hem faktörlerce açıklanan varyansı hesaplamada, hem de önemli faktör sayısına karar vermede dikkate alınan bir katsayıdır. Faktör analizinde, başlangıçta, genel olarak öz değeri 1 ya da 1'den daha büyük olan faktörler önemli faktörler olarak alınır. Ancak araştırmacı, analiz sonuçlarına göre bu eşik değeri arttırabilir. Analizde başlangıçta kurumsal olarak değişken sayısı kadar faktör vardır.

b) Açıklanan varyans oranı: Analize dahil değişkenlerle ilgili toplam varyansın 2/3'ü kadar miktarının ilk olarak kapsandığı faktör sayısı, önemli faktör sayısı olarak değerlendirilir. Uygulamada, özellikle davranış bilimlerinde ölçek geliştirmede bu miktara ulaşmak güçtür.

Çok faktörlü ölçeklerde faktör sayısının yüksek tutulması, açıklanan varyansı artırır, ancak bu kez de faktörleri isimlendirmede, onları anlamlı kılmada zorluk yaşanması muhtemeldir. Tek faktörlü ölçeklerde açıklanan varyansın %30 ve daha fazla alınması yeterli görülebilir. Çok faktörlü ölçeklerde ise açıklanan varyansın daha fazla olması beklenir. Açıklanan varyansın yüksek olması, ilgili kavram ya da yapının o denli iyi ölçüldüğünün bir göstergesi olarak yorumlandığından, açıklanan varyansı artırmak için, önemli faktör sayısı artırılabilir ya da açıklanan madde seçiminde daha yüksek faktör yük değerleri aranabilir.

- c) Faktörlerin öz değerlerine dayalı olarak çizilen çizgi grafiğinin (scree graph/plot) incelenmesi: Grafikte dikey eksen öz değer miktarlarını, yatay eksen ise faktörleri gösterir. Grafik, faktörlerin öz değerleriyle eşleştirilmesi sonucunda bulunan noktaların birleştirilmesiyle elde edilir. Grafikte yüksek ivmeli, hızlı düşüşlerin yaşandığı faktör, önemli faktör sayısını verir. Burada yatay çizgiler faktörlerin getirdikleri ek varyansların katkılarının bir birine yakın olduğunu gösterir. Bu da o faktörlerden birinin alınması durumunda diğerlerinin de alınmasını gerektirir, çünkü varyansa getirilen katkı hemen hemen aynıdır.

Araştırmacı, bir faktör analizi tekniğini uygulayarak elde ettiği m kadar önemli faktörü, “bağımsızlık, yorumlamada açıklık ve anlamlılık” sağlamak amacıyla bir eksen döndürmesine tabi tutabilir. Eksenlerin döndürülmesi sonrasında maddelerin bir faktördeki yükü artarken, diğer faktörlerdeki yükleri azalır. Böylece faktörler, kendileriyle yüksek ilişki veren maddeleri bulurlar ve faktörler daha kolay yorumlanabilir. Dik ve eğik olmak üzere iki tür döndürme yaklaşımı vardır. Dik döndürmede, faktörler eksenlerin konumu değiştirilmeksizin (aynı açıyla) döndürülür. Faktörlerin birbirleriyle ilişkili olduğu düşüncesi üzerine kurulu olan eğik döndürmede ise, döndürme farklı açılarla yapılır. Döndürme sonunda değişkenlerle ilgili açıklanan toplam varyans değişmezken, faktörlerin açıkladıkları varyanslar değişir [127].

Analiz sonuçları açısından iki yöntem arasında genellikle ihmal edilebilir farkların olması ve daha kolay yorumlanabilir olması nedeniyle sıklıkla dik döndürme tercih edilmektedir. Dik döndürme tekniklerinden en sık kullanılanları varimax ve quartimax'dır. İki teknik de maddelerin yük değerini bir faktörde 1,0'a, diğerlerinde ise 0,0'a yaklaştırmayı amaçlar. Uygulamada varimax tekniği çok daha sık olarak kullanılmaktadır [127].

Faktör analizi, tüm veri yapıları için uygun olmayabilir. Verilerin, faktör analizi için uygunluğu Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı ve Bartlett'in Küresellik Testi (Bartlett's Sphericity Test) ile incelenebilir. KMO'nun 0,60'dan yüksek, Bartlett testinin anlamlı çıkması, verilerin faktör analizi için uygun olduğunu gösterir [127].

Bu çalışmada, faktör analizi (döndürülmüş temel bileşenler analizi) için, SPSS 12.0 for Windows paket programı kullanılmıştır.

Yapılan faktör analizinin uygunluğunu test etmek için, Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) katsayısı, Bartlett'in Küresellik Testi ve Anti-imaj Korelasyon Katsayıları Matrisi incelenmiştir (Çizelge 4.10).

KMO=0,729 olarak elde edilmiş ve iyi olarak tanımlanmıştır. Bartlett'in Küresellik testi değeri 3654,832 gibi yüksek bir değer, önem düzeyi 0,000 olarak bulunmuştur. Böylece, korelasyon matrisinin, birim matrsten farklı olduğuna karar verilerek, verilere faktör analizi uygulanabileceği sonucuna varılmıştır.

Çizelge 4.10. KMO ve Bartlett'in küresellik testi

Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme uygunluğu ölçütü		,729
Bartlett'in Küresellik Testi	Yaklaşık Ki-kare	3654,832
	df	561
	Sig.	,000

Ayrıca, Anti–imaj Korelasyon Matrisinin (EK-6) ana köşegenleri üzerinde yer alan değerler olan Örneklem Uygunluğu Ölçütleri incelenmiş olup, bu değerler oldukça büyük olduğundan, veri setinin analiz için uygun olduğu teyit edilmiştir.

Temel bileşenler analizi kullanılarak elde edilen ortak faktör varyansları, her bir değişkenin açıkladığı varyans miktarlarını gösterir. Maddelerle ilgili olarak tanımlanan faktörlerin ortak varyansları 0,982 ile 0,574 arasında değişmektedir. Faktör yük değerlerinin yüksek olması değişkenlerin faktör çözümü ile iyi uyum gösterdiği anlamına gelmektedir (Çizelge 4.11).

Çizelge 4.11. Ortak faktör varyansları

	Başlangıç	Ortak Faktör Varyansı			Başlangıç	Ortak Faktör Varyansı
E1	1	0,932		U1	1	0,574
E2	1	0,628		U2	1	0,778
E3	1	0,902		U3	1	0,769
E4	1	0,883		U4	1	0,654
E5	1	0,782		U5	1	0,613
E6	1	0,877		U6	1	0,875
E7	1	0,939		U7	1	0,631
E8	1	0,792		U8	1	0,751
E9	1	0,872		U9	1	0,825
E10	1	0,89		U10	1	0,803
				U11	1	0,671
				U12	1	0,744
				U13	1	0,773
				U14	1	0,886
				U15	1	0,922
				U16	1	0,947
				U17	1	0,709
				U18	1	0,805
				U19	1	0,955
				U20	1	0,877
				U21	1	0,856
				U22	1	0,964
				U23	1	0,94
				U24	1	0,982

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi

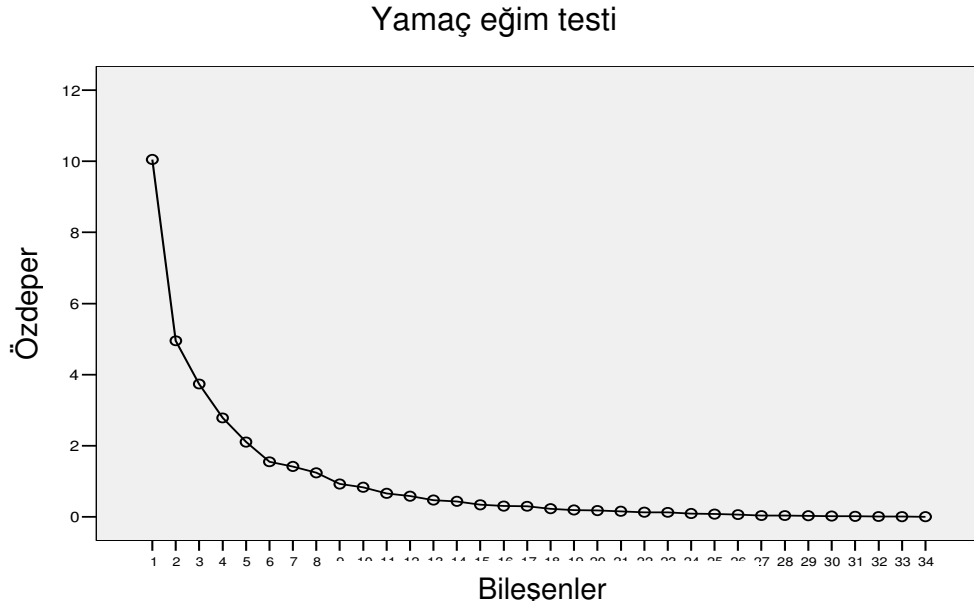
Toplam açıklanan varyans değerleri incelendiğinde analize alınan 34 değişkenin, öz değeri 1'den büyük olan ve toplam varyansın %81,76'sını açıklayan 8 faktör altında toplandığı görülür (Çizelge 4.12).

Çizelge 4.12. Toplam açıklanan varyans

Faktör	Başlangıç özdeğerler			Faktörleştirme sonrası değerler		
	Toplam	Varyans %	% Birikimli	Toplam	Varyans %	% Birikimli
1	10,052	29,565	29,565	10,052	29,565	29,565
2	4,9401	14,53	44,095	4,9401	14,53	44,095
3	3,7344	10,984	55,079	3,7344	10,984	55,079
4	2,7785	8,1722	63,251	2,7785	8,1722	63,251
5	2,1044	6,1895	69,441	2,1044	6,1895	69,441
6	1,5445	4,5425	73,983	1,5445	4,5425	73,983
7	1,4088	4,1436	78,127	1,4088	4,1436	78,127
8	1,2354	3,6334	81,76	1,2354	3,6334	81,76
9	0,921	2,7088	84,469			
10	0,8352	2,4564	86,925			
11	0,6566	1,9313	88,857			
12	0,5789	1,7027	90,559			
13	0,4701	1,3826	91,942			
14	0,433	1,2734	93,215			
15	0,337	0,9911	94,206			
16	0,3011	0,8857	95,092			
17	0,2936	0,8636	95,956			
18	0,2271	0,668	96,624			
19	0,1885	0,5543	97,178			
20	0,1788	0,5258	97,704			
21	0,1569	0,4616	98,165			
22	0,1305	0,3839	98,549			
23	0,1236	0,3634	98,913			
24	0,0926	0,2725	99,185			
25	0,0752	0,2213	99,406			
26	0,0603	0,1773	99,584			
27	0,0361	0,1061	99,69			
28	0,0323	0,095	99,785			
29	0,0286	0,0842	99,869			
30	0,0203	0,0597	99,929			
31	0,0128	0,0376	99,966			
32	0,0071	0,021	99,987			
33	0,0039	0,0115	99,999			
34	0,0004	0,0012	100			

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi

Bu durum, öz değerlere göre çizilen çizgi grafiğinde de görülmektedir (Şekil 4.1). Grafikte dokuzuncu ve sonraki faktörlerde grafiğin genel gidişi yatay olup, önemli bir düşüş eğilimi gözlenmektedir. Yani, dokuzuncu ve sonraki faktörlerin varyansa olan katkıları birbirine çok yakındır.

Şekil 4.1. Bileşen-özdeğer ilişkisi

İlişkinin tahmin edilen yapısını ortaya koyan yeniden üretilmiş korelasyon matrisi EK-7'dedir. Yeniden üretilmiş korelasyonlar ile gözlenen korelasyon değerleri arasındaki fark hata (*artık*) olarak tanımlanır. Bu farklar ne kadar çok birbirine yakınsa, yani artık değerler çoğunlukla küçükse, yeniden üretilen modelin gözlenen verilerle iyi uyum sağladığı ve elde edilen faktör çözümünün iyi bir çözüm olduğu kabul edilir (125). EK-8'deki hata (artık) matrisi incelendiğinde, mutlak değerce 0,05'ten büyük olan 80 (%14,0) artık değerlerin bulunması, hata değerlerinin çoğunlukla küçük olduğunu ve bu faktör çözümünün iyi bir çözüm olduğunu göstermektedir.

Sekiz önemli faktörün, içerdiği maddeler bakımından daha kolay tanımlanabilmesine olanak sağlayan faktör döndürme sonuçları Çizelge 4.13'te verilmiştir.

Çizelge 4.13 incelendiğinde E9, E4, U6, U3, U8, U4, U9, E5 değişkenlerinin 1nci faktörde; U22, U24, E1, E7, U16 değişkenlerinin 2nci faktörde; U14, U15, U19, U18 değişkenlerinin 3ncü faktörde; U20, U21, U17 değişkenlerinin 4ncü faktörde; E6, E3, E10, E2 değişkenlerinin 5nci faktörde; U2, U7, U1 değişkenlerinin 6ncı faktörde; U13, U12 değişkenlerinin 7nci faktörde; U10 değişkeninin 8nci faktörde daha yüksek değerler verdikleri görülmektedir.

Çizelge 4.13. Döndürülmüş faktör matrisi

	Faktörler							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E1	0,0682	0,9079	0,2804	-0,05	0,1258	0,0284	-0,024	-0,072
E2	-0,045	0,1425	0,2316	0,3279	0,5176	-0,333	-0,221	0,1285
E3	0,2459	0,2952	0,0905	-0,084	0,8452	-0,113	0,0873	-0,067
E4	0,8556	0,1443	0,0802	0,0542	-0,144	0,2855	0,1181	-0,066
E5	0,5187	0,3883	0,1166	0,41	0,387	0,115	0,1077	0,0776
E6	-0,037	-0,1	0,0312	0,1887	-0,872	0,0282	-0,24	0,0971
E7	0,1909	0,8725	0,297	0,0764	0,2029	-0,062	0,0494	-0,005
E8	0,6494	0,0659	0,5757	0,1458	0,0931	0,0558	0,0126	-0,038
E9	0,8745	0,1588	0,0791	0,0541	-0,104	0,1888	0,1029	-0,125
E10	0,4819	-0,111	-0,112	-0,052	-0,783	0,0852	0,0547	0,0815
U1	0,269	0,1142	0,4139	-0,161	-0,057	0,5258	-0,079	-0,075
U2	-0,072	-0,066	0,0518	-0,053	-0,04	0,8693	-0,074	-0,008
U3	0,7982	-0,058	0,1504	0,0071	0,0936	-0,307	-0,044	-0,02
U4	0,767	0,1253	-0,106	-0,046	-0,055	-0,176	0,0377	-0,04
U5	0,2337	0,2578	-0,127	-0,023	-0,149	0,4269	0,0795	0,5144
U6	0,8163	0,1399	0,1172	0,2654	0,0636	0,0711	0,1631	0,263
U7	0,2226	-0,143	-0,056	0,1962	-0,424	0,5693	0,0858	-0,089
U8	0,7925	0,0178	0,274	0,101	-0,045	0,0693	0,037	0,1697
U9	0,7643	0,1036	0,2114	0,3551	0,1139	0,167	0,0745	0,113
U10	0,0622	-0,105	0,0126	-0,045	-0,034	-0,168	-0,045	0,8685
U11	0,2768	0,2368	0,315	-0,226	0,21	-0,301	0,3218	-0,387
U12	0,1443	-0,044	0,1132	-0,035	-0,006	-0,088	0,8352	-0,039
U13	0,0872	0,0089	0,1208	-0,013	0,1344	0,0505	0,8542	0,0137
U14	0,0762	-0,021	0,9334	-0,017	0,0069	0,0084	0,0861	-0,03
U15	0,1253	0,2226	0,923	-0,012	0,0226	0,053	0,0326	-0,021
U16	0,103	0,7322	0,6234	0,0345	0,0533	0,0626	0,0575	-0,013
U17	0,1171	-0,049	0,0759	0,8131	-0,148	-0,04	-0,005	-0,046
U18	0,1629	0,2554	0,8201	0,1261	0,1237	-0,011	0,097	0,0151
U19	0,1261	0,3357	0,8938	0,0286	0,0952	-0,005	0,1332	-0,012
U20	0,1092	0,2118	-0,016	0,9029	-0,058	-0,015	-0,021	-0,031
U21	0,1381	0,2314	-0,033	0,8819	-0,012	0,0038	-0,055	0,0333
U22	0,0677	0,9453	0,0748	0,2207	0,0895	-0,044	-0,04	-0,004
U23	0,2071	0,637	0,0853	0,6664	0,1952	-0,016	-0,017	0,0285
U24	0,0947	0,9259	0,0783	0,3038	0,1212	-0,038	-0,03	0,0058

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi
Döndürme Metodu: Varimax with Kaiser Normalization

E8 değişkeni, 1nci ve üçüncü faktörlerde görece olarak yüksek yük değerine sahiptir. Bu maddenin yük değeri 1nci faktör için 0,649, üçüncü faktör için 0,576'dır. U5 değişkeni, 6ncı ve 8nci faktörlerde görece olarak yüksek yük değerine sahiptir. Bu maddenin yük değeri 6'ncı faktör için 0,427, üçüncü faktör için 0,514'tür. U11 değişkeni, 3ncü, 6ncı, 7nci ve 8nci faktörlerde görece olarak yüksek yük değerine sahiptir. Bu maddenin yük değeri, 3'ncü faktör için 0,315; 6'ncı faktör için -0,301; 7'nci faktör için 0,322; 8'inci faktör için -0,387'dir. U23 değişkeni, 2nci ve 4ncü faktörlerde görece olarak yüksek yük değerine sahiptir. Bu maddenin yük değeri, 2nci faktör için 0,637, 4ncü faktör için 0,666'dır.

Bu dört maddenin de, yüksek yük değeri verdiği faktörün dışında, ikinci bir faktörle verdiği yük değeri arasında önerilen en az 0,10 fark ölçütünü karşılamadığı ve birden çok faktörde yüksek yük değeri verdiği ortaya çıkmış olup, analizden çıkartılmasının uygun olacağı değerlendirilmiştir. Kalan 30 madde için tekrar edilen analize ilişkin bulgular aşağıda sunulmuştur (Çizelge 4.14, Çizelge 4.15, Çizelge 4.16, Çizelge 4.17).

Çizelge 4.14. Ortak faktör varyansları

	Başlangıç	Ortak Faktör Varyansı			Başlangıç	Ortak Faktör Varyansı
E1	1	0,938		U10	1	0,926
E2	1	0,659		U12	1	0,737
E3	1	0,893		U13	1	0,755
E4	1	0,883		U14	1	0,88
E5	1	0,756		U15	1	0,922
E6	1	0,875		U16	1	0,953
E7	1	0,947		U17	1	0,731
E9	1	0,89		U18	1	0,831
E10	1	0,891		U19	1	0,964
U1	1	0,617		U20	1	0,889
U2	1	0,765		U21	1	0,864
U3	1	0,773		U22	1	0,973
U4	1	0,662		U24	1	0,985
U6	1	0,907				
U7	1	0,706				
U8	1	0,746				
U9	1	0,853				

Çizelge 4.15. Toplam açıklanan varyans

B	Başlangıç özdeğerler			Faktörleştirme sonrası değerler			Döndürme sonrası değerler		
	Toplam	Varyans %	Birikimli %	Toplam	Varyans %	Birikimli %	Toplam	Varyans %	Birikimli %
1	8,736	29,121	29,121	8,736	29,121	29,121	5,513	18,378	18,378
2	4,719	15,730	44,851	4,719	15,730	44,851	4,680	15,601	33,978
3	3,186	10,621	55,472	3,186	10,621	55,472	4,234	14,115	48,093
4	2,674	8,913	64,385	2,674	8,913	64,385	3,017	10,058	58,151
5	1,962	6,539	70,924	1,962	6,539	70,924	2,924	9,747	67,898
6	1,523	5,076	76,000	1,523	5,076	76,000	1,920	6,400	74,298
7	1,314	4,381	80,381	1,314	4,381	80,381	1,713	5,712	80,009
8	1,056	3,519	83,900	1,056	3,519	83,900	1,167	3,891	83,900
9	,829	2,762	86,662						
10	,684	2,280	88,942						
11	,523	1,743	90,685						
12	,439	1,465	92,150						
13	,414	1,379	93,529						
14	,369	1,231	94,760						
15	,298	,994	95,754						
16	,253	,845	96,599						
17	,194	,647	97,246						
18	,175	,582	97,829						
19	,151	,504	98,333						
20	,141	,469	98,802						
21	0,094	,314	99,115						
22	0,07	,234	99,350						
23	0,068	,227	99,577						
24	0,037	,122	99,699						
25	0,033	,109	99,808						
26	0,031	,104	99,912						
27	0,013	0,045	99,957						
28	0,008	0,027	99,984						
29	0,004	0,0136	99,997						
30	8E-04	0,0026	100,000						

B: Bileşen
Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi

Çizelge 4.16. Rotasyonsuz faktör matrisi

	Faktörler							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E1	0,6922	-0,472	0,064	0,1554	-0,435	-0,091	0,0966	0,0277
E2	0,3151	-0,434	0,2791	-0,181	0,4215	-0,168	-0,232	0,0306
E3	0,4779	-0,425	0,0107	-0,635	-0,055	0,1063	-0,258	0,0047
E4	0,6242	0,64	-0,089	-0,086	-0,228	0,0371	-0,062	-0,108
E5	0,7629	0,0573	0,2704	-0,212	0,0128	0,1719	-0,147	0,0435
E6	-0,189	0,4537	0,0832	0,6817	0,0452	-0,305	0,2554	-0,028
E7	0,8032	-0,411	0,1231	0,0326	-0,298	-0,072	0,1451	0,038
E9	0,6461	0,5989	-0,068	-0,152	-0,197	0,0015	-0,041	-0,213
E10	0,0172	0,7986	-0,082	0,2531	-0,173	-0,212	0,3229	-0,051
U1	0,383	0,1632	-0,42	0,2846	-0,223	0,0484	-0,35	0,1041
U2	-0,046	0,1741	-0,231	0,4022	-0,28	0,3585	-0,539	0,1396
U3	0,5022	0,4131	-0,049	-0,417	0,18	-0,326	-0,048	-0,18
U4	0,4399	0,4662	0,0683	-0,364	-0,126	-0,225	0,0835	-0,202
U6	0,7099	0,513	0,0949	-0,235	0,0343	-0,017	-0,006	0,2733
U7	0,0313	0,5897	-0,025	0,4091	-0,195	0,3143	-0,107	0,2034
U8	0,6258	0,5261	-0,13	-0,138	0,0993	-0,162	-0,076	0,0066
U9	0,7375	0,4662	0,0898	-0,125	0,0896	0,0592	-0,166	0,1687
U10	-0,041	0,1185	0,0385	-0,105	0,2019	-0,405	0,0886	0,8279
U12	0,198	0,1241	-0,288	-0,274	0,1083	0,4882	0,5188	0,0746
U13	0,2384	0,0352	-0,288	-0,279	0,0805	0,5903	0,3981	0,1509
U14	0,4927	-0,159	-0,596	0,2698	0,421	-0,047	-0,013	-0,063
U15	0,6593	-0,226	-0,515	0,3073	0,2583	-0,087	-0,019	-0,044
U16	0,8086	-0,391	-0,169	0,2854	-0,142	-0,055	0,1107	0,0201
U17	0,2602	0,2362	0,4988	0,3018	0,4693	0,1889	0,0121	-0,106
U18	0,7105	-0,227	-0,369	0,1864	0,3172	-0,027	0,0092	-0,054
U19	0,7419	-0,3	-0,456	0,2291	0,2392	-0,031	0,064	-0,026
U20	0,392	0,1195	0,6866	0,3028	0,3305	0,2137	-0,005	-0,055
U21	0,4129	0,1138	0,6966	0,2624	0,3025	0,1811	-0,042	-0,014
U22	0,6712	-0,404	0,3978	0,1639	-0,377	-0,062	0,1611	0,0433
U24	0,7055	-0,381	0,4409	0,1543	-0,32	-0,026	0,1379	0,0467

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi

Çizelge 4.17. Döndürülmüş faktör matrisi

	Faktörler							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E9	0,8802	0,1476	0,0881	0,0513	-0,098	0,1649	0,1051	-0,187
E4	0,8548	0,1437	0,0757	0,0498	-0,145	0,2733	0,1251	-0,113
U6	0,8074	0,1773	0,084	0,2389	0,054	0,1144	0,1976	0,3238
U3	0,8036	-0,084	0,1726	0,0197	0,1146	-0,265	-0,072	0,0303
U8	0,7985	0,0095	0,2774	0,0994	-0,047	0,0695	0,0294	0,1169
U4	0,7777	0,0958	-0,078	-0,029	-0,035	-0,186	0,0128	-0,074
U9	0,7576	0,1449	0,1776	0,3342	0,1131	0,2242	0,1127	0,1966
E5	0,5249	0,3943	0,1114	0,3815	0,3793	0,0888	0,1233	0,0228
U22	0,0694	0,9515	0,0673	0,2115	0,0933	-0,051	-0,047	-0,011
U24	0,0975	0,931	0,0718	0,291	0,1247	-0,046	-0,035	-0,004
E1	0,0648	0,914	0,2695	-0,056	0,1319	0,04	-0,034	-0,05
E7	0,194	0,8794	0,2913	0,0561	0,2026	-0,064	0,0505	-7E-04
U16	0,1081	0,7367	0,6216	0,0286	0,0589	0,0671	0,0533	-0,022
U14	0,0683	-0,02	0,9306	-0,01	0,0101	0,038	0,0835	-0,006
U15	0,1233	0,2276	0,9201	-0,007	0,0266	0,0771	0,0337	-0,009
U19	0,1302	0,3365	0,8976	0,0211	0,0997	0,0121	0,1324	-0,004
U18	0,1767	0,2447	0,8374	0,1146	0,1287	-0,009	0,0944	-0,007
U20	0,1115	0,2089	-0,013	0,9109	-0,04	-0,006	-0,03	-0,026
U21	0,1422	0,2323	-0,032	0,886	0,002	0,0034	-0,058	0,0177
U17	0,1158	-0,045	0,0775	0,8304	-0,13	-0,033	-1E-03	-0,04
E6	-0,029	-0,097	0,0329	0,1948	-0,873	0,0351	-0,236	0,0759
E3	0,2386	0,3006	0,082	-0,105	0,8408	-0,107	0,0945	-0,028
E10	0,4855	-0,118	-0,107	-0,043	-0,787	0,0717	0,0509	0,0273
E2	-0,031	0,1289	0,2485	0,3378	0,5368	-0,299	-0,248	0,162
U2	-0,075	-0,077	0,0401	-0,034	-0,034	0,8548	-0,093	-0,099
U7	0,1956	-0,085	-0,113	0,1845	-0,427	0,6403	0,1404	0,0467
U1	0,2582	0,1277	0,3869	-0,166	-0,05	0,5895	-0,079	-0,006
U13	0,0919	0,0081	0,1293	-0,024	0,1382	0,0342	0,8422	-0,005
U12	0,1431	-0,038	0,1178	-0,042	-5E-04	-0,093	0,831	-0,027
U10	0,0488	-0,062	-0,034	-0,05	-0,06	-0,089	-0,041	0,9505

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi
Döndürme Metodu: Varimax with Kaiser Normalization

Kalan 30 madde üzerinde yapılan faktör analizi sonuçlarına göre; maddelerle ilgili olarak tanımlanan faktörlerin ortak varyansları 0,985 ile 0,617 arasında değişmesi, değişkenlerin faktör çözümü ile iyi uyumunu göstermektedir (Çizelge 4.14).

Analiz sonunda, sekiz faktör ortaya çıkmıştır. Toplam varyansın, birinci faktör %18,38'ini; ikinci faktör %15,76'sını; üçüncü faktör %14,12'sini; dördüncü faktör %10,06'sını; beşinci faktör %9,75'ini; altıncı faktör %6,4'ünü; yedinci faktör %5,7'sini; sekizinci faktör %3,89'unu açıklamaktadır. Sekiz faktörün açıkladıkları toplam varyans, %83,9'dur (Çizelge 4.15). Sekiz faktörün maddelerde açıkladıkları ortak varyans yaklaşık %61,7 ile %98,5 arasında değişmektedir.

Faktör matrisi, rotasyona uğramamış faktörlerin her bir değişken üzerindeki faktör yüklerini göstermektedir (Çizelge 4.16). Faktör yapı matrisini oluşturan elemanlara, faktör yükleri denilmektedir. Faktör yükleri, faktörlerin değişkenlere etkisini gösteren bir katsayıdır. Örneğin, U16 değişkenine birinci faktörün etkisi, 0,8086'dır. Analize dahil edilen bütün değişkenlerin toplam faktör yüklerini ifade etmek için, değişken sayısı kadar doğrusal fonksiyon oluşturmak mümkündür. U16 değişkeni için, fonksiyonun ifadesi şöyledir:

$$U16 = 0,8086 \cdot F1 - 0,391 \cdot F2 - 0,169 \cdot F3 + 0,2854 \cdot F4 - 0,142 \cdot F5 - 0,055 \cdot F6 + 0,1107 \cdot F7 + 0,0201 \cdot F8$$

Döndürme öncesi (rotasyonsuz) yük matrisinde, U16 değişkeni için toplam varyans açıklama oranı; $(0,8086)^2 + (-0,391)^2 + (-0,169)^2 + (0,2854)^2 + (-0,142)^2 + (-0,055)^2 + (0,1107)^2 + (0,0201)^2 + \dots$ toplamına eşittir.

Faktör matrisini kullanarak anlamlı faktörleri tanımlamamak güç olduğundan dolayı, varimax yöntemini kullanarak elde edilen döndürülmüş faktör matrisi, toplam açıklanan varyans değişmediği için uyum iyiliğini etkilemeden, faktörlerin daha kolay yorumlanmasını sağlar.

Rotasyonlu faktör matrisi (Çizelge 4.17), hangi değişkenin hangi faktörde yer alacağını göstermektedir. Faktör döndürme sonrası, birinci faktörün 8 değişkenden (E9, E4, U6, U3, U8, U4, U9, E5), ikinci faktörün 5 değişkenden (U22, U24, E1, E7, U16), üçüncü faktörün 4 değişkenden (U14, U15, U19, U18), dördüncü faktörün 3 değişkenden (U20, U21, U17), beşinci faktörün 4 değişkenden (E6, E3, E10, E2), altıncı faktörün 3 değişkenden (U2, U7, U1), yedinci faktörün 2 değişkenden (U13, U12), sekizinci faktörün 1 değişkenden (U10) oluştuğu görülmektedir. Beşinci faktör, E6 ve E10 değişkenleri ile yüksek negatif ilişkiye sahipken; bütün faktörler, diğer tüm değişkenler ile yüksek pozitif ilişkiye sahiptir. Maddelerin faktördeki yük değerleri, birinci faktörde 0,880–0,525 arasında, ikinci faktörde 0,952–0,737, üçüncü faktörde 0,931–0,837, dördüncü faktörde 0,911–0,830, beşinci faktörde 0,873–0,537, altıncı faktörde 0,855–0,590 arasında, yedinci faktörde 0,842 ve 0,831, sekizinci faktörde 0,951’dir.

İllerin, sıralamalarını yapmak maksadıyla oluşturulan faktör skorları matrisi (EK-9); standartlaştırılmış veri matrisinin, Bartlett yöntemi kullanılarak elde edilen faktör skorları katsayı matrisi (Çizelge 4.18) ile çarpılması sonucu elde edilmiştir. Her bir faktöre göre illerin sıralanması, EK-10’da verilmiştir. Hangi ilin, hangi faktöre göre yüksek veya düşük skora sahip olduğu bu tablodan incelenebilmektedir. Çizelge 4.19, tüm faktörlerin toplam varyans açıklama yüzdeleri kullanılarak oluşturulan, ağırlıklandırılmış genel faktöre göre illerin sıralanışını vermektedir. Genel faktör aşağıdaki işlem sonucu bulunmuştur:

$$\text{Genel Faktör} = [F1*(\%varyans)+F2*(\%varyans)+ .....+ F8*(\%varyans)]/ (\text{Toplam } \% \text{ varyans})$$

$$\text{Genel Faktör} = [(F1*0,18378) + (F2*0,15601) + (F3*0,14115) + (F4*0,10058) + (F5*0,09747) + (F6*0,064) + (F7*0,05712) + (F8*0,03891)] / 0,839$$

Şekil 4.2 ve Şekil 4.3’te, genel faktör skoruna göre illerin grafiksel görünüşleri ve konumsal sıralanmaları verilmiştir.

Çizelge 4.18. Faktör skorları katsayı matrisi

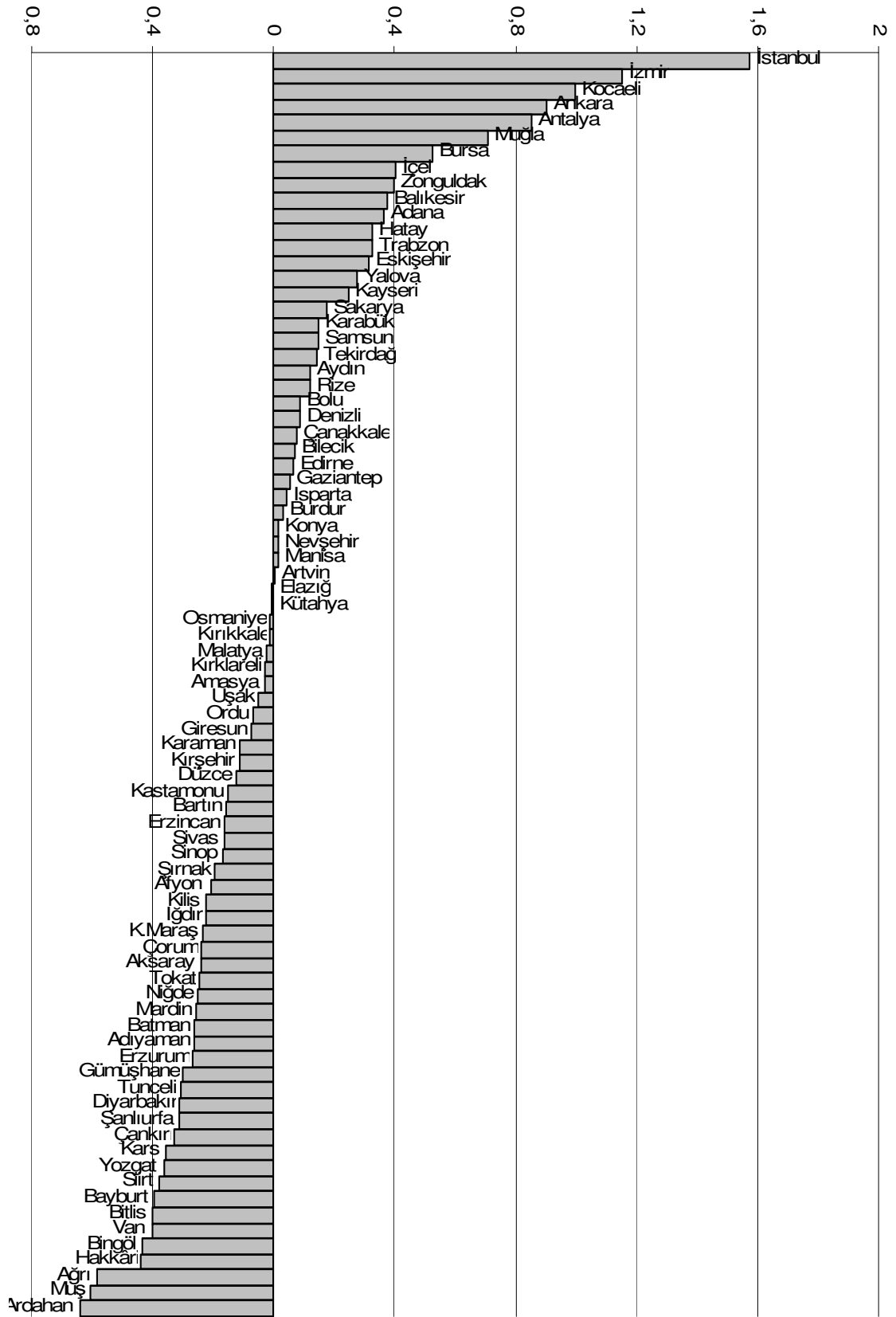
	Faktörler							
	1	2	3	4	5	6	7	8
E1	-,023	,253	-,029	-,100	-,053	,016	-,022	-,005
E2	-,001	-,081	,079	,123	,194	-,082	-,172	,101
E3	,067	-,008	-,050	-,051	,315	,043	-,011	-,022
E4	,167	,012	-,039	-,041	-,026	,079	-,002	-,118
E5	,069	,019	-,048	,099	,151	,084	,031	,009
E6	-,022	,046	,069	,045	-,353	-,103	-,092	,044
E7	-,003	,221	-,024	-,059	-,032	-,039	,023	,021
E9	,186	,002	-,030	-,041	-,023	,011	-,022	-,196
E10	,098	,054	-,019	-,067	-,314	-,104	,032	-,003
U1	,026	-,001	,071	-,079	,049	,315	-,110	,033
U2	-,049	-,035	-,011	,016	,132	,513	-,079	-,015
U3	,212	-,097	,046	-,043	,037	-,194	-,141	-,055
U4	,200	,013	-,056	-,078	-,038	-,169	-,061	-,122
U6	,122	,008	-,045	,025	,036	,057	,072	,259
U7	-,022	,014	-,056	,068	-,070	,324	,101	,083
U8	,158	-,061	,052	-,014	,001	-,013	-,064	,056
U9	,112	-,038	-,008	,076	,087	,125	,007	,148
U10	-,030	,038	-,014	-,057	-,025	,021	,016	,834
U12	-,043	,004	-,005	,017	-,064	-,089	,522	-,003
U13	-,065	,002	-,017	,031	,011	,015	,526	,033
U14	-,029	-,116	,289	,019	-,024	-,029	-,006	-,019
U15	-,023	-,040	,255	-,008	-,036	-,006	-,036	-,011
U16	-,039	,157	,100	-,044	-,074	,005	,014	,006
U17	-,030	-,092	,051	,319	-,029	-,037	,027	-,080
U18	-,014	-,048	,224	,037	-,001	-,040	,005	-,020
U19	-,031	-,009	,230	-,002	-,031	-,035	,032	-,004
U20	-,041	-,016	-,009	,328	-,007	,000	,022	-,054
U21	-,031	-,010	-,021	,312	,013	,015	,000	-,015
U22	-,031	,271	-,086	-,009	-,071	-,026	,000	,017
U24	-,030	,252	-,084	,024	-,051	-,018	,006	,018

Faktörleştirme Metodu: Temel Bileşenler Analizi

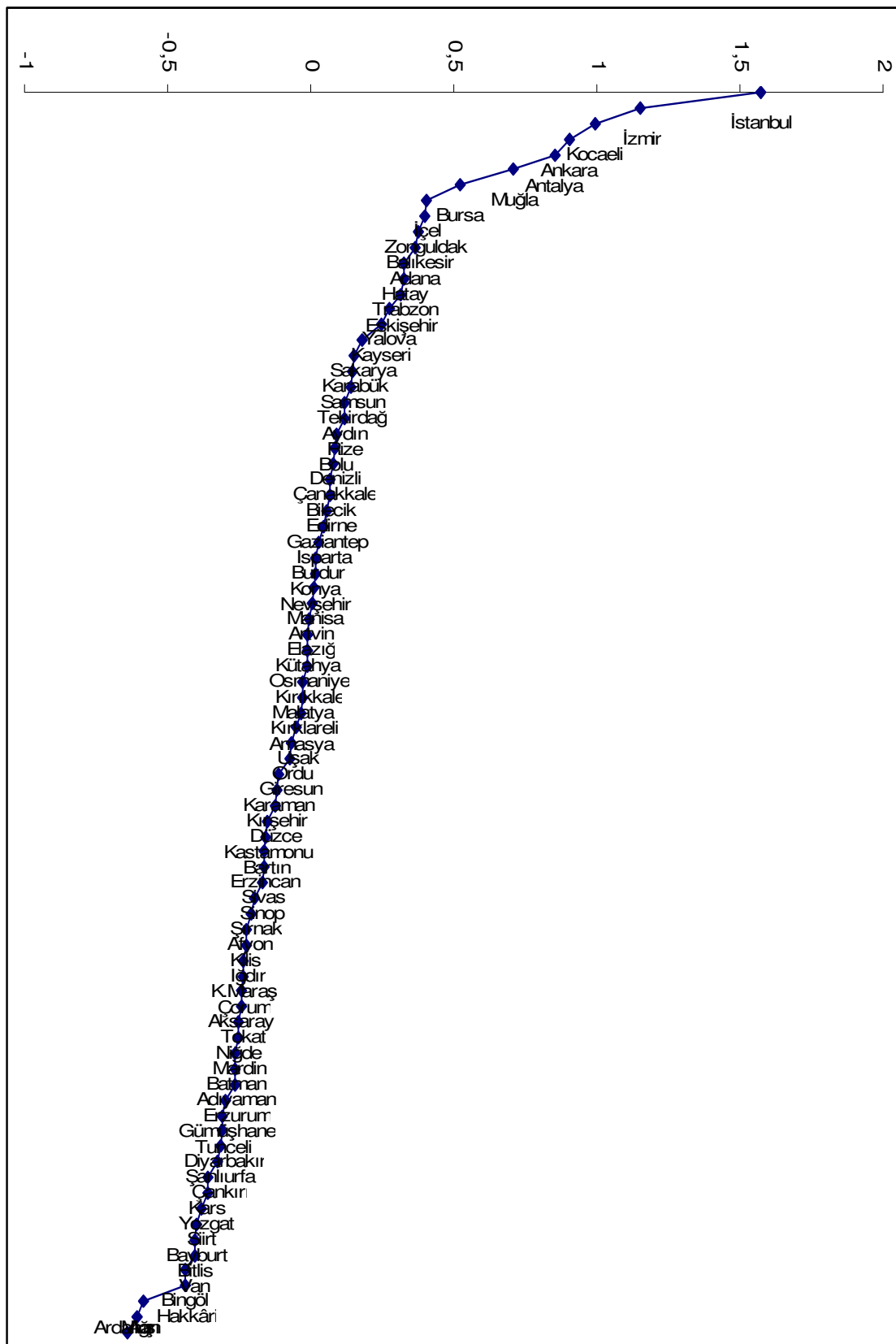
Döndürme Metodu: Varimax with Kaiser Normalization

Çizelge 4.19. Genel Faktör skoruna göre illerin sıralanışı

Sıra	İller	Skor		Sıra	İller	Skor
1	İstanbul	1,570897		42	Uşak	-0,04885
2	İzmir	1,149187		43	Ordu	-0,07005
3	Kocaeli	0,996263		44	Giresun	-0,07576
4	Ankara	0,90432		45	Karaman	-0,11253
5	Antalya	0,853929		46	Kırşehir	-0,11522
6	Muğla	0,707768		47	Düzce	-0,1247
7	Bursa	0,522641		48	Kastamonu	-0,1511
8	İçel	0,402374		49	Bartın	-0,15757
9	Zonguldak	0,396812		50	Erzincan	-0,16225
10	Balıkesir	0,374473		51	Sivas	-0,1623
11	Adana	0,36322		52	Sinop	-0,16807
12	Hatay	0,32569		53	Şırnak	-0,19801
13	Trabzon	0,325203		54	Afyon	-0,20648
14	Eskişehir	0,312254		55	Kilis	-0,22248
15	Yalova	0,273632		56	Iğdır	-0,22299
16	Kayseri	0,245353		57	K.Maraş	-0,23553
17	Sakarya	0,178243		58	Çorum	-0,23786
18	Karabük	0,148913		59	Aksaray	-0,24111
19	Samsun	0,148538		60	Tokat	-0,24348
20	Tekirdağ	0,140849		61	Niğde	-0,25018
21	Aydın	0,120641		62	Mardin	-0,25419
22	Rize	0,117756		63	Batman	-0,26305
23	Bolu	0,089535		64	Adıyaman	-0,26309
24	Denizli	0,08497		65	Erzurum	-0,26507
25	Çanakkale	0,077599		66	Gümüşhane	-0,30034
26	Bilecik	0,068643		67	Tunceli	-0,30814
27	Edirne	0,067651		68	Diyarbakır	-0,31077
28	Gaziantep	0,05407		69	Şanlıurfa	-0,31284
29	İsparta	0,043342		70	Çankırı	-0,32609
30	Burdur	0,030613		71	Kars	-0,35804
31	Konya	0,016164		72	Yozgat	-0,3615
32	Nevşehir	0,015658		73	Siirt	-0,38014
33	Manisa	0,013735		74	Bayburt	-0,39724
34	Artvin	0,005636		75	Bitlis	-0,40222
35	Elazığ	-0,00462		76	Van	-0,40261
36	Kütahya	-0,00912		77	Bingöl	-0,4359
37	Osmaniye	-0,01192		78	Hakkâri	-0,4381
38	Kırıkkale	-0,01349		79	Ağrı	-0,58542
39	Malatya	-0,02575		80	Muş	-0,60606
40	Kırklareli	-0,03048		81	Ardahan	-0,64188
41	Amasya	-0,03202				

Şekil 4.2. Genel faktör skorlarına göre illerin grafiksel görünümüleri

Karşılaştırma yapabilmek maksadıyla, verilere, XLSTAT programında temel bileşenler analizi uygulanmış olup, E8, U1, U5, U11, U23 maddeleri, yüksek yük değeri verdiği faktörün dışında, ikinci bir faktörle verdiği yük değeri arasında önerilen en az 0,10 fark ölçütünü karşılamadığı ve birden çok faktörde yüksek yük değeri verdiği için analizden çıkartılmıştır. Kalan 29 madde ile tekrar edilen analize ilişkin bulgular aşağıda sunulmuştur.

Bartlett'in küresellik testi sonucu (Çizelge 4.20), korelasyon matrisinin birim matrsten farklı olduğuna karar verilerek, verilere faktör analizi uygulanabileceği sonucuna varılmıştır.

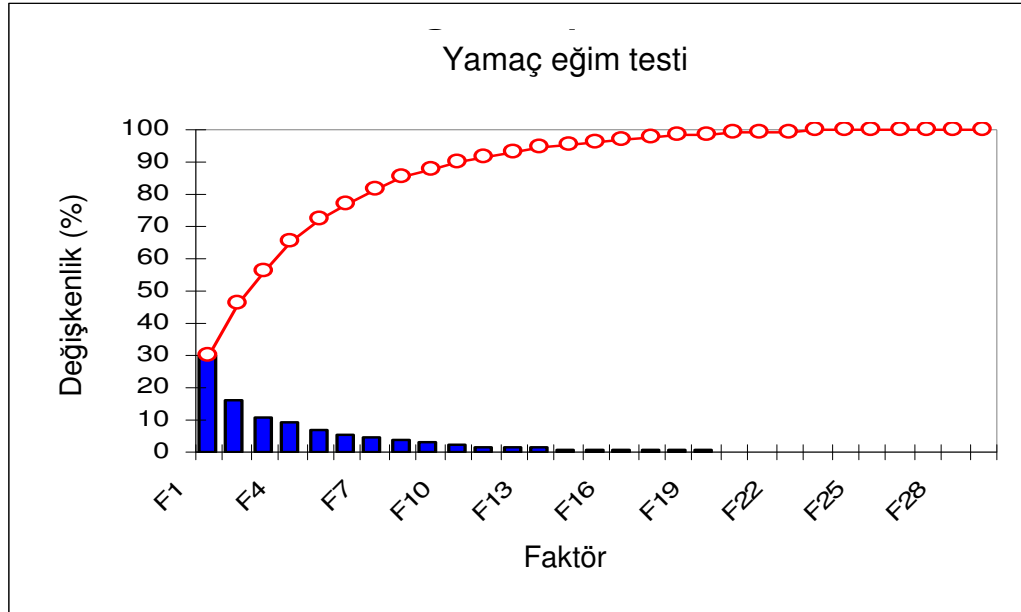
Çizelge 4.20. Bartlett'in küresellik testi

Ki-kare (Gözlenen değer)	Inf
Ki-kare (Kritik değer)	475,216
DF	406
p-değeri alpha	0,01

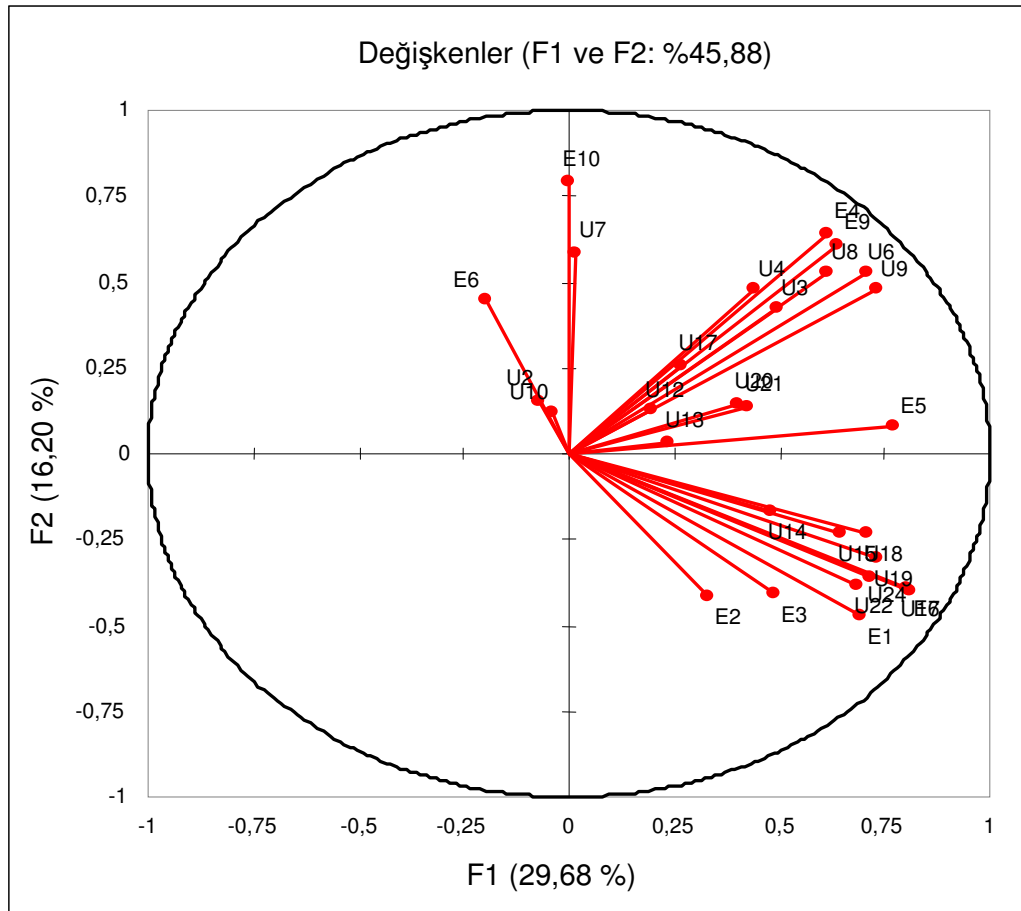
Analiz sonunda ortaya çıkan sekiz faktörün, açıkladığı toplam varyans %85,121'dir (Çizelge 4.21). Faktörlerin gösterdikleri değişkenlik Şekil 4.4'te; değişkenlerin konumu Şekil 4.5'te görülmektedir.

Çizelge 4.21. Faktörlerin açıkladıkları varyanslar

	F1	F2	F3	F4	F5	F6	F7	F8
Özdeğer	8,606	4,698	3,065	2,597	1,921	1,521	1,229	1,048
Varyans (%)	29,676	16,200	10,567	8,954	6,625	5,245	4,239	3,614
Birikimli %	29,676	45,877	56,444	65,398	72,023	77,268	81,507	85,121

Şekil 4.4. Faktörlerin gösterdikleri değişkenlik

Şekil 4.5. Değişkenlerin konumu

Faktörlerin daha kolay yorumlanmasını sağlamak maksadıyla, varimax yöntemini kullanarak elde edilen döndürülmüş faktör matrisi kullanılmıştır. Döndürmeden sonra faktörlerin açıkladıkları varyans yüzdeleri ve faktör yükleri, Çizelge 4.22’de ve Çizelge 4.23’te görülmektedir. E6 ve E10 değişkenleri, dördüncü faktörle yüksek negatif ilişki içindeyken, diğer bütün faktörler bütün değişkenlerle yüksek pozitif ilişki içindedir.

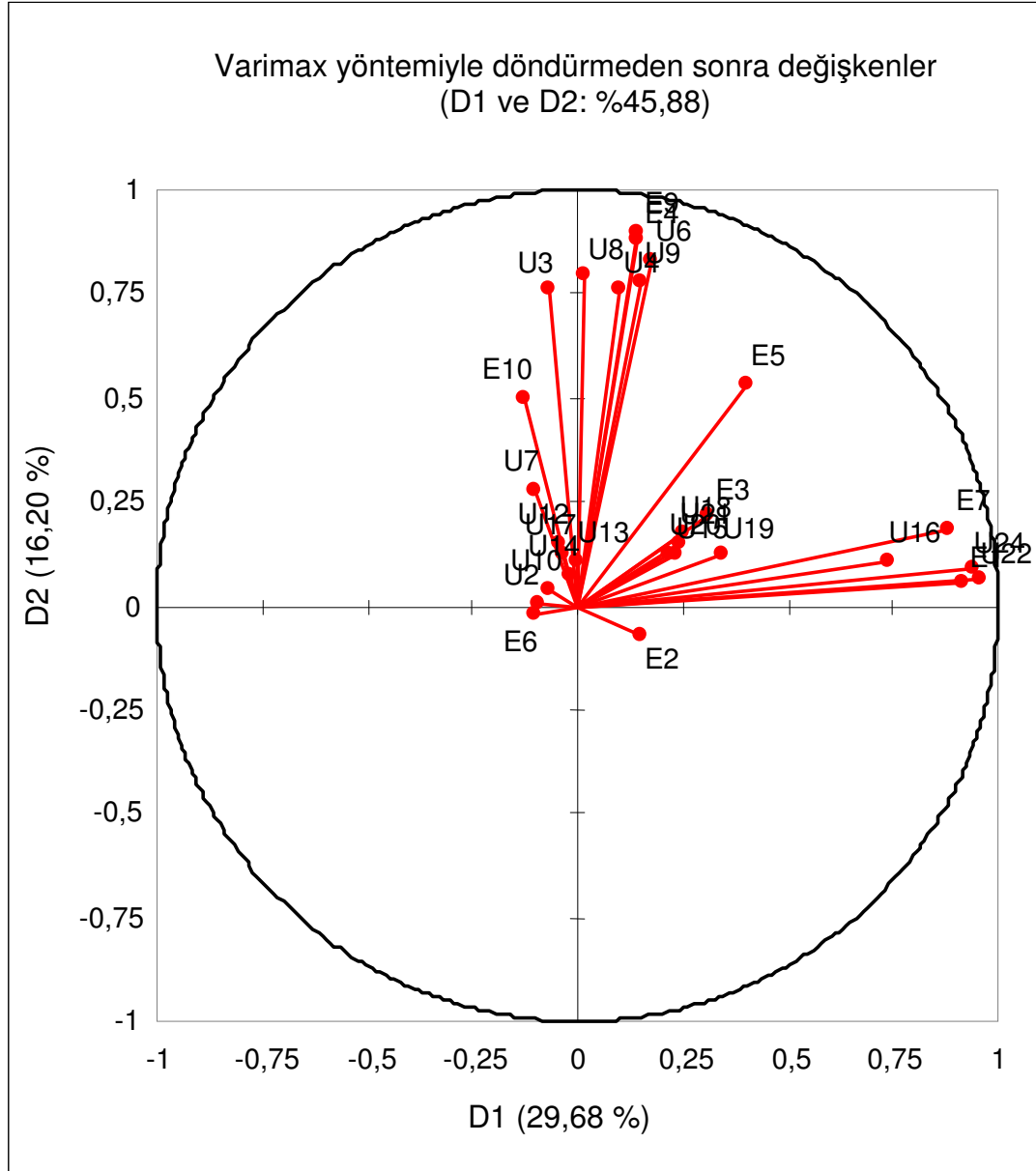
Çizelge 4.22. Döndürmeden sonra varyans yüzdeleri

	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
Varyans (%)	16,371	19,152	10,138	9,881	14,251	5,639	5,645	4,044
Birimli %	16,371	35,523	45,661	55,542	69,794	75,432	81,077	85,121

Çizelge 4.23. Döndürmeden sonra faktör yükleri

Faktör yükleri (Varimax rotasyondan sonra)								
	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
E1	0,917	0,058	-0,062	0,114	0,262	-0,025	0,000	-0,056
E2	0,149	-0,075	0,366	0,496	0,236	-0,229	-0,346	0,155
E3	0,308	0,219	-0,095	0,848	0,094	0,057	-0,124	-0,016
E4	0,140	0,883	0,023	-0,127	0,093	0,090	0,205	-0,118
E5	0,400	0,536	0,369	0,386	0,129	0,083	0,079	0,028
E6	-0,100	-0,020	0,182	-0,888	0,015	-0,200	0,033	0,069
E7	0,884	0,185	0,044	0,195	0,290	0,042	-0,067	0,004
E9	0,146	0,897	0,029	-0,084	0,100	0,074	0,091	-0,191
E10	-0,127	0,502	-0,065	-0,773	-0,113	0,062	0,049	0,024
U2	-0,090	0,003	-0,061	-0,034	0,081	-0,135	0,813	-0,136
U3	-0,071	0,760	0,043	0,096	0,148	-0,048	-0,419	0,024
U4	0,100	0,758	-0,032	-0,032	-0,084	0,011	-0,255	-0,075
U6	0,178	0,826	0,220	0,069	0,103	0,159	0,084	0,324
U7	-0,100	0,275	0,139	-0,399	-0,073	0,090	0,684	0,035
U8	0,013	0,799	0,093	-0,049	0,280	0,016	-0,035	0,109
U9	0,148	0,783	0,314	0,120	0,201	0,069	0,179	0,191
U10	-0,064	0,042	-0,044	-0,064	-0,035	-0,035	-0,077	0,951
U12	-0,042	0,150	-0,037	0,022	0,119	0,845	-0,096	-0,031
U13	0,002	0,111	-0,023	0,161	0,140	0,843	0,041	-0,011
U14	-0,016	0,070	-0,020	0,002	0,938	0,059	0,006	-0,008
U15	0,231	0,127	-0,023	0,017	0,929	0,006	0,044	-0,011
U16	0,740	0,110	0,015	0,043	0,622	0,045	0,037	-0,026
U17	-0,034	0,122	0,829	-0,147	0,075	0,009	-0,021	-0,043
U18	0,252	0,172	0,107	0,118	0,841	0,073	-0,045	-0,006
U19	0,342	0,127	0,011	0,088	0,901	0,114	-0,027	-0,006
U20	0,222	0,119	0,908	-0,061	-0,014	-0,019	0,012	-0,029
U21	0,245	0,148	0,886	-0,021	-0,034	-0,046	0,008	0,013
U22	0,957	0,062	0,203	0,076	0,059	-0,036	-0,049	-0,010
U24	0,938	0,092	0,282	0,109	0,066	-0,027	-0,039	-0,003

Döndürmeden sonra değişkenlerin konumları Şekil 4.8'de; değişkenlerin faktörlere katkıları Çizelge 4.24'de; faktör skorları EK-11'de; genel faktör skoruna göre illerin sıralanması Çizelge 4.25'te; genel faktör skorlarına göre illerin grafiksel görünüşleri Şekil 4.9'da görülmektedir.

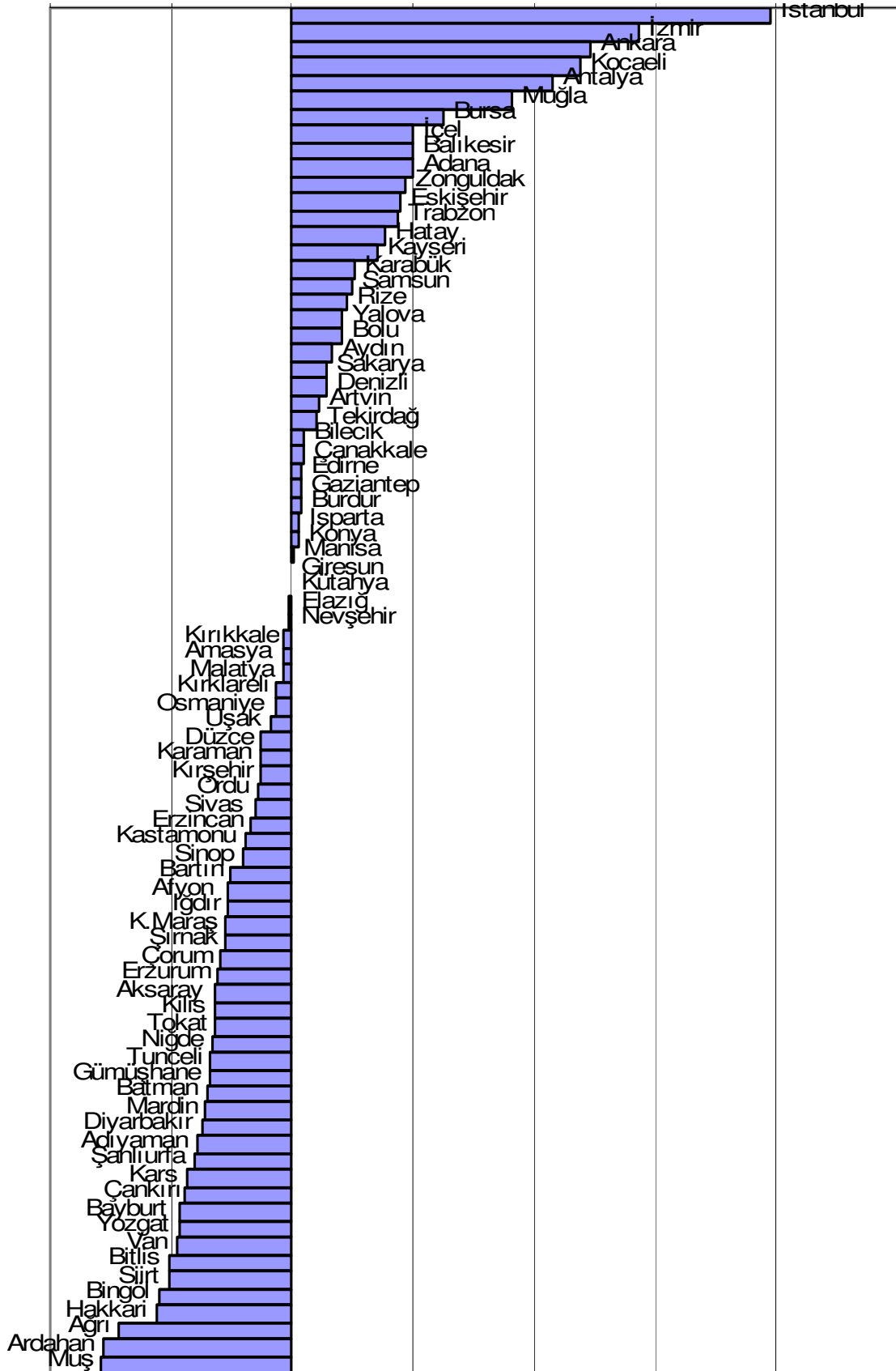
Şekil 4.8. Döndürmeden sonra değişkenlerin konumları

Çizelge 4.24. Döndürmeden sonra değişkenlerin faktörlere katkısı (%)

	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
E1	17,705	0,061	0,129	0,451	1,655	0,037	0,000	0,264
E2	0,466	0,100	4,546	8,571	1,343	3,218	7,318	2,059
E3	1,998	0,865	0,307	25,105	0,216	0,199	0,937	0,021
E4	0,415	14,043	0,018	0,559	0,210	0,491	2,577	1,177
E5	3,378	5,169	4,634	5,205	0,404	0,420	0,379	0,069
E6	0,209	0,008	1,123	27,546	0,005	2,435	0,066	0,401
E7	16,472	0,619	0,066	1,323	2,037	0,107	0,274	0,002
E9	0,451	14,483	0,028	0,245	0,243	0,338	0,507	3,117
E10	0,338	4,534	0,146	20,875	0,308	0,232	0,149	0,050
U2	0,169	0,000	0,126	0,041	0,158	1,112	40,379	1,571
U3	0,107	10,407	0,063	0,322	0,533	0,144	10,746	0,048
U4	0,213	10,334	0,036	0,035	0,170	0,008	3,967	0,478
U6	0,664	12,280	1,645	0,167	0,256	1,549	0,433	8,946
U7	0,209	1,364	0,661	5,560	0,131	0,497	28,566	0,107
U8	0,004	11,489	0,297	0,085	1,891	0,015	0,074	1,022
U9	0,459	11,033	3,359	0,500	0,978	0,290	1,962	3,112
U10	0,087	0,031	0,066	0,145	0,030	0,073	0,358	77,134
U12	0,038	0,406	0,048	0,017	0,340	43,647	0,558	0,082
U13	0,000	0,220	0,018	0,905	0,475	43,441	0,101	0,009
U14	0,005	0,088	0,014	0,000	21,290	0,215	0,002	0,006
U15	1,127	0,290	0,018	0,010	20,860	0,002	0,116	0,010
U16	11,545	0,216	0,008	0,066	9,359	0,126	0,085	0,059
U17	0,025	0,267	23,389	0,756	0,136	0,005	0,026	0,157
U18	1,339	0,533	0,390	0,484	17,103	0,327	0,125	0,003
U19	2,469	0,290	0,004	0,271	19,642	0,796	0,045	0,003
U20	1,035	0,256	28,056	0,128	0,005	0,023	0,009	0,070
U21	1,264	0,394	26,698	0,016	0,029	0,130	0,004	0,014
U22	19,298	0,070	1,397	0,201	0,085	0,078	0,144	0,009
U24	18,514	0,152	2,710	0,412	0,107	0,046	0,092	0,001

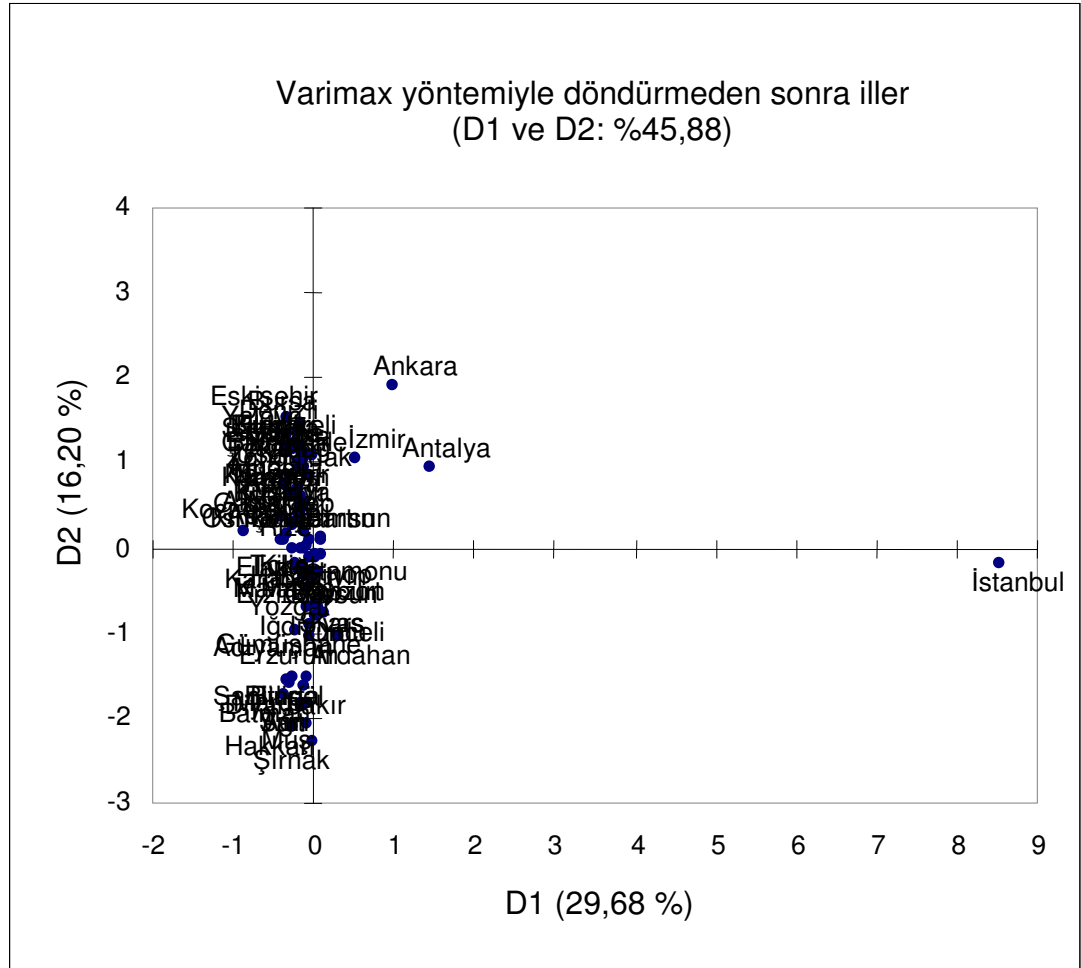
Çizelge 4.25. Genel Faktör skoruna göre illerin sıralanışı

Sıra	İller	Skor	Sıra	İller	Skor
1	İstanbul	1,5812	42	Osmaniye	-0,058
2	İzmir	1,1470	43	Uşak	-0,069
3	Ankara	0,9856	44	Düzce	-0,101
4	Kocaeli	0,9519	45	Karaman	-0,103
5	Antalya	0,8605	46	Kırşehir	-0,107
6	Muğla	0,7247	47	Ordu	-0,110
7	Bursa	0,5019	48	Sivas	-0,125
8	İçel	0,3998	49	Erzincan	-0,137
9	Balıkesir	0,3994	50	Kastamonu	-0,151
10	Adana	0,3982	51	Sinop	-0,167
11	Zonguldak	0,3715	52	Bartın	-0,202
12	Eskişehir	0,3598	53	Afyon	-0,215
13	Trabzon	0,3487	54	Iğdır	-0,217
14	Hatay	0,3032	55	K.Maraş	-0,221
15	Kayseri	0,2820	56	Şırnak	-0,222
16	Karabük	0,2072	57	Çorum	-0,239
17	Samsun	0,1935	58	Erzurum	-0,250
18	Rize	0,1844	59	Aksaray	-0,251
19	Yalova	0,1682	60	Kilis	-0,254
20	Bolu	0,1661	61	Tokat	-0,256
21	Aydın	0,1312	62	Niğde	-0,260
22	Sakarya	0,1150	63	Tunceli	-0,271
23	Denizli	0,1128	64	Gümüşhane	-0,276
24	Artvin	0,0859	65	Batman	-0,278
25	Tekirdağ	0,0786	66	Mardin	-0,285
26	Bilecik	0,0406	67	Diyarbakır	-0,298
27	Çanakkale	0,0383	68	Adıyaman	-0,316
28	Edirne	0,0293	69	Şanlıurfa	-0,319
29	Gaziantep	0,0293	70	Kars	-0,345
30	Burdur	0,0276	71	Çankırı	-0,353
31	Isparta	0,0242	72	Bayburt	-0,369
32	Konya	0,0189	73	Yozgat	-0,372
33	Manisa	0,0030	74	Van	-0,381
34	Giresun	0,0004	75	Bitlis	-0,403
35	Kütahya	-0,003	76	Siirt	-0,406
36	Elazığ	-0,009	77	Bingöl	-0,437
37	Nevşehir	-0,010	78	Hakkari	-0,448
38	Kırıkkale	-0,025	79	Ağrı	-0,575
39	Amasya	-0,026	80	Ardahan	-0,628
40	Malatya	-0,032	81	Muş	-0,636
41	Kırklareli	-0,057			

Şekil 4.9. Genel faktör skorlarına göre illerin grafiksel görünüşleri

Döndürmeden sonra elde edilen illerin konumları (Şekil 4.10) incelendiğinde görüldüğü gibi, İstanbul, diğer illerden çok büyük ölçüde farklılık göstermektedir.

Şekil 4.10. Döndürmeden sonra illerin konumları

İllerin gruplandırılması ve diskriminant analizi uygulaması

Farklı il grupları oluşturmak için, XLSTAT programında kümeleme analizi uygulanmış, $k=2,3,4, \dots, m$ grup denemesi yapılmış ve her grup denemesinde uygulamanın uygun olup olmadığını analiz etmek için Çok Değişkenli Varyans Analizi uygulanmıştır.

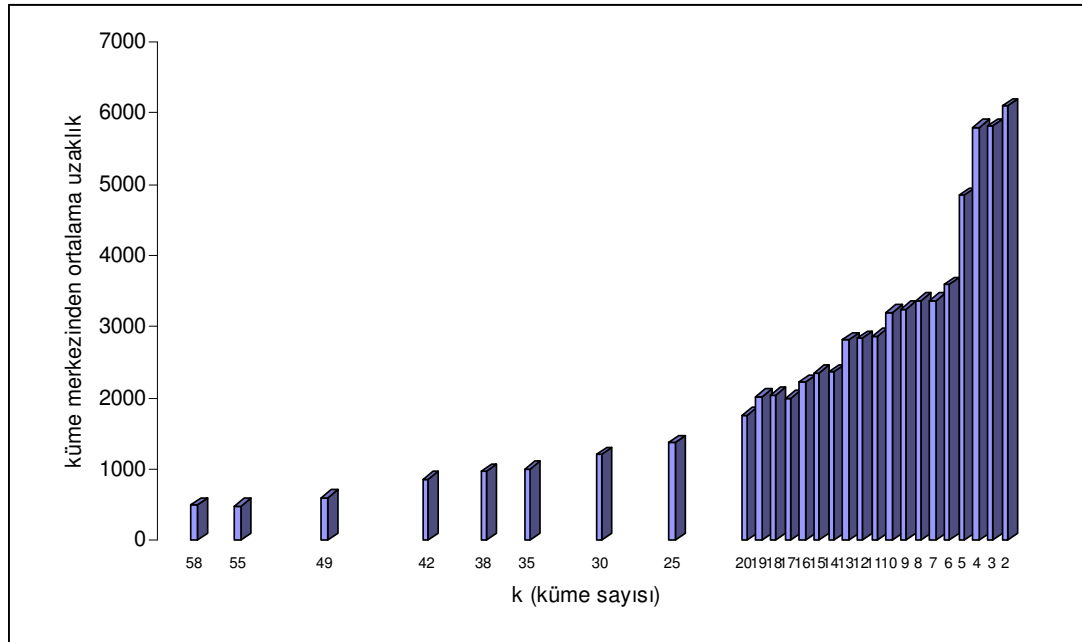
En yüksek F değerini veren, Wilks Lambda değeri ve p olasılığına göre en yüksek önemliliği olan grup sayısı 6 olarak bulunmuştur.

Küme sayısı için optimal bir değer yoktur; bu tamamıyla kümelenen elemanlara ve ne kadar tipik bölümlere yaratılacağıyla ilgili kullanıcının kişisel kanısına bağlıdır.

En iyi çözümü bulmak için bir yaklaşım da, kümeleme işlemini farklı k değerleri için tekrar etmek ve elemanların küme merkezinden uzaklıklarını belirlemektir.

En uygun küme sayısını bulmak için algoritma, $k=2$ 'den $k=50$ değerine kadar işletilmiş ve her bir kümeleme çözümü için, küme merkezinden ortalama uzaklık hesaplanmıştır. Her bir k değeri için yapılan kümeleme işleminde, her bir durumun başlangıç küme merkezinden ortalama uzaklıkları incelendiğinde (Şekil 4.11), k sayısı azalmakta iken, her bir durumun başlangıç küme merkezinden ortalama uzaklığı, $k=6$ 'ya kadar yavaş yavaş düzenli olarak artmakta, $k=6$ 'dan sonra ani (çok sert) olarak artmaktadır.

Küme sayısı 6 iken gerçekleşen mesafe, yüksek ortalama mesafe değerinden önceki, sabit düzenli yükselişin son çözümü olduğu için uygun grup sayısı olarak belirlenebilir [140].

Şekil 4.11. Küme elemanlarının küme merkezinden ortalama uzaklıkları

Optimal küme çözümü, her bir kümedeki eleman sayısına bakarak da incelenebilir. Her bir kümede eşit sayıda eleman olması beklenmiyorsa da, bir veya birkaç kümede çok fazla ya da çok az sayıda elemanın toplanması iyi bir gruplandırma sunmaz.

Çizelge 4.26, 6'lı gruplandırma için küme üyeliklerinin sayısını; Çizelge 4.27, küme üyeliklerini göstermektedir. Elemanların mantıklı bir dağılımı vardır, fakat beşinci kümede sadece bir üyenin, üçüncü ve altıncı kümede ikişer üyenin bulunmasına bağlı olarak 6'lı gruplandırma ideal değildir.

Bu problem, k-ortalamalar yönteminin eksikliğine bağlanabilir. Elemanlar, en uygun konumlarından küme merkezlerine doğru çizildiği için, özellikle çok uzak olanlar, diğerlerini kendi kümesinin içine doğru yerleşmeye zorlayarak, sonuçları ciddi şekilde etkileyebilirler. Ayrıca, program k için bir limit tanımladığından bazı elemanlar belki biraz uzakta olmalarına rağmen zorunlu olarak bir kümeye bağlanırlar. Bu, küçük k değerlerine doğru, k değeri azaldıkça ortalama mesafelerin niye bu kadar sert yükseldiğinin de nedenidir.

Çizelge 4.26. Küme üye sayıları

Küme	1	2	3	4	5	6
Üye sayısı	37	15	2	24	1	2

Ortaya çıkan bu problemin çözümü için iki yol mevcuttur. Birincisi, sayıları çok az olan küme gruplarının, çok az değer ifade ettiği ve kalabalık gruplardaki artık elemanların bazılarının, optimal olarak gruplandırılmadığı şeklindeki yetersizlikleri kabul ederek, küme çözümünü olduğu gibi bırakmak; ikincisi, sorun yaratan elemanları analizden çıkarıp, kalan elemanlarla kümelemeyi tekrar etmektir.

Çizelge 4.27. Küme üyelikleri

1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme	5. Küme	6. Küme
Adana	Adıyaman	Antalya	Artvin	İstanbul	İzmir
Afyon	Ağrı	Muğla	Çankırı		Kocaeli
Amasya	Bingöl		Çorum		
Ankara	Bitlis		Erzincan		
Aydın	Diyarbakır		Giresun		
Balıkesir	Erzurum		Gümüşhane		
Bilecik	Hakkâri		Kars		
Bolu	Mardin		Kastamonu		
Burdur	Muş		Kırşehir		
Bursa	Siirt		K.Maraş		
Çanakkale	Şanlıurfa		Ordu		
Denizli	Van		Rize		
Edirne	Batman		Samsun		
Elazığ	Şırnak		Sinop		
Eskişehir	Iğdır		Tokat		
Gaziantep			Trabzon		
Hatay			Tunceli		
Isparta			Yozgat		
İçel			Aksaray		
Kayseri			Bayburt		
Kırklareli			Bartın		
Konya			Ardahan		
Kütahya			Kilis		
Malatya			Düzce		
Manisa					
Nevşehir					
Niğde					
Sakarya					
Sivas					
Tekirdağ					
Uşak					
Zonguldak					
Karaman					
Kırıkkale					
Yalova					
Karabük					
Osmaniye					

Bütün grup denemelerinde, diğer illerden çok fazla farklılaşan İstanbul, çözümün doğruluğunu etkileyebileceği için analizden çıkarılarak, kümeleme işlemi tüm k değerleri için yeniden yapılmış ve optimum küme sayısı 4 olarak bulunmuştur (Çizelge 4.28).

Çizelge 4.28. İstanbul ili çıkarıldıktan sonra oluşan optimum küme sonuçları

1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme
Adana	Adıyaman	Ankara	İzmir
Afyon	Ağrı	Antalya	Kocaeli
Amasya	Bingöl	Muğla	
Artvin	Bitlis		
Aydın	Çankırı		
Balıkesir	Diyarbakır		
Bilecik	Elazığ		
Bolu	Erzincan		
Burdur	Erzurum		
Bursa	Gaziantep		
Çanakkale	Giresun		
Çorum	Gümüşhane		
Denizli	Hakkâri		
Edirne	Kars		
Eskişehir	Malatya		
Hatay	K.Maraş		
Isparta	Mardin		
İçel	Muş		
Kastamonu	Ordu		
Kayseri	Siirt		
Kırklareli	Sivas		
Kırşehir	Tokat		
Konya	Tunceli		
Kütahya	Şanlıurfa		
Manisa	Van		
Nevşehir	Yozgat		
Niğde	Bayburt		
Rize	Kırıkkale		
Sakarya	Batman		
Samsun	Şırnak		
Sinop	Ardahan		
Tekirdağ	İğdır		
Trabzon	Kilis		
Uşak	Osmaniye		
Zonguldak			
Aksaray			
Karaman			
Bartın			
Yalova			
Karabük			
Düzce			

Daha sağlıklı sonuçlara ulaşmak için, İstanbul'dan sonra en fazla ayırıklık gösteren ve bütün çözümlerde farklılaşan Ankara, Antalya, İzmir, Kocaeli ve Muğla illeri de (İstanbul ile birlikte) analiz dışı bırakılarak kümeleme işlemi tekrar edilmiş olup, 3'lü ve 4'lü gruplandırmaların uygun olduğu değerlendirilmiştir (Çizelge 4.29, Çizelge 4.30).

Çizelge 4.29. Altı il çıkarıldıktan sonra oluşan 3'lü küme sonuçları

1. Küme	2. Küme	3. Küme
Adana	Adıyaman	Afyon
Balıkesir	Ağrı	Amasya
Bursa	Bingöl	Artvin
Hatay	Bitlis	Aydın
İçel	Diyarbakır	Bilecik
Samsun	Erzurum	Bolu
Tekirdağ	Gümüşhane	Burdur
Trabzon	Hakkâri	Çanakkale
Zonguldak	Kars	Çankırı
	Mardin	Çorum
	Muş	Denizli
	Ordu	Edirne
	Siirt	Elazığ
	Tunceli	Erzincan
	Şanlıurfa	Eskişehir
	Van	Gaziantep
	Yozgat	Giresun
	Bayburt	Isparta
	Batman	Kastamonu
	Şırnak	Kayseri
	Ardahan	Kırklareli
	Iğdır	Kırşehir
		Konya
		Kütahya
		Malatya
		Manisa
		K.Maraş
		Nevşehir
		Niğde
		Rize
		Sakarya
		Sinop
		Sivas
		Tokat
		Uşak
		Aksaray
		Karaman
		Kırıkkale
		Bartın
		Yalova
		Karabük
		Kilis
		Osmaniye
		Düzce

Çizelge 4.30. Altı il çıkarıldıktan sonra oluşan 4'lü küme sonuçları

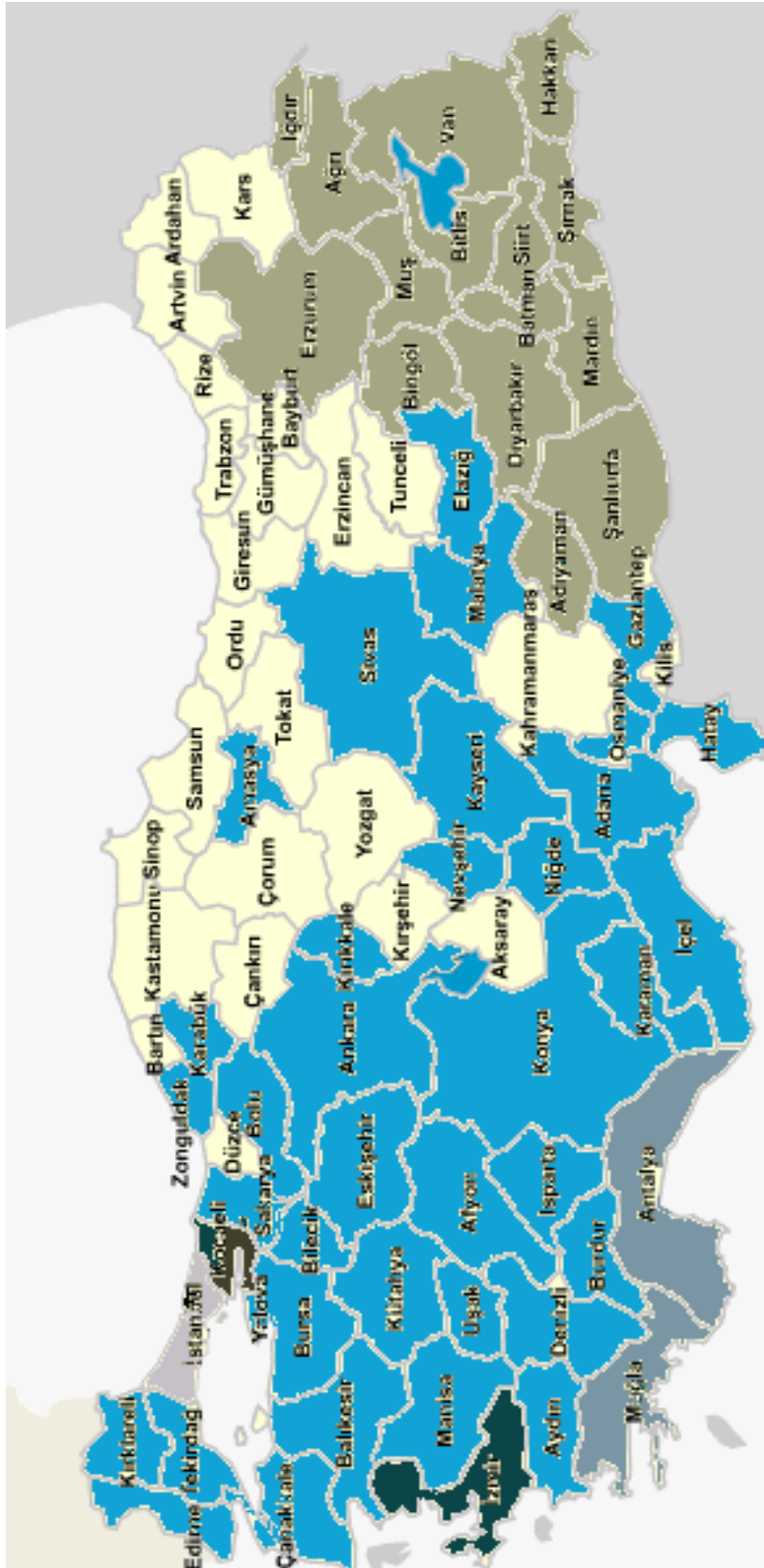
1. Küme	2. Küme	3. Küme	4. Küme
Adana	Adıyaman	Afyon	Artvin
Balıkesir	Ağrı	Amasya	Çankırı
Bursa	Bingöl	Aydın	Çorum
Hatay	Bitlis	Bilecik	Erzincan
İçel	Diyarbakır	Bolu	Giresun
Samsun	Erzurum	Burdur	Gümüşhane
Tekirdağ	Hakkâri	Çanakkale	Kars
Trabzon	Mardin	Denizli	Kastamonu
Zonguldak	Muş	Edirne	Kırşehir
	Siirt	Elazığ	K.Maraş
	Şanlıurfa	Eskişehir	Ordu
	Van	Gaziantep	Rize
	Batman	Isparta	Sinop
	Şırnak	Kayseri	Tokat
		Kırklareli	Tunceli
		Konya	Yozgat
		Kütahya	Aksaray
		Malatya	Bayburt
		Manisa	Bartın
		Nevşehir	Ardahan
		Niğde	Iğdır
		Sakarya	Kilis
		Sivas	Düzce
		Uşak	
		Karaman	
		Kırıkkale	
		Yalova	
		Karabük	
		Osmaniye	

TÜİK, istatistiki bölge birimleri düzey-1 sınıflandırmasına göre illeri, 12 coğrafi bölgeye ayırmıştır (Çizelge 4.31).

Çizelge 4.31. Bölge birimleri düzey-1 sınıflandırması

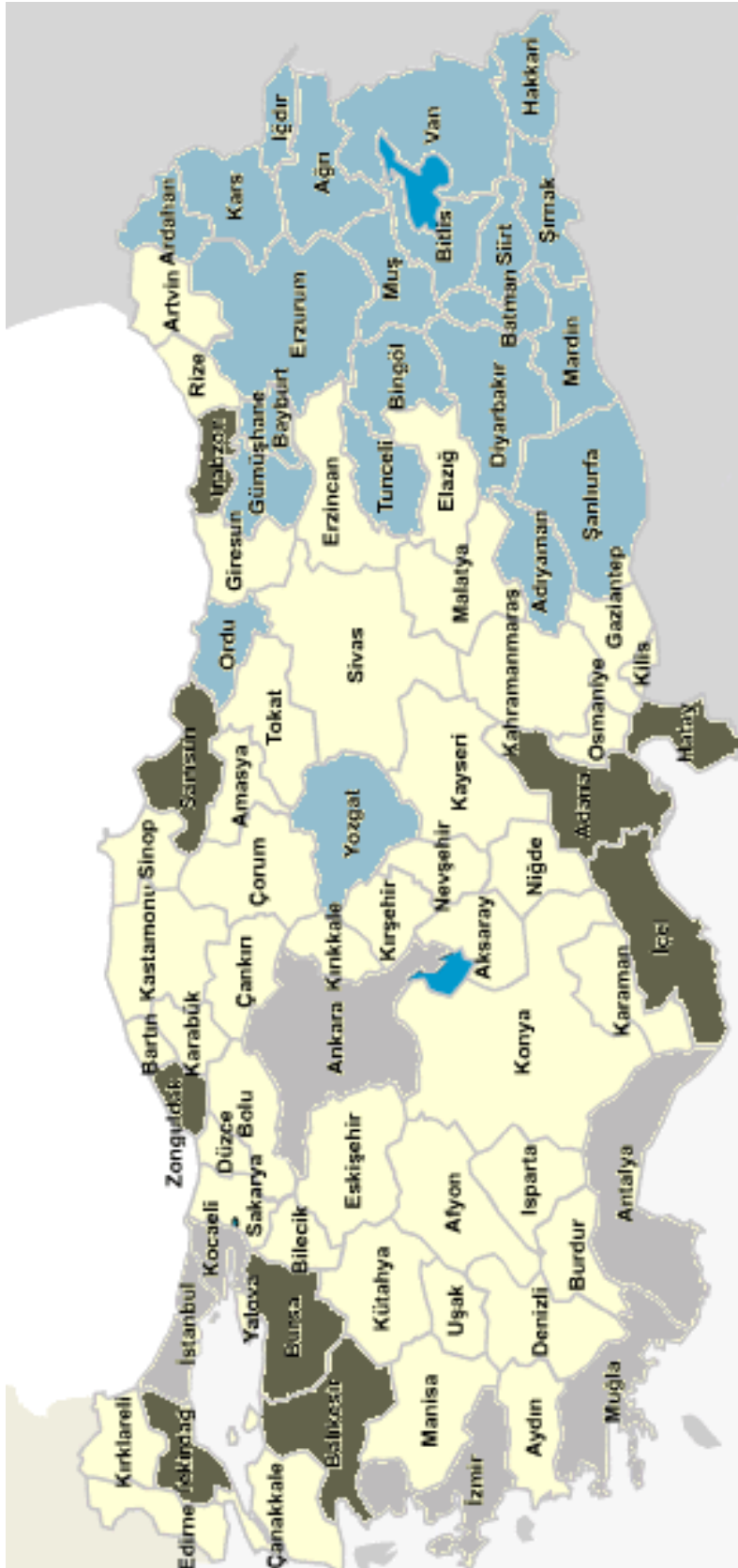
<i>İstanbul</i>	<i>Batı Marmara</i>	<i>Ege</i>	<i>Doğu Marmara</i>	<i>Batı Anadolu</i>	<i>Akdeniz</i>
İstanbul	Tekirdağ	İzmir	Bursa	Ankara	Antalya
	Edirne	Aydın	Eskişehir	Konya	Isparta
	Kırklareli	Denizli	Bilecik	Karaman	Burdur
	Balıkesir	Muğla	Kocaeli		Adana
	Çanakkale	Manisa	Sakarya		Mersin
		Afyon	Düzce		Hatay
		Kütahya	Bolu		K.Maraş
		Uşak	Yalova		Osmaniye
<i>Orta Anadolu</i>	<i>Batı Karadeniz</i>	<i>Doğu Karadeniz</i>	<i>Kuzeydoğu Anadolu</i>	<i>Ortadoğu Anadolu</i>	<i>Güneydoğu Anadolu</i>
Kırıkkale	Zonguldak	Trabzon	Erzurum	Malatya	Gaziantep
Aksaray	Karabük	Ordu	Erzincan	Elazığ	Adıyaman
Niğde	Bartın	Giresun	Bayburt	Bingöl	Kilis
Nevşehir	Kastamonu	Rize	Ağrı	Tunceli	Şanlıurfa
Kırşehir	Çankırı	Artvin	Kars	Van	Diyarbakır
Kayseri	Sinop	Gümüşhane	Iğdır	Muş	Mardin
Sivas	Samsun		Ardahan	Bitlis	Batman
Yozgat	Tokat			Hakkari	Şırnak
	Çorum				Siirt
	Amasya				

Tüm kümelerin harita üzerindeki gösterimleri, Harita 4.1, Harita 4.2, Harita 4.3, Harita 4.4, Harita 4.5'te sunulmuştur.

Harita 4.1. Altı kümeye ayrılan iller

Harita 4.3. Altı il çıkarıldıktan sonra illerin üç kümeye ayrılması

Çalışmada ele alınan illerin, birinci aşamada, tamamının yer aldığı gruplandırmanın, ikinci aşamada, İstanbul ili çıkarıldığında yapılan gruplandırmanın, üçüncü aşamada Ankara, Antalya, İstanbul, İzmir, Kocaeli ve Muğla illeri çıkarıldığında yapılan gruplandırmanın ayırıcı faktörleri ve anlamlılıkları ile hangi değişkenlerin ayırmada önemli rol oynadığı, ayırma analizi ile test edilmiştir.

Çalışmada ayrıca, illerin coğrafi konumlarının ayırmada etkinliğini belirlemek için, illerin coğrafi konumları (hangi bölgede yer aldığı) düzey-1 gruplandırmasına göre kod değerleri ile belirlenerek, konum değişkenin ayırmadaki rolü ayırma analizi ile test edilmiştir.

Öncelikle, bütün iller kümeleme analizine dahil iken yapılan grupta, uygun küme sayısı olarak 6 gruba ayrılan illerin sınıflaması, “öncelikli” sınıflama kabul edilerek, ayırıcı faktörler ve anlamlılıkları test edilmiştir.

Ayrma analizinin uygulanabilirliğini tespit için, değişkenlere ait grup ortalamalarının eşitliğinin önem testleri yapılmıştır. Çizelge 4.32’deki grup ortalamalarının eşitliği testi incelendiğinde, E6 (işgücüne katılma oranı) ve U5 (karayoluyla ilden ile, ilden ilçeye, ilçeden ilçeye taşınan yolcu) değişkenlerinin 0,05 önem seviyesinde; U13 (demiryoluyla istasyonlara gelen yük) değişkeninin 0,1 önem seviyesinde; U10 (kamyon sayısı) haricindeki diğer bütün değişkenlerin 0,01 önem seviyesinde anlamlı oldukları görülmüştür.

Bir başka deyişle, bu değişkenlere göre grup ortalamaları arasında bir fark vardır. Fakat U10 (kamyon sayısı) değişkeninin önem düzeyi, 0,826 olup, grup ortalamaları arasındaki farkın anlamsız olduğu şeklindeki H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Bu nedenle, ayırma analizi, U10 değişkeni çıkartılarak yeniden uygulanmıştır.

Çizelge 4.32. Grup ortalamalarının eşitliği testi

	Wilks' Lambda	F	df1	df2	Sig.
E1	,048	298,511	5	75	,000
E2	,591	10,393	5	75	,000
E3	,678	7,139	5	75	,000
E4	,210	56,274	5	75	,000
E5	,543	12,612	5	75	,000
E6	,834	2,978	5	75	,017
E7	,138	93,874	5	75	,000
E8	,378	24,715	5	75	,000
E9	,178	69,462	5	75	,000
E10	,609	9,626	5	75	,000
U1	,819	3,309	5	75	,009
U2	,795	3,864	5	75	,004
U3	,391	23,367	5	75	,000
U4	,588	10,525	5	75	,000
U5	,846	2,723	5	75	,026
U6	,431	19,765	5	75	,000
U7	,647	8,172	5	75	,000
U8	,531	13,222	5	75	,000
U9	,404	22,163	5	75	,000
U10	,972	,431	5	75	,826
U11	,555	12,013	5	75	,000
U12	,812	3,469	5	75	,007
U13	,875	2,151	5	75	,069
U14	,299	35,239	5	75	,000
U15	,292	36,347	5	75	,000
U16	,162	77,388	5	75	,000
U17	,514	14,210	5	75	,000
U18	,169	73,634	5	75	,000
U19	,208	56,957	5	75	,000
U20	,279	38,750	5	75	,000
U21	,022	672,201	5	75	,000
U22	,057	249,337	5	75	,000
U23	,260	42,772	5	75	,000
U24	,073	190,692	5	75	,000

Ayrırma analizi sonucunda, X değişken vektörlerinin doğrusal bileşimleri olan 5 tane diskriminant fonksiyonu bulunmuştur. Bu fonksiyonların anlamlılık testleri için ayırıcı faktörler ölçütü ve Wilks' Lambda değerleri hesaplanmıştır. Grupları en iyi birbirinden ayıran faktör eksenleri elde edilmiştir. Buna ilişkin değerler Çizelge 4.33'tedir.

Çizelge 4.33. Ayırıcı faktörler ve açıkladıkları varyans oranları

Fonksiyon	Özdeğer	Açıklanan varyans %	Birikimli açıklanan varyans %	Kanonik Korelasyon
1	588,017	50,8	50,8	,999
2	485,570	42,0	92,8	,999
3	70,065	6,1	98,9	,993
4	9,478	,8	99,7	,951
5	3,566	,3	100,0	,884

Özdeğerler, gruplar arası kareler toplamının, grup içi kareler toplamına oranıdır. Özdeğerin büyük olması, fonksiyonun iyi tanımlandığının göstergesidir.

Çizelge 4.33'te, ayırıcı faktörlerin toplam varyansı açıklama yüzdeleri görülmektedir. Buna göre, 1nci ayırıcı faktör, toplam varyansın %50,8'ini; 2nci ayırıcı faktör, %42'sini; 3ncü ayırıcı faktör, %6,1'ini; 4ncü ayırıcı faktör %0,8'ini; 5nci ayırıcı faktör %0,3'ünü açıklamaktadır. 3ncü, 4ncü ve 5inci ayırıcı faktörlerin, toplam varyansı açıklamada çok düşük ayırıcı güce sahip oldukları görülmektedir. Bu durumda, 3ncü, 4ncü ve 5inci diskriminant fonksiyonları analiz dışı bırakılmıştır.

Kanonik korelasyon katsayılarına bakıldığında, bütün ayırıcı faktörler ile değişken seti arasında, oldukça yüksek bir korelasyon olduğu görülmektedir.

Anlamlılık testi sonuçları (Çizelge 4.34) incelendiğinde, analizde elde edilen Wilks' Lambda değerlerinin 1'den küçük olması, bütün fonksiyonlar için ayırıcı gücün olduğunu gösterir.

Hiçbir fonksiyonun çıkarılmadığı durum ile 1 fonksiyonun ve 2 fonksiyonun çıkarılması durumunda, Wilks' Lambda değeri değişmeden en küçük olarak kalmakta; 3 fonksiyonun çıkarılması ile çok az artmakta, 4 fonksiyonun çıkarıldığı durumda biraz artmaktadır. Wilks' Lambda değeri büyüdükçe, ayırma fonksiyonlarının ayırıcı gücü azalmaktadır. Ancak, Wilks' Lambda değeri artmasına karşılık, ki-kare değerinin azalması, ayırıcı bilginin hâlâ var olduğunu gösterir. Anlamlılık testi sonuçlarına göre, bütün fonksiyonlar, 0,01 önem düzeyinde anlamlıdır, bu yüzden, grupların ortalamalarının eşit olduğuna dair H_0 hipotezi reddedilir. Yani grup ortalamaları birbirinden farklıdır.

Çizelge 4.34. Anlamlılık testi sonuçları

Fonksiyonların testi	Wilks' Lambda	Ki-kare	Serbestlik derecesi	Sig.
1 - 5	,000	1252,187	165	,000
2 - 5	,000	866,290	128	,000
3 - 5	,000	491,954	93	,000
4 - 5	,021	234,006	60	,000
5	,219	91,876	29	,000

Ayırma fonksiyonları ile değişkenler arasındaki ilişkileri daha ayrıntılı olarak belirlemek için faktör yapısını matrisi incelenmelidir.

Çizelge 4.35, hangi değişkenin hangi ayırma fonksiyonunda en yüksek korelasyona sahip olduğunu gösterir. Ayırma fonksiyonları üzerinde en fazla ayırıcı güce sahip olan değişkenler (*) işareti ile gösterilmiştir. Buna göre birinci derecede ayırıcı güce sahip değişken, E1 (nüfus yoğunluğu); ikinci derecede ayırıcı güce sahip değişkenler, U21 (hava meydanı yolcu trafiği), U22 (hava meydanı yük trafiği), U24 (hava meydanı uçak trafiği), U20 (hava meydanı yolcu kapasitesi), U17 (liman bazında taşınan yolcu miktarı); üçüncü derecede ayırıcı güce sahip değişkenler, U18 (liman bazında toplam yükleme), U19 (liman bazında toplam boşaltma), U14 (yıllık elleçleme kapasitesi), U15 (gemi kabul kapasitesi), U16 (rıhtım uzunluğu) değişkenidir.

Dördüncü derecede ayırıcı güce sahip değişkenler, E9 (okuryazar kadın nüfusun toplam kadın nüfusa oranı), E4 (yaş bağımlı olmama oranı), U3 (köylerde asfalt yol oranı), U6 (özel otomobil sayısı), U9 (kamyonet sayısı), U4 (devlet ve il yolları asfalt yol oranı), U8 (otobüs sayısı), E8 (ilde kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla), E5 (üniversite bitirenlerin 22+ yaş nüfusa oranı), U12 (demiryoluyla istasyonlardan gönderilen yük miktarı), U1 (yüzölçümü içinde devlet ve il yolları uzunluğu); beşinci derecede ayırıcı güce sahip olan değişkenler ise, diğer değişkenlerdir.

Çizelge 4.35. Yapı matrisi

	Fonksiyon				
	1	2	3	4	5
E1	,156(*)	,105	,058	,067	,119
U21	-,109	,277(*)	-,092	-,017	,012
U22	,106	,143(*)	-,030	,018	,073
U24	,086	,131(*)	-,016	,018	,078
U20	-,023	,068(*)	-,023	,000	-,015
U17	-,021	,037(*)	-,013	,017	,015
U18	,019	,036	,241(*)	-,012	,066
U19	,029	,033	,199(*)	,002	,063
U14	,003	,013	,179(*)	-,041	,000
U15	,020	,022	,167(*)	-,008	-,005
U16	,065	,057	,126(*)	,024	,000
E9	,002	,028	,066	,625(*)	-,262
E4	,000	,025	,060	,560(*)	-,248
U3	-,007	,011	,050	,337(*)	,242
U6	-,004	,024	,039	,308(*)	,097
U9	-,008	,029	,046	,299(*)	,107
U4	,002	,009	,010	,263(*)	-,005
U8	-,006	,014	,054	,242(*)	,043
E8	,002	,025	,105	,238(*)	,114
E5	,004	,031	,036	,157(*)	,105
U12	,000	-,003	,020	,126(*)	,115
U1	,006	,004	,039	,086(*)	-,055
E2	,001	,019	,013	-,080	,350(*)
U7	-,010	,003	-,007	,126	-,301(*)
U2	-,002	-,005	,000	-,006	-,262(*)
E10	-,010	-,001	-,003	,196	-,249(*)
E3	,017	,006	,032	,068	,225(*)
U11	,018	,005	,064	,134	,199(*)
U5	,003	,008	,001	,054	-,183(*)
E6	-,010	,004	-,013	-,025	-,176(*)
E7	,078	,066	,074	,076	,135(*)
U13	,001	-,002	,020	,084	,114(*)
U23	,012	,075	,012	,031	,077(*)

İllerin gruplanmasında, 5nci küme (İstanbul) ve 3ncü kümede (Antalya, Muğla); nüfus yoğunluğunun en fazla ayırıcı güce sahip olduğu birinci ayırım fonksiyonuyla, hava ulaştırmasına ilişkin değişkenlerin en fazla ayırıcı güce sahip oldukları ikinci ayırım fonksiyonunun ortalama değerlerinin ve dolayısıyla ayırım katsayılarının etkili olduğu bulunmuştur. 6ncı kümede (İzmir, Kocaeli); deniz ulaştırmasına ilişkin değişkenlerin en fazla ayırıcı güce sahip olduğu üçüncü ayırım fonksiyonu ve hava ulaştırmasına ilişkin değişkenlerin en fazla ayırıcı güce sahip oldukları ikinci ayırım fonksiyonu gruplandırmada etkili olmuştur.

Ayırıcı gücü yüksek olan birinci ve ikinci fonksiyona göre en yüksek değer beşinci kümede (İstanbul), daha sonra üçüncü ve altıncı kümelerde yer almıştır. Bu ise, İstanbul'un ulaştırma yapısı açısından en gelişmiş il olduğunu göstermektedir. Daha sonra sırasıyla, üçüncü grubu oluşturan iller (Antalya ve Muğla), altıncı grubu oluşturan iller (İzmir, Kocaeli), birinci grubu oluşturan iller, dördüncü grubu oluşturan iller ve ikinci grubu oluşturan iller sıralanmaktadır. Çizelge 4.36'dan da açıkça görüldüğü gibi, beşinci, üçüncü ve altıncı grubu oluşturan iller, diğerlerinden çok fazla ayrıklık göstermekte olup, diğer gruplar arasında aşırı farklılık bulunmamaktadır.

Çizelge 4.36. Ayırıcı güçlere göre gruplar

Küme	Fonksiyon				
	1	2	3	4	5
1,00	-,982	-4,262	-2,280E-02	2,683	1,039
2,00	-,216	-5,923	-2,951	-5,308	1,796
3,00	-76,680	111,603	-8,022	-,193	-7,709E-02
4,00	,752	-4,589	-1,359	-,601	-2,730
5,00	179,667	95,261	-5,453	,274	,449
6,00	-2,383	19,096	49,606	-2,559	-7,492E-02

Ayırmada etkili olan 1nci ve 2nci fonksiyonlarda, üçüncü, beşinci ve altıncı gruplar; üçüncü fonksiyonda, altıncı grup diğerlerine göre farklıdır. Yani grupların oluşmasında, nüfus yoğunluğu, hava ve deniz ulaştırması değerleri, İstanbul, Antalya, Muğla, İzmir, Kocaeli illerini, diğer illerden çok önemli ölçüde ayırmıştır. Hava ve deniz ulaştırmasıyla ilgili değerlerin en fazla ayırıcı faktör olduğunda, bu değerlere göre farklılaşan illerin, Türkiye'nin üretime en fazla katkı yapan ve gelişmiş illeri olduğu göz önüne alındığında, hava ve deniz yolunu geliştirmeden, sadece karayoluna bağımlı gelişmiş bir kent oluşturulamayacağını söylemek mümkündür.

Çizelge 4.37'deki Fisher'in sınıflandırma fonksiyonu katsayıları, değişken değerleri ile çarpılıp toplanır ve sabit terim eklenerek, her bir grupta yer alan bireylerin sınıflandırma skorlarını elde edilir.

Çizelge 4.37. Sınıflandırma fonksiyonu katsayıları

	Kümeler					
	1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	6,00
E1	-29,493	-30,313	-178,392	-16,012	2193,816	46,603
E2	-,978	,123	26,338	-2,517	39,436	1,314
E3	5,773	2,747	-98,806	5,988	-160,036	-20,436
E4	-6,697	-8,447	97,809	-2,566	305,060	-32,316
E5	7,130	1,408	-23,941	-1,251	-296,920	44,946
E6	6,743	6,012	-53,644	3,837	-297,176	-13,646
E7	-5,741	-9,254	358,547	-7,872	-409,450	116,250
E8	-1,200	-4,272	8,277	-4,102	143,076	23,656
E9	5,100	-6,869	-55,073	3,583	-107,577	23,030
E10	-3,349	-8,179	-7,991	-1,549	260,084	19,837
U1	1,521	1,376	58,440	-,291	-154,616	-16,107
U2	2,808	2,863	-43,928	3,213	-183,513	23,720
U3	7,203	-1,301	7,668	-,337	-261,573	3,669
U4	-,110	-,440	21,358	1,237	-53,372	-4,191
U5	,616	,160	-68,433	1,254	84,348	-1,399
U6	-4,335	-1,295	51,442	-3,899	106,247	32,131
U7	-,762	-7,631	38,155	-1,206	24,867	35,228
U8	-3,133	-,359	79,962	-2,528	,705	10,680
U9	8,845	7,385	-74,567	2,310	-227,742	-58,294
U11	1,561	-3,787	-1,878	-3,036	-16,592	46,129
U12	4,938	1,713	-72,048	2,106	-99,421	-7,705
U13	,126	-,590	62,518	-2,609	-40,143	-9,047
U14	-41,302	-58,690	740,455	-47,351	854,139	604,984
U15	18,351	16,134	-209,483	14,985	-524,012	-168,839
U16	-2,857	14,166	-173,623	9,704	169,182	-80,798
U17	-19,259	-21,575	303,982	-18,939	788,761	47,007
U18	-31,626	-64,473	617,082	-48,074	526,705	765,121
U19	46,663	70,292	-836,449	59,898	-1061,581	-742,020
U20	-,653	1,186	-151,052	4,161	262,207	-26,809
U21	-42,454	-74,278	3196,406	-74,566	-2426,869	254,247
U22	-146,727	-233,316	3202,435	-204,196	4975,244	1224,645
U23	-7,597	-15,156	250,960	-16,800	242,198	83,762
U24	109,535	202,549	-4071,341	197,086	-1286,869	-1195,756
(Constant)	-15,493	-39,413	-9201,483	-17,433	-20694,197	-1420,615

Grup üyelikleri bilinen gruplardaki illerin, gerçek grup üyelikleri, tahmin edilen grup üyelikleri, sonsal olasılıklar, merkezden Mahalanobis uzaklıklarının karesini içeren sınıflandırılma bilgileri EK-12’de; ayırma skorları EK-13’te; çapraz değerlendirme sınıflama bilgileri EK-14’te; sınıflandırma sonuçları Çizelge 4.38’de sunulmuştur.

EK-12’de görüldüğü gibi, Erzurum ili başlangıçta ikinci kümede iken, ayırma analizi sonrasında dördüncü kümeye atanmıştır. Yani, önsel grup üyelikleri dikkate alındığında, sadece bu bir il hatalı gruplandırılmıştır.

EK-13’te yer alan ayırma skorları, standartlaştırılmamış ayırma katsayıları ile bunlara karşılık gelen değişkenlerin çarpılıp toplanması ve sabit terimin buna eklenmesi ile elde edilmiştir. Özellikle ayırmada etkili olan birinci ve ikinci fonksiyonların değerleri, illerin, ulaştırma yapıları açısından sıralanması için uygun görülmektedir.

Ayırma fonksiyonlarının geçerliliğini ortaya koymak için, analizde yer alan her ilin, kendisi dışındaki bütün illerden türetilen fonksiyon yardımıyla sınıflandırılmasını yapan, çapraz değerlendirme sınıflandırması EK-14’te görülmektedir.

Çizelge 4.38’de verilen sınıflandırma sonuçlarına göre, orijinal grupların doğru sınıflandırılma oranı %98,8’dir. Çapraz değerlendirme sonuçlarına göre ise; 81 ilden 69 tanesinin, yani %85,2’sinin doğru sınıflandırıldığı görülmektedir.

Çizelge 4.38. Sınıflandırma sonuçları

		Kümeler	Tahmin edilen grup üyelikleri						Toplam	
			1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	6,00		
Orijinal (b)	Sayı	1,00	37	0	0	0	0	0	37	
		2,00	0	14	0	1	0	0	15	
		3,00	0	0	2	0	0	0	2	
		4,00	0	0	0	24	0	0	24	
		5,00	0	0	0	0	1	0	1	
		6,00	0	0	0	0	0	2	2	
	Yüzde (%)	1,00	100,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		2,00	,0	93,3	,0	6,7	,0	,0	,0	100,0
		3,00	,0	,0	100,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		4,00	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	,0	100,0
		5,00	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	100,0
		6,00	,0	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	100,0
Çapraz değerlendirme (a,c)	Sayı	1,00	32	1	0	4	0	0	37	
		2,00	0	13	0	2	0	0	15	
		3,00	0	0	1	0	0	1	2	
		4,00	2	0	0	22	0	0	24	
		5,00	0	0	0	0	0	1	1	
		6,00	1	0	0	0	0	1	2	
	Yüzde (%)	1,00	86,5	2,7	,0	10,8	,0	,0	,0	100,0
		2,00	,0	86,7	,0	13,3	,0	,0	,0	100,0
		3,00	,0	,0	50,0	,0	,0	50,0	,0	100,0
		4,00	8,3	,0	,0	91,7	,0	,0	,0	100,0
		5,00	,0	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	100,0
		6,00	50,0	,0	,0	,0	,0	50,0	,0	100,0

a Analizde çapraz değerlendirme sadece bu durumlar için yapıldı. Çapraz değerlendirmede, her bir durum kendisi dışındaki bütün durumlar tarafından türetilen fonksiyonlar yardımıyla kümelenmiştir.

b Orijinal grupların % 98,8'i doğru olarak sınıflanmıştır.

c Çapraz değerlendirme gruplarının % 85,2'si doğru sınıflandırılmıştır.

İstanbul ili analizden çıkarıldıktan sonra yapılan gruplamada, uygun küme sayısı olarak iller, 4 gruba ayrılmış ve bu sınıflama “öncelikli” sınıflama kabul edilerek, ayırıcı faktörler ve anlamlılıkları test edilmiştir.

Analizde, 34 değişkene ait grup ortalamalarının eşitliği testi yapılmış ve E3, E6, U2, U10, U12, U13 değişkenleri, grup ortalamaları eşit olduğu için çıkarılarak, analize kalan 28 değişkenle devam edilmiştir.

Analiz sonucunda, 3 ayırma fonksiyonu bulunmuştur (Çizelge 4.39). 1nci fonksiyon toplam varyansın %71,6’sını, ikinci fonksiyon %25,32’ünü, üçüncü fonksiyon da %3’ünü açıklamaktadır. Bütün fonksiyonlar 0,01 önem düzeyinde anlamlıdır (Çizelge 4.40).

Çizelge 4.39. Ayırıcı faktörler

Fonksiyon	Özdeğer	Açıklanan varyans %	Birikimli açıklanan varyans %	Kanonik Korelasyon
1	113,483(a)	71,6	71,6	,996
2	40,150(a)	25,3	97,0	,988
3	4,775(a)	3,0	100,0	,909

Çizelge 4.40. Anlamlılık testleri

Fonksiyonların testi	Wilks' Lambda	Ki-kare	Serbestlik derecesi	Sig.
1-3	,000	643,308	84	,000
2-3	,004	344,661	54	,000
3	,173	110,476	26	,000

Yapı matrisi incelendiğinde (Çizelge 4.41), birinci ayırıcı fonksiyon için hiçbir değişkenin ayırma başlıca etki etmediği, ikinci fonksiyonda, U18, U24, U23, U21, U14, U22, U20, U17, U11 değişkenlerinin ayırma başlıca etki ettikleri görülmektedir.

Çizelge 4.41. Yapı matrisi

	Fonksiyon		
	1	2	3
U18	,148	,209(*)	,200
U24	,167	-,194(*)	-,070
U23	,165	-,180(*)	-,021
U21	,109	-,175(*)	-,071
U14	,103	,166(*)	,113
U22	,107	-,133(*)	-,051
U20	,074	-,118(*)	-,063
U17	,045	-,076(*)	,001
U11	,019	,060(*)	,026
U6	,080	-,086	,561(*)
U9	,077	-,067	,524(*)
E4	,036	-,029	,408(*)
U8	,055	-,018	,408(*)
E9	,036	-,028	,395(*)
E8	,076	,031	,332(*)
U3	,030	-,010	,317(*)
U4	,010	-,029	,276(*)
E10	-,006	-,024	,260(*)
U16	,090	,121	,216(*)
U19	,118	,185	,197(*)
U5	,008	-,019	,189(*)
U15	,096	,160	,167(*)
U1	,014	,037	,159(*)
E5	,095	-,081	,156(*)
U7	,001	-,028	,150(*)
E1	,059	,070	,125(*)
E7	,114	,011	,118(*)
E2	,030	-,012	-,060(*)

En fazla ayırıcı güce sahip birinci fonksiyon incelendiğinde, dördüncü küme (İzmir, Kocaeli) ve üçüncü küme (Ankara, Antalya, Muğla) çok yüksek değerler olarak diğerlerinden aşırı derecede farklılaşmaktadır (Çizelge 4.42). Ulaştırma yapılarının gelişmişliği açısından gruplar, dördüncü, üçüncü, birinci ve ikinci küme şeklinde sıralanabilir.

Çizelge 4.42. Grup merkezlerinden uzaklıklar

Küme	Fonksiyon		
	1	2	3
1,00	-2,558	-,561	2,001
2,00	-2,779	1,124	-2,380
3,00	35,474	-22,873	-1,122
4,00	46,469	26,701	1,124

Sınıflandırma sonuçlarına göre (Çizelge 4.43), analizin doğru sınıflandırma yüzdesi, %97,5, çapraz değerlendirme doğru sınıflandırma olasılığı, %88,8'dir. Başlangıçta ikinci grupta yer alan Ardahan ve başlangıçta birinci grupta yer alan Yalova'nın hatalı sınıflandırıldığı ortaya çıkmaktadır. Analiz sonunda, Ardahan, ikinci kümeye; Yalova, birinci kümeye atanmıştır.

Çizelge 4.43. Sınıflandırma sonuçları

		Kümeler	Tahmin edilen grup üyelikleri				Toplam
			1,00	2,00	3,00	4,00	
Original	Sayı	1,00	40	1	0	0	41
		2,00	1	33	0	0	34
		3,00	0	0	3	0	3
		4,00	0	0	0	2	2
	%	1,00	97,6	2,4	,0	,0	100,0
		2,00	2,9	97,1	,0	,0	100,0
		3,00	,0	,0	100,0	,0	100,0
		4,00	,0	,0	,0	100,0	100,0
Çapraz değerlendirme	Sayı	1,00	37	4	0	0	41
		2,00	2	32	0	0	34
		3,00	0	1	1	1	3
		4,00	0	0	1	1	2
	%	1,00	90,2	9,8	,0	,0	100,0
		2,00	5,9	94,1	,0	,0	100,0
		3,00	,0	33,3	33,3	33,3	100,0
		4,00	,0	,0	50,0	50,0	100,0

İstanbul Ankara, Antalya, İzmir, Kocaeli ve Muğla illeri analizden çıkarıldıktan sonra yapılan grupta, uygun küme sayısı olarak iller, 3 gruba ayrılmış ve bu sınıflama “öncelikli” sınıflama kabul edilerek, ayırıcı faktörler ve anlamlılıkları test edilmiştir. Analizde, 34 değişkene ait grup ortalamalarının eşitliği testi yapılmış ve E2, E3, E6, U10, değişkenleri, grup ortalamaları eşit olduğu için çıkarılarak, analize kalan 30 değişkenle devam edilmiştir.

Analiz sonucunda 2 ayırma fonksiyonu bulunmuştur. 1nci fonksiyon toplam varyansın %88,6’sını, ikinci fonksiyon %11,4’ünü, açıklamaktadır (Çizelge 4.44). Bütün fonksiyonlar 0,01 önem düzeyinde anlamlıdır (Çizelge 4.45).

Çizelge 4.44. Ayırıcı faktörler

Fonksiyon	Özdeğer	varyans %	Birikimli varyans %	Korelasyon
1	29,142	88,6	88,6	,983
2	3,732	11,4	100,0	,888

Çizelge 4.45. Anlamlılık testleri

Fonksiyonların testi	Wilks' Lambda	Ki-kare	Serbestlik derecesi	Sig.
1-2	,007	285,218	60	,000
2	,211	89,378	29	,000

Değişkenlerin ayırım gücünü belirten yapı matrisi, Çizelge 4.46’da verilmiştir.

Çizelge 4.46. Yapı matrisi

	Fonksiyon			Fonksiyon	
	1	2		1	2
U16	,317(*)	-0,152	E4	0,11	,533(*)
U19	,265(*)	-0,171	E9	0,116	,533(*)
U14	,256(*)	-0,159	U4	0,061	,430(*)
U18	,221(*)	-0,132	U6	0,125	,414(*)
U15	,183(*)	-0,073	U3	0,076	,394(*)
E1	,136(*)	0,001	U9	0,157	,362(*)
E7	,126(*)	0,066	E8	0,099	,329(*)
U23	,126(*)	-0,089	U8	0,097	,276(*)
U24	,090(*)	-0,089	E10	0,016	,256(*)
U17	,078(*)	-0,037	E5	0,098	,205(*)
U22	,073(*)	-0,038	U7	0,034	,177(*)
U13	,070(*)	0,012	U11	0,023	,172(*)
U2	,049(*)	0,029	U5	0,015	,166(*)
			U1	0,062	,085(*)
			U21	0,065	-,081(*)
			U12	0,06	,079(*)

Yapı matrisi incelendiğinde, 1nci ayırıcı fonksiyonda U16, U19, U14, U18, U15, E1, E7, U23, U24, U17, U22, U13, U2, 2nci fonksiyonda, diğer değişkenlerinin ayırma başlıca etki ettikleri görülmektedir.

En fazla ayırıcı güce sahip birinci fonksiyon incelendiğinde, Ulaştırma yapılarının gelişmişliği açısından gruplar, birinci, üçüncü ve ikinci küme şeklinde sıralanabilir (Çizelge 4.47).

Çizelge 4.47. Grup merkezlerinden uzaklıklar

Küme	Fonksiyon	
	1	2
1,00	13,935	-1,185
2,00	-3,743	-2,615
3,00	-,979	1,550

Sınıflandırma bilgilerine göre başlangıçta üçüncü grupta yer alan Manisa'nın hatalı sınıflandırıldığı ortaya çıkmaktadır. Analiz sonunda, Manisa, üçüncü kümeden ikinci kümeye atanmıştır. Sınıflandırma sonuçlarına göre (Çizelge 4.48), analizin doğru sınıflandırma yüzdesi, %98,7, çapraz değerlendirme doğru sınıflandırma olasılığı, %89,3 olarak bulunmuştur.

Çizelge 4.48. Sınıflandırma sonuçları

		Küme	Tahmin edilen grup üyelikleri			Toplam
			1,00	2,00	3,00	
Original	Sayı	1,00	9	0	0	9
		2,00	0	22	0	22
		3,00	0	1	43	44
	%	1,00	100,0	,0	,0	100,0
		2,00	,0	100,0	,0	100,0
		3,00	,0	2,3	97,7	100,0
Çapraz değerlendirme	Sayı	1,00	7	0	2	9
		2,00	0	20	2	22
		3,00	0	4	40	44
	%	1,00	77,8	,0	22,2	100,0
		2,00	,0	90,9	9,1	100,0
		3,00	,0	9,1	90,9	100,0

İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Kocaeli ve Muğla analizden çıkarıldıktan sonra yapılan grupta, uygun küme sayısı olarak iller, 4 gruba ayrılarak 34 değişkene ait grup ortalamalarının eşitliği testi yapılmış ve U10 değişkeni, grup ortalamaları eşit olduğu için çıkarılarak, analize devam edilmiştir.

3 ayırma fonksiyonundan, 1nci fonksiyon, toplam varyansın %70,1'ini; ikinci fonksiyon, %21'ini; 3ncü fonksiyon, %8,9'unu açıklamaktadır (Çizelge 4.49). Bütün fonksiyonlar 0,01 önem düzeyinde anlamlıdır (Çizelge 4.50).

Çizelge 4.49. Ayırıcı faktörler

Fonksiyon	Özdeğer	varyans %	Birikimli varyans %	Korelasyon
1	28,424	70,1	70,1	,983
2	8,513	21,0	91,1	,946
3	3,619	8,9	100,0	,885

Çizelge 4.50. Anlamlılık testleri

Fonksiyonların testi	Wilks' Lambda	Ki-kare	Serbestlik derecesi	Sig.
1 through 3	,001	397,635	99	,000
2 through 3	,023	209,945	64	,000
3	,217	84,921	31	,000

Fonksiyonlarda ayırma etki eden değişkenler Çizelge 4.51'de gösterilmiştir.

Çizelge 4.51. Yapı matrisi

	Fonksiyon				Fonksiyon				Fonksiyon		
	1	2	3		1	2	3		1	2	3
U16	,325(*)	-0,02	-0,131	E9	0,117	,619(*)	-0,191	E2	0,042	-0,118	,319(*)
U19	,275(*)	-0,029	-0,049	E4	0,103	,583(*)	-0,195	U11	0,019	0,151	,230(*)
U14	,264(*)	-0,031	-0,079	U6	0,106	,330(*)	0,085	U7	0,021	0,134	-,230(*)
U18	,229(*)	-0,012	-0,042	U3	0,063	,316(*)	0,231	E3	0,03	0,047	,221(*)
U15	,186(*)	-0,001	-0,097	U9	0,143	,297(*)	0,116	U5	0,001	0,113	-,187(*)
E1	,138(*)	0,035	0,056	U4	0,035	,289(*)	-0,009	E6	-0,012	-0,007	-,181(*)
U23	,134(*)	-0,02	0,067	E8	0,087	,271(*)	0,128	U2	0,045	0,003	-,169(*)
U24	,097(*)	-0,031	0,058	U8	0,086	,250(*)	-0,026	E7	0,131	0,09	,133(*)
U17	,080(*)	0,002	0,002	E10	-0,001	,242(*)	-0,213	U12	0,061	0,101	,103(*)
U22	,077(*)	0,003	0,046	E5	0,1	,221(*)	0,145	U13	0,073	0,044	,084(*)
U21	,071(*)	-0,022	0,057	U1	0,057	,083(*)	-0,036				
U20	,058(*)	-0,02	0,008								

Grup merkezlerinden uzaklıklar (Çizelge 4.52) incelendiğinde, 1nci grubun ulaştırma yapılarının gelişmişliği açısından diğerlerinden üstün olduğu, 3ncü grubun 2 ve 4ncü gruptan daha gelişmiş olduğu, 2 ve 4ncü grubun birbirine çok yakın olduğu söylenebilir.

Çizelge 4.52. Grup merkezlerinden uzaklıklar

Küme	Fonksiyon		
	1	2	3
1,00	13,994	-,525	-,269
2,00	-2,311	-5,162	1,709
3,00	-1,366	2,805	1,361
4,00	-2,347	-,189	-2,651

Sınıflandırma bilgileri incelendiğinde, illerin tamamının doğru sınıflandırıldığı görülmüş olup, sınıflandırma sonuçlarına göre (Çizelge 4.53), analizin doğru sınıflandırma olasılığı, %100 olarak bulunmuştur. Çapraz değerlendirme doğru sınıflandırma olasılığı ise %80 olarak elde edilmiştir.

Çizelge 4.53. Sınıflandırma sonuçları

		Kümeler	Tahmin edilen grup üyelikleri				Toplam
			1,00	2,00	3,00	4,00	
Original	Sayı	1,00	9	0	0	0	9
		2,00	0	14	0	0	14
		3,00	0	0	29	0	29
		4,00	0	0	0	23	23
	%	1,00	100,0	,0	,0	,0	100,0
		2,00	,0	100,0	,0	,0	100,0
		3,00	,0	,0	100,0	,0	100,0
		4,00	,0	,0	,0	100,0	100,0
Çapraz değerlendirme	Sayı	1,00	6	0	3	0	9
		2,00	0	13	0	1	14
		3,00	0	1	23	5	29
		4,00	0	1	4	18	23
	%	1,00	66,7	,0	33,3	,0	100,0
		2,00	,0	92,9	,0	7,1	100,0
		3,00	,0	3,4	79,3	17,2	100,0
		4,00	,0	4,3	17,4	78,3	100,0

İllerin coğrafi konumlarının ayırmada etkinliğini belirlemek için, iller, coğrafi konumlarına göre 12 coğrafi bölgeye (gruba) ayrılmış ve illerin bu sınıflaması, “öncelikli” sınıflama kabul edilerek, ayırıcı faktörler ve anlamlılıkları test edilmiştir.

Ayırma analizinin uygulanabilirliğini tespit için, değişkenlere ait grup ortalamalarının eşitliğinin önem testleri yapılmıştır. Çizelge 4.54’teki grup ortalamalarının eşitliği testi incelendiğinde U10, U12, U13, U14, U15, U17, U18, U20, U21 değişkenlerinin grup ortalamaları arasındaki farkın anlamsız olduğu şeklindeki H_0 hipotezi kabul edilmiştir. Bu nedenle, ayırma analizi, bu değişkenler çıkartılarak yeniden uygulanmıştır.

Çizelge 4.54. Grup ortalamalarının eşitliği testi

	Wilks' Lambda	F	df1	df2	Sig.
E1	,061	96,194	11	69	,000
E2	,691	2,810	11	69	,004
E3	,659	3,244	11	69	,001
E4	,307	14,141	11	69	,000
E5	,624	3,780	11	69	,000
E6	,705	2,629	11	69	,007
E7	,172	30,230	11	69	,000
E8	,492	6,468	11	69	,000
E9	,273	16,673	11	69	,000
E10	,499	6,287	11	69	,000
U1	,686	2,865	11	69	,004
U2	,484	6,695	11	69	,000
U3	,275	16,534	11	69	,000
U4	,463	7,279	11	69	,000
U5	,758	2,004	11	69	,041
U6	,413	8,919	11	69	,000
U7	,460	7,368	11	69	,000
U8	,399	9,457	11	69	,000
U9	,416	8,807	11	69	,000
U10	,925	,510	11	69	,891
U11	,746	2,131	11	69	,029
U12	,823	1,347	11	69	,218
U13	,896	,727	11	69	,709
U14	,893	,754	11	69	,684
U15	,792	1,648	11	69	,105
U16	,344	11,938	11	69	,000
U17	,860	1,022	11	69	,437
U18	,809	1,476	11	69	,161
U19	,741	2,196	11	69	,024
U20	,885	,814	11	69	,626
U21	,873	,912	11	69	,534
U22	,147	36,326	11	69	,000
U23	,575	4,637	11	69	,000
U24	,191	26,514	11	69	,000

Ayırma analizi sonucunda, X değişken vektörlerinin doğrusal bileşimleri olan 11 tane ayırma fonksiyonu bulunmuştur. Bu fonksiyonların anlamlılık testleri için ayırıcı faktörler ölçütü ve Wilks' Lambda değerleri hesaplanmıştır. Grupları en iyi birbirinden ayıran faktör eksenleri elde edilmiştir. Buna ilişkin değerler Çizelge 4.55'tedir.

Çizelge 4.55. Ayırıcı faktörler ve açıkladıkları varyans oranları

Fonksiyon	Özdeğer	Açıklanan varyans %	Birikimli açıklanan varyans %	Kanonik Korelasyon
1	160,123	90,2	90,2	,997
2	5,810	3,3	93,5	,924
3	3,663	2,1	95,5	,886
4	2,199	1,2	96,8	,829
5	1,658	,9	97,7	,790
6	1,263	,7	98,4	,747
7	1,022	,6	99,0	,711
8	,762	,4	99,4	,658
9	,518	,3	99,7	,584
10	,289	,2	99,9	,473
11	,192	,1	100,0	,401

Çizelge 4.55'te, ayırıcı faktörlerin toplam varyansı açıklama yüzdeleri de görülmektedir. Buna göre, 1nci ayırıcı faktör, toplam varyansın %90,2'ini; 2nci ayırıcı faktör, toplam varyansın %3,3'ünü açıklamaktadır. Diğer ayırma fonksiyonlarının açıklama gücü çok düşüktür. Kanonik korelasyon katsayılarına bakıldığında, birinci ayırıcı faktör ile değişken seti arasında, oldukça yüksek bir korelasyon olduğu görülmektedir.

Çizelge 4.56, hangi değişkenin, hangi ayırma fonksiyonunda en yüksek korelasyona sahip olduğunu gösterir. Ayırma fonksiyonları üzerinde en fazla ayırıcı güce sahip olan değişkenler (*) işareti ile gösterilmiştir. Buna göre birinci derecede ayırıcı güce sahip hiçbir değişken ön plana çıkmamaktadır. İkinci derecede ayırıcı güce sahip değişkenler, E9 (okuryazar kadın nüfusun toplam kadın nüfusa oranı), E4 (yaş bağımlı olmama oranı), U8 (otobüs sayısı), U3 (köylerde asfalt yol oranı), U6 (özel otomobil sayısı), U9 (kamyonet sayısı), E8 (ilde kişi başına gayri safi yurtiçi hasıla), U4 (devlet ve il yolları asfalt yol oranı) değişkenleridir.

Çizelge 4.56. Yapı matrisi

	Fonksiyonlar										
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
E9	-,019	,636(*)	,096	-,162	-,229	-,218	-,052	,041	-,079	,075	-,161
E4	-,014	,580(*)	,135	-,039	-,214	-,154	,171	,200	-,010	,043	-,401
U8	,000	,497(*)	-,073	,124	,038	,019	,045	,081	,044	,154	-,065
U3	,005	,495(*)	-,442	-,418	,056	,000	,270	,158	,113	-,105	-,008
U6	-,012	,451(*)	-,023	-,253	-,018	,076	,064	,120	,012	,411	-,134
U9	-,009	,440(*)	,047	-,211	,148	-,005	,103	,279	,134	,389	-,013
E8	-,016	,382(*)	-,018	-,037	,270	,046	,083	,089	,011	-,063	-,080
U4	-,013	,369(*)	-,150	-,240	-,133	,012	,076	-,318	,127	,159	,199
U2	,013	,014	,478(*)	-,035	,221	-,166	,234	-,146	,092	,163	-,052
U7	,019	,119	,456(*)	-,151	-,224	,003	,341	,105	,087	,060	,187
E1	-,304	,149	,084	-,190	,353(*)	,036	,131	,141	,183	,239	,088
E3	-,031	,047	-,144	-,155	,311(*)	,056	-,142	,110	-,191	,118	-,015
E6	,014	,080	,085	,260	-,270(*)	,087	,138	,046	,206	,019	,126
U5	-,012	,132	,128	-,019	-,235(*)	-,054	,008	-,209	-,029	-,111	-,102
U11	-,027	,071	-,145	-,056	,024	,228(*)	,162	,011	,175	-,090	-,058
U1	-,012	,134	,138	,014	,218	-,066	,372(*)	-,143	-,044	,116	-,252
U19	-,035	,111	-,019	-,031	,106	-,104	,057	,100	,249(*)	,117	,022
E7	-,163	,181	-,031	-,230	,079	,266	-,156	,262	-,051	,451(*)	-,087
U24	-,158	,057	-,043	-,187	-,035	,007	-,039	,289	,021	,442(*)	,048
U23	-,056	,078	-,062	-,154	-,070	,064	-,028	,286	-,016	,419(*)	,170
E5	-,029	,200	-,062	-,097	,006	-,009	-,147	,374	-,175	,412(*)	-,201
U22	-,187	,047	-,042	-,171	-,013	-,074	,001	,263	,036	,369(*)	,027
U16	-,103	,138	,040	-,007	,093	-,118	,186	,143	,044	,246(*)	,051
E2	-,016	,008	-,153	-,139	,286	,026	-,060	,341	-,115	,068	,456(*)
E10	,019	,293	,104	,142	-,397	,091	,167	-,141	,160	-,078	-,397(*)

Orijinal sınıflandırma bilgileri incelendiğinde, Bitlis ili başlangıçta onbirinci grupta (Ortadoğu Anadolu) iken, ayırma analizi sonrasında onikinci gruba (Güneydoğu Anadolu); K.Maraş, başlangıçta altıncı gruba (Akdeniz) iken, yedinci gruba (Orta Anadolu); Nevşehir, başlangıçta yedinci gruba (Orta Anadolu) iken, üçüncü gruba (Ege); Tokat, sekizinci gruptan (Batı Karadeniz), yedinci gruba (Orta Anadolu); Yozgat, yedinci gruptan (Orta Anadolu), onuncu gruba (Kuzeydoğu Anadolu); Karaman, beşinci gruptan (Batı Anadolu), yedinci gruba (Orta Anadolu) atanmıştır (EK-15). Çapraz değerlendirme bilgileri EK-16'dadır.

Orijinal grupların doğru sınıflandırılma oranı, %92,6; çapraz değerlendirme sonuçlarına göre doğru sınıflama oranı, %39,5 olarak bulunmuştur (EK-17).

Çok boyutlu ölçekleme analizi

Çok boyutlu ölçekleme analizi (Multidimensional scaling, MDS), n nesne ya da birim arasındaki p değişkene göre belirlenen uzaklıklara dayalı olarak nesnelerin k boyutlu ($k < p$) bir uzayda gösterimini elde etmeyi amaçlayan, böylece nesneler arasındaki ilişkileri belirlemeye yarayan bir yöntemdir [103].

Bir coğrafik bölgede ulaşım olanaklarına göre yerleşim yerlerinin (il, ilçe, kasaba) birbirlerine yakınlıklarını, idari yapı bakımından birbirleri ile ilişkilerini ortaya koymak ve idari, ulaşım, erişim ve denetleme açısından uygun bir yapılanma ortaya koymak için yerleşim birimlerinin ele alınan özellikler bakımından benzerlik ya da farklılıklarını rasyonel biçimde ortaya koyabilmek için çok boyutlu ölçekleme analizinden yararlanılır [103].

Bu çalışmada, illerin ulaştırma yapıları yönünden, çok boyutlu uzaydaki konumları yardımıyla, yorumlamalara gidilmiştir. Dissimilarity değerlerini içeren Proximity matrisi, Öklid uzaklığı biçiminde hesaplanarak, XLSTAT programı vasıtasıyla çok boyutlu ölçekleme analizi uygulanmıştır.

Çok boyutlu ölçekleme çalışmalarının tümünde veriler için en iyi görünüm elde edilmesi amacıyla, herhangi bir uzaysal görünümün ne kadar iyi olduğunun, verinin gerçek yapısını ne kadar iyi yansıtabildiğinin araştırılmasında stres fonksiyonu kullanılır.

Çok boyutlu ölçekleme, n nesne ya da birim arasındaki simetrik ve yansımali olan uzaklıkları kullanır. N nesne arasında $n(n-1)/2$ çift uzaklık hesaplanır. Bu orijinal uzaklıklar mutlak uzaklıklar olarak alınarak işlenirler. Bu uzaklıklara göre uygun ve daha az boyutlu bir geometrik gösterim elde etmek için orijinal uzaklıklara oldukça çok yakın bir gösterim koordinat sistemi elde edilmeye çalışılır.

Orijinal uzaklıklar ile orijinal değerlerden çeşitli yöntemlere göre hesaplanan gösterim uzaklıkları arasındaki uygunluğu ölçen ölçüye stres ölçüsü adı verilir (103). Stress ölçüsü yardımıyla verilerle çözüm arasında en iyi uyumlu görüntü belirlenir. Boyut sayısı arttıkça, stres sıfıra yaklaşır, yani uyum artar; boyut sayısı azaldıkça, stres sayısı artar, yani uyum azalır.

Stres değerlerinin büyüklüğüne göre konfigürasyon uzaklıklarının orijinal uzaklıklara uyumluluğu incelendiğinde, stress değeri 0,20'den büyük veya eşitse uyumsuz gösterim; 0,10 ile 0,20 arası düşük uyum; 0,05 ile 0,10 arası iyi uyum; 0,025 ile 0,05 arası mükemmel uyum; 0,00 ile 0,025 arası tam uyum olarak değerlendirilir (103).

Boyut sayısı, uzaysal görünümde bir noktanın yerini belirlemede kullanılan koordinat değerlerinin sayısına yani eksenlerin sayısına eşittir [141].

Az sayıda boyuta sahip görünümlerden adım adım istatistiksel olarak hesaplanan minimum stres değerleri karşılaştırılarak boyut sayısına karar verilebilmektedir. Bu amaçla, yatay ekseninde boyutların, dikey ekseninde bu boyutlara karşı gelen stress değerlerinin bulunduğu bir grafik çizilmektedir. Bu grafikte, stres değerleri içinde birden bire düşmenin olduğu boyut sayısı en uygun boyut olarak alınmaktadır [142].

Bu çalışmada, değişkenler metrik ölçekleme yöntemi kullanılarak az bir bilgi kaybıyla iki boyuta indirgenmiştir. Stres katsayısı, Kruskal's stress (1): 0,147 olarak elde edilmiştir. Boyutlara ilişkin koordinat değerleri (Çizelge 4.57'de görülmektedir.

Çizelge 4.57. Koordinat değerleri

İller	Boyut 1	Boyut 2	İller	Boyut 1	Boyut 2
Adana	0,279	-0,302	Mardin	0,421	0,399
Adıyaman	0,223	0,308	Muğla	1,231	-1,639
Afyon	0,005	0,048	Muş	0,287	0,622
Ağrı	0,351	0,551	Nevşehir	-0,220	0,041
Amasya	-0,044	0,055	Niğde	-0,005	0,053
Ankara	-0,029	-1,170	Ordu	-0,217	0,473
Antalya	0,475	-1,399	Rize	-0,216	0,245
Artvin	-0,257	0,300	Sakarya	-0,110	-0,128
Aydın	-0,220	-0,030	Samsun	-0,131	0,073
Balıkesir	-0,146	-0,340	Siirt	0,343	0,466
Bilecik	-0,085	-0,100	Sinop	-0,288	0,324
Bingöl	0,205	0,454	Sivas	0,491	-0,059
Bitlis	0,342	0,429	Tekirdağ	-0,160	-0,212
Bolu	-0,496	-0,069	Tokat	0,039	0,138
Burdur	-0,096	-0,060	Trabzon	-0,853	0,510
Bursa	-0,203	-0,423	Tunceli	-0,143	0,618
Çanakkale	-0,227	-0,058	Şanlıurfa	0,408	0,425
Çankırı	0,058	0,127	Uşak	-0,032	-0,013
Çorum	0,004	0,155	Van	0,377	0,492
Denizli	-0,232	-0,089	Yozgat	0,103	0,222
Diyarbakır	0,379	0,416	Zonguldak	-0,538	-0,371
Edirne	-0,200	-0,092	Aksaray	0,035	0,132
Elazığ	0,168	0,046	Bayburt	-0,021	0,309
Erzincan	0,072	0,189	Karaman	0,004	0,044
Erzurum	0,256	0,315	Kırıkkale	0,272	-0,051
Eskişehir	0,026	-0,382	Batman	0,500	0,462
Gaziantep	0,304	-0,073	Şırnak	0,894	0,805
Giresun	-0,173	0,394	Bartın	-0,452	0,379
Gümüşhane	-0,012	0,408	Ardahan	-0,051	0,646
Hakkâri	0,424	0,578	İğdır	0,677	0,200
Hatay	0,255	-0,625	Yalova	-0,401	-0,228
Isparta	-0,021	-0,066	Karabük	0,665	-0,322
İçel	-0,102	-0,558	Kilis	0,174	0,145
İstanbul	-1,357	-2,742	Osmaniye	0,288	0,043
İzmir	-0,867	-1,234	Düzce	-0,440	0,269
Kars	0,042	0,355			
Kastamonu	-0,208	0,266			
Kayseri	0,179	-0,319			
Kırklareli	-0,144	-0,100			
Kırşehir	0,005	0,106			
Kocaeli	-2,153	-0,685			
Konya	0,040	-0,004			
Kütahya	0,103	-0,257			
Malatya	0,155	0,068			
Manisa	-0,086	-0,075			
K.Maraş	0,077	0,171			

Benzemezlik değerleri dikkate alınarak karşılaştırma yapıldığında, birbirine en çok benzeyen iller; K.Maraş-Tokat, Bitlis-Diyarbakır, Diyarbakır-Ş.Urfa, Çankırı-Tokat, Tokat-Yozgat, Kastamonu-Sinop, Çorum-Kırşehir, Afyon-Niğde, Konya-Karaman, Bitlis-Siirt'tir (Çizelge 4.58). En benzemeyen iller İstanbul-Şırnak, İstanbul-Ardahan ve İstanbul-Muş'tur (Çizelge 4.59). İller arasında, temsili uzayda ölçülen mesafeler EK-18'de; modeli kullanarak hesaplanan farklar EK-19'da; karşılaştırma tablosu EK-20'de verilmiştir.

Çizelge 4.58. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller)

Eşleşen iller	Benzemezlik	Sıra (Benzemezlik)
K.Maraş - Tokat	1,659	1
Bitlis - Diyarbakır	1,737	2
Diyarbakır - Şanlıurfa	1,771	3
Çankırı - Tokat	1,882	4
Tokat - Yozgat	1,919	5
Kastamonu - Sinop	1,941	6
Çorum - Kırşehir	1,993	7
Afyon - Niğde	1,996	8
Konya - Karaman	2,065	9
Bitlis - Siirt	2,065	10
Çorum - Tokat	2,120	11
Bitlis - Şanlıurfa	2,123	12
Diyarbakır - Batman	2,125	13
Bilecik - Manisa	2,129	14
Ağrı - Van	2,184	15
Bilecik - Sakarya	2,190	16
Afyon - Çankırı	2,203	17
K.Maraş - Yozgat	2,221	18
Mardin - Şanlıurfa	2,271	19
Amasya - Karaman	2,278	20
Tokat - Karaman	2,280	21
Çorum - K.Maraş	2,357	22
Bitlis - Hakkari	2,391	23
Şanlıurfa - Batman	2,414	24
K.Maraş - Karaman	2,424	25
Şanlıurfa - Van	2,428	26
Kırşehir - Karaman	2,437	27
Çankırı - Yozgat	2,451	28
Isparta - Konya	2,456	29
Çorum - Karaman	2,461	30
Bilecik - Kırklareli	2,462	31
Diyarbakır - Siirt	2,467	32
Çorum - Bayburt	2,507	33
Adıyaman - Bitlis	2,508	34
Bitlis - Van	2,534	35

Çizelge 4.59. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller)

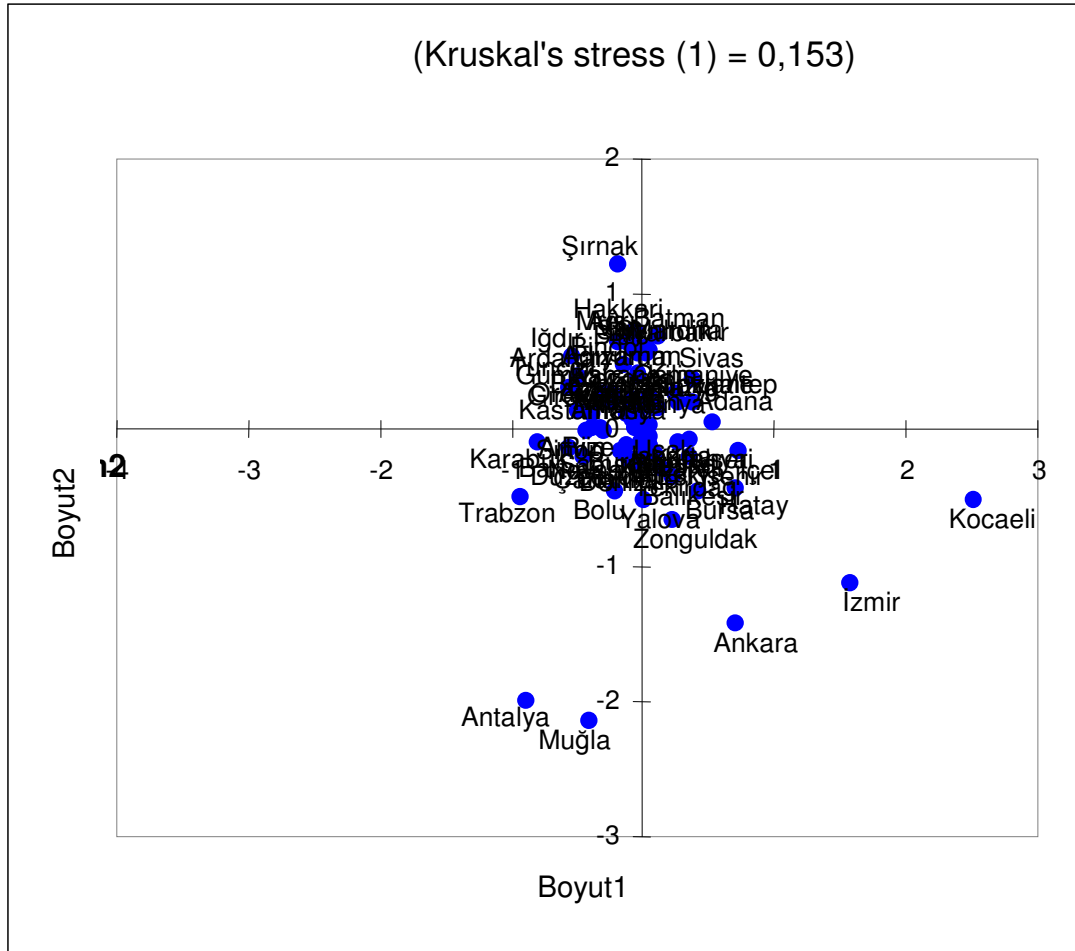
Eşleşen iller	Benzemezlik	Sıra (Benzemezlik)
İstanbul - Şırnak	23,201	3238
İstanbul - Ardahan	22,730	3237
İstanbul - Muş	22,408	3236
İstanbul - Muğla	22,385	3235
Ağrı - İstanbul	22,254	3234
İstanbul - Tunceli	22,154	3233
İstanbul - Bartın	22,124	3232
İstanbul - Iğdır	22,052	3231
Hakkari - İstanbul	22,038	3230
Gümüşhane - İstanbul	21,965	3229
İstanbul - Bayburt	21,938	3228
Bingöl - İstanbul	21,896	3227
İstanbul - Düzce	21,813	3226
İstanbul - Van	21,746	3225
İstanbul - Siirt	21,717	3224
Bitlis - İstanbul	21,694	3223
İstanbul - Sinop	21,664	3222
Artvin - İstanbul	21,570	3221
İstanbul - Kastamonu	21,567	3220
Giresun - İstanbul	21,538	3219
İstanbul - Kars	21,511	3218
Bolu - İstanbul	21,509	3217
İstanbul - Sivas	21,468	3216
İstanbul - Karabük	21,417	3215
İstanbul - Batman	21,410	3214
İstanbul - Mardin	21,408	3213
İstanbul - Ordu	21,378	3212
İstanbul - Şanlıurfa	21,371	3211
İstanbul - Yozgat	21,367	3210
İstanbul - Kütahya	21,364	3209
İstanbul - Aksaray	21,279	3208
İstanbul - Niğde	21,277	3207
Çorum - İstanbul	21,225	3206
İstanbul - Nevşehir	21,195	3205
Adıyaman - İstanbul	21,130	3204
İstanbul - Kilis	21,108	3203
Burdur - İstanbul	21,105	3202
Afyon - İstanbul	21,100	3201
Diyarbakır - İstanbul	21,079	3200
Çankırı - İstanbul	21,070	3199
İstanbul - Rize	21,054	3198
Amasya - İstanbul	21,030	3197
Erzurum - İstanbul	21,015	3196
İstanbul - Kırşehir	21,005	3195
Denizli - İstanbul	20,976	3194
Kocaeli - Muğla	20,962	3193

İstanbul ili çıkarıldıktan sonra yapılan analizde, değişkenler metrik ölçekleme yöntemi kullanılarak iki boyuta indirgenmiştir. Kruskal's stress (1) değeri 0,153 olup, boyutlara ilişkin koordinat değerleri Çizelge 4.60'dadır.

Çizelge 4.60. Koordinat değerleri

İller	Boyut 1	Boyut 2	İller	Boyut 1	Boyut 2
Adana	0,529	0,050	Kütahya	0,266	-0,098
Adıyaman	-0,026	0,380	Malatya	0,079	0,165
Afyon	-0,010	0,044	Manisa	0,051	-0,123
Ağrı	-0,110	0,645	K.Maraş	-0,046	0,174
Amasya	-0,043	0,008	Mardin	0,054	0,588
Ankara	0,700	-1,428	Muğla	-0,404	-2,157
Antalya	-0,883	-1,996	Muş	-0,194	0,654
Artvin	-0,380	0,000	Nevşehir	-0,161	-0,152
Aydın	-0,030	-0,229	Niğde	-0,031	0,039
Balıkesir	0,239	-0,354	Ordu	-0,487	0,132
Bilecik	0,054	-0,121	Rize	-0,291	-0,018
Bingöl	-0,148	0,473	Sakarya	0,098	-0,190
Bitlis	-0,028	0,551	Samsun	-0,112	-0,116
Bolu	-0,216	-0,448	Siirt	-0,047	0,579
Burdur	-0,016	-0,107	Sinop	-0,416	-0,007
Bursa	0,424	-0,452	Sivas	0,383	0,366
Çanakkale	-0,088	-0,217	Tekirdağ	0,152	-0,284
Çankırı	-0,036	0,136	Tokat	-0,052	0,124
Çorum	-0,094	0,109	Trabzon	-0,923	-0,493
Denizli	-0,049	-0,250	Tunceli	-0,549	0,310
Diyarbakır	0,024	0,567	Şanlıurfa	0,038	0,595
Edirne	-0,064	-0,215	Uşak	0,009	-0,027
Elazığ	0,112	0,167	Van	-0,059	0,622
Erzincan	-0,078	0,188	Yozgat	-0,073	0,231
Erzurum	-0,039	0,410	Zonguldak	0,228	-0,660
Eskişehir	0,352	-0,212	Aksaray	-0,121	0,114
Gaziantep	0,393	0,196	Bayburt	-0,235	0,199
Giresun	-0,376	0,121	Karaman	-0,011	0,044
Gümüşhane	-0,289	0,272	Kırıkkale	0,267	0,189
Hakkâri	-0,056	0,722	Batman	0,112	0,686
Hatay	0,703	-0,437	Şırnak	-0,178	1,206
Isparta	0,047	-0,056	Bartın	-0,549	-0,133
İçel	0,725	-0,171	Ardahan	-0,495	0,398
İzmir	1,576	-1,138	İğdır	-0,543	0,537
Kars	-0,231	0,273	Yalova	0,018	-0,523
Kastamonu	-0,323	0,016	Karabük	-0,801	-0,094
Kayseri	0,369	-0,081	Kilis	0,062	0,233
Kırklareli	0,024	-0,165	Osmaniye	0,245	0,258
Kırşehir	-0,072	0,080	Düzce	-0,452	-0,205
Kocaeli	2,519	-0,516			
Konya	0,063	0,025			

Birinci boyuta göre, Kocaeli ve İzmir illerinin; ikinci boyuta göre, Muğla, Antalya, Ankara, İzmir, Şırnak illerinin diğerlerinden farklı bir yapı içinde olduğu görülmektedir (Çizelge 4.60, Şekil 4.13).

Şekil 4.13. İllerin iki boyutlu görünümü (İstanbul hariç)

Benzemezlilik değerleri dikkate alınarak karşılaştırma yapıldığında, birbirine en çok benzeyen iller; K.Maraş-Tokat, Diyarbakır-Ş.Urfa, Bitlis-Diyarbakır, Kastamonu-Sinop, Tokat-Yozgat, Çorum-Kırşehir, Afyon-Niğde, Çankırı-Tokat, Bitlis-Siirt, Diyarbakır-Batman'dır (Çizelge 4.61). En benzemeyen iller; Kocaeli-Muğla, Antalya-Kocaeli, Kocaeli-Şırnak, Ağrı-Kocaeli, Kocaeli-Ardahan, Hakkâri-Kocaeli'dir (Çizelge 4.62).

Çizelge 4.61. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller)

Eşleşen iller	Benzemezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemezlik)	Sıra (Fark)	Sıra (Mesafe)
K.Maraş - Tokat	1,697	-0,251	0,050	1	1	31
Diyarbakır - Şanlıurfa	1,816	-0,230	0,031	2	2	10
Bitlis - Diyarbakır	1,958	-0,205	0,055	3	3	34
Kastamonu - Sinop	1,967	-0,203	0,096	4	4	93
Tokat - Yozgat	2,003	-0,197	0,109	5	5	117
Çorum - Kırşehir	2,031	-0,192	0,037	6	6	18
Afyon - Niğde	2,034	-0,191	0,022	7	7	6
Çankırı - Tokat	2,069	-0,185	0,020	8	8	4
Bitlis - Siirt	2,077	-0,184	0,034	9	9	14
Diyarbakır - Batman	2,225	-0,157	0,148	10	10	188
Bitlis - Şanlıurfa	2,226	-0,157	0,080	11	11	69
Çorum - Tokat	2,228	-0,157	0,045	12	12	24
Ağrı - Van	2,229	-0,157	0,056	13	13	35
Afyon - Çankırı	2,255	-0,152	0,096	14	14	94
K.Maraş - Yozgat	2,293	-0,145	0,063	15	15	43
Mardin - Şanlıurfa	2,308	-0,142	0,018	16	16	3
Amasya - Karaman	2,362	-0,133	0,048	17	17	27
Çorum - K.Maraş	2,415	-0,123	0,080	18	18	70
Bitlis - Hakkari	2,430	-0,121	0,173	19	19	257
Kırşehir - Karaman	2,461	-0,115	0,071	20	20	54
Tokat - Karaman	2,470	-0,113	0,090	21	21	84
Çankırı - Yozgat	2,496	-0,109	0,101	22	22	105
Şanlıurfa - Batman	2,499	-0,108	0,117	23	23	130
Bilecik - Kırklareli	2,511	-0,106	0,054	24	24	33
Çorum - Karaman	2,519	-0,105	0,106	25	25	112
Konya - Karaman	2,527	-0,103	0,076	26	26	64
Bilecik - Manisa	2,541	-0,101	0,004	27	27	2
Şanlıurfa - Van	2,547	-0,100	0,101	28	28	104
K.Maraş - Karaman	2,550	-0,099	0,135	29	29	161
Adıyaman - Bitlis	2,557	-0,098	0,171	30	30	249
Çorum - Bayburt	2,579	-0,094	0,167	31	31	239
Ağrı - Bitlis	2,585	-0,093	0,124	32	32	144
Bitlis - Van	2,597	-0,091	0,077	33	33	65
Afyon - Tokat	2,604	-0,090	0,090	34	34	85
Bilecik - Uşak	2,641	-0,083	0,104	35	35	107
Diyarbakır - Siirt	2,656	-0,080	0,072	36	36	58
Afyon - Karaman	2,675	-0,077	0,002	37	37	1
Diyarbakır - Van	2,743	-0,065	0,100	38	38	101
Isparta - Karaman	2,751	-0,063	0,115	39	39	127
Elazığ - Malatya	2,774	-0,059	0,033	40	40	13
Amasya - Çorum	2,775	-0,059	0,114	41	41	124
Isparta - Konya	2,789	-0,056	0,083	42	42	76
Bingöl - Muş	2,789	-0,056	0,187	43	43	288
Bingöl - Siirt	2,790	-0,056	0,147	44	44	183
Erzincan - K.Maraş	2,819	-0,051	0,035	45	45	15
Bingöl - Bitlis	2,826	-0,050	0,143	46	46	176

Çizelge 4.62. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller)

Eşleşen iller	Benzemezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemezlik)	Sıra (Fark)	Sıra (Mesafe)
Kocaeli - Kilis	18,134	2,684	2,568	3120	3120	3074
Bolu - Kocaeli	18,160	2,689	2,736	3121	3121	3114
Artvin - Kocaeli	18,171	2,691	2,944	3122	3122	3144
Erzincan - Kocaeli	18,188	2,694	2,691	3123	3123	3100
Kastamonu - Kocaeli	18,217	2,699	2,891	3124	3124	3140
Çankırı - Kocaeli	18,244	2,704	2,637	3125	3125	3089
Antalya - Şırnak	18,293	2,713	3,279	3126	3126	3155
Çorum - Kocaeli	18,319	2,717	2,687	3127	3127	3098
Kırşehir - Kocaeli	18,356	2,724	2,658	3128	3128	3094
Adıyaman - Kocaeli	18,424	2,736	2,698	3129	3129	3102
Giresun - Kocaeli	18,466	2,744	2,964	3130	3130	3146
Kocaeli - Düzce	18,479	2,746	2,987	3131	3131	3148
Kocaeli - Sinop	18,542	2,757	2,978	3132	3132	3147
Kocaeli - Yozgat	18,544	2,758	2,697	3133	3133	3101
Kocaeli - Karabük	18,625	2,772	3,346	3134	3134	3156
Kocaeli - Bartın	18,635	2,774	3,092	3135	3135	3150
Kocaeli - Sivas	18,663	2,779	2,311	3136	3136	3009
Erzurum - Kocaeli	18,714	2,788	2,720	3137	3137	3112
Muğla - Şırnak	18,779	2,799	3,371	3138	3138	3158
Kocaeli - Aksaray	18,785	2,801	2,714	3139	3139	3108
Diyarbakır - Kocaeli	18,795	2,802	2,720	3140	3140	3111
Kocaeli - Mardin	18,841	2,811	2,701	3141	3141	3104
Kars - Kocaeli	18,893	2,820	2,861	3142	3142	3136
Kocaeli - Şanlıurfa	18,901	2,821	2,718	3143	3143	3109
Gümüşhane - Kocaeli	18,931	2,827	2,916	3144	3144	3142
Bingöl - Kocaeli	18,988	2,837	2,844	3145	3145	3132
Kocaeli - Bayburt	19,011	2,841	2,845	3146	3146	3133
Kocaeli - Batman	19,053	2,848	2,690	3147	3147	3099
Kocaeli - Siirt	19,124	2,861	2,790	3148	3148	3126
Ankara - Kocaeli	19,162	2,868	2,035	3149	3149	2910
Bitlis - Kocaeli	19,198	2,874	2,762	3150	3150	3122
Kocaeli - Tunceli	19,201	2,875	3,177	3151	3151	3152
Kocaeli - Muş	19,447	2,919	2,954	3152	3152	3145
Kocaeli - Van	19,512	2,931	2,818	3153	3153	3129
Kocaeli - Iğdır	19,580	2,943	3,238	3154	3154	3154
Hakkari - Kocaeli	19,631	2,952	2,858	3155	3155	3135
Kocaeli - Ardahan	19,801	2,982	3,149	3156	3156	3151
Ağrı - Kocaeli	19,845	2,990	2,874	3157	3157	3138
Kocaeli - Şırnak	20,636	3,131	3,200	3158	3158	3153
Antalya - Kocaeli	22,024	3,379	3,710	3159	3159	3160
Kocaeli - Muğla	22,646	3,490	3,352	3160	3160	3157

İstanbul, Ankara, Antalya, İzmir, Kocaeli, Muğla illeri çıkarıldıktan sonra, değişkenler metrik ölçekleme yöntemi kullanılarak az bir bilgi kaybıyla iki boyuta indirgenmiştir. Kruskal's stress (1) değeri 0,178 olup, boyutlara ilişkin koordinat değerleri Çizelge 4.63'tedir.

Çizelge 4.63. Koordinat değerleri

İller	Boyut 1	Boyut 2	İller	Boyut 1	Boyut 2
Adana	1,632	-1,438	Manisa	-0,012	-0,261
Adıyaman	0,195	0,336	K.Maraş	0,066	0,143
Afyon	0,020	0,020	Mardin	0,386	0,478
Ağrı	0,259	0,647	Muş	0,191	0,700
Amasya	-0,022	0,003	Nevşehir	-0,379	-0,104
Artvin	-0,363	0,154	Niğde	-0,010	0,025
Aydın	-0,268	-0,389	Ordu	-0,467	0,339
Balıkesir	-0,331	-0,876	Rize	-0,299	0,087
Bilecik	0,014	-0,194	Sakarya	0,016	-0,322
Bingöl	0,137	0,486	Samsun	-0,611	-0,296
Bitlis	0,284	0,494	Siirt	0,285	0,516
Bolu	-0,485	-0,402	Sinop	-0,360	0,218
Burdur	-0,055	-0,124	Sivas	0,628	0,051
Bursa	0,095	-1,292	Tekirdağ	0,128	-0,853
Çanakkale	-0,326	-0,318	Tokat	0,030	0,118
Çankırı	0,057	0,126	Trabzon	-1,630	0,190
Çorum	-0,016	0,129	Tunceli	-0,329	0,547
Denizli	-0,174	-0,281	Şanlıurfa	0,391	0,483
Diyarbakır	0,460	0,446	Uşak	0,013	-0,058
Edirne	-0,082	-0,294	Van	0,429	0,635
Elazığ	0,252	0,004	Yozgat	0,062	0,247
Erzincan	0,099	0,218	Zonguldak	-0,784	-0,904
Erzurum	0,292	0,322	Aksaray	-0,018	0,165
Eskişehir	0,306	-0,533	Bayburt	-0,097	0,306
Gaziantep	0,631	-0,240	Karaman	0,019	0,018
Giresun	-0,278	0,266	Kırıkkale	0,373	-0,063
Gümüşhane	-0,090	0,386	Batman	0,510	0,522
Hakkari	0,355	0,665	Şırnak	0,463	1,165
Hatay	-1,191	-1,030	Bartın	-0,602	0,238
Isparta	0,127	-0,233	Ardahan	-0,238	0,637
İçel	-0,704	-2,029	Iğdır	-0,100	0,749
Kars	-0,297	0,682	Yalova	-0,060	-0,689
Kastamonu	-0,283	0,177	Karabük	0,829	-0,181
Kayseri	0,607	-0,524	Kilis	0,195	0,129
Kırklareli	-0,043	-0,261	Osmaniye	0,391	0,032
Kırşehir	-0,002	0,087	Düzce	-0,512	0,156
Konya	0,194	-0,175			
Kütahya	-0,138	-0,193			
Malatya	0,236	0,022			

Çizelge 4.64. İllerin karşılaştırılması (En çok benzeyen iller)

Eşleşen iller	Benzemezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemezlik)	Sıra (Fark)	Sıra (Mesafe)
K.Maraş - Tokat	1,939	-0,271	0,044	1	1	13
Kastamonu - Sinop	2,132	-0,234	0,087	2	2	48
Afyon - Niğde	2,167	-0,227	0,031	3	3	9
Tokat - Yozgat	2,195	-0,222	0,133	4	4	102
Bitlis - Siirt	2,247	-0,212	0,022	5	5	4
Çorum - Kırşehir	2,292	-0,203	0,044	6	6	14
Çankırı - Tokat	2,326	-0,197	0,028	7	7	7
Çorum - Tokat	2,383	-0,186	0,048	8	8	18
Afyon - Çankırı	2,440	-0,175	0,112	9	9	77
Mardin - Şanlıurfa	2,453	-0,172	0,006	10	10	2
Amasya - Karaman	2,489	-0,165	0,044	11	11	12
Bitlis - Hakkâri	2,522	-0,159	0,185	12	12	173
Kırşehir - Karaman	2,603	-0,144	0,072	13	13	28
Çankırı - Yozgat	2,625	-0,139	0,122	14	14	88
Afyon - Tokat	2,672	-0,130	0,099	15	15	65
Çorum - K.Maraş	2,682	-0,129	0,084	16	16	41
Bitlis - Şanlıurfa	2,693	-0,127	0,107	17	17	73
Çorum - Karaman	2,728	-0,120	0,117	18	18	84
K.Maraş - Yozgat	2,737	-0,118	0,104	19	19	71
Adıyaman - Bitlis	2,757	-0,114	0,181	20	20	169
Tokat - Karaman	2,776	-0,111	0,100	21	21	66
Şanlıurfa - Batman	2,811	-0,104	0,126	22	22	91
Ağrı - Bitlis	2,822	-0,102	0,155	23	23	134
Bilecik - Uşak	2,858	-0,095	0,136	24	24	105
Çorum - Bayburt	2,865	-0,094	0,194	25	25	185
Bingöl - Bitlis	2,889	-0,089	0,148	26	26	127
Elazığ - Malatya	2,889	-0,089	0,024	27	27	5
Bilecik - Kırklareli	2,896	-0,088	0,088	28	28	50
Afyon - Karaman	2,931	-0,081	0,002	29	29	1
K.Maraş - Karaman	2,932	-0,081	0,134	30	30	104
Adıyaman - Siirt	2,933	-0,081	0,201	31	31	189
Bingöl - Siirt	2,950	-0,077	0,151	32	32	130
Uşak - Karaman	2,974	-0,073	0,077	33	33	31
Burdur - Karaman	2,981	-0,071	0,161	34	34	140
Amasya - Kırşehir	3,000	-0,068	0,086	35	35	46
Afyon - Uşak	3,018	-0,064	0,078	36	36	33
Afyon - Amasya	3,024	-0,063	0,045	37	37	16
Amasya - Çorum	3,025	-0,063	0,126	38	38	92
Niğde - Tokat	3,026	-0,063	0,101	39	39	68
Giresun - Rize	3,032	-0,062	0,180	40	40	167
Diyarbakır - Şanlıurfa	3,032	-0,062	0,079	41	41	34
Çorum - Yozgat	3,053	-0,058	0,141	42	42	116
Amasya - Tokat	3,060	-0,056	0,126	43	43	90
Artvin - Rize	3,076	-0,053	0,092	44	44	56
Bingöl - Muş	3,091	-0,050	0,222	45	45	240
Mardin - Batman	3,099	-0,049	0,132	46	46	98

Çizelge 4.65. İllerin karşılaştırılması (En az benzeyen iller)

Eşleşen iller	Benzemezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemezlik)	Sıra (Fark)	Sıra (Mesafe)
Adana - Artvin	15,695	2,359	2,552	2731	2731	2744
Adana - Aydın	15,715	2,363	2,170	2732	2732	2662
Adana - Giresun	15,719	2,364	2,560	2733	2733	2746
Bitlis - İçel	15,733	2,366	2,710	2734	2734	2753
Adana - Niğde	15,735	2,367	2,199	2735	2735	2673
İçel - Mardin	15,738	2,367	2,735	2736	2736	2755
İçel - Bayburt	15,746	2,369	2,413	2737	2737	2727
İçel - Düzce	15,764	2,372	2,194	2738	2738	2671
Adana - Aksaray	15,776	2,375	2,300	2739	2739	2706
Adana - Yozgat	15,785	2,376	2,303	2740	2740	2708
İçel - Batman	15,863	2,391	2,826	2741	2741	2765
Adana - Ordu	15,878	2,394	2,750	2742	2742	2760
Gümüşhane - İçel	15,884	2,395	2,492	2743	2743	2738
Adana - Kütahya	15,904	2,399	2,164	2744	2744	2659
Adana - Bolu	15,933	2,405	2,357	2745	2745	2718
İçel - Siirt	15,953	2,408	2,730	2746	2746	2754
Adana - Bingöl	15,970	2,412	2,437	2747	2747	2730
Adana - Karabük	16,003	2,418	1,492	2748	2748	2446
Bingöl - İçel	16,018	2,421	2,652	2749	2749	2750
Adana - Hakkâri	16,068	2,430	2,461	2750	2750	2732
Adana - Gümüşhane	16,084	2,433	2,508	2751	2751	2741
Adana - Kastamonu	16,096	2,436	2,505	2752	2752	2740
İçel - Bartın	16,139	2,444	2,270	2753	2753	2696
İçel - Iğdır	16,147	2,445	2,843	2754	2754	2766
Hakkâri - İçel	16,171	2,450	2,895	2755	2755	2773
Adana - Bayburt	16,185	2,453	2,456	2756	2756	2731
İçel - Karabük	16,194	2,454	2,401	2757	2757	2723
Adana - Tunceli	16,257	2,466	2,790	2758	2758	2762
Adana - Ağrı	16,263	2,468	2,496	2759	2759	2739
Ağrı - İçel	16,311	2,477	2,844	2760	2760	2767
İçel - Van	16,316	2,478	2,895	2761	2761	2772
Adana - Sinop	16,324	2,479	2,590	2762	2762	2748
Adana - Muş	16,379	2,490	2,578	2763	2763	2747
İçel - Tunceli	16,414	2,496	2,604	2764	2764	2749
Adana - Düzce	16,426	2,499	2,672	2765	2765	2751
Adana - Iğdır	16,574	2,527	2,790	2766	2766	2761
İçel - Muş	16,650	2,542	2,873	2767	2767	2771
İçel - Kars	16,655	2,543	2,742	2768	2768	2758
İçel - Trabzon	16,700	2,551	2,405	2769	2769	2725
İçel - Ardahan	16,749	2,560	2,707	2770	2770	2752
Adana - Bartın	16,952	2,599	2,793	2771	2771	2763
Adana - Ardahan	17,250	2,656	2,794	2772	2772	2764
Adana - İçel	17,279	2,662	2,409	2773	2773	2726
Adana - Şırnak	17,370	2,679	2,853	2774	2774	2769
İçel - Şırnak	17,472	2,699	3,400	2775	2775	2774

5. SONUÇ

Kalkınma planlarında, ülke coğrafyasında ve kesimler arasında dengeli bir gelişme sağlanması hedefi, ülke ekonomisi için hedef alınan yüksek bir kalkınma hızı kadar önemli görülmektedir. Dengeli gelişme amacı doğrultusunda alınması gereken tedbirlerin ve uygulanacak politikaların beşeri ve fiziki kaynakların dağılım deseni ile tutarlı olması ve kamu yatırımlarının dağılımında ekonomik coğrafyanın, bölgesel gelişmenin ve sosyal faydanın dikkate alınması, kısacası; mekân ve sosyal yapı ile ilişkinin sağlanması önemle belirtilen hedeflerdir.

Bu çalışmada, çok değişkenli istatistiksel analiz yöntemlerinden, kanonik korelasyon analizi, faktör analizi, temel bileşenler analizi, kümeleme analizi, ayırma analizi, çok boyutlu ölçekleme analizi, ulaştırma yapılarını yansıtan ve ulaştırma yapısını etkileyen değişkenler setine uygulanarak, illerin durumları araştırılmıştır.

İllerin ulaştırma yapıları, sosyal ve ekonomik yapı başta olmak üzere birçok faktörle etkileşim içinde olduğundan, analizde çok sayıda göstergenin birlikte ele alınması zorunluluğu vardır. Ulaştırma yapısına ilişkin bazı değişkenler, sağlıklı olarak tutulmadığı veya mevcut olmadığı için analize dahil edilememiştir. Analizde kullanılan değişkenler, ekonomik yapıya ilişkin değişkenler ve ulaştırma durumuna ilişkin değişkenler olmak üzere iki grupta toplanmıştır.

Öncelikle, ulaşım ve ekonomik gelişme arasındaki ilişki araştırılmış ve ulaştırma veri setiyle ekonomi veri setlerine kanonik korelasyon analizi uygulanmış olup, illerin ekonomik gelişmişlik seviyeleriyle, ulaştırma yapılarının gelişmişliği arasında, çok kuvvetli pozitif yönlü bir ilişki olduğu ortaya çıkmıştır.

Kanonik korelasyon katsayıları incelendiğinde, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranı ile rıhtım uzunluğu, hava meydanı yük trafiği ve hava meydanı uçak trafiği arasındaki korelasyon çok yüksektir. Bu durum, gelişmiş deniz ve hava yolu altyapısının, şehirleşme ve üretim artışı için büyük bir avantaj olduğunu göstermektedir.

Ulaştırma ve ekonomi arasındaki ilişki yapısını %99,16 oranında ortaya koyan birinci kanonik değişkene göre, ulaştırma değişken setindeki toplam değişimin % 18,3'ü, ekonomi setindeki değişkenlerden kaynaklanmakta; ekonomik değişken setindeki toplam değişimin % 27,5'i de, ulaştırma değişken setindeki değişkenlerden kaynaklanmaktadır. X değişken (ulaştırma) setinde yer alan bütün değişkenlerin, ekonomik1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonları, ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonlarına çok büyük ölçüde benzemektedir. Aynı şekilde Y değişken (ekonomik göstergeler) setinde yer alan bütün değişkenlerin, ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonları, ekonomik1 değişkeni ile olan korelasyonlarına çok büyük ölçüde benzemektedir.

Ekonomik gelişme ve ulaştırma arasında, birbirini etkileyecek tarzda karmaşık bir ilişki söz konusudur. Ulaştırma altyapısındaki iyileştirme ve artışlar, daha fazla ürün, daha ucuz hareket ve daha fazla gelir sağlayarak ekonomik gelişmişliği artırır. Bununla birlikte ekonomik gelişmişlik de, ulaştırma yapılarının tipini ve büyüklüğünü etkileyerek, ulaştırma durumunun şekillenmesinde önemli yer tutar.

Ulaştırma değişkenlerinin, ulaştırma1 kanonik değişkeni ile olan korelasyonu incelendiğinde; hava meydanı yük trafiğinin 0,906; hava meydanı uçak trafiğinin 0,9; rıhtım uzunluğunun 0,662 değerlerini verdiği görülmektedir. Kamyon sayısının, 0,109'luk; yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu ve minibüs sayısının, çok daha küçük oranlarda negatif ilişkisi söz konusudur.

Ekonomik değişkenlerden, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranı, ekonomik1 kanonik değişkeni ile en yüksek korelasyonu gösterirken; işgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının, ekonomik1 kanonik değişkeni ile negatif ilişki içinde olduğu görölmektedir.

Ekonomik gelişmişliğin yüksek olması için, nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranının yüksek olması; işgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının düşük olması istenmektedir. İşgücüne katılma oranı ve ilin işgücünün iş bulma oranının düşük olmasının istenmesi, Türkiye'de, kayıtdışı çalışmanın boyutlarını göstermesi bakımından dikkat çekicidir.

Ekonomik1 kanonik değişkeninin yüksek değerli olması için, bir başka deyişle nüfus yoğunluğu ve ilin GSMH'ya katkı oranının fazla olması için, ulaştırma değerlerinden hava meydanı yük trafiği, hava meydanı uçak trafiği ve rıhtım uzunluğu başta olmak üzere hava ve deniz ulaştırmasının artırılması; il ve devlet yolları ile asfalt yol oranının artırılması; kamyon sayısı, yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu ve minibüs sayısının azaltılması gerekmektedir.

Bu sonuçlar, ekonomik gelişmenin sağlanması için, karayolları ile özellikle kamyonlar kullanılarak yapılan taşımanın, hava ve deniz yollarına kaydırılması gerektiğini, ayrıca yolcu taşımada minibüs vb küçük araç kullanımının sağlıklı sonuçlar doğurmadığı, sağlıklı taşıma politikaları oluşturulduğu oranda, ekonomik gelişme sağlanabileceğini; mevcut yollarımızın yetersiz olduğunu, köy yollarının standardının yükseltilmesi gerektiğini göstermektedir.

Çalışmada, 81 il, ulaşım yapıları yönünden faktör analizi ve temel bileşenler analizi kullanılarak sıralanmıştır. Faktörlerin skorları ve varyans açıklama oranları dikkate alınarak oluşturulan genel faktör skorlarına göre, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Ankara, Antalya, Muğla, Bursa, İçel, ulaşım yapıları en gelişmiş iller iken; Ardahan, Muş, Ağrı, Hakkâri, Bingöl, Van, Bitlis, Bayburt, Siirt, ulaşım yapısı yönünden en az gelişmiş illerdir.

Bulunan sonuçları karşılaştırmak maksadıyla XLSTAT programında uygulanan temel bileşenler analizinde, ulaştırma açısından en gelişmiş iller, genel faktör skorlarına göre sırasıyla, İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Antalya, Muğla, Bursa, İçel olarak; gelişmemiş iller, Muş, Ardahan, Ağrı, Hakkâri, Bingöl, Siirt, Bitlis, Van, Yozgat, Bayburt olarak ortaya çıkmış ve önceki analizle benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Ulaştırma açısından gelişmiş illerin aynı zamanda ekonomik açıdan da gelişmiş olduğu görülmektedir. Bu illerin deniz ve havayolu ulaşımı açısından diğerlerine göre oldukça ileri seviyede olması, deniz ve hava ulaşımının gelişme açısından son derece önemli olduğunun göstergesidir. Ulaşım yapıları açısından son sıralarda yer alan illere bakıldığında, hiçbirisinin denize açılımı olmadığı, ekonomik gelişmişlik açısından da son sıralarda yer alan iller oldukları görülmektedir.

Benzer illeri gruplandırmak amacıyla uygulanan kümeleme analizinde, iller 6 kümeye ayrıldığında tek başına İstanbul'un, İzmir ile Kocaeli'nin, Antalya ile Muğla'nın ayrı birer grup oluşturdukları ortaya çıkmıştır. Bütün analizlerde en çok farklılaşan İstanbul ili analizden çıkarılarak oluşturulan grupta, İzmir ile Kocaeli; Ankara ve Antalya ile Muğla, diğerlerinden farklılaşmıştır.

Önceki analiz sonuçları da dikkate alınarak, İstanbul, İzmir, Kocaeli, Ankara, Antalya, Muğla illerinin, ulaşım yapısı açısından diğerlerinden çok farklı olduğu değerlendirilerek, bu iller çıkarılarak yapılan analizde, iller dört kümeye ayrıldığında gruplar şöyle oluşmuştur:

1. *Grup:* Adana, Balıkesir, Bursa, Hatay, İçel, Samsun, Tekirdağ, Trabzon, Zonguldak;
2. *Grup:* Adıyaman, Ağrı, Bingöl, Bitlis, Diyarbakır, Erzurum, Hakkâri, Mardin, Muş, Siirt, Şanlıurfa, Van, Batman, Şırnak;

3. *Grup:* Afyon, Amasya, Aydın, Bilecik, Bolu, Burdur, Çanakkale, Denizli, Edirne, Elazığ, Eskişehir, Gaziantep, Isparta, Kayseri, Kırklareli, Konya, Kütahya, Malatya, Manisa, Nevşehir, Niğde, Sakarya, Sivas, Uşak, Karaman, Kırıkkale, Yalova, Karabük, Osmaniye;

4. *Grup:* Artvin, Çankırı, Çorum, Erzincan, Giresun, Gümüşhane, Kars, Kastamonu, Kırşehir, K.Maraş, Ordu, Rize, Sinop, Tokat, Tunceli, Yozgat, Aksaray, Bayburt, Bartın, Ardahan, Iğdır, Kilis, Düzce.

Ulaştırma yapıları açısından birbirine yakın illerin oluşturduğu gruplar incelendiğinde, birinci grupta yer alan illerin sanayileşmiş ve deniz yolunu yoğun olarak kullanılan iller oldukları dikkati çekmektedir. İkinci grupta yer alan illerin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgesinde yer alan, ekonomik açıdan gelişmemiş iller oldukları görülmektedir. Üçüncü grupta yer alan iller, ağırlıklı olarak karayolunu kullanan, genellikle kesişim noktalarında yer alan illerdir. Dördüncü grupta yer alan iller, genellikle kıyı bölgelerinde yer alan, çoğunluğunun denize açılımının olduğu fakat gelişmiş limanlara sahip olmayan illerdir.

Ayırma analizi uygulamasında, tüm iller analize dahilken yapılan kümeleme kullanılarak elde edilen ayırma fonksiyonunun doğru sınıflandırma oranı %98,8; İstanbul ili çıkarılarak yapılan gruptamada doğru sınıflandırma oranı, 97,5; İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Antalya, Muğla illeri çıkarılarak yapılan üçlü kümelemede doğru sınıflandırma oranı %98,7; İstanbul, İzmir, Ankara, Kocaeli, Antalya, Muğla illeri çıkarılarak yapılan dördü kümelemede doğru sınıflandırma oranı %100 olarak bulunmuştur.

İllerin coğrafi konumlarının ayırmada etkinliğini belirlemek için, 12 bölgeye ayrılan illere uygulanan ayırma analizi sonrasında, orijinal grupların doğru sınıflandırılma oranı %92,6 olarak tespit edilmiştir. Coğrafyanın, ulaştırma yapıları açısından doğru gruptandırmaya etkisi olduğu ve coğrafi konumun, ulaşım yapısına göre gruptandırmada ayırıcı faktör olduğu söylenebilir.

İllerin ulaştırma yapıları yönünden, çok boyutlu uzaydaki konumları yardımıyla, değerlendirme yapmak maksadıyla çok boyutlu ölçekleme analizi uygulanmıştır. Çok boyutlu ölçekleme analizinde iller, değişkenlerin birbirleriyle ilişkileri göz önünde bulundurularak iki boyuta indirgenmiştir. Birinci boyuta göre, Kocaeli, Muğla, İzmir, şırnak, Trabzon illeri; ikinci boyuta göre, İstanbul, Muğla, Antalya, İzmir, Ankara illeri, diğerlerinden farklı bir yapı sergilemektedirler.

Ulaştırma yapıları yönünden, birbirine en çok benzeyen iller; K.Maraş-Tokat, Bitlis-Diyarbakır, Diyarbakır-ř.Urfa, Çankırı-Tokat, Tokat-Yozgat, Kastamonu-Sinop, Çorum-Kırşehir, Afyon-Niğde, Konya-Karaman, Bitlis-Siirt; en benzemeyen iller, İstanbul-şırnak, İstanbul-Ardahan ve İstanbul-Muş'tur.

Ulaştırma sektöründe, modlar arası dengenin sağlandığı, ulaştırma altyapılarının birbirini tamamladığı, bölgeler ve iller arası dengeli gelişimi sağlayacak politikaların oluşturulması, ulaşım imkânlarının ülke geneline dengeli dağılımı için yapılacak planlamalar ve yatırımlar için bu ve benzeri çalışmalarda ortaya konan sonuçlar değerlendirilmelidir.

Bölgeler ve iller arasında dengeli kalkınmanın sağlanabilmesi ve sağlıklı bir ulaşım politikası oluşturabilmesi için, illerin sıralanmaları, gruplandırılmaları ve ulaştırma altyapı hizmetleri bakımından benzerlikleri ile farklılıklarının ortaya konulması oldukça önemlidir.

İller, büyüme performanslarını ve genel gelişim trendlerini etkileyen önemli ayrıcalıklar göstermektedirler. Gelişme stratejileri belirlenirken, illerin ekonomik ve sosyal göstergeler itibariyle gösterdikleri performansla birlikte, ulaşım altyapısının durumunun bilinmesi ve sahip oldukları potansiyel değerlerin saptanması ulusal planlar için iyi bir alt yapının kurulmasına yardımcı olabilecektir.

Genel olarak ulaştırmada, bütün pazarlara kolay ulaşımın sağlanması, tüm ulaştırma alt sistemlerinin entegrasyonu, yük taşımacılığında demiryolu, i suyu, kısa deniz taşımacılığı ve kombine taşımacılığın teşvik edilmesi, yolcu taşımacılığında toplu taşımaya öncelik verilmesi, kullanıcı merkezli, evre açısından sürdürülebilir bir ulaşım ortamının sağlanması, ulaşım güvenliğinin iyileştirilmesi, yasal düzenlemelerdeki farklılıkların giderilmesi, ulaştırma altyapı, araç ve donanımlarının geliştirilmesi, ulaştırma işletiminin iyileştirilmesi, ulaştırma türleri arasındaki dengesizliğin giderilmesi büyük önem taşımaktadır.

Ulaştırma, sektörler ve bölgeler arasındaki ekonomik faaliyetleri kolaylaştırmada merkezi bir rol oynamaktadır.

Araştırma sonuçlarından da ortaya çıktığı gibi illerin gelişmişlik sıralamasıyla ulaştırma yapıları açısından sıralanmaları arasında büyük benzerlik bulunmaktadır.

İller ve bölgeler arasındaki ekonomik eşitsizliği gidermek için ulaştırma yapıları açısından geri planda kalan illerin ulaştırma imkânlarının artırılmasının yolu aranmalıdır. Gelişmiş illerin tamamının ulaştırma yapıları bakımından da gelişmiş oldukları göz önüne alındığında, gelişme planlarında ulaştırmanın ana faktör olarak ele alınması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

Ulaştırma yapısı yönünden n sıralarda yer alan illerin hava ve denizyolu ulaşımı yönünden diğerlerine göre daha ileri seviyede oldukları görülmektedir.

Yapılacak planlamalarda ve özellikle gelişmemiş illeri kalkındırmak için yapılacak çalışmalarda, bölgelerin özelliklerine göre deniz ve havayolu ulaştırması, genel ulaşım sistemine entegre edilerek yaygınlaştırılmalıdır.

Türkiye’de ulaşım sisteminde hak ettiği yerin çok gerisinde olan demiryolları, kaliteli ulaşım imkânlarına kavuşturularak kentleri birbirine bağlamada hızlı ve güvenli bir ulaştırma türü olarak illerin kalkınmasında etkin rolü oynamalıdır. Ayrıca, mevcut karayollarının standartları yükseltilip miktarı artırılmalıdır.

Taşımacılıkta karayollarına bağımlı durumun, deniz, hava, demiryolları ile bütünleşik ve dengeli bir hale getirileceği politikalar yürütülmelidir.

Sonuç olarak; illerin ulaştırma yapılarının incelendiği bir çalışma olan bu araştırma, ulaştırma hizmetlerinin ülke genelinde dengeli dağılımından söz edilmesinin mümkün olmadığını ve ulaştırma düzeyinin gelişmişlik düzeyiyle yakın ilişki içinde olduğunu ortaya koymuştur. Araştırma sonuçlarının, iller ve bölgelerin ulaşım durumu ve gelişmişliği açısından yapılacak çalışmalara ışık tutacağı umulmaktadır.

KAYNAKLAR

1. Loo, B. P. Y., "The Potential Impacts of Strategic Highways on New Town Development: A Case Study of Route 3 in Hong Kong", **Transportation Research Part A: Policy and Practice**, 36 (1): 41–63 (2002).
2. Murray, A. T., Davis, R., Stimson, R. J., Ferreira, L., "Public Transportation Access", **Transportation Research Part D: Transport and Environment**, 3 (5): 319–328 (1998).
3. Akinyemi, E. O., Zuidgeest, Mark, H. P., "Managing Transportation Infrastructure for Sustainable Development", **Computer-Aided and Infrastructure Engineering**, 17: 148–161 (2002).
4. İnternet: "Vizyon 2023 Ulaştırma ve Turizm Paneli", <http://vizyon2023.tubitak.gov.tr/teknolojiongorusu/paneller/> (2005).
5. Kazaz, A., "Türkiye’de Altyapı Yatırımlarının Yapısı ve Gelişimi", Yüksek Lisans Tezi, **T.C. İÜ. Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul, 3 (1990).
6. Türkiye Vakıflar Bankası T.A.O., "Ulaştırma Sektörü", **Sektör Araştırmaları Serisi/No:24**, Ankara, 4–7, 14 (2001).
7. DPT, "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı", **Ulaştırma Özel İhtisas Komisyonu Raporu, DPT: 2586, ÖİK: 598**, Ankara, 4–42 (2001).
8. TCDD, "TCDD İstatistik Yıllığı (1999–2003)", Ankara, 111 (2004).
9. Kaynak, M., "Ulaştırmada Yeni Eğilimler ve Türkiye'nin Bölgesel Lojistik Güç Olma Potansiyeli", **Avrasya Etüdleri**, 24 (2003).
10. DPT, "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı", **Ulaştırma Özel İhtisas Komisyonu Raporu Havayolu Ulaştırması Alt Komisyonu Raporu, DPT: 2584, ÖİK: 596**, Ankara, 42 (2001).
11. Yıldız, M., "Kentsel Ulaşım Politikaları ve Sonuçlarının Viyana (Avusturya) Kenti Örneğinde İncelenmesi", **2nd Traffic and Road Safety International Congress**, Ankara, 293–299 (2004).
12. Newman, P., Kenworthy, J., "Sustainability and Cities: Overcoming Automobile Dependence", **Island Press**, Washington DC, 267–272 (1999).
13. Mackett, R. L., Edwards, M., "The impact of new urban public transport systems: will the expectations be met? ", **Transportation Research Part A: Policy and Practice**, 32 (4): 231–245 (1998).

14. Diesendorf, M., U. "Transportation in the 21st Century ", **Env. Sci.&Policy**, 3: 11–13 (2000).
15. Vuchic, V. R., "Recognizing the value of rail transit", **TR News**, 156: 13–19 (1991).
16. Newman, P., "Public transit: the key to better cities", **Siemens Review**, 3 (4): 42–46 (1995).
17. EEA (European Environment Agency), "Transport and environment in Europe ", **EEA Briefing, Briefing No 3/2004**, Copenhagen, 1–2 (2004).
18. Sarker, M. J., Morimoto, A., Koike, H., Ono, A., "Impact of Transportation Infrastructure Development on Modal Choice", **J. Urban P. and Development**, 128 (2): 59–76 (2002).
19. EC., "White Paper: European Transport Policy for 2010: Time to Decide", **Office for Official Publications of the EC**, Luxembourg 6–106 (2001).
20. Darçın, M., "Ağırlık Denetiminin Kazaları Önlemedeki Rolü", **Trafik ve Yol Güvenliği II. Uluslararası Kongresi**, Ankara, 208–216 (2004).
21. Çakar, A. E., "Ankara Kentiçi Ulaşımın Dünü Bugünü Yarını", **G.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Trafik Planlama ve Uygulama Anabilim Dalı Trafik Dergisi Özel Sayı Ağustos**, 17 (1997).
22. Gökdağ, M., Yüksel, F., "Enerji Verimliliği Açısından Demiryollarının Önemi ve Geliştirilmesi", **Ulusal Enerji Verimliliği K.**, Ankara, 174–182 (1999).
23. DPT, "Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı", **Ulaştırma Özel İhtisas Komisyonu Raporu Denizyolu Ulaştırması Alt Komisyonu Raporu, DPT: 2583-ÖİK: 595**, Ankara, 8 (2001).
24. İnternet: "The Geography of Transport Systems, Chapter 3 Transportation Modes. Dept. of Economics&Geography, Hofstra Uni.", <http://people.hofstra.edu/geotrans/eng/gallery/TGChapter%203.pdf> (2005).
25. Lahiri, K., Yao, W., Young, P., "Transportation and the Economy: Their Linkages at Business Cycles Frequencies, Forthcoming", **Transportation Research Record, The National Academies**, Washington D.C., 3–5 (2004).
26. İnternet: "Transport and Regional Development", <http://www.irishspatialstrategy.ie/docs/pdf/Transport%20and%20Regional%20Development.pdf> (2005).

27. Internet: "Transportation and Economic Growth", <http://www.oregon.gov/ODOT/TD/TP/docs/otpMobility/EconPolRev.pdf> (2005).
28. Vachal, K., Bitzan, J., Buton, K., "Transportation Quality Indices for Economic Analysis of Non-Metropolitan Cities", **Bureau of Transportation Statistics U.S. Depart. of Transportation**, 3–4 (2004).
29. National Research C., "Transportation Indicators of Economic Growth", Key Transportation Indicators: Summary of a Workshop, (Ed.) Janet Norwood and Jamie Casey, **N. Ac. Pres**, Washington, DC, 22–25 (2002).
30. Van de Vooren, F. W. C. J., "Modelling transport in interaction with the economy", **Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review**, 40 (5): 417–437 (2004).
31. Minister of Transport, Public Works and Water Management, "Handboek Economische Effecten Infrastructuur", **V&W-Platform Economie/Adviesdienst Verkeer en Vervoer**, Rotterdam (1996).
32. Meersman, H., Van de Voorde, E., "De vraag naar personen—en goederenvervoer", **20^e Vlaams wetenschappelijk congres, Verkeer in België in 2000: mobiliteit of chaos?**, MAKLU Uitgevers, Antwerp and Amersfoort 5–63 (1991).
33. Meersman, H., Van de Voorde, E., "Is freight transport growth inevitable?", **14th International Symposium on Theory and Practice in Transport Economics**, Innsbruck (1997).
34. Blauwens, G., De Baere, P. and Van de Voorde, E., "Transport Economics", **De Boeck Editions**, Antwerp, 260–271 (2002).
35. Banister, D. and Berechman, J., "Transport Investment and Economic Development", **UCL Pres**, London, 131–160 (2000).
36. Aschauer, A. D., "Is public expenditure productive?", **The Journal of Monetary Economics**, 23 (2): 177–200 (1989).
37. Munnell, A.H., "Policy watch: infrastructure investment and economic growth", **Journal of Economic Perspective**, 6 (4): 424–427 (1992).
38. Gramlich, E.M., "Infrastructure investment: a review essay", **Journal of Economic Literature**, 32: 1176–1196 (1994).
39. Gillen, D. W., "Transport infrastructure investment and economic development: A Review of Recent Literature", **The Logistics and Transportation Review**, 32(1): 39–62 (1996).

40. Gomez-Ibanez, J.A., Madrick, A.J., "Economic Returns from Transport. Investment", **Eno Trans. Foundation**, Landowe, 14–72 (1996).
41. Rietveld, P. and Bruinsma, F., "Is Transport Infrastructure Effective? Transport Infrastructure and Accessibility: Impacts on the Space Economy", **Springer**, Berlin, 51–93 (1998).
42. Venables, A. J., Gasiorek, M., "Evaluating Regional Infrastructure: A Computable Equilibrium App.", **The European Institute**, London (1996).
43. Knaap, T. and Oosterhaven, J., "Het eerste ruimtelijke algemene evenwichtsmodel voor Nederland, met resultaten voor de magneetweefbaan Schiphol–Groningen", **Maandschrift Economie**, 65: 89–107 (2001).
44. Fujita, M., Krugman, P., Venables, A. J., "The Spatial Economy; Cities Regions, and Int. Trade", **The MIT Press**, Cambridge (MA) (1999).
45. Njoh, A. J., "Trans. Infrastructure and Economic Development in Sub-Saharan Africa", **Public Works Man.& Policy**, 4 (4): 286–296 (2000).
46. Donald, B., "Economic Competitiveness and Quality of Life in City Regions: Compatible Concepts?", **Canadian Journal of Urban Research**, 10 (2): 259–274 (2001).
47. Weinstein, B.L & Terry, L., "Clower The Initial Eco. Impacts of the DART LRT System", **Center for Ec. Develop. and Research**, Texas (1999).
48. Lawless, P., "Transport investment and urban regeneration in a provincial city: Sheffield, 1992–96", **Environment and Planning C: Government & Policy**, 17: 211–226 (1999).
49. EC. of Ministers of Transport (ECMT), "Transport and Economic Develop.", **Conference Report Round Table 119**, OECD, 115 (2001).
50. Clark, C., "Transport: Maker and Breaker of Cities", **Town Planning Review**, 28: 237–250 (1957).
51. Murray, A.T., et al., "Public Transportation Access", **Transportation Research Part D: Transport and Environment**, 3 (5): 319–328 (1998).
52. Begg, I., "Urban Competitiveness: Policies for dynamic cities", **The Policy Press**, Bristol (2002).
53. Boarnet, M & Haughwout, A., "Do Highways Matter?: Evidence and Policy Implications of Highways' Influence on Metropolitan Development", **Brookings Institution Central**, 4–5 (2000).

54. Sarker, M. J., Asce, A. M., Morimoto, A., Koike, H., Ono, A., "Impact of Transportation Infrastructure Development on Modal Choice", ***Journal of Urban Planning and Development***, 128 (2): 59–76 (2002).
55. Smith, M. E., and Schoener, G. E., "Testing for significant induced trip making and travel in Providence, Rhode Island", ***Transportation Research Record 673***, Washington, D.C., 152–157. (1978).
56. Ruiter, E. R., Loudon, W. R., Kern, C. R., and Bell, D. A., "The vehicle-miles of travel–urban highway supply relationship", ***National Cooperative Highway Research Program (NCHRP) Research Result Digest 127***, Washington, D.C. (1980).
57. Cohen, H. S., "Expanding metropolitan highways: Implications for air quality and energy use. Appendix B: Review of empirical studies of induced traffic", ***Transportation Research Board Special Rep. 245***, Washington, D.C., 295–309 (1995).
58. Goodwin, P. B., "Empirical evidence on induced traffic: A review and synthesis", ***Transportation***, 23 (1): 35–54 (1996).
59. Hills, P. J., "What is induced traffic", ***Transportation***, 23 (1): 5–16 (1996).
60. Hansen, M., and Huang, Y. "Road supply and traffic in California urban area", ***Transp. Res., Part A: Policy Pract.***, 31 (3): 205–218 (1997).
61. Dunphy, R. T. "Widening the roads: Data gaps and philosophical problems", ***Transportation Research Circular 481***, Washington, D.C., 16–20 (1998).
62. Hansen, M. "The traffic inducement effect: Its meaning and measurement", ***Transportation Research Circular 481***, Washington, D.C., 7–15 (1998).
63. American Planning Association (APA),. "The transportation/land use connection", ***Rep. No. 448/449, Planning Advisory Service***, Chicago (1994).
64. Kelly, E. D., "The transportation land-use link", ***J. Planning Literature, London***, 9 (2): 128–145 (1994).
65. Muller Peter O., "Chapter 2: Transportation and Urban Form: Stages in the Spatial Evolution of the American Metropolis" The Geography of Urban Transport. 2nd ed., Hanson, S. (ed.), ***The Guilford Press***, New York (1995).

66. Litman, T. A., "Land use impact costs of transportation", **Victoria Transport Policy Institute**, Victoria (1999).
67. Kenworthy, J., Laube, F., Newman, P., and Barter, P., "Indicators of transport efficiency in 37 global cities", **Institute for Sustainability and Technological Policy**, Perth (1997).
68. Newman, P., and Kenworthy, J., "Cities and automobile dependence: An int. sourcebook", **Gower Publishing Company Ltd.**, Aldershot, U.K. (2000).
69. Newman, P. and Kenworthy, J., "Cities and Automobile Dependence: A Sourcebook", **Gower Publishing Company Ltd.**, Aldershot, England (1989).
70. Bland, B. H., "Land use patterns and the viability of bus services: a study using the Transport and Road Research Laboratory LUTE model", **The Planning and Transportation Research and Computation Summer Annual Meeting, Warwick University**, 9–12 (1979).
71. McCann, P., Shefer, D., "Location, agglomeration and infrastructure", **Papers Reg. Sci.**, 83: 177–196 (2004).
72. Van de Vooren, F. W. C. J., "Modelling transport in interaction with the economy", **Transportation Research Part E: Logistics and Transportation Review**, 40 (5): 417–437 (2004).
73. Weber, A. F., "The Growth of Cities in the Nineteenth Century, A Study in Statistics 1899", **Cornell University Press**, New York (1965).
74. Thunen, V., Heinrich, J., "Isolated State; An English edition of Der isolierte Staat, with Introduction by Peter Hall", **Pergamon Press, Oxford**, New York (1966).
75. Aschauer, D., "Is Public Expenditure Productive", **Journal of Monetary Economics**, 23 (2): 177–200 (1989).
76. Munnell, A., "Policy Watch: Infrastructure Investment and Economic Growth", **Journal of Economic Perspectives**, 6 (4): 189–198 (1992).
77. Fox, W. F. and Sanela P., "Investing in Rural Infrastructure", **International Regional Sciences Review**, 24 (1): 103–133 (2001).
78. Chandra, A. and Thompson, E., "Does Public Infrastructure Affect Economic Activity? Evidence from the Rural Interstate Highway System", **Regional Science and Urban Economics**, 30: 457–490 (2000).

79. Ross, W., "Mobility and Accessibility: The Yin & Yang of Planning", ***World Transport Policy & Practice***, 6 (2): 13–19 (2000).
80. Internet: "Sustainable Transportation Indicators Victoria Transport Policy Institute", www.vtpi.org/sus-indx/htm. (2005).
81. Handy, S. L. and Niemeier, D. A., "Measuring Accessibility: An Exploration of Issues and Alternatives", ***Environment and Planning A***, 29: 1175–1194 (1997).
82. Wiebull, J. W., "An Axiomatic Approach to the Measurement of Accessibility", ***Reg. Science and Urban Economics***, 6: 357–379 (1976).
83. Morris, J. M., Dumble, P. L. and Wigan. M. R., "Accessibility Indicators for Transport Planning", ***Transport Research A***, 13(A): 91–109 (1979).
84. Bhat, C., Handy, S., Kockelman, K., Mahmassani, H., Chen, Q., Srour, I. and Weston, L., "Accessibility Measures: Formulation Considerations and Current Applications", ***Center for Transportation Research, Bureau of Engineering Research, The University of Texas, Austin, Research Report No. 7-4938-2*** (2000).
85. Baradaran, S. and Ramjerdi, F., "Performance of Accessibility Measures in Europe", ***J. of Transportation and Statis.***, Sept.-Dec.: 31–48 (2001).
86. Bhat, C., Handy, S., Kockelman, K., Mahmassani, H., Chen, Q., Srour, I. and Weston, L., "Assessment of Accessibility Measures", ***Center for Transportation Research, Bureau of Engineering Research, The University of Texas, Austin, Research Report No. 7-4938-3*** (2001).
87. Hansen, W., "How Accessibility Shapes Land Use", ***Journal of the American Institute of Planners***, 25: 73–76 (1959).
88. Keeble, D., Owens, P. and Thompson, C., "Regional Accessibility and Economic Potential in the European Community", ***Regional Studies***, 16 (6): 419–432 (1982).
89. Vickerman, R., Spiekermann, K. and Wegener, M., "Accessibility and Economic Develop. in Europe", ***Regional Studies***, 33 (1): 1–12 (1999).
90. Harris, B., "Accessibility: Concepts and Applications", ***Journal of Transportation and Statistics***, Sep./Dec.:15–30 (2001).
91. Internet: "Transport and the Economy", <http://www.roads.dft.gov.uk/roadnetwork/sactra/report99/index.htm> (2005).

92. Kilkenny, M. "Transportation Costs and Rural Development", ***Journal of Regional Science***, 38: 293–312 (1998).
93. Yamano, N., and Ohkawara, T., "The Regional Allocation of Public Investment: Efficiency or Equity?", ***Journal of Regional Science***, 40:205–229 (2000).
94. Gillen, D. W., "Transportation Infrastructure and Economic Development: A Review of Recent Literature", ***Logistics and Transportation Review***, 32: 39–62 (1996).
95. Mikelbank, B. A. and Jackson, R. W., "The Role of Space in Public Capital Research", ***International Regional Science Review***, 23 (3): 235–258 (2000).
96. Talley, W., "Linkages Between Transportation Infrastructure Investment and Economic Development", ***Logistics and Transportation Review***, 32: 145–154 (1996).
97. Babcock, M. W., Emerson, M. J. and Prater, M., "A Model-Procedure for Estimating Economic Impacts of Alternative Highway Improvement", ***Transportation Journal***, 36: 30–43 (1997).
98. Seung, C. K. and Kraybill, D. S., "The Effects of Infrastructure Investment: A Two-Sector Dynamic Computable General Equilibrium Analysis for Ohio", ***International Regional Science Review***, 24 (2): 261–281 (2001).
99. Lusby, A. K., "The Effect of Increased Public Investment in Transportation Infrastructure on Oklahoma's Economic Development", Doctor of Philosophy Thesis, ***The Faculty of Graduate College of Oklahoma State University***, Oklahoma, 1–5 (2003).
100. Tatlıdil, H., "Uygulamalı Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz", ***Engin Yayınları***, Ankara, 11–12 (1996).
101. Forza, C. "Survey Research In Operations Management: A Proses-Based Management", ***International Journal of Operations & Production Management***, 22 (2): 152–194 (2002).
102. İpekçi, Ç. E., "Çok Değişkenli Analizlerin Pazarlama ile İlgili Araştırmalarda Kullanımı: 1995-2002 Arası Yazın Taraması", ***Akdeniz İ.İ.B.F. Dergisi***, (5): 32–47 (2003).
103. Özdamar, K., "Paket Programlar ile İstatistiksel Veri Analizi (Çok Değişkenli Analizler)", 4. Baskı, ***Kaan Kitabevi***, Eskişehir, 405–415, 487 (2002).

104. Sharma, S., "Applied Multivariate Techniques", **John Wiley & Sons Inc.**, New York, 187 (1996).
105. Krishnaiah, P.R., "Multivariate Analysis of Variance and Related Topics, Multivariate Analysis-II", **Academic Press, Inc.**, New York, 53–168 (1969).
106. Morrison, D.F., "The Multivariate Analysis of Variance, Multivariate Statistical Methods", **Mcgraw-Hill, Inc.**, USA, 170–229 (1976).
107. Keskin, S., Kor, A., Başpınar, E., "Akkeçi Oğlaklarında Kesim Öncesi ve Kesim Sonrası Ölçülen Bazı Özellikler Arasındaki İlişki Yapısının Kanonik Kor. Analizi ile İrdelenmesi", **Tarım Bilimleri Dergisi**, 11 (2), 154–159 (2005).
108. Johnson, R. A. and D. W. Wichern, "Applied Multivariate Statistical Analysis", **Charles Griffin & Company, Ltd**, London, (2002).
109. User, N., "Deniz Harp Okl. Öğrencilerin Akademik Durumlarını Etkileyen Faktörlerin Çok Değiş. İst. Tekniklerle Analizi", Yüksek Lisans Tezi, **Marmara Üniversitesi Fen Bilimleri Ens.**, İstanbul, 16–28 (1995).
110. Özgür, E., "Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz Yöntemleri ve Bir Uygulama", Doktora Tezi, **Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, Ankara, 32–76, 119 (2003).
111. Keskin, R., "İllerin Gelişmişlik Düzeyi İtibari ile Sıralanması ve Gelişmekte Olan İllerle Gelişmiş İller Arasındaki Diskrim. Fonk. Bulunması", Yüksek Lisans Tezi, **G.Ü. S.B. Ens.**, Ankara, 4–26 (2001).
112. Özer, Ö., Faktör Analizi ve Bir Uygulama, Yüksek Lisans Tezi, **İ.Ü. Sosyal Bilimler Ens.**, İstanbul, 24– 65 (2001).
113. Tintner, G., "Some Formal Relations in Multivariate Analysis", **Journal of the Royal Statistical Society**, Series B, 12: 95–101 (1950).
114. Srivastava, M.S., Carter, E.M., "An Introduction to Applied Multivariate Statistics", **Elsevier Science Publish. Co. Inc.**, New York, 274 (1983).
115. James, S., "Applied Multivariate Analysis Using Bayesian and Frequentist Methods of Inference", Second Edition, **Pres University of California**, Florida (1982).
116. Brian, S. E., Graham, D., "Applied Multivariate Data A.", London (1990).
117. Johnson, R. A. and Wichern D. "Applied Multivariate Statistical Analysis", New Jersey (1982).

118. Dincer, B., Özasan M. ve Kavasoğlu, T., “İllerin ve Bölgelerin Sosyo-ekonomik Gelişmişlik Sıra. Arş.”, **DPT**, Ankara, 2671: 33–34 (2003).
119. Manly, B. F. J., “Multivariate Statistical Methods”, A Primer Fourt Editor, **J. W. Arrowsmith Ltd.**, Bristol (1990).
120. Everitt, B. S., “Statistical Methods in Medical Investigations”, Second Edition, **Edward Arnold**, London (1994).
121. Wu, J. D., Milton, D.K., Hammond, S.K. and Spear, R.C., “Hierarchical Cluster Analysis Applied to Workers Exposures in Fiberglas İnsolution Manufacturing”, **Ann. Occup. Hyg.**, 43 (1): 43–55 (1999).
122. Mucha, H. J., Sofyan, H., “Cluster Analysis”, Härdle, W., Klinke, S., Hlavka, Z., (Eds), XploRe Appl. Guide, **Springer**, Heidelberg (2000).
123. Beckstead, J. W., “Using Hierarchical Cluster Analysis in Nursing Research”, **Western J. of Nursing Research**, 24 (3): 307–319 (2002).
124. Çelik, M. Y., Satıcı, Ö., Akkuş, Z., Daşdağ, M. ve Çelik, H. C., “Kümeleme Çözümlemesinde Başarılı Kümeler Elde Etmenin Koşulları: Akademik Personelin İnterneti Kullanmasıyla İlgili Bir Uygulama”, **5. Ulusal Biyoistatistik Kongresi**, (2000).
125. Pollard, D., “Strong consistency of k-means clustering”, **The Annals of Statistics**, 9 (1), 135–140 (1981).
126. Ruiz, F.J.M., “Stratejic Group Analysis in Strategic Marketing: An Application to Spanish Savings Banks”, **Marketing Intelligence & Planning**, 16/4, (1998).
127. Büyüköztürk, Ş., “Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı, İstatistik, Araştırma Deseni, SPSS Uygulamaları ve Yorum”, **Pegem A Yayıncılık**, Ankara, 117–120; 131–132 (2003).
128. Dawson-Saunders, B., Trapp, R. G., “Statistical Methods for Multiple Variable”, Basic and Clinical Biostatistics, **McGraw-Hill**, New York, 210–231 (1996).
129. Devillers, J., Domine, D., Bintein, S., “Multivariate Analysis of the First 10 MEIC Chemicals”, **SAR-QSAR-Environ-Res.**, 2 (4):261–270 (1994).
130. Tatsuoka, M.M., “Multivariate of Variance, Multivariate Analysis:Techniques for Educational and Psychological Research”, **John Wiley and Sons, Inc.**, New York, 194–216 (1971).

131. Gümüş, C., "Orman Köyleri Kalkınma Planlarında Çok Boyutlu Yöntemlerden Yararlanma Olanakları, (Gümüşhane ili Orman Köyleri Örneği)", **Expres Ofset**, Trabzon, 80 (1996).
132. Daşdemir, İ., "Orman İşletmelerinin Başarı Düzeyinin Belirlenmesi (Kuzey Anadolu ve Doğu Karadeniz Bölgesi Örneği)", **T.C. Orman Bakanlığı Doğu Karadeniz Ormancılık Araştırma Müdürlüğü Teknik Bülten No: 1**, Erzurum, 162 (1996).
133. Ünsal, A., "Disriminant Analizi ve Uygulaması Üzerine Bir Örnek", **G.Ü. İ.İ.B.F. Dergisi**, 3, 19–36 (2000).
134. Young, F.W., "A Model For Polynominal Conjoint Analysis Algorithms Multidimensional Scaaling Theory and Applications in the Behavioral Sciences", Volume I:Theory, **Seminar Press**, New York, (1972).
135. Kurt, G., "Çok Değişkenli İstatistiksel Analiz Tekniklerinden Çok Boyutlu Ölçekleme ve Bir Uygulama", Doktora Tezi, **Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü**, İstanbul, 64–73 (1992).
136. Hair, F.J., Anderson, E.R., Tahtam, L.R., Black, C.W., "Multivanate Data Analysis", **Prentice Hail Inc.**, New Jersey, (1992).
137. Demirhan, H.D., "Türkiye ve Avrupa Ülkelerinin Beşeri ve Ekonomik Kalkınma Açısından Çok Değişkenli İst. Yönt. Yardımı ile Karşılaştırılması", Yüksek Lisans Tezi, **Marmara Ü. Sos. Bil. Ens.**, İstanbul (1995).
138. Doğan, İ., "Kuzularda Büyümenin Çok Boyutlu Ölçekleme Yöntemi İle Değerlendirilmesi", **Uludag Univ. J. Fac. Vet. Med.**, 2, 33–37, (2003).
139. Krzanowski, W. J., "Principles of Multivariate Analysis", **Clarendon Press**, Oxford, (1988).
140. Debenham, J., "Understanding Geodemographic Classification: Creating the *Building Blocks* for an Extension", LS2 9JT , **School of Geography University of Leeds**, Leeds, Working Paper 02/01 (2002).
141. Shepard, R.N., "A taxonomy of Some Principal Types of Data and of Multidimensional Methods for Their Analysis, Multidimensional Scaling: Theory and Applications in the Behavioral Sciences", Volume 1: Theory, Shepard, R.N., Romney, A.K., Nerlove, S.B., **Seminar Pres**, New York, 9–10 (1972).
142. Churchill, G.A., "Marketing Research, Methodological Foundations", 5th Edition, **The Dryden Pres International Edition**, (1991).

EKLER

EK-1 Göstergeler

Ekonomik göstergeler

DEĞİŞKEN	BİRİM	YIL
Nüfus Yoğunluğu	(kişi/km ²)	2000
Nüfus Artış Hızı	(%)	2000
Şehir Nüfus Oranı	(%)	2000
Yaş Bağımlılık Oranı	(%)	2000
Üniversite Bitirenlerin 22+ Yaş Nüfusa Oranı	(%)	2000
İşgücüne Katılma Oranı	(%)	2000
İlin GSMH'ya Katkı Oranı	(%)	2000
İlde Kişi Başına Gayri Safi Yurtiçi Hasıla	Dolar	2001
Okuryazar kadın nüfusun toplam kadın nüfusa oranı	(%)	2000
İlin İşgücünün iş bulma oranı	(%)	2000

Ulaştırma göstergeleri

DEĞİŞKEN	BİRİM	YIL
Yüzölçümü içinde Devlet ve İl yolları uzunluğu	(Metre/ km ²)	2000
Yüzölçümü içinde köy yolları uzunluğu (Metre/ km ²)	(Metre/ km ²)	2004
Köylerde asfalt yol oranı	(%)	2003
Devlet ve il yolları asfalt yol oranı	(%)	2003
Karayoluyla ilden ile, ilçeye, ilçeden ilçeye taşınan yolcu	(kişi/binnüfus)	2003
Özel otomobil sayısı	(adet/onbin nüfus)	2002
Minibüs sayısı	(adet/onbin nüfus)	2002
Otobüs sayısı	(adet/onbin nüfus)	2002
Kamyonet sayısı	(adet/onbin nüfus)	2002
Kamyon sayısı	(adet/onbin nüfus)	2002
Yüzölçümü içinde toplam demir yolu uzunluğu	(Metre/ km ²)	2005
Demiryoluyla istasyonlardan gönderilen yük miktarı	(binton/altı ay)	2004
Demiryoluyla istasyonlara gelen yük	(binton/altı ay)	2004
Yıllık elleçleme kapasitesi	(yüzbinton/yıl)	2000
Gemi kabul kapasitesi	(bingemi/yıl)	2000
Rıhtım uzunluğu	(binmetre)	2000
Liman taşınan (gelen ve giden) yolcu miktarı	(kişi/ bin nüfus)	2004
Liman bazında yapılan toplam yükleme	(onbinton/yıl)	2004
Liman bazında yapılan toplam boşaltma	(onbinton/yıl)	2004
Hava meydanı yolcu kapasitesi	(kişi/ bin nüfus)	2003
Hava meydanı yolcu trafiği	(kişi/ bin nüfus)	2003
Hava meydanı yük trafiği	(binton / yıl)	2003
Hava meydanı uçak kapasitesi	(binuçak / yıl)	2003
Hava meydanı uçak trafiği	(yüzuçak / yıl)	2003

EK-2 Sosyo-Ekonomik gösterge değerleri

İLİN ADI	E-1	E-2	E-3	E-4	E-5	E-6	E-7	E-8	E-9	E-10
ADANA	132	17,71	75,6	58	7,87	48,5	0,17	2339	80,26	14,3
ADIYAMAN	82	19,53	54,3	78	5,27	55,2	0,39	918	70,57	11,1
AFYON	55	9,44	45,8	56	5,43	62	0,71	1263	81,47	5
AĞRI	46	19,03	47,7	95	3,84	62	0,22	568	52,24	10
AMASYA	64	2,23	53,8	53	6,32	55,9	0,38	1439	80,88	4,9
ANKARA	158	21,37	88,3	44	16,86	48,2	8,33	2752	89,32	11
ANTALYA	83	41,79	54,5	44	11,72	60,1	2,5	2193	87,35	7,9
ARTVİN	26	-10,34	43,9	55	6,31	55,5	0,27	2137	79,21	7
AYDIN	120	14,21	51,9	51	7,21	62,7	1,4	2017	81,05	5,5
BALIKESİR	74	10,06	53,7	48	7,07	56,6	1,52	2005	82,9	5
BİLECİK	45	10,17	64	48	5,79	56,4	0,34	2584	86,8	4,7
BİNGÖL	31	1,1	48,7	74	4,99	60,7	0,14	795	60,37	9,3
BİTLİS	55	16,33	56,5	87	5,19	55	0,17	646	58,09	12,6
BOLU	33	2,9	52,7	48	6,82	62,9	0,78	4216	84,03	4,5
BURDUR	36	0,74	54,5	49	6,64	55,4	0,35	1951	83,72	4,7
BURSA	195	28,62	76,8	47	7,72	53,7	3,68	2507	87,27	9,3
ÇANAKKALE	47	7,29	46,4	43	7,07	62,6	0,81	2335	84,93	3,6
ÇANKIRI	36	8,09	52,2	54	5,41	61	0,22	1136	81,99	5,5
ÇORUM	47	-2,12	52,2	62	4,83	57,2	0,69	1654	76,4	5,4
DENİZLİ	72	12,4	48,7	50	7,13	65,3	1,19	2133	83,42	4,1
DİYARBAKIR	90	21,87	60	87	5,6	52,8	1,15	1313	55,37	14,2
EDİRNE	66	-0,49	57,4	41	8,91	60,9	0,73	2403	83,34	5
ELAZIĞ	61	13,39	64	58	7,57	50,3	0,65	1704	72,52	10,7
ERZİNCAN	27	5,71	54,4	53	6,74	58,7	0,24	1158	79,66	6,8
ERZURUM	37	10	59,8	67	6,89	52,4	0,69	1061	74,57	9,1
ESKİŞEHİR	51	9,65	78,9	44	9,39	46,2	1,2	2513	89,1	8,4
GAZİANTEP	188	24,05	78,5	71	5,21	47,3	1,36	1593	74,98	11,4
GİRESUN	77	4,84	54,1	59	5,56	57,2	0,49	1443	73,45	8,9
GÜMÜŞHANE	29	9,87	41,5	64	5,11	62,6	0,14	1075	78,72	6,2
HAKKARİ	33	31,59	59	87	5,98	59,3	0,13	836	52,1	12,2
HATAY	215	12,19	46,4	62	6,01	60,4	1,52	1757	78,69	6,7
ISPARTA	58	16,67	58,7	46	8,37	57,3	0,54	1510	87,05	6,4
İÇEL(MERSİN)	106	26,49	60,5	55	8,21	54,9	2,75	2452	83,88	10,2
İSTANBUL	1885	33,09	90,7	45	11,92	50,2	22,11	3063	89,49	12,7
İZMİR	281	22,38	81,1	44	11,47	52,2	7,3	3215	87,41	10,8
KARS	32	-9,05	43,7	69	5,64	65,1	0,19	886	72,69	6,1
KASTAMONU	29	-12,06	46,4	58	4,62	62,4	0,46	1781	72,33	3,7
KAYSERİ	62	11,68	69,1	56	7,49	49,8	1,22	1806	82,42	8,5
KIRKLARELİ	52	5,94	57,6	44	7,17	63,8	0,72	3590	89,05	5,1
KİRŞEHİR	39	-1,42	58,2	56	6,16	53	0,25	1488	80,95	8,2

EK-2 (Devam) Sosyo-Ekonomik gösterge değerleri

İLİN ADI	E-1	E-2	E-3	E-4	E-5	E-6	E-7	E-8	E-9	E-10
KOCAELİ (İZMİT)	333	25,33	59,9	47	7,6	58,1	4,55	6165	87,13	8,3
KONYA	54	22,5	59,7	58	6,39	54,1	2,49	1554	84,74	7,1
KÜTAHYA	55	12,79	48,5	49	5,08	60	0,74	1805	83,49	4,7
MALATYA	71	19,55	58,5	58	7,96	53,3	0,8	1417	77,86	8,9
MANİSA	95	8,76	56,7	50	4,95	60,2	2,09	2459	79,25	4,5
K.MARAŞ	69	11,56	53,5	67	5,84	57,6	0,98	1584	74,85	7,8
MARDİN	80	23,44	55,5	92	4,4	55,1	0,41	983	56,79	13
MUĞLA	55	23,97	37,5	44	10,08	70,1	1,53	3308	88,29	4,3
MUŞ	56	18,63	35,2	93	3,65	65,1	0,16	578	53,69	7,4
NEVŞEHİR	57	6,81	44,1	55	6,03	63,8	0,45	2117	81,81	4,8
NİĞDE	47	12,93	36,4	61	6,01	63,1	0,44	1781	78,35	3,9
ORDU	149	6,71	46,9	61	4,69	61,3	0,61	1064	74,6	8,1
RİZE	93	4,8	56,1	52	5,8	57	0,45	1897	79,22	10,3
SAKARYA	155	10,17	60,8	50	5,75	56,9	1,11	2108	85,28	7,1
SAMSUN	129	4,29	52,5	58	6,51	58,7	1,41	1680	79,52	6,6
SİİRT	48	7,98	58,2	99	5,16	54	0,19	1111	52,15	10,7
SİNOP	39	-16,16	44,9	65	5,41	61,7	0,22	1459	75,75	4,8
SİVAS	26	-1,63	55,9	61	6,06	55,7	0,67	1399	77,52	7,3
TEKİRDAĞ	98	28,52	63,4	44	7,42	63,2	1,07	2498	89,3	6,3
TOKAT	82	14,08	48,5	61	5,18	59,2	0,74	1370	79,2	6,4
TRABZON	209	20,31	49,1	53	8,24	58,4	0,95	1506	81,14	8,3
TUNCELİ	12	-35,25	58,2	46	7,37	60,8	0,1	1584	69,88	6,2
ŞANLIURFA	75	36,55	58,3	88	4,43	54,7	0,93	1008	52,19	14,5
UŞAK	60	10,46	56,5	52	5,72	57,8	0,33	1436	80,74	5,7
VAN	38	31,96	50,9	99	4,94	58,5	0,49	859	52,02	10,8
YOZGAT	49	16,48	46,2	65	4,71	60,7	0,43	852	79,45	6,8
ZONGULDAK	186	-6,01	40,7	49	6,15	60,2	1,18	2969	80,94	5,2
AKSARAY	50	19,35	50,6	61	5,18	57,9	0,29	966	78,9	6,6
BAYBURT	26	-9,75	42,5	69	5,09	63,7	0,06	1017	78,76	4,5
KARAMAN	27	11,15	57,5	60	5,64	56,3	0,34	2012	84,95	6,5
KIRIKKALE	84	9,31	74,4	55	6,05	45,5	0,66	2725	82,85	13,1
BATMAN	98	28,14	66,6	99	4,67	47,9	0,35	1216	57,44	17,4
ŞIRNAK	49	29,86	59,8	97	4,73	58	0,15	638	44,85	10,7
BARTIN	89	-11,11	26,1	55	4,76	68,5	0,13	1061	77,17	3,9
ARDAHAN	27	-20,22	29,7	64	4,42	72,6	0,07	842	76,05	5
İĞDIR	47	16,76	48,4	76	5,51	61	0,1	855	62,26	8,9
YALOVA	198	22,13	58,5	45	8,87	57,7	0,39	3463	88,67	8,1
KARABÜK	55	-8,13	70,1	49	6,8	45,7	0,25	1587	80,19	8,2
KİLİS	80	-12,65	65,4	70	5,26	49,3	0,13	1817	71,08	6,2
OSMANİYE	144	17,76	68	59	6,73	48,4	0,36	1157	79,03	14,9
DÜZCE	121	13,82	41,6	48	5,23	66,5	0,26	1142	83,13	5,4

EK-3 Ulaştırma gösterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
ADANA	68	296	64,8	81,9	389	1030	34	17	153	62	13,7	116	113	140	0,6	1,13	0	438	1000	1081	425	20,6	105	10,4
ADİYAMAN	101	448	41	85,8	105	308	23	4	31	28	5,78	0,54	13,2	0	0	0	0	0	0	481	0	0	8,76	0,04
AFYON	69	242	84,6	98,3	299	629	40	15	82	85	26,3	68,7	114	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AĞRI	46	313	8,7	89,1	303	134	19	3	11	19	0	0	0	0	0	0	0	0	0	227	15,7	0,12	8,76	0,2
AMASYA	87	569	76,8	96,2	306	829	62	12	116	76	12,1	42,6	16,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ANKARA	64	194	65,1	97,4	1145	1968	31	31	213	73	12,2	209	445	0	0	0	0	0	0	1285	695	60,4	237	36
ANTALYA	82	389	73,1	95,2	1433	1303	41	27	254	74	0	0	0	37,9	0,46	2,49	45,2	86,5	219	5233	6031	207	263	68,8
ARTVİN	81	688	5,7	79,9	1341	811	98	17	130	118	0	0	0	13,9	1,43	1,15	0	2,84	26,9	0	0	0	0	0
AYDIN	91	434	80,7	99,3	732	1077	94	12	168	57	19	51,6	13,1	0	2,4	0,94	76,5	0,03	0,06	0	0	0	0	0
BALIKESİR	84	351	56,5	99,2	639	1255	45	31	209	77	20,9	367	445	37,7	5,59	3,52	58,8	216	214	929	3,31	0,04	8,76	0,86
BİLECİK	98	435	68,8	98,8	878	863	35	30	131	94	26,5	47,6	68,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BİNGÖL	79	388	15,8	70,2	154	196	32	8	25	21	11,6	0,29	3,75	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BİTLİS	61	254	32,8	80,3	55,3	191	22	4	23	28	5,5	2,17	14,1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BOLU	56	313	53,8	98,4	208	1543	69	7	234	153	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BURDUR	78	278	87,1	100	1011	1197	30	24	113	158	1,82	4,77	6,47	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BURSA	102	347	75	98,4	594	1198	36	30	249	62	2,48	7,52	0	45,2	3,05	2,22	0	360	550	1059	1,32	0,04	61,3	1,77
ÇANAKKALE	108	342	66,3	95,8	1742	956	34	25	149	70	0	0	0	15	2,43	1,87	0,8	282	187	323	0	0	8,76	0,5
ÇANKIRI	74	303	65,2	100	902	325	21	9	39	46	23	3,29	12,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ÇORUM	79	382	45	97,7	1056	662	39	12	69	69	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DENİZLİ	69	311	83,4	99	924	1241	78	30	171	66	11,5	15,6	80,4	0	0	0	0	0	0	706	44,4	0,4	8,76	0,68
DİYARBAKIR	57	339	13,9	84,5	330	205	18	4	38	23	9,87	7,79	82,1	0	0	0	0	0	0	455	155	3,05	17,5	2,38
EDİRNE	113	297	65,7	93,1	2480	950	39	28	107	68	15,7	29,1	15,3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ELAZIĞ	88	406	45,6	93,5	426	568	40	12	87	33	31,1	56,7	89,6	0	0	0	0	0	0	527	71,5	0,58	17,5	0,79
ERZİNCAN	71	304	24	79,5	757	517	44	16	52	43	21,5	59,1	59,2	0	0	0	0	0	0	1894	26,4	0,15	8,76	0,83
ERZURUM	67	262	6,9	74,6	783	307	6	7	30	20	7,62	30,5	156	0	0	0	0	0	0	320	112	1,46	17,5	1,74
ESKİŞEHİR	61	232	63,5	99,9	2182	1308	28	26	168	101	15,7	121	113	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
GAZİANTEP	83	349	84,9	98,9	517	678	36	11	105	51	35,1	24,7	58	0	0	0	0	0	0	482	174	4,18	17,5	2,87

EK-3 (Devam) Ulaştırma gösterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
GİRESUN	74	883	9	95,4	640	540	115	5	86	55	0	0	0	18,3	1,4	0,74	0	5,19	16,4	0	0	0	0	0
GÜMÜŞHANE	82	672	16,5	73	800	411	65	4	45	72	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HAKKARİ	65	217	13	67,1	163	108	12	1	17	18	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
HATAY	116	484	86,5	91,7	1059	815	60	15	127	49	9,43	467	1135	268	1,97	4,71	0	371	1039	0	0	0	0	0
ISPARTA	78	230	85,8	100	1222	827	22	20	125	61	10	14,2	49,1	0	0	0	0	0	0	1168	5,61	0	43,8	0,3
İÇEL	76	309	64,2	100	471	795	17	19	158	71	6,77	274	104	172	7,08	5,8	243	567	1150	0	0	0	0	0
İSTANBUL	113	159	44,7	100	1846	1085	13	16	149	26	39,5	22,6	62,9	132	8,73	19,8	7,74	720	1949	2146	1208	503	350	162
İZMİR	110	327	82,5	97,5	1486	1321	29	28	221	55	27,1	161	272	457	8,34	8,34	38,9	1851	2248	1365	694	50,3	184	25,6
KARS	68	256	19,5	90,6	1074	324	42	16	29	37	17	9,15	70,9	0	0	0	0	0	0	3077	167	0,87	8,76	0,91
KASTAMONU	106	675	28,5	86,9	2029	879	62	17	79	105	0	0	0	9	0,72	1	0	14,6	1,26	0	0	0	0	0
KAYSERİ	68	170	60,9	97,5	1607	1087	41	21	138	87	12,6	703	464	0	0	0	0	0	0	566	306	6,63	26,3	3,2
KIRKLARELİ	92	304	73,3	100	490	905	37	26	89	73	17,6	0,75	8,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KIRŞEHİR	77	300	62,1	97,2	1639	736	51	14	54	79	1,53	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KOCAELİ	134	535	81,9	83,9	530	913	34	36	144	59	42,5	244	196	1742	22,2	9,96	0	1248	3204	0	0	0	0	0
KONYA	70	167	65,3	96,9	1112	799	28	14	132	95	7,6	74,4	206	0	0	0	0	0	0	54,7	34,7	1,35	17,5	1,72
KÜTAHYA	82	316	62,9	97,7	1208	918	58	17	101	69	17,7	855	284	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
MALATYA	89	511	39,1	87	842	486	36	11	61	36	19,8	426	77,3	0	0	0	0	0	0	351	105	1,54	17,5	1,1
MANİSA	83	378	83	100	603	929	47	27	155	67	20	176	86,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
K.MARAŞ	63	357	45,1	90,6	361	485	41	14	55	39	10,1	13,9	13,5	0	0	0	0	0	0	399	0	0	8,76	0,04
MARDİN	82	393	43,2	89,2	227	272	25	4	22	121	14,5	0,8	145	0	0	0	0	0	0	567	27,7	0,26	8,76	0,36
MUĞLA	72	316	73,9	96,7	1354	1401	88	26	222	65	0	0	0	2	0,04	0,34	709	227	27,1	8667	5389	55,1	307	32,4
MUŞ	74	310	27,7	69	366	133	19	3	19	19	10,7	0,24	10,5	0	0	0	0	0	0	220	35,6	0,3	8,76	0,33
NEVŞEHİR	103	233	83	91,7	852	944	74	16	136	150	4,08	0	0	0	0	0	0	0	0	2259	50,9	0,24	26,3	0,28
NİĞDE	63	203	83,6	94,4	1119	623	29	17	94	116	22	121	10,8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ORDU	143	1099	13,6	79,2	677	482	76	7	63	41	0	0	0	26,5	1,92	1,05	0	94,1	86,1	0	0	0	0	0
RİZE	85	940	2,5	87,4	572	759	86	17	171	97	0	0	0	25	1,3	1,17	0	22,2	35,9	0	0	0	0	0
SAKARYA	126	512	76,1	95,6	575	983	33	29	187	75	19,9	111	30,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

EK-3 (Devam) Ulaştırma gösterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
SAMSUN	83	874	42,9	95,9	904	828	74	9	140	51	15,9	209	222	140	1,32	3,27	13,1	45,8	289	1654	145	3,1	26,3	2,38
SİİRT	89	346	15,4	77,6	118	219	20	4	36	32	6,58	3,04	43,7	0	0	0	0	0	0	379	0	0	8,76	0,03
SİNOP	107	830	26,4	93,7	2959	747	66	15	67	71	0	0	0	20,8	1,26	0,59	0	0,09	1,38	0	0	0	0	0
SİVAS	65	285	17,9	90,2	683	483	34	9	46	40	18,8	962	252	0	0	0	0	0	0	821	1,4	7	8,76	0,03
TEKİRDAĞ	108	261	81,2	89,8	285	686	32	32	94	49	10,9	1,08	5,02	47,5	2,53	3,33	0	110	220	962	22,9	0,81	96,4	1
TOKAT	76	445	53	93,6	1046	494	34	14	60	44	13,7	32,9	2,11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
TRABZON	123	2362	15,8	81,2	3660	552	62	12	120	49	0	0	0	44,5	2,15	3,04	18,8	31,6	177	1538	440	8,16	52,5	5,39
TUNCELİ	88	404	12,8	63	742	248	55	13	30	21	0,65	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŞANLIURFA	58	382	34,6	85	173	342	19	6	28	54	11,4	1,12	23,8	0	0	0	0	0	0	346	16,4	0,33	8,76	0,61
UŞAK	87	449	79,3	100	1810	937	40	18	111	57	29,3	26,5	2,88	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
VAN	46	239	14,8	83,3	417	286	36	4	38	48	5,13	0,69	19,8	0	0	0	0	0	0	1367	164	2,02	17,5	3,19
YOZGAT	70	308	36,2	95,8	592	321	30	7	23	49	9,31	182	48,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ZONGULDAK	136	695	60,2	99,3	481	1333	69	33	168	103	24,8	639	465	170	1,41	1,92	0	262	930	0	0	0	0	0
AKSARAY	59	223	77	100	2729	621	24	14	54	96	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BAYBURT	62	373	19,4	92,6	922	444	46	19	39	54	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KARAMAN	65	217	71,6	97,1	786	827	42	14	113	74	12	1,07	4,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KIRIKKALE	81	326	78,3	86,4	1071	456	31	12	50	35	20,4	259	45,4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BATMAN	76	454	19,6	84,4	317	193	23	3	39	15	10,1	8,05	19,7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ŞIRNAK	86	237	31,3	66,6	656	510	11	1	12	454	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BARTIN	138	834	38,4	92,7	2279	823	80	15	115	51	0	0	0	0	0,33	0,48	0	48,2	28,8	0	0	0	0	0
ARDAHAN	70	197	7,5	86,1	511	198	46	2	16	20	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
İĞDIR	59	253	28,1	94,3	3185	510	13	24	36	302	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
YALOVA	154	824	78,8	97	532	757	31	33	144	44	0	0	0	6	0,35	0,43	0	0	0	0	0	0	0	0
KARABÜK	80	747	34,4	85,5	1750	560	37	12	80	38	29,2	233	1205	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
KİLİS	98	630	67,2	100	229	343	33	7	45	28	17,5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
OSMANIYE	102	522	78,2	97,9	484	410	36	5	60	17	20,7	23,3	12,9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
DÜZCE	67	1554	61,6	96	2161	498	39	29	87	29	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

EK-4 Standardize edilmiş sosyo-ekonomik gösterge değerleri

İLİN ADI	E-1	E-2	E-3	E-4	E-5	E-6	E-7	E-8	E-9	E-10
ADANA	0,14	0,49	1,69	0,16	0,69	-1,62	-0,38	0,62	0,33	-1,99
ADİYAMAN	-0,1	0,62	-0,1	-1,14	-0,59	-0,44	-0,3	-0,93	-0,56	-0,99
AFYON	-0,23	-0,12	-0,81	0,29	-0,51	0,76	-0,18	-0,55	0,44	0,9
AĞRI	-0,27	0,58	-0,65	-2,23	-1,29	0,76	-0,36	-1,32	-2,24	-0,65
AMASYA	-0,19	-0,64	-0,14	0,48	-0,07	-0,31	-0,3	-0,36	0,39	0,93
ANKARA	0,26	0,75	2,75	1,06	5,1	-1,68	2,63	1,08	1,16	-0,96
ANTALYA	-0,1	2,24	-0,08	1,06	2,58	0,43	0,48	0,46	0,98	0
ARTVİN	-0,37	-1,56	-0,97	0,35	-0,08	-0,39	-0,34	0,4	0,23	0,28
AYDIN	0,08	0,23	-0,3	0,61	0,36	0,89	0,07	0,27	0,4	0,75
BALIKESİR	-0,14	-0,07	-0,15	0,8	0,29	-0,19	0,12	0,26	0,57	0,9
BİLECİK	-0,28	-0,06	0,71	0,8	-0,33	-0,23	-0,32	0,89	0,93	0,99
BİNGÖL	-0,35	-0,72	-0,57	-0,88	-0,73	0,53	-0,39	-1,07	-1,49	-0,43
BİTLİS	-0,23	0,39	0,09	-1,72	-0,63	-0,47	-0,38	-1,23	-1,7	-1,46
BOLU	-0,34	-0,59	-0,23	0,8	0,17	0,92	-0,15	2,68	0,67	1,06
BURDUR	-0,32	-0,75	-0,08	0,74	0,08	-0,4	-0,31	0,2	0,65	0,99
BURSA	0,44	1,28	1,79	0,87	0,61	-0,7	0,91	0,81	0,97	-0,43
ÇANAKKALE	-0,27	-0,27	-0,76	1,13	0,29	0,87	-0,14	0,62	0,76	1,34
ÇANKIRI	-0,32	-0,21	-0,28	0,41	-0,52	0,59	-0,36	-0,69	0,49	0,75
ÇORUM	-0,27	-0,96	-0,28	-0,1	-0,8	-0,08	-0,19	-0,13	-0,03	0,78
DENİZLİ	-0,15	0,1	-0,57	0,67	0,32	1,35	0	0,4	0,62	1,18
DİYARBAKIR	-0,06	0,79	0,38	-1,72	-0,43	-0,86	-0,02	-0,5	-1,95	-1,95
EDİRNE	-0,18	-0,84	0,16	1,26	1,2	0,57	-0,17	0,69	0,61	0,9
ELAZIĞ	-0,2	0,17	0,71	0,16	0,54	-1,31	-0,2	-0,07	-0,38	-0,87
ERZİNCAN	-0,36	-0,39	-0,09	0,48	0,13	0,18	-0,35	-0,67	0,27	0,34
ERZURUM	-0,32	-0,07	0,36	-0,43	0,21	-0,93	-0,19	-0,78	-0,19	-0,37
ESKİŞEHİR	-0,25	-0,1	1,97	1,06	1,43	-2,03	0	0,82	1,14	-0,15
GAZİANTEP	0,4	0,95	1,93	-0,68	-0,62	-1,84	0,06	-0,19	-0,16	-1,09
GİRESUN	-0,13	-0,45	-0,12	0,09	-0,45	-0,08	-0,26	-0,36	-0,3	-0,31
GÜMÜŞHANE	-0,36	-0,08	-1,17	-0,23	-0,67	0,87	-0,39	-0,76	0,19	0,53
HAKKARİ	-0,34	1,5	0,3	-1,72	-0,24	0,29	-0,39	-1,02	-2,25	-1,33
HATAY	0,53	0,09	-0,76	-0,1	-0,23	0,48	0,12	-0,01	0,18	0,37
ISPARTA	-0,22	0,41	0,27	0,93	0,93	-0,07	-0,24	-0,28	0,95	0,47
İÇEL(MERSİN)	0,01	1,13	0,42	0,35	0,85	-0,49	0,57	0,75	0,66	-0,71
İSTANBUL	8,52	1,61	2,96	1	2,67	-1,32	7,7	1,42	1,17	-1,49
İZMİR	0,85	0,83	2,15	1,06	2,45	-0,97	2,25	1,58	0,98	-0,9
KARS	-0,34	-1,46	-0,99	-0,55	-0,41	1,31	-0,37	-0,97	-0,37	0,56
KASTAMONU	-0,36	-1,68	-0,76	0,16	-0,91	0,84	-0,27	0,01	-0,4	1,3
KAYSERİ	-0,2	0,05	1,14	0,29	0,5	-1,39	0,01	0,04	0,53	-0,19
KIRKLARELİ	-0,25	-0,37	0,18	1,06	0,34	1,08	-0,18	2	1,13	0,87
KİRŞEHİR	-0,31	-0,91	0,23	0,29	-0,15	-0,83	-0,35	-0,31	0,39	-0,09

EK-4 (Devam) Standardize edilmiş sosyo-ekonomik gösterge değerleri

İLİN ADI	E-1	E-2	E-3	E-4	E-5	E-6	E-7	E-8	E-9	E-10
KOCAELİ (İZMİT)	1,1	1,04	0,37	0,87	0,55	0,07	1,23	4,82	0,96	-0,12
KONYA	-0,24	0,84	0,35	0,16	-0,04	-0,63	0,48	-0,24	0,74	0,25
KÜTAHYA	-0,23	0,13	-0,59	0,74	-0,68	0,41	-0,17	0,04	0,62	0,99
MALATYA	-0,15	0,62	0,25	0,16	0,73	-0,77	-0,15	-0,39	0,11	-0,31
MANİSA	-0,04	-0,17	0,1	0,67	-0,75	0,45	0,33	0,76	0,24	1,06
K.MARAŞ	-0,16	0,04	-0,17	-0,43	-0,31	-0,01	-0,08	-0,2	-0,17	0,03
MARDİN	-0,11	0,91	0	-2,04	-1,01	-0,46	-0,29	-0,86	-1,82	-2,82
MUĞLA	-0,23	0,94	-1,51	1,06	1,77	2,2	0,12	1,69	1,06	1,12
MUŞ	-0,23	0,55	-1,7	-2,11	-1,38	1,31	-0,38	-1,3	-2,11	0,16
NEVŞEHİR	-0,22	-0,31	-0,96	0,35	-0,22	1,08	-0,28	0,38	0,47	0,96
NİĞDE	-0,27	0,14	-1,6	-0,04	-0,23	0,96	-0,28	0,01	0,15	1,24
ORDU	0,22	-0,31	-0,72	-0,04	-0,87	0,64	-0,22	-0,77	-0,19	-0,06
RİZE	-0,05	-0,45	0,05	0,54	-0,33	-0,12	-0,28	0,14	0,23	-0,74
SAKARYA	0,25	-0,06	0,45	0,67	-0,35	-0,14	-0,03	0,37	0,79	0,25
SAMSUN	0,12	-0,49	-0,25	0,16	0,02	0,18	0,08	-0,1	0,26	0,4
SİİRT	-0,26	-0,22	0,23	-2,49	-0,64	-0,65	-0,37	-0,72	-2,25	-0,87
SİNOP	-0,31	-1,98	-0,89	-0,3	-0,52	0,71	-0,36	-0,34	-0,08	0,96
SİVAS	-0,37	-0,92	0,04	-0,04	-0,2	-0,35	-0,2	-0,41	0,08	0,19
TEKİRDAĞ	-0,03	1,28	0,66	1,06	0,47	0,98	-0,05	0,8	1,16	0,5
TOKAT	-0,1	0,22	-0,59	-0,04	-0,63	0,27	-0,17	-0,44	0,23	0,47
TRABZON	0,51	0,68	-0,54	0,48	0,87	0,13	-0,09	-0,29	0,41	-0,12
TUNCELİ	-0,44	-3,37	0,23	0,93	0,44	0,55	-0,4	-0,2	-0,62	0,53
ŞANLIURFA	-0,14	1,86	0,24	-1,78	-1	-0,53	-0,1	-0,83	-2,24	-2,05
UŞAK	-0,21	-0,04	0,09	0,54	-0,37	0,02	-0,32	-0,36	0,37	0,68
VAN	-0,31	1,53	-0,38	-2,49	-0,75	0,15	-0,26	-1	-2,26	-0,9
YOZGAT	-0,26	0,4	-0,78	-0,3	-0,86	0,53	-0,28	-1	0,25	0,34
ZONGULDAK	0,4	-1,24	-1,24	0,74	-0,16	0,45	-0,01	1,31	0,39	0,75
AKSARAY	-0,25	0,61	-0,41	-0,04	-0,63	0,04	-0,34	-0,88	0,2	0,4
BAYBURT	-0,37	-1,51	-1,09	-0,55	-0,68	1,07	-0,42	-0,82	0,19	1,06
KARAMAN	-0,36	0,01	0,17	0,03	-0,41	-0,24	-0,32	0,27	0,76	0,44
KIRIKKALE	-0,09	-0,12	1,59	0,35	-0,21	-2,15	-0,2	1,05	0,57	-1,61
BATMAN	-0,03	1,25	0,93	-2,49	-0,88	-1,73	-0,31	-0,61	-1,76	-2,95
ŞIRNAK	-0,26	1,37	0,36	-2,36	-0,85	0,06	-0,39	-1,24	-2,92	-0,87
BARTIN	-0,07	-1,61	-2,47	0,35	-0,84	1,91	-0,39	-0,78	0,05	1,24
ARDAHAN	-0,36	-2,28	-2,16	-0,23	-1,01	2,64	-0,42	-1,02	-0,06	0,9
IĞDIR	-0,27	0,42	-0,59	-1,01	-0,47	0,59	-0,4	-1	-1,32	-0,31
YALOVA	0,45	0,81	0,25	1	1,18	0	-0,3	1,86	1,1	-0,06
KARABÜK	-0,23	-1,4	1,23	0,74	0,16	-2,12	-0,35	-0,2	0,32	-0,09
KİLİS	-0,11	-1,73	0,83	-0,62	-0,59	-1,48	-0,39	0,05	-0,51	0,53
OSMANİYE	0,19	0,49	1,05	0,09	0,13	-1,64	-0,31	-0,67	0,22	-2,17
DÜZCE	0,08	0,2	-1,16	0,8	-0,61	1,56	-0,35	-0,69	0,59	0,78

EK-5 Standardize edilmiş ulaştırma gsterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
ADANA	-0,73	-0,46	0,55	-0,98	-0,76	0,87	-0,36	0,16	0,88	-0,11	0,23	0,12	0,1	0,47	-0,13	0,06	-0,18	1,29	1,6	0,45	0,24	0,15	1,2	0,29
ADİYAMAN	0,73	0,01	-0,34	-0,56	-1,14	-1,04	-0,86	-1,23	-1,05	-0,67	-0,52	-0,48	-0,39	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,04	-0,23	-0,19	-0,24	-0,22
AFYON	-0,69	-0,63	1,29	0,8	-0,88	-0,19	-0,09	-0,06	-0,24	0,28	1,41	-0,13	0,1	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
AĞRI	-1,7	-0,41	-1,55	-0,2	-0,88	-1,5	-1,04	-1,34	-1,37	-0,82	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,25	-0,21	-0,19	-0,24	-0,22
AMASYA	0,11	0,39	1	0,56	-0,88	0,34	0,91	-0,38	0,3	0,13	0,08	-0,26	-0,37	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ANKARA	-0,91	-0,78	0,56	0,7	0,24	3,34	-0,5	1,65	1,83	0,08	0,08	0,61	1,71	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,61	0,54	0,8	3,16	1,56
ANTALYA	-0,11	-0,17	0,86	0,46	0,62	1,59	-0,04	1,22	2,48	0,09	-1,07	-0,49	-0,45	-0,03	-0,17	0,55	0,36	0	0,1	3,81	6,46	3,21	3,55	3,19
ARTVİN	-0,15	0,76	-1,67	-1,2	0,5	0,29	2,54	0,16	0,52	0,83	-1,07	-0,49	-0,45	-0,15	0,15	0,06	-0,18	-0,31	-0,27	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
AYDIN	0,29	-0,03	1,14	0,91	-0,31	0,99	2,36	-0,38	1,12	-0,19	0,72	-0,22	-0,39	-0,22	0,48	-0,01	0,74	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BALIKESİR	-0,02	-0,29	0,24	0,89	-0,43	1,46	0,14	1,65	1,77	0,14	0,91	1,44	1,71	-0,03	1,57	0,92	0,53	0,47	0,09	0,32	-0,22	-0,19	-0,24	-0,18
BİLECİK	0,6	-0,03	0,7	0,85	-0,11	0,43	-0,31	1,54	0,53	0,43	1,43	-0,24	-0,12	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BİNGÖL	-0,24	-0,18	-1,29	-2,25	-1,08	-1,33	-0,45	-0,8	-1,15	-0,79	0,03	-0,49	-0,43	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BİTLİS	-1,04	-0,59	-0,65	-1,15	-1,21	-1,35	-0,9	-1,23	-1,18	-0,67	-0,55	-0,48	-0,38	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BOLU	-1,26	-0,41	0,14	0,8	-1	2,22	1,23	-0,91	2,17	1,41	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BURDUR	-0,29	-0,52	1,38	0,98	0,06	1,31	-0,54	0,9	0,25	1,49	-0,89	-0,46	-0,42	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BURSA	0,77	-0,3	0,93	0,81	-0,49	1,31	-0,27	1,54	2,4	-0,11	-0,83	-0,45	-0,45	0,01	0,71	0,45	-0,18	1	0,73	0,43	-0,23	-0,19	0,54	-0,14
ÇANAKKALE	1,04	-0,32	0,6	0,53	1,03	0,67	-0,36	1,01	0,82	0,03	-1,07	-0,49	-0,45	-0,14	0,49	0,32	-0,17	0,72	0,04	-0,17	-0,23	-0,19	-0,24	-0,2
ÇANKIRI	-0,46	-0,44	0,56	0,98	-0,08	-0,99	-0,95	-0,7	-0,93	-0,37	1,1	-0,47	-0,39	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ÇORUM	-0,24	-0,19	-0,19	0,73	0,12	-0,1	-0,13	-0,38	-0,45	0,01	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
DENİZLİ	-0,69	-0,42	1,24	0,87	-0,05	1,42	1,64	1,54	1,17	-0,04	0,02	-0,41	-0,06	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,14	-0,18	-0,18	-0,24	-0,19
DİYARBAKIR	-1,22	-0,33	-1,36	-0,69	-0,84	-1,31	-1,09	-1,23	-0,94	-0,76	-0,14	-0,45	-0,05	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,06	-0,05	-0,14	-0,11	-0,11
EDİRNE	1,26	-0,46	0,58	0,23	2,02	0,66	-0,13	1,33	0,15	-0,01	0,42	-0,33	-0,38	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ELAZIĞ	0,16	-0,12	-0,17	0,28	-0,72	-0,35	-0,09	-0,38	-0,16	-0,59	1,87	-0,19	-0,02	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0	-0,15	-0,18	-0,11	-0,19
ERZİNCAN	-0,6	-0,44	-0,98	-1,23	-0,28	-0,49	0,09	0,05	-0,72	-0,42	0,96	-0,18	-0,16	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	1,1	-0,2	-0,19	-0,24	-0,18
ERZURUM	-0,77	-0,57	-1,62	-1,76	-0,24	-1,04	-1,63	-0,91	-1,07	-0,81	-0,35	-0,33	0,31	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,17	-0,1	-0,17	-0,11	-0,14
ESKİŞEHİR	-1,04	-0,66	0,5	0,97	1,62	1,6	-0,63	1,12	1,12	0,54	0,41	0,15	0,1	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
GAZİANTEP	-0,07	-0,3	1,3	0,87	-0,6	-0,06	-0,27	-0,48	0,12	-0,29	2,24	-0,36	-0,17	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,04	-0,03	-0,12	-0,11	-0,08

EK-5 (Devam) Standardize edilmiş ulaştırma gösterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
GİRESUN	-0,46	1,37	-1,54	0,49	-0,43	-0,43	3,31	-1,12	-0,18	-0,22	-1,07	-0,49	-0,45	-0,13	0,14	-0,09	-0,18	-0,3	-0,29	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
GÜMÜŞHANE	-0,11	0,71	-1,26	-1,94	-0,22	-0,77	1,05	-1,23	-0,83	0,06	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
HAKKARİ	-0,86	-0,71	-1,39	-2,58	-1,07	-1,57	-1,36	-1,55	-1,27	-0,84	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
HATAY	1,39	0,12	1,36	0,08	0,13	0,3	0,82	-0,06	0,47	-0,32	-0,18	1,96	5,07	1,11	0,34	1,35	-0,18	1,04	1,67	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ISPARTA	-0,29	-0,67	1,33	0,98	0,34	0,33	-0,9	0,48	0,44	-0,12	-0,12	-0,41	-0,21	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,52	-0,22	-0,19	0,28	-0,21
İÇEL(MERSİN)	-0,38	-0,42	0,53	0,98	-0,66	0,25	-1,13	0,37	0,96	0,04	-0,43	0,95	0,05	0,63	2,07	1,75	2,74	1,76	1,88	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
İSTANBUL	1,26	-0,89	-0,2	0,98	1,17	1,01	-1,31	0,05	0,82	-0,71	2,66	-0,37	-0,15	0,43	2,63	6,82	-0,09	2,32	3,42	1,31	1,11	8,1	4,86	7,81
İZMİR	1,13	-0,37	1,21	0,71	0,69	1,63	-0,59	1,33	1,96	-0,22	1,49	0,36	0,87	2,04	2,5	2,67	0,29	6,47	3,99	0,68	0,54	0,64	2,37	1,05
KARS	-0,73	-0,59	-1,15	-0,04	0,15	-1	0	0,05	-1,08	-0,52	0,53	-0,44	-0,11	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	2,06	-0,04	-0,18	-0,24	-0,18
KASTAMONU	0,95	0,72	-0,81	-0,44	1,42	0,47	0,91	0,16	-0,29	0,61	-1,07	-0,49	-0,45	-0,17	-0,09	0,01	-0,18	-0,26	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KAYSERİ	-0,73	-0,85	0,4	0,71	0,86	1,02	-0,04	0,58	0,64	0,31	0,12	3,2	1,81	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,03	0,11	-0,08	0,02	-0,07
KIRKLARELİ	0,33	-0,44	0,87	0,98	-0,63	0,54	-0,22	1,12	-0,13	0,08	0,6	-0,48	-0,41	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KIRŞEHİR	-0,33	-0,45	0,45	0,68	0,9	0,09	0,41	-0,16	-0,69	0,18	-0,92	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KOCAELİ(İZMİT)	2,19	0,28	1,19	-0,76	-0,58	0,56	-0,36	2,19	0,74	-0,16	2,94	0,79	0,5	8,38	7,2	3,26	-0,18	4,25	5,83	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KONYA	-0,64	-0,86	0,57	0,64	0,2	0,26	-0,63	-0,16	0,55	0,44	-0,35	-0,1	0,55	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,38	-0,19	-0,17	-0,11	-0,14
KÜTAHYA	-0,11	-0,4	0,48	0,73	0,32	0,57	0,73	0,16	0,06	0,01	0,6	3,99	0,93	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
MALATYA	0,2	0,21	-0,41	-0,43	-0,16	-0,57	-0,27	-0,48	-0,58	-0,54	0,8	1,75	-0,08	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,14	-0,11	-0,17	-0,11	-0,17
MANİSA	-0,07	-0,21	1,23	0,98	-0,48	0,6	0,23	1,22	0,91	-0,02	0,82	0,43	-0,03	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
K.MARAŞ	-0,95	-0,27	-0,19	-0,04	-0,8	-0,57	-0,04	-0,16	-0,67	-0,49	-0,11	-0,41	-0,39	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,11	-0,23	-0,19	-0,24	-0,22
MARDİN	-0,11	-0,16	-0,26	-0,19	-0,98	-1,13	-0,77	-1,23	-1,19	0,88	0,31	-0,48	0,25	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,03	-0,2	-0,19	-0,24	-0,21
MUĞLA	-0,55	-0,4	0,89	0,62	0,52	1,85	2,09	1,12	1,98	-0,06	-1,07	-0,49	-0,45	-0,21	-0,32	-0,23	8,32	0,51	-0,27	6,59	5,75	0,72	4,2	1,38
MUŞ	-0,46	-0,42	-0,84	-2,37	-0,79	-1,5	-1,04	-1,34	-1,24	-0,82	-0,06	-0,49	-0,4	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,25	-0,19	-0,19	-0,24	-0,21
NEVŞEHİR	0,82	-0,66	1,23	0,09	-0,15	0,64	1,45	0,05	0,61	1,36	-0,68	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	1,4	-0,17	-0,19	0,02	-0,21
NİĞDE	-0,95	-0,75	1,25	0,37	0,21	-0,21	-0,59	0,16	-0,05	0,79	1,01	0,15	-0,4	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ORDU	2,59	2,04	-1,37	-1,27	-0,38	-0,58	1,54	-0,91	-0,54	-0,46	-1,07	-0,49	-0,45	-0,09	0,32	0,03	-0,18	0,03	-0,16	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
RİZE	0,02	1,54	-1,79	-0,38	-0,52	0,15	2	0,16	1,17	0,48	-1,07	-0,49	-0,45	-0,09	0,11	0,07	-0,18	-0,24	-0,25	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
SAKARYA	1,84	0,21	0,97	0,5	-0,52	0,74	-0,41	1,44	1,42	0,11	0,81	0,1	-0,3	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23

EK-5 (Devam) Standardize edilmiş ulaştırma gösterge değerleri

İLİN ADI	U-1	U-2	U-3	U-4	U-5	U-6	U-7	U-8	U-9	U-10	U-11	U-12	U-13	U-14	U-15	U-16	U-17	U-18	U-19	U-20	U-21	U-22	U-23	U-24
SAMSUN	-0,07	1,34	-0,27	0,54	-0,08	0,33	1,45	-0,7	0,68	-0,29	0,43	0,61	0,63	0,47	0,12	0,83	-0,02	-0,15	0,23	0,91	-0,07	-0,14	0,02	-0,11
SİİRT	0,2	-0,31	-1,3	-1,44	-1,12	-1,27	-0,99	-1,23	-0,97	-0,61	-0,45	-0,47	-0,24	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,12	-0,23	-0,19	-0,24	-0,22
SİNOP	1	1,2	-0,89	0,3	2,65	0,12	1,09	-0,06	-0,48	0,04	-1,07	-0,49	-0,45	-0,11	0,1	-0,14	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
SİVAS	-0,86	-0,5	-1,21	-0,08	-0,37	-0,58	-0,36	-0,7	-0,81	-0,47	0,71	4,56	0,78	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,24	-0,23	-0,08	-0,24	-0,22
TEKİRDAĞ	1,04	-0,57	1,16	-0,12	-0,9	-0,04	-0,45	1,76	-0,05	-0,32	-0,04	-0,48	-0,43	0,02	0,53	0,85	-0,18	0,09	0,1	0,35	-0,2	-0,18	1,07	-0,18
TOKAT	-0,38	0	0,11	0,29	0,11	-0,55	-0,36	-0,16	-0,59	-0,41	0,23	-0,31	-0,44	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
TRABZON	1,7	5,97	-1,29	-1,06	3,58	-0,39	0,91	-0,38	0,36	-0,32	-1,07	-0,49	-0,45	0	0,4	0,75	0,05	-0,2	0,02	0,82	0,26	-0,06	0,41	0,04
TUNCELİ	0,16	-0,13	-1,4	-3,02	-0,29	-1,2	0,59	-0,27	-1,07	-0,79	-1	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ŞANLIURFA	-1,17	-0,19	-0,58	-0,64	-1,05	-0,95	-1,04	-1,02	-1,1	-0,24	0,01	-0,48	-0,34	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,15	-0,21	-0,19	-0,24	-0,2
UŞAK	0,11	0,01	1,09	0,98	1,13	0,62	-0,09	0,26	0,22	-0,19	1,69	-0,35	-0,44	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
VAN	-1,7	-0,64	-1,32	-0,83	-0,73	-1,1	-0,27	-1,23	-0,94	-0,34	-0,58	-0,48	-0,36	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	0,68	-0,04	-0,16	-0,11	-0,07
YOZGAT	-0,64	-0,42	-0,52	0,53	-0,5	-1	-0,54	-0,91	-1,18	-0,32	-0,19	0,47	-0,22	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ZONGULDAK	2,28	0,78	0,38	0,91	-0,64	1,67	1,23	1,87	1,12	0,58	1,27	2,86	1,81	0,62	0,15	0,34	-0,18	0,64	1,46	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
AKSARAY	-1,13	-0,69	1	0,98	2,35	-0,21	-0,81	-0,16	-0,69	0,46	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BAYBURT	-1	-0,22	-1,15	0,18	-0,06	-0,68	0,18	0,37	-0,93	-0,24	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KARAMAN	-0,86	-0,71	0,8	0,66	-0,24	0,33	0	-0,16	0,25	0,09	0,06	-0,48	-0,43	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KIRIKKALE	-0,15	-0,37	1,05	-0,49	0,14	-0,65	-0,5	-0,38	-0,75	-0,56	0,85	0,87	-0,23	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BATMAN	-0,38	0,03	-1,14	-0,7	-0,86	-1,34	-0,86	-1,34	-0,93	-0,89	-0,11	-0,44	-0,36	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ŞIRNAK	0,07	-0,65	-0,71	-2,64	-0,41	-0,51	-1,4	-1,55	-1,35	6,43	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
BARTIN	2,37	1,21	-0,44	0,19	1,75	0,32	1,73	-0,06	0,28	-0,29	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,22	-0,18	-0,18	-0,14	-0,27	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
ARDAHAN	-0,64	-0,77	-1,6	-0,52	-0,6	-1,33	0,18	-1,44	-1,29	-0,81	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
İĞDIR	-1,13	-0,6	-0,83	0,36	2,95	-0,51	-1,31	0,9	-0,97	3,89	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
YALOVA	3,08	1,18	1,07	0,65	-0,58	0,15	-0,5	1,87	0,74	-0,41	-1,07	-0,49	-0,45	-0,19	-0,21	-0,2	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KARABÜK	-0,2	0,94	-0,59	-0,59	1,04	-0,37	-0,22	-0,38	-0,28	-0,51	1,69	0,73	5,41	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
KİLİS	0,6	0,58	0,64	0,98	-0,98	-0,95	-0,41	-0,91	-0,83	-0,67	0,59	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
OSMANİYE	0,77	0,24	1,05	0,75	-0,64	-0,77	-0,27	-1,12	-0,59	-0,86	0,88	-0,36	-0,39	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23
DÜZCE	-0,77	3,46	0,43	0,55	1,59	-0,54	-0,13	1,44	-0,16	-0,66	-1,07	-0,49	-0,45	-0,22	-0,33	-0,36	-0,18	-0,32	-0,32	-0,43	-0,23	-0,19	-0,37	-0,23

EK-6 Anti-İmaj korelasyon matrisi

	E1	E10	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8	E9	U1	U10	U11	U12	U13	U14	U15
E1	0,691	0,1856	-0,232	-0,14	-0,024	0,3505	-0,06	-0,197	-0,034	0,0397	-0,575	0,069	0,0199	0,0102	-0,062	-0,359	0,3885
E10	0,1856	0,7682	0,4207	0,1393	-0,025	0,1682	-0,365	-0,145	0,0616	-0,213	0,0265	-0,028	-0,108	-0,032	-0,042	-0,16	0,0856
E2	-0,232	0,4207	0,6198	-0,006	0,3118	-0,138	-0,254	-0,1	0,1136	-0,231	0,3329	-0,184	-0,077	-0,162	0,1332	0,0664	-0,164
E3	-0,14	0,1393	-0,006	0,7569	-0,221	-0,126	0,7173	-0,226	-0,217	0,1614	0,1763	-0,049	-0,11	0,2257	0,0402	0,0432	0,0092
E4	-0,024	-0,025	0,3118	-0,221	0,7769	-0,377	-0,287	-0,008	0,0152	-0,766	0,0842	-0,037	-0,229	-0,058	-0,021	0,0264	-0,054
E5	0,3505	0,1682	-0,138	-0,126	-0,377	0,8642	0,0206	-0,061	-0,117	0,1059	-0,245	0,1184	0,1473	-0,039	-0,028	-1,00E-04	0,0062
E6	-0,06	-0,365	-0,254	0,7173	-0,287	0,0206	0,6321	-0,136	-0,134	0,3112	0,0279	0,0007	0,1297	0,2016	0,1375	-5,00E-04	0,081
E7	-0,197	-0,145	-0,1	-0,226	-0,008	-0,061	-0,136	0,8642	0,0755	0,0384	0,0067	0,0376	0,0954	-0,272	-0,009	-0,098	-0,131
E8	-0,034	0,0616	0,1136	-0,217	0,0152	-0,117	-0,134	0,0755	0,8896	-0,108	-0,067	0,0254	0,0115	-0,007	0,168	-0,39	0,2088
E9	0,0397	-0,213	-0,231	0,1614	-0,766	0,1059	0,3112	0,0384	-0,108	0,8152	-0,064	0,1703	0,206	-0,009	0,0331	-0,027	0,0397
U1	-0,575	0,0265	0,3329	0,1763	0,0842	-0,245	0,0279	0,0067	-0,067	-0,064	0,5644	-0,049	-0,061	0,0019	0,0471	0,2316	-0,226
U10	0,069	-0,028	-0,184	-0,049	-0,037	0,1184	0,0007	0,0376	0,0254	0,1703	-0,049	0,4209	0,1146	0,0711	0,0284	-0,064	0,0667
U11	0,0199	-0,108	-0,077	-0,11	-0,229	0,1473	0,1297	0,0954	0,0115	0,206	-0,061	0,1146	0,7975	-0,237	-0,141	-0,111	-0,031
U12	0,0102	-0,032	-0,162	0,2257	-0,058	-0,039	0,2016	-0,272	-0,007	-0,009	0,0019	0,0711	-0,237	0,4963	-0,389	0,0757	0,04
U13	-0,062	-0,042	0,1332	0,0402	-0,021	-0,028	0,1375	-0,009	0,168	0,0331	0,0471	0,0284	-0,141	-0,389	0,5979	-0,076	0,2382
U14	-0,359	-0,16	0,0664	0,0432	0,0264	-1,00E-04	-5,00E-04	-0,098	-0,39	-0,027	0,2316	-0,064	-0,111	0,0757	-0,076	0,5448	-0,809
U15	0,3885	0,0856	-0,164	0,0092	-0,054	0,0062	0,081	-0,131	0,2088	0,0397	-0,226	0,0667	-0,031	0,04	0,2382	-0,809	0,6983
U16	-0,071	-0,176	-0,102	-0,034	0,0649	-0,081	-0,044	-0,089	-0,096	-9,00E-04	-0,05	-0,052	0,1071	0,0854	-0,38	0,3894	-0,568
U17	-0,658	-0,092	0,1892	0,173	-0,11	-0,019	0,0876	-0,015	-0,273	0,0282	0,4166	-0,104	-0,015	-0,04	0,1132	0,6276	-0,502
U18	0,1172	-0,096	-0,006	-0,102	-0,172	0,2443	-0,012	-0,135	-0,126	0,1335	-0,157	-0,045	-0,065	0,0424	0,1512	0,5001	-0,265
U19	-0,066	0,2578	0,1552	0,1074	0,1147	-0,119	-0,019	0,1742	0,1868	-0,111	0,1142	0,0346	0,0346	-0,14	-0,033	-0,689	0,3797
U2	-0,329	-0,117	-0,153	0,088	-0,207	0,0252	0,1529	0,2422	-0,047	0,108	-0,149	0,0112	0,0352	-0,026	0,1129	0,1378	-0,09
U20	-0,263	-0,048	0,1034	0,0326	0,1702	-0,173	-0,058	0,1373	0,0929	-0,11	0,1787	-0,049	-0,288	-0,005	0,0864	-0,049	0,0374
U21	0,7534	0,0668	-0,283	-0,092	-0,041	0,1862	-0,011	0,2537	0,0418	0,1151	-0,486	0,0682	0,1635	-0,088	-0,17	-0,514	0,314
U22	-0,223	-0,103	-0,031	-0,148	-0,235	0,2894	-0,035	0,4242	-0,099	0,0596	0,0072	-0,098	0,144	-0,3	0,2414	0,2737	-0,197
U23	0,0372	0,0212	-0,103	-0,289	-0,05	0,0822	-0,188	0,1323	0,0503	-0,094	-0,081	0,0374	0,2014	-0,18	0,1402	0,0781	0,0336
U24	-0,069	0,0703	0,1331	0,2352	0,2193	-0,358	0,0848	-0,52	0,0726	-0,066	0,1772	0,0649	-0,21	0,3429	-0,165	-0,103	0,1003
U3	-0,173	-0,215	-0,382	0,0107	-0,171	0,0004	0,0905	0,0784	0,0586	-7,00E-04	-0,179	-0,011	-0,241	0,2748	-0,005	-0,082	0,1791
U4	-0,097	0,1214	0,1762	0,072	0,311	0,0482	-0,009	-0,191	0,0263	-0,399	0,2852	0,125	-0,142	-0,034	0,101	0,1107	-0,061
U5	-0,104	-0,045	0,0571	0,1075	-0,089	-0,131	0,1355	0,039	0,2945	-0,01	0,1487	-0,159	0,1591	0,0708	-0,023	-0,174	0,1105
U6	0,2464	-0,172	-0,034	-0,075	-0,035	0,0102	0,045	0,0872	-0,227	0,1067	-0,212	-0,408	0,1262	-0,268	-0,02	-0,012	0,0078
U7	-0,139	0,2033	0,3047	0,1522	-0,206	0,177	-0,065	0,0291	0,0736	0,0203	0,0488	0,062	0,0008	0,0087	0,0584	-0,07	0,0066
U8	-0,147	-0,055	0,0212	-0,047	-0,218	0,0105	-0,163	0,0315	-0,161	0,0899	-0,074	-0,012	-0,042	-0,006	-0,022	0,1969	-0,223
U9	-0,276	-0,011	-0,117	0,0992	-0,026	-0,088	0,0891	-0,213	-0,087	-0,045	0,2502	0,2017	-0,016	0,2665	-0,077	0,3239	-0,196

EK-6 (Devam) Anti-imaj korelasyon matrisi

	U16	U17	U18	U19	U2	U20	U21	U22	U23	U24	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9
E1	-0,071	-0,658	0,1172	-0,066	-0,329	-0,263	0,7534	-0,223	0,0372	-0,069	-0,173	-0,097	-0,104	0,2464	-0,139	-0,147	-0,276
E10	-0,176	-0,092	-0,096	0,2578	-0,117	-0,048	0,0668	-0,103	0,0212	0,0703	-0,215	0,1214	-0,045	-0,172	0,2033	-0,055	-0,011
E2	-0,102	0,1892	-0,006	0,1552	-0,153	0,1034	-0,283	-0,031	-0,103	0,1331	-0,382	0,1762	0,0571	-0,034	0,3047	0,0212	-0,117
E3	-0,034	0,173	-0,102	0,1074	0,088	0,0326	-0,092	-0,148	-0,289	0,2352	0,0107	0,072	0,1075	-0,075	0,1522	-0,047	0,0992
E4	0,0649	-0,11	-0,172	0,1147	-0,207	0,1702	-0,041	-0,235	-0,05	0,2193	-0,171	0,311	-0,089	-0,035	-0,206	-0,218	-0,026
E5	-0,081	-0,019	0,2443	-0,119	0,0252	-0,173	0,1862	0,2894	0,0822	-0,358	0,0004	0,0482	-0,131	0,0102	0,177	0,0105	-0,088
E6	-0,044	0,0876	-0,012	-0,019	0,1529	-0,058	-0,011	-0,035	-0,188	0,0848	0,0905	-0,009	0,1355	0,045	-0,065	-0,163	0,0891
E7	-0,089	-0,015	-0,135	0,1742	0,2422	0,1373	0,2537	0,4242	0,1323	-0,52	0,0784	-0,191	0,039	0,0872	0,0291	0,0315	-0,213
E8	-0,096	-0,273	-0,126	0,1868	-0,047	0,0929	0,0418	-0,099	0,0503	0,0726	0,0586	0,0263	0,2945	-0,227	0,0736	-0,161	-0,087
E9	-9,00E-04	0,0282	0,1335	-0,111	0,108	-0,11	0,1151	0,0596	-0,094	-0,066	-7,00E-04	-0,399	-0,01	0,1067	0,0203	0,0899	-0,045
U1	-0,05	0,4166	-0,157	0,1142	-0,149	0,1787	-0,486	0,0072	-0,081	0,1772	-0,179	0,2852	0,1487	-0,212	0,0488	-0,074	0,2502
U10	-0,052	-0,104	-0,045	0,0346	0,0112	-0,049	0,0682	-0,098	0,0374	0,0649	-0,011	0,125	-0,159	-0,408	0,062	-0,012	0,2017
U11	0,1071	-0,015	-0,065	0,0346	0,0352	-0,288	0,1635	0,144	0,2014	-0,21	-0,241	-0,142	0,1591	0,1262	0,0008	-0,042	-0,016
U12	0,0854	-0,04	0,0424	-0,14	-0,026	-0,005	-0,088	-0,3	-0,18	0,3429	0,2748	-0,034	0,0708	-0,268	0,0087	-0,006	0,2665
U13	-0,38	0,1132	0,1512	-0,033	0,1129	0,0864	-0,17	0,2414	0,1402	-0,165	-0,005	0,101	-0,023	-0,02	0,0584	-0,022	-0,077
U14	0,3894	0,6276	0,5001	-0,689	0,1378	-0,049	-0,514	0,2737	0,0781	-0,103	-0,082	0,1107	-0,174	-0,012	-0,07	0,1969	0,3239
U15	-0,568	-0,502	-0,265	0,3797	-0,09	0,0374	0,314	-0,197	0,0336	0,1003	0,1791	-0,061	0,1105	0,0078	0,0066	-0,223	-0,196
U16	0,8459	-0,055	0,0292	-0,414	-0,142	-0,157	0,1357	-0,279	-0,17	0,2099	-0,041	-0,046	-0,129	0,1337	-0,143	0,121	-0,02
U17	-0,055	0,4035	0,2291	-0,215	0,3361	-0,039	-0,751	0,4686	0,1233	-0,188	0,0114	0,0599	-0,024	-0,085	0,0843	0,2198	0,2959
U18	0,0292	0,2291	0,7495	-0,809	0,226	-0,028	-0,135	0,3189	0,022	-0,248	-0,005	-0,104	-0,282	0,2348	-0,02	0,1731	-0,098
U19	-0,414	-0,215	-0,809	0,744	-0,103	0,1433	0,1321	-0,181	-0,078	0,1384	-0,041	0,1007	0,2503	-0,189	0,1489	-0,166	-0,053
U2	-0,142	0,3361	0,226	-0,103	0,3903	0,1796	-0,245	0,4208	0,0843	-0,303	0,2854	-0,109	-0,369	0,2606	-0,195	0,0865	-0,192
U20	-0,157	-0,039	-0,028	0,1433	0,1796	0,8213	-0,291	-0,026	-0,358	0,124	0,1538	0,0307	-0,043	0,0211	-0,093	-0,072	-0,064
U21	0,1357	-0,751	-0,135	0,1321	-0,245	-0,291	0,5457	-0,253	-0,127	-0,085	-0,126	-0,187	-0,06	0,2985	-0,108	-0,126	-0,445
U22	-0,279	0,4686	0,3189	-0,181	0,4208	-0,026	-0,253	0,6588	0,6527	-0,931	-0,02	-0,045	-0,041	0,2429	0,0639	0,081	-0,12
U23	-0,17	0,1233	0,022	-0,078	0,0843	-0,358	-0,127	0,6527	0,807	-0,698	-0,094	0,1011	0,0769	0,028	0,006	-0,049	0,0275
U24	0,2099	-0,188	-0,248	0,1384	-0,303	0,124	-0,085	-0,931	-0,698	0,6889	0,0846	0,0929	0,045	-0,336	-0,008	-0,015	0,2558
U3	-0,041	0,0114	-0,005	-0,041	0,2854	0,1538	-0,126	-0,02	-0,094	0,0846	0,7981	-0,39	0,0704	-0,179	0,1555	0,0631	0,08
U4	-0,046	0,0599	-0,104	0,1007	-0,109	0,0307	-0,187	-0,045	0,1011	0,0929	-0,39	0,7638	-0,085	-0,233	-0,009	-0,144	0,1072
U5	-0,129	-0,024	-0,282	0,2503	-0,369	-0,043	-0,06	-0,041	0,0769	0,045	0,0704	-0,085	0,5499	-0,304	0,1929	-0,195	0,3002
U6	0,1337	-0,085	0,2348	-0,189	0,2606	0,0211	0,2985	0,2429	0,028	-0,336	-0,179	-0,233	-0,304	0,7648	-0,34	-0,095	-0,731
U7	-0,143	0,0843	-0,02	0,1489	-0,195	-0,093	-0,108	0,0639	0,006	-0,008	0,1555	-0,009	0,1929	-0,34	0,7029	0,3545	-0,027
U8	0,121	0,2198	0,1731	-0,166	0,0865	-0,072	-0,126	0,081	-0,049	-0,015	0,0631	-0,144	-0,195	-0,095	0,3545	0,8873	-0,053
U9	-0,02	0,2959	-0,098	-0,053	-0,192	-0,064	-0,445	-0,12	0,0275	0,2558	0,08	0,1072	0,3002	-0,731	-0,027	-0,053	0,786

	E1	E10	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8	E9	U1	U10	U11	U12	U13	U14	U15	U16	U17	U18	U19	U2	U20	U21	U22	U23	U24	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9
E1	0,93	-0,2	0,23	0,42	0,2	0,44	-0,2	0,91	0,27	0,22	0,26	-0,2	0,37	0	0,05	0,25	0,48	0,85	-0,1	0,48	0,57	0	0,14	0,16	0,88	0,61	0,87	0,05	0,13	0,17	0,19	-0,2	0,13	0,2
E10	-0,2	0,89	-0,5	-0,6	0,52	-0,1	0,66	-0,2	0,16	0,49	0,16	0,12	-0,1	0,1	0	-0,1	-0,1	-0,1	0,12	-0,1	-0,1	0,07	0,02	0,01	-0,2	-0,2	-0,2	0,27	0,4	0,3	0,34	0,5	0,4	0,25
E2	0,23	-0,5	0,63	0,47	-0,2	0,34	-0,3	0,32	0,18	-0,1	-0,1	0,13	0,11	-0,2	-0,1	0,18	0,22	0,25	0,2	0,31	0,28	-0,3	0,29	0,32	0,29	0,43	0,33	0,15	0	-0,2	0,1	-0,4	0,03	0,15
E3	0,42	-0,6	0,47	0,9	0,12	0,54	-0,8	0,51	0,3	0,17	0,04	-0,1	0,45	0,12	0,22	0,11	0,2	0,34	-0,2	0,29	0,3	-0,2	0	0,01	0,36	0,35	0,38	0,3	0,2	-0,1	0,27	-0,4	0,16	0,28
E4	0,2	0,52	-0,2	0,12	0,88	0,52	0,07	0,28	0,63	0,87	0,43	-0,1	0,23	0,2	0,18	0,15	0,23	0,26	0,16	0,24	0,23	0,18	0,18	0,19	0,18	0,28	0,21	0,58	0,63	0,34	0,76	0,42	0,73	0,74
E5	0,44	-0,1	0,34	0,54	0,52	0,78	-0,3	0,58	0,53	0,53	0,19	0	0,23	0,13	0,21	0,14	0,27	0,46	0,32	0,39	0,36	0	0,48	0,51	0,53	0,71	0,58	0,41	0,37	0,24	0,67	0,04	0,5	0,69
E6	-0,2	0,66	-0,3	-0,8	0,07	-0,3	0,88	-0,3	-0,1	0,02	0,04	0,12	-0,4	-0,2	-0,3	0	0	-0,1	0,28	-0,1	-0,1	0,08	0,2	0,16	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0	0,13	-0,1	0,4	0,05	-0,1
E7	0,91	-0,2	0,32	0,51	0,28	0,58	-0,3	0,94	0,38	0,31	0,21	-0,1	0,41	0,07	0,13	0,28	0,49	0,86	0,04	0,54	0,61	-0,1	0,26	0,28	0,9	0,71	0,9	0,18	0,22	0,18	0,35	-0,2	0,24	0,34
E8	0,27	0,16	0,18	0,3	0,63	0,53	-0,1	0,38	0,79	0,64	0,42	0	0,37	0,16	0,15	0,59	0,63	0,49	0,22	0,62	0,63	0,01	0,2	0,21	0,19	0,34	0,22	0,59	0,43	0,08	0,65	0,13	0,68	0,69
E9	0,22	0,49	-0,1	0,17	0,87	0,53	0,02	0,31	0,64	0,87	0,38	-0,1	0,3	0,2	0,17	0,15	0,23	0,27	0,16	0,25	0,24	0,09	0,18	0,19	0,21	0,3	0,23	0,63	0,66	0,27	0,75	0,35	0,72	0,73
U1	0,26	0,16	-0,1	0,04	0,43	0,19	0,04	0,21	0,42	0,38	0,57	-0,1	0,1	0	0,03	0,41	0,47	0,39	-0,1	0,37	0,42	0,47	-0,1	-0,1	0,1	0,04	0,09	0,11	0,09	0,23	0,24	0,31	0,34	0,31
U10	-0,2	0,12	0,13	-0,1	-0,1	0	0,12	-0,1	0	-0,1	-0,1	0,8	-0,3	0	0	0	0	-0,1	-0,1	0	0	-0,1	-0,1	0	-0,1	-0,1	-0,1	0,09	0,03	0,36	0,23	-0,1	0,18	0,09
U11	0,37	-0,1	0,11	0,45	0,23	0,23	-0,4	0,41	0,37	0,3	0,1	-0,3	0,67	0,38	0,35	0,35	0,39	0,41	-0,1	0,39	0,46	-0,3	-0,1	-0,2	0,24	0,11	0,23	0,36	0,29	-0,2	0,18	-0,2	0,2	0,18
U12	0	0,1	-0,2	0,12	0,2	0,13	-0,2	0,07	0,16	0,2	0	0	0,38	0,74	0,73	0,19	0,14	0,09	0	0,18	0,22	-0,1	0	-0,1	-0,1	0	-0,1	0,12	0,14	0,02	0,23	0,05	0,16	0,16
U13	0,05	0	-0,1	0,22	0,18	0,21	-0,3	0,13	0,15	0,17	0,03	0	0,35	0,73	0,77	0,19	0,16	0,15	0	0,21	0,25	0	0	0	0	0,04	0,01	0,05	0,07	0,08	0,24	0,05	0,13	0,18
U14	0,25	-0,1	0,18	0,11	0,15	0,14	0	0,28	0,59	0,15	0,41	0	0,35	0,19	0,19	0,89	0,87	0,58	0,07	0,78	0,85	0,05	0	0	0,05	0,07	0,05	0,2	0	-0,1	0,17	0	0,31	0,25
U15	0,48	-0,1	0,22	0,2	0,23	0,27	0	0,49	0,63	0,23	0,47	0	0,39	0,14	0,16	0,87	0,92	0,76	0,06	0,84	0,92	0,07	0,03	0,03	0,28	0,24	0,29	0,21	0,02	0	0,24	0	0,36	0,32
U16	0,85	-0,1	0,25	0,34	0,26	0,46	-0,1	0,86	0,49	0,27	0,39	-0,1	0,41	0,09	0,15	0,58	0,76	0,95	0,04	0,73	0,83	0,02	0,18	0,19	0,75	0,57	0,75	0,12	0,09	0,15	0,28	-0,1	0,27	0,32
U17	0,93	-0,2	0,23	0,42	0,2	0,44	-0,2	0,91	0,27	0,22	0,26	-0,2	0,37	0	0,05	0,25	0,48	0,85	-0,1	0,48	0,57	0	0,14	0,16	0,88	0,61	0,87	0,05	0,13	0,17	0,19	-0,2	0,13	0,2
U18	-0,2	0,89	-0,5	-0,6	0,52	-0,1	0,66	-0,2	0,16	0,49	0,16	0,12	-0,1	0,1	0	-0,1	-0,1	-0,1	0,12	-0,1	-0,1	0,07	0,02	0,01	-0,2	-0,2	-0,2	0,27	0,4	0,3	0,34	0,5	0,4	0,25
U19	0,23	-0,5	0,63	0,47	-0,2	0,34	-0,3	0,32	0,18	-0,1	-0,1	0,13	0,11	-0,2	-0,1	0,18	0,22	0,25	0,2	0,31	0,28	-0,3	0,29	0,32	0,29	0,43	0,33	0,15	0	-0,2	0,1	-0,4	0,03	0,15
U2	0,42	-0,6	0,47	0,9	0,12	0,54	-0,8	0,51	0,3	0,17	0,04	-0,1	0,45	0,12	0,22	0,11	0,2	0,34	-0,2	0,29	0,3	-0,2	0	0,01	0,36	0,35	0,38	0,3	0,2	-0,1	0,27	-0,4	0,16	0,28
U20	0,2	0,52	-0,2	0,12	0,88	0,52	0,07	0,28	0,63	0,87	0,43	-0,1	0,23	0,2	0,18	0,15	0,23	0,26	0,16	0,24	0,23	0,18	0,18	0,19	0,18	0,28	0,21	0,58	0,63	0,34	0,76	0,42	0,73	0,74
U21	0,44	-0,1	0,34	0,54	0,52	0,78	-0,3	0,58	0,53	0,53	0,19	0	0,23	0,13	0,21	0,14	0,27	0,46	0,32	0,39	0,36	0	0,48	0,51	0,53	0,71	0,58	0,41	0,37	0,24	0,67	0,04	0,5	0,69
U22	-0,2	0,66	-0,3	-0,8	0,07	-0,3	0,88	-0,3	-0,1	0,02	0,04	0,12	-0,4	-0,2	-0,3	0	0	-0,1	0,28	-0,1	-0,1	0,08	0,2	0,16	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1	0	0,13	-0,1	0,4	0,05	-0,1
U23	0,91	-0,2	0,32	0,51	0,28	0,58	-0,3	0,94	0,38	0,31	0,21	-0,1	0,41	0,07	0,13	0,28	0,49	0,86	0,04	0,54	0,61	-0,1	0,26	0,28	0,9	0,71	0,9	0,18	0,22	0,18	0,35	-0,2	0,24	0,34
U24	0,27	0,16	0,18	0,3	0,63	0,53	-0,1	0,38	0,79	0,64	0,42	0	0,37	0,16	0,15	0,59	0,63	0,49	0,22	0,62	0,63	0,01	0,2	0,21	0,19	0,34	0,22	0,59	0,43	0,08	0,65	0,13	0,68	0,69
U3	0,22	0,49	-0,1	0,17	0,87	0,53	0,02	0,31	0,64	0,87	0,38	-0,1	0,3	0,2	0,17	0,15	0,23	0,27	0,16	0,25	0,24	0,09	0,18	0,19	0,21	0,3	0,23	0,63	0,66	0,27	0,75	0,35	0,72	0,73
U4	0,26	0,16	-0,1	0,04	0,43	0,19	0,04	0,21	0,42	0,38	0,57	-0,1	0,1	0	0,03	0,41	0,47	0,39	-0,1	0,37	0,42	0,47	-0,1	-0,1	0,1	0,04	0,09	0,11	0,09	0,23	0,24	0,31	0,34	0,31
U5	-0,2	0,12	0,13	-0,1	-0,1	0	0,12	-0,1	0	-0,1	-0,1	0,8	-0,3	0	0	0	0	-0,1	-0,1	0	0	-0,1	-0,1	0	-0,1	-0,1	-0,1	0,09	0,03	0,36	0,23	-0,1	0,18	0,09
U6	0,37	-0,1	0,11	0,45	0,23	0,23	-0,4	0,41	0,37	0,3	0,1	-0,3	0,67	0,38	0,35	0,35	0,39	0,41	-0,1	0,39	0,46	-0,3	-0,1	-0,2	0,24	0,11	0,23	0,36	0,29	-0,2	0,18	-0,2	0,2	0,18
U7	0	0,1	-0,2	0,12	0,2	0,13	-0,2	0,07	0,16	0,2	0	0	0,38	0,74	0,73	0,19	0,14	0,09	0	0,18	0,22	-0,1	0	-0,1	-0,1	0	-0,1	0,12	0,14	0,02	0,23	0,05	0,16	0,16
U8	0,05	0	-0,1	0,22	0,18	0,21	-0,3	0,13	0,15	0,17	0,03	0	0,35	0,73	0,77	0,19	0,16	0,15	0	0,21	0,25	0	0	0	0	0,04	0,01	0,05	0,07	0,08	0,24	0,05	0,13	0,18
U9	0,25	-0,1	0,18	0,11	0,15	0,14	0	0,28	0,59	0,15	0,41	0	0,35	0,19	0,19	0,89	0,87	0,58	0,07	0,78	0,85	0,05	0	0	0,05	0,07	0,05	0,2	0	-0,1	0,17	0	0,31	0,25

EK-7 Yeniden üretilmiş korelasyon matrisi

EK-8 Hata (artık) korelasyon matrisi

	E1	E10	E2	E3	E4	E5	E6	E7	E8	E9	U1	U10	U11	U12	U13	U14	U15	U16	U17	U18	U19	U2	U20	U21	U22	U23	U24	U3	U4	U5	U6	U7	U8	U9	
E1		-0.03	0.05	-0.01	-0.03	-0.06	0	0.01	0.02	-0.02	0.04	0.04	0.01	0.02	0.02	-0.02	-0.02	0.01	0.06	-0.04	-0.01	0.03	0	-0.03	0	-0.02	0	0.03	0.02	-0.04	0.01	0.05	-0.01	0.02	
E10	-0.03		-0.01	0.04	0.01	0.04	-0.02	0	0	0	-0.01	-0.02	0.01	-0.03	0.01	0.01	0.01	0	-0.02	0	-0.01	0.01	0.01	0	0.01	0	-0.01	-0.07	0	-0.01	-0.07	0	-0.01		
E2	0.05	-0.01		-0.11	-0.03	-0.07	0.09	0	-0.08	0.02	0.04	-0.05	0.02	0.12	0.05	-0.03	0	0.03	-0.04	-0.06	-0.03	0.16	-0.02	0	0	-0.03	-0.01	0.09	0.09	0.03	-0.03	-0.01	0	0.04	
E3	-0.01	0.04	-0.11		0.03	0.01	-0.02	0.01	0.03	0	-0.03	0.03	-0.01	-0.03	-0.03	0	0.01	0	0.03	0.02	0	-0.06	0.01	-0.02	-0.01	0.01	-0.01	-0.05	-0.05	-0.01	0	0.03	0	-0.02	
E4	-0.03	0.01	-0.03	0.03		0.05	0	-0.02	0	0.07	-0.05	0.01	-0.01	0	-0.03	0.01	0.01	0	0	0.01	0	-0.04	-0.01	0.01	0	0	0	-0.04	-0.1	0.01	-0.04	-0.05	0	-0.04	
E5	-0.06	0.04	-0.07	0.01	0.05		0.05	0.03	0.01	0.02	-0.04	-0.05	-0.04	-0.03	-0.01	0.03	0.02	-0.03	-0.05	0.01	0	-0.08	-0.02	-0.04	-0.03	0.04	-0.01	-0.07	-0.11	-0.01	0.01	-0.06	0.02	-0.04	
E6	0	-0.02	0.09	-0.02	0	0.05		0.02	-0.01	-0.02	0.03	-0.04	-0.01	0.02	0.05	-0.03	-0.03	-0.01	-0.06	-0.01	-0.01	0.03	-0.02	-0.03	-0.01	0.02	-0.01	0.01	-0.03	-0.04	0.01	-0.04	0.05	0.02	
E7	0.01	0	0	0.01	-0.02	0.03	0.02		0.01	-0.02	-0.03	0	-0.03	0	0	-0.01	0.01	0	0.02	0	-0.01	-0.01	-0.01	-0.03	-0.06	-0.02	0.01	-0.01	-0.03	0	-0.05	0.04	0.04	-0.01	0.03
E8	0.02	0	-0.08	0.03	0	0.01	-0.01	0.01		-0.02	-0.03	0.05	-0.02	0.01	-0.03	0.02	-0.01	-0.02	0	-0.08	-0.03	-0.05	-0.02	0	0.03	-0.01	0.02	-0.08	-0.07	-0.07	0.03	0.04	-0.02	0	
E9	-0.02	0	0.02	0	0.07	0.02	-0.02	-0.02	-0.02		-0.06	-0.01	-0.05	0.01	-0.01	0.02	0.02	0.01	0	0.01	0.02	-0.01	0	0	-0.01	0	-0.01	-0.02	-0.03	0.04	-0.05	-0.05	-0.03	-0.05	
U1	0.04	-0.01	0.04	-0.03	-0.05	-0.04	0.03	-0.03	-0.03	-0.06		0.08	0.05	0.07	0.06	-0.08	-0.08	-0.02	0.02	-0.04	-0.04	-0.04	0.04	0.05	0.02	0.01	0.01	0.12	-0.03	-0.08	-0.02	-0.07	0.02	-0.03	
U10	0.04	-0.02	-0.05	0.03	0.01	-0.05	-0.04	0	0.05	-0.01	0.08		0.1	0	-0.02	-0.02	-0.02	0	0.04	-0.05	-0.02	0.01	0.03	0.01	0.03	-0.01	0.02	0.01	-0.02	-0.16	0.01	0.13	-0.07	0	
U11	0.01	0.01	0.02	-0.01	-0.01	-0.04	-0.01	-0.03	-0.02	-0.05	0.05	0.1		-0.04	-0.03	0.02	-0.01	-0.04	0.03	-0.05	-0.03	0.09	0.08	0.04	0	-0.01	0	0.04	-0.02	0.09	-0.03	0.02	0.01	-0.04	
U12	0.02	-0.03	0.12	-0.03	0	-0.03	0.02	0	0.01	0.01	0.07	0	-0.04		-0.16	-0.03	0	0	-0.01	-0.04	-0.02	0.05	-0.01	0.01	0.02	-0.01	0.01	0	0.03	-0.03	-0.01	-0.02	0.02	0	
U13	0.02	0.01	0.05	-0.03	-0.03	-0.01	0.05	0	-0.03	-0.01	0.06	-0.02	-0.03	-0.16		-0.01	-0.03	0.01	-0.02	-0.01	0	0.02	-0.01	0.01	0	0	0	0.08	0.01	-0.03	-0.01	-0.04	0.01	0.01	
U14	-0.02	0.01	-0.03	0	0.01	0.03	-0.03	-0.01	0.02	0.02	-0.08	-0.02	0.02	-0.03	-0.01		0.03	-0.04	-0.06	-0.07	0	0	0.02	0.05	0.01	0	0.01	-0.01	0	0.07	-0.01	0	-0.01	-0.05	
U15	-0.02	0.01	0	0.01	0.01	0.02	-0.03	0.01	-0.01	0.02	-0.08	-0.02	-0.01	0	-0.03	0.03		0.01	0.02	-0.03	-0.02	0	0	0	0	-0.02	0	-0.04	0.03	0.04	-0.01	0.01	-0.01	0	
U16	0.01	0	0.03	0	0	-0.03	-0.01	0	-0.02	0.01	-0.02	0	-0.04	0	0.01	-0.04	0.01		0.04	0.01	0	0.01	0	-0.03	0	-0.02	-0.01	0.01	0.04	-0.02	-0.01	0.02	-0.02	0.03	
U17	0.06	-0.02	-0.04	0.03	0	-0.05	-0.06	0.02	0	0	0.02	0.04	0.03	-0.01	-0.02	-0.06	0.02	0.04		0.01	-0.01	0.03	-0.03	-0.07	-0.04	-0.04	-0.03	0.02	0.07	0.08	-0.04	-0.02	-0.03	-0.06	
U18	-0.04	0	-0.06	0.02	0.01	0.01	-0.01	0	-0.08	0.01	-0.04	-0.05	-0.05	-0.04	-0.01	-0.07	-0.03	0.01	0.01		0.05	-0.03	-0.01	-0.02	-0.04	0.03	-0.02	0	0.04	0.05	0	-0.02	-0.02	0.01	
U19	-0.01	-0.01	-0.03	0	0	0	-0.01	-0.01	-0.03	0.02	-0.04	-0.02	-0.03	-0.02	0	0	-0.02	0	-0.01	0.05		-0.01	0	0	0	0.01	0	0.01	0.02	0.02	0	0	-0.01	0	
U2	0.03	0.01	0.16	-0.06	-0.04	-0.08	0.03	-0.01	-0.05	-0.01	-0.04	0.01	0.09	0.05	0.02	0	0	0.01	0.03	-0.03	-0.01		0.02	0.02	0	-0.01	0	0.08	0.12	0.03	-0.05	-0.06	0.01	-0.01	
U20	0	0.01	-0.02	0.01	-0.01	-0.02	-0.02	-0.03	-0.02	0	0.04	0.03	0.08	-0.01	-0.01	0.02	0	0	-0.03	-0.01	0	0.02		0	-0.01	0	-0.01	0.02	0.01	0.06	-0.04	-0.03	0.03	-0.04	
U21	-0.03	0.01	0	-0.02	0.01	-0.04	-0.03	-0.06	0	0	0.05	0.01	0.04	0.01	0.01	0.05	0	-0.03	-0.07	-0.02	0	0.02	0		0.05	-0.01	0.03	0.04	0.01	0.04	-0.04	-0.05	0.01	-0.03	
U22	0	0	0	-0.01	0	-0.03	-0.01	-0.02	0.03	-0.01	0.02	0.03	0	0.02	0	0.01	0	0	-0.04	-0.04	0	0	-0.01	0.05		-0.02	0.02	0.01	-0.01	-0.04	0	0.02	0	0.02	
U23	-0.02	0.01	-0.03	0.01	0	0.04	0.02	0.01	-0.01	0	0.01	-0.01	-0.01	-0.01	0	0	-0.02	-0.02	-0.04	0.03	0.01	-0.01	0	-0.01	-0.02		0	0	-0.03	-0.01	0.01	-0.02	0.02	-0.02	
U24	0	0	-0.01	-0.01	0	-0.01	-0.01	-0.01	0.02	-0.01	0.01	0.02	0	0.01	0	0.01	0	-0.01	-0.03	-0.02	0	0	-0.01	0.03	0.02	0		0	-0.02	-0.04	0.01	0.02	0	0.01	
U3	0.03	-0.01	0.09	-0.05	-0.04	-0.07	0.01	-0.03	-0.08	-0.02	0.12	0.01	0.04	0	0.08	-0.01	-0.04	0.01	0.02	0	0.01	0.08	0.02	0.04	0.01	0	0		0.04	0.06	-0.05	-0.02	-0.06	-0.04	
U4	0.02	-0.07	0.09	-0.05	-0.1	-0.11	-0.03	0	-0.07	-0.03	-0.03	-0.02	-0.02	0.03	0.01	0	0.03	0.04	0.07	0.04	0.02	0.12	0.01	0.01	-0.01	-0.03	-0.02	0.04		0.08	-0.02	0.05	-0.06	0.01	
U5	-0.04	0	0.03	-0.01	0.01	-0.01	-0.04	-0.05	-0.07	0.04	-0.08	-0.16	0.09	-0.03	-0.03	0.07	0.04	-0.02	0.08	0.05	0.02	0.03	0.06	0.04	-0.04	-0.01	-0.04	0.06	0.08		-0.11	-0.16	0.03	-0.13	
U6	0.01	-0.01	-0.03	0	-0.04	0.01	0.01	0.04	0.03	-0.05	-0.02	0.01	-0.03	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.01	-0.04	0	0	-0.05	-0.04	-0.04	0	0.01	0.01	-0.05	-0.02	-0.11		0.11	-0.04	0.09	
U7	0.05	-0.07	-0.01	0.03	-0.05	-0.06	-0.04	0.04	0.04	-0.05	-0.07	0.13	0.02	-0.02	-0.04	0	0.01	0.02	-0.02	-0.02	0	-0.06	-0.03	-0.05	0.02	-0.02	0.02	-0.02	0.05	-0.16	0.11		-0.13	0.09	
U8	-0.01	0	0	0	0	0.02	0.05	-0.01	-0.02	-0.03	0.02	-0.07	0.01	0.02	0.01	-0.01	-0.01	-0.02	-0.03	-0.02	-0.01	0.01	0.03	0.01	0	0.02	0	-0.06	-0.06	0.03	-0.04	-0.13		-0.03	
U9	0.02	-0.01	0.04	-0.02	-0.04	-0.04	0.02	0.03	0	-0.05	-0.03	0	-0.04	0	0.01	-0.05	0	0.03	-0.06	0.01	0	-0.01	-0.04	-0.03	0.02	-0.02	0.01	-0.04	0.01	-0.13	0.09	0.09	-0.03		

EK-9 İllerin faktör skorları matrisi

	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör	4. Faktör	5. Faktör	6. Faktör	7. Faktör	8. Faktör
Adana	0,12219	-0,36024	0,56277	0,48938	1,92921	0,00084	0,28796	0,1359
Adıyaman	-0,87833	-0,23752	-0,03021	-0,10172	0,62341	-0,03253	-0,67277	-0,71991
Afyon	0,58162	-0,1578	-0,23362	-0,43063	-0,94208	-1,14241	-0,19134	-0,08611
Ağrı	-1,76221	-0,09299	-0,00678	0,1264	-0,37811	-1,3138	-0,38073	-0,56218
Amasya	0,66029	-0,17453	-0,45453	-0,43824	-0,22378	0,39143	-0,26954	-0,01524
Ankara	1,80795	1,0003	-1,27674	0,72538	2,59142	0,05321	1,52239	0,89194
Antalya	0,93025	1,36984	-0,67373	3,96818	0,49218	0,04475	-0,78287	0,55601
Artvin	-0,41475	0,0783	-0,37945	-0,10842	-0,56519	1,98739	0,34379	1,0655
Aydın	0,8657	-0,11442	-0,15318	0,14529	-0,57066	0,56081	-0,33615	0,15187
Balıkesir	0,95484	-0,17485	0,50385	0,21988	-0,32788	-0,15202	1,66249	0,50047
Bilecik	1,23019	-0,3308	-0,29693	-0,61588	0,10564	-0,05695	-0,48644	0,20831
Bingöl	-1,52927	-0,07384	-0,01878	-0,06293	-0,3805	0,05778	-0,17386	-0,5359
Bitlis	-1,45506	-0,25581	-0,06522	0,01563	0,66753	-0,77151	-0,32866	-0,49922
Bolu	0,95963	0,03493	-0,69791	-0,12409	-0,71697	0,06523	0,01791	1,77296
Burdur	1,29489	-0,23477	-0,43094	-0,66545	-0,2238	-0,68692	-0,47196	1,15213
Bursa	1,50467	-0,17916	0,56904	-0,03654	1,43726	0,20531	-0,89694	0,28982
Çanakkale	1,08374	-0,1417	0,4191	-0,37305	-0,8566	-0,12578	-0,75044	0,02097
Çankırı	0,32808	-0,14666	-0,2321	-0,55901	-0,67031	-1,17592	-0,67966	-1,09478
Çorum	0,11418	-0,0199	-0,37907	-0,5614	-0,58185	-0,36134	-0,30916	-0,25641
Denizli	1,336	-0,18315	-0,367	0,08344	-0,9107	-0,21379	-0,29393	0,43641
Diyarbakır	-1,60021	-0,12264	-0,17395	0,27041	1,15878	-0,58444	-0,11108	-0,49762
Edirne	1,15646	-0,10798	-0,29935	-0,51299	-0,28423	0,20687	-0,50111	-0,05119
Elazığ	-0,01087	-0,26231	-0,4078	-0,04546	1,15421	0,25625	-0,05921	-0,62562
Erzincan	-0,35877	-0,09943	-0,32471	0,35737	-0,31624	-0,02181	0,16792	-0,56964
Erzurum	-1,03479	-0,05429	-0,28094	0,00437	0,61252	-0,43212	0,33943	-0,92446
Eskişehir	1,52619	-0,31004	-0,76911	-0,37097	1,64807	-0,34058	0,34147	0,44703
Gaziantep	0,35565	-0,2738	-0,38747	-0,26136	1,78621	-0,37232	-0,56911	-0,36156
Giresun	-0,61644	0,06481	-0,45684	-0,03104	-0,15216	1,92886	0,04411	-0,10053
Gümüşhane	-1,05037	-0,00053	-0,17327	-0,01663	-0,87855	0,93773	-0,19536	0,10393
Hakkâri	-2,02092	-0,26334	0,14598	0,33565	0,75855	-0,70885	-0,46622	-0,29248
Hatay	-0,15955	-0,01234	1,25743	-0,18065	-0,67458	0,19806	3,42118	0,07315
Isparta	1,23706	-0,34013	-0,33744	-0,05812	0,28477	-0,90472	-0,63463	-0,46384
İçel	0,43886	-0,43117	1,86272	0,72728	0,524	-1,04025	0,28009	-0,31779
İstanbul	-0,08295	8,52508	0,7414	-0,56184	0,28674	-0,52991	-0,41849	-0,38652
İzmir	1,06033	0,47338	3,4587	0,56087	1,3865	-0,12567	0,42721	-0,01698
Kars	-0,67815	0,06451	-0,26876	0,56186	-1,42405	-0,61215	0,10501	-0,83335
Kastamonu	-0,18715	0,12884	-0,17859	-0,53452	-1,26232	1,09141	-0,16633	0,74995
Kayseri	0,59639	-0,17016	-0,65053	0,05142	0,79758	-0,68285	2,80794	0,38592
Kırklareli	1,26436	-0,15355	-0,28513	-0,555	-0,56682	-0,48064	-0,75165	-0,23053
Kırşehir	0,4161	-0,17954	-0,48835	-0,52066	0,14011	-0,19621	-0,27691	-0,23429
Kocaeli	0,1961	-0,90924	7,17918	-0,35622	-0,28993	0,05323	-0,10201	-0,13253
Konya	0,61507	-0,11002	-0,38366	-0,28531	0,42182	-0,93468	0,13346	0,29864
Kütahya	0,44949	-0,1162	-0,36406	-0,27268	-0,99174	-0,65247	2,53379	0,0097

EK-9 (Devam) İllerin faktör skorları matrisi

	1. Faktör	2. Faktör	3. Faktör	4. Faktör	5. Faktör	6. Faktör	7. Faktör	8. Faktör
Malatya	-0,26634	-0,17122	-0,31589	0,02518	0,65195	0,16147	0,82719	-0,64288
Manisa	1,10448	-0,13446	-0,28941	-0,50814	-0,51157	-0,47953	-0,0259	0,09021
K.Maraş	-0,22758	-0,12082	-0,27326	-0,11264	-0,11886	-0,53309	-0,3306	-0,57684
Mardin	-1,51182	-0,31142	0,00599	0,08552	1,1513	-0,36431	-0,32616	0,85954
Muğla	0,66872	-0,46252	-0,0941	7,23564	-1,43739	-0,12736	-0,16672	-0,35015
Muş	-1,96939	-0,10572	0,30022	0,1812	-1,00483	-0,86083	-0,47031	-0,27651
Nevşehir	0,61421	-0,13665	-0,24052	0,25081	-1,04395	0,15192	-0,49653	1,30279
Niğde	0,44618	-0,18018	-0,11303	-0,31936	-1,25293	-1,48399	-0,32623	0,51449
Ordu	-0,95475	0,08315	0,24996	-0,28115	-0,34978	2,66465	-0,5666	-0,18917
Rize	-0,26404	-0,0282	-0,29867	-0,04055	0,31344	2,2446	-0,10607	0,76616
Sakarya	1,21423	-0,24836	-0,17418	-0,59853	0,38549	0,56402	-0,59256	0,25966
Samsun	-0,08947	0,14072	0,03083	0,3467	-0,36965	1,13811	0,88094	-0,18603
Siirt	-1,78323	-0,16332	-0,03147	0,01173	0,61236	-0,11105	-0,14103	-0,17988
Sinop	-0,19193	0,08878	-0,21472	-0,52448	-1,1355	1,32024	-0,20054	0,02847
Sivas	-0,6787	0,06423	-0,50745	-0,01049	-0,5281	-0,80906	3,23525	-0,77934
Tekirdağ	1,06639	-0,22555	0,59171	-0,14801	-0,00243	-0,40433	-1,18387	-0,45019
Tokat	0,05592	-0,13336	-0,18662	-0,35509	-0,43395	-0,51975	-0,55217	-0,63204
Trabzon	-0,6826	0,07212	0,14414	0,62841	0,82293	4,43889	-0,9239	-0,20652
Tunceli	-0,91496	0,18587	-0,40803	-0,37281	-0,84823	1,11073	0,40521	-0,92111
Şanlıurfa	-1,4851	-0,34122	0,02769	0,24183	1,19656	-0,81192	-0,61326	0,14975
Uşak	0,92019	-0,28753	-0,30928	-0,47581	-0,09537	-0,28204	-0,63932	-0,25347
Van	-1,8046	-0,17739	-0,04557	0,74149	0,24759	-0,99128	-0,26686	0,20412
Yozgat	-0,38292	-0,066	-0,18372	-0,31365	-0,73945	-1,02861	0,04099	-0,76047
Zonguldak	0,73162	-0,01683	0,71503	-0,4743	-1,06677	1,18426	2,38324	1,02615
Aksaray	0,43005	-0,27708	-0,21294	-0,42287	-0,28438	-1,49851	-0,73706	0,0056
Bayburt	-0,29746	0,07083	-0,30675	-0,39213	-1,53348	-0,4898	-0,11551	-0,50164
Karaman	0,67432	-0,27983	-0,38234	-0,36099	-0,03525	-0,7993	-0,45904	-0,09231
Kırıkkale	0,15421	-0,41255	-0,39409	-0,45374	1,68698	-0,20411	0,28	-1,06381
Batman	-1,69565	-0,39781	-0,07646	0,08809	2,08547	-0,01316	-0,46555	-0,53749
Şırnak	-2,1834	-0,02334	0,1339	-0,23604	0,56185	-0,44153	-0,42499	6,2037
Bartın	0,02878	0,13048	-0,03303	-0,4337	-2,01116	1,76961	-0,48365	0,02157
Ardahan	-1,02309	0,35558	-0,19654	-0,33533	-2,66852	-0,66014	0,04105	-1,14392
İğdır	-0,60636	-0,07167	-0,08928	-0,38735	-0,3772	-1,19991	-0,53362	3,37015
Yalova	1,37657	-0,35488	0,02429	-0,5029	0,90031	1,40185	-1,44646	-0,40455
Karabük	-0,38741	-0,16733	-0,73534	-0,30369	1,11479	1,04198	3,65499	-0,70775
Kilis	0,03617	-0,14859	-0,44921	-0,83018	0,38004	0,16926	-0,41184	-1,22265
Osmaniye	0,1532	-0,39365	-0,31891	-0,38837	1,8424	0,33464	-0,76896	-1,27823
Düzce	0,47904	-0,29941	-0,11695	-0,25631	-0,72218	1,03088	-1,13315	-0,88735

EK-10 Faktör skorlarına göre illerin sıralanışı

1. Faktör		2. Faktör		3. Faktör		4. Faktör	
Ankara	1,80795	İstanbul	8,52508	Kocaeli	7,17918	Muğla	7,23564
Eskişehir	1,52619	Antalya	1,36984	İzmir	3,4587	Antalya	3,96818
Bursa	1,50467	Ankara	1,0003	İçel	1,86272	Van	0,74149
Yalova	1,37657	İzmir	0,47338	Hatay	1,25743	İçel	0,72728
Denizli	1,336	Ardahan	0,35558	İstanbul	0,7414	Ankara	0,72538
Burdur	1,29489	Tunceli	0,18587	Zonguldak	0,71503	Trabzon	0,62841
Kırklareli	1,26436	Samsun	0,14072	Tekirdağ	0,59171	Kars	0,56186
Isparta	1,23706	Bartın	0,13048	Bursa	0,56904	İzmir	0,56087
Bilecik	1,23019	Kastamonu	0,12884	Adana	0,56277	Adana	0,48938
Sakarya	1,21423	Sinop	0,08878	Balıkesir	0,50385	Erzincan	0,35737
Edirne	1,15646	Ordu	0,08315	Çanakkale	0,4191	Samsun	0,3467
Manisa	1,10448	Artvin	0,0783	Muş	0,30022	Hakkâri	0,33565
Çanakkale	1,08374	Trabzon	0,07212	Ordu	0,24996	Diyarbakır	0,27041
Tekirdağ	1,06639	Bayburt	0,07083	Hakkâri	0,14598	Nevşehir	0,25081
İzmir	1,06033	Giresun	0,06481	Trabzon	0,14414	Şanlıurfa	0,24183
Bolu	0,95963	Kars	0,06451	Şırnak	0,1339	Balıkesir	0,21988
Balıkesir	0,95484	Sivas	0,06423	Samsun	0,03083	Muş	0,1812
Antalya	0,93025	Bolu	0,03493	Şanlıurfa	0,02769	Aydın	0,14529
Uşak	0,92019	Gümüşhane	-0,00053	Yalova	0,02429	Ağrı	0,1264
Aydın	0,8657	Hatay	-0,01234	Mardin	0,00599	Batman	0,08809
Zonguldak	0,73162	Zonguldak	-0,01683	Ağrı	-0,00678	Mardin	0,08552
Karaman	0,67432	Çorum	-0,0199	Bingöl	-0,01878	Denizli	0,08344
Muğla	0,66872	Şırnak	-0,02334	Adıyaman	-0,03021	Kayseri	0,05142
Amasya	0,66029	Rize	-0,0282	Siirt	-0,03147	Malatya	0,02518
Konya	0,61507	Erzurum	-0,05429	Bartın	-0,03303	Bitlis	0,01563
Nevşehir	0,61421	Yozgat	-0,066	Van	-0,04557	Siirt	0,01173
Kayseri	0,59639	İğdir	-0,07167	Bitlis	-0,06522	Erzurum	0,00437
Afyon	0,58162	Bingöl	-0,07384	Batman	-0,07646	Sivas	-0,01049
Düzce	0,47904	Ağrı	-0,09299	İğdir	-0,08928	Gümüşhane	-0,01663
Kütahya	0,44949	Erzincan	-0,09943	Muğla	-0,0941	Giresun	-0,03104
Niğde	0,44618	Muş	-0,10572	Niğde	-0,11303	Bursa	-0,03654
İçel	0,43886	Edirne	-0,10798	Düzce	-0,11695	Rize	-0,04055
Aksaray	0,43005	Konya	-0,11002	Aydın	-0,15318	Elazığ	-0,04546
Kırşehir	0,4161	Aydın	-0,11442	Gümüşhane	-0,17327	Isparta	-0,05812
Gaziantep	0,35565	Kütahya	-0,1162	Diyarbakır	-0,17395	Bingöl	-0,06293
Çankırı	0,32808	K.Maraş	-0,12082	Sakarya	-0,17418	Adıyaman	-0,10172
Kocaeli	0,1961	Diyarbakır	-0,12264	Kastamonu	-0,17859	Artvin	-0,10842
Kırıkkale	0,15421	Tokat	-0,13336	Yozgat	-0,18372	K.Maraş	-0,11264
Osmaniye	0,1532	Manisa	-0,13446	Tokat	-0,18662	Bolu	-0,12409
Adana	0,12219	Nevşehir	-0,13665	Ardahan	-0,19654	Tekirdağ	-0,14801
Çorum	0,11418	Çanakkale	-0,1417	Aksaray	-0,21294	Hatay	-0,18065
Tokat	0,05592	Çankırı	-0,14666	Sinop	-0,21472	Şırnak	-0,23604
Kilis	0,03617	Kilis	-0,14859	Çankırı	-0,2321	Düzce	-0,25631
Bartın	0,02878	Kırklareli	-0,15355	Afyon	-0,23362	Gaziantep	-0,26136
Elazığ	-0,01087	Afyon	-0,1578	Nevşehir	-0,24052	Kütahya	-0,27268
İstanbul	-0,08295	Siirt	-0,16332	Kars	-0,26876	Ordu	-0,28115
Samsun	-0,08947	Karabük	-0,16733	K.Maraş	-0,27326	Konya	-0,28531
Hatay	-0,15955	Kayseri	-0,17016	Erzurum	-0,28094	Karabük	-0,30369
Kastamonu	-0,18715	Malatya	-0,17122	Kırklareli	-0,28513	Yozgat	-0,31365
Sinop	-0,19193	Amasya	-0,17453	Manisa	-0,28941	Niğde	-0,31936
K.Maraş	-0,22758	Balıkesir	-0,17485	Bilecik	-0,29693	Ardahan	-0,33533
Rize	-0,26404	Van	-0,17739	Rize	-0,29867	Tokat	-0,35509
Malatya	-0,26634	Bursa	-0,17916	Edirne	-0,29935	Kocaeli	-0,35622
Bayburt	-0,29746	Kırşehir	-0,17954	Bayburt	-0,30675	Karaman	-0,36099
Erzincan	-0,35877	Niğde	-0,18018	Uşak	-0,30928	Eskişehir	-0,37097
Yozgat	-0,38292	Denizli	-0,18315	Malatya	-0,31589	Tunceli	-0,37281
Karabük	-0,38741	Tekirdağ	-0,22555	Osmaniye	-0,31891	Çanakkale	-0,37305
Artvin	-0,41475	Burdur	-0,23477	Erzincan	-0,32471	İğdir	-0,38735
İğdir	-0,60636	Adıyaman	-0,23752	Isparta	-0,33744	Osmaniye	-0,38837
Giresun	-0,61644	Sakarya	-0,24836	Kütahya	-0,36406	Bayburt	-0,39213
Kars	-0,67815	Bitlis	-0,25581	Denizli	-0,367	Aksaray	-0,42287
Sivas	-0,6787	Elazığ	-0,26231	Çorum	-0,37907	Afyon	-0,43063
Trabzon	-0,6826	Hakkâri	-0,26334	Artvin	-0,37945	Bartın	-0,4337
Adıyaman	-0,87833	Gaziantep	-0,2738	Karaman	-0,38234	Amasya	-0,43824
Tunceli	-0,91496	Aksaray	-0,27708	Konya	-0,38366	Kırıkkale	-0,45374
Ordu	-0,95475	Karaman	-0,27983	Gaziantep	-0,38747	Zonguldak	-0,4743
Ardahan	-1,02309	Uşak	-0,28753	Kırıkkale	-0,39409	Uşak	-0,47581
Erzurum	-1,03479	Düzce	-0,29941	Elazığ	-0,4078	Yalova	-0,5029
Gümüşhane	-1,05037	Eskişehir	-0,31004	Tunceli	-0,40803	Manisa	-0,50814
Bitlis	-1,45506	Mardin	-0,31142	Burdur	-0,43094	Edirne	-0,51299
Şanlıurfa	-1,4851	Bilecik	-0,3308	Kilis	-0,44921	Kırşehir	-0,52066
Mardin	-1,51182	Isparta	-0,34013	Amasya	-0,45453	Sinop	-0,52448
Bingöl	-1,52927	Şanlıurfa	-0,34122	Giresun	-0,45684	Kastamonu	-0,53452
Diyarbakır	-1,60021	Yalova	-0,35488	Kırşehir	-0,48835	Kırklareli	-0,555
Batman	-1,69565	Adana	-0,36024	Sivas	-0,50745	Çankırı	-0,55901
Ağrı	-1,76221	Osmaniye	-0,39365	Kayseri	-0,65053	Çorum	-0,5614
Siirt	-1,78323	Batman	-0,39781	Antalya	-0,67373	İstanbul	-0,56184
Van	-1,8046	Kırıkkale	-0,41255	Bolu	-0,69791	Sakarya	-0,59853
Muş	-1,96939	İçel	-0,43117	Karabük	-0,73534	Bilecik	-0,61588
Hakkâri	-2,02092	Muğla	-0,46252	Eskişehir	-0,76911	Burdur	-0,66545
Şırnak	-2,1834	Kocaeli	-0,90924	Ankara	-1,27674	Kilis	-0,83018

EK-10 (Devam) Faktör skorlarına göre illerin sıralanışı

5. Faktör		6. Faktör		7. Faktör		8. Faktör	
Ankara	2,59142	Trabzon	4,43889	Karabük	3,65499	Şırnak	6,2037
Batman	2,08547	Ordu	2,66465	Hatay	3,42118	İğdir	3,37015
Adana	1,92921	Rize	2,2446	Sivas	3,23525	Bolu	1,77296
Osmaniye	1,8424	Artvin	1,98739	Kayseri	2,80794	Nevşehir	1,30279
Gaziantep	1,78621	Giresun	1,92886	Kütahya	2,53379	Burdur	1,15213
Kırıkkale	1,68698	Bartın	1,76961	Zonguldak	2,38324	Artvin	1,0655
Eskişehir	1,64807	Yalova	1,40185	Balıkesir	1,66249	Zonguldak	1,02615
Bursa	1,43726	Sinop	1,32024	Ankara	1,52239	Ankara	0,89194
İzmir	1,3865	Zonguldak	1,18426	Samsun	0,88094	Mardin	0,85954
Şanlıurfa	1,19656	Samsun	1,13811	Malatya	0,82719	Rize	0,76616
Diyarbakır	1,15878	Tunceli	1,11073	İzmir	0,42721	Kastamonu	0,74995
Elazığ	1,15421	Kastamonu	1,09141	Tunceli	0,40521	Antalya	0,55601
Mardin	1,1513	Karabük	1,04198	Artvin	0,34379	Niğde	0,51449
Karabük	1,11479	Düzce	1,03088	Eskişehir	0,34147	Balıkesir	0,50047
Yalova	0,90031	Gümüşhane	0,93773	Erzurum	0,33943	Eskişehir	0,44703
Trabzon	0,82293	Sakarya	0,56402	Adana	0,28796	Denizli	0,43641
Kayseri	0,79758	Aydın	0,56081	İçel	0,28009	Kayseri	0,38592
Hakkâri	0,75855	Amasya	0,39143	Kırıkkale	0,28	Konya	0,29864
Bitlis	0,66753	Osmaniye	0,33464	Erzincan	0,16792	Bursa	0,28982
Malatya	0,65195	Elazığ	0,25625	Konya	0,13346	Sakarya	0,25966
Adıyaman	0,62341	Edirne	0,20687	Kars	0,10501	Bilecik	0,20831
Erzurum	0,61252	Bursa	0,20531	Giresun	0,04411	Van	0,20412
Siirt	0,61236	Hatay	0,19806	Ardahan	0,04105	Aydın	0,15187
Şırnak	0,56185	Kilis	0,16926	Yozgat	0,04099	Şanlıurfa	0,14975
İçel	0,524	Malatya	0,16147	Bolu	0,01791	Adana	0,1359
Antalya	0,49218	Nevşehir	0,15192	Manisa	-0,0259	Gümüşhane	0,10393
Konya	0,42182	Bolu	0,06523	Elazığ	-0,05921	Manisa	0,09021
Sakarya	0,38549	Bingöl	0,05778	Kocaeli	-0,10201	Hatay	0,07315
Kilis	0,38004	Kocaeli	0,05323	Rize	-0,10607	Sinop	0,02847
Rize	0,31344	Ankara	0,05321	Diyarbakır	-0,11108	Bartın	0,02157
İstanbul	0,28674	Antalya	0,04475	Bayburt	-0,11551	Çanakkale	0,02097
Isparta	0,28477	Adana	0,00084	Siirt	-0,14103	Kütahya	0,0097
Van	0,24759	Batman	-0,01316	Kastamonu	-0,16633	Aksaray	0,0056
Kırşehir	0,14011	Erzincan	-0,02181	Muğla	-0,16672	Amasya	-0,01524
Bilecik	0,10564	Adıyaman	-0,03253	Bingöl	-0,17386	İzmir	-0,01698
Tekirdağ	-0,00243	Bilecik	-0,05695	Afyon	-0,19134	Edirne	-0,05119
Karaman	-0,03525	Siirt	-0,11105	Gümüşhane	-0,19536	Afyon	-0,08611
Uşak	-0,09537	İzmir	-0,12567	Sinop	-0,20054	Karaman	-0,09231
K.Maraş	-0,11886	Çanakkale	-0,12578	Van	-0,26686	Giresun	-0,10053
Giresun	-0,15216	Muğla	-0,12736	Amasya	-0,26954	Kocaeli	-0,13253
Amasya	-0,22378	Balıkesir	-0,15202	Kırşehir	-0,27691	Siirt	-0,17988
Burdur	-0,2238	Kırşehir	-0,19621	Denizli	-0,29393	Samsun	-0,18603
Edirne	-0,28423	Kırıkkale	-0,20411	Çorum	-0,30916	Ordu	-0,18917
Aksaray	-0,28438	Denizli	-0,21379	Mardin	-0,32616	Trabzon	-0,20652
Kocaeli	-0,28993	Uşak	-0,28204	Niğde	-0,32623	Kırklareli	-0,23053
Erzincan	-0,31624	Eskişehir	-0,34058	Bitlis	-0,32866	Kırşehir	-0,23429
Balıkesir	-0,32788	Çorum	-0,36134	K.Maraş	-0,3306	Uşak	-0,25347
Ordu	-0,34978	Mardin	-0,36431	Aydın	-0,33615	Çorum	-0,25641
Samsun	-0,36965	Gaziantep	-0,37232	Ağrı	-0,38073	Muş	-0,27651
İğdir	-0,3772	Tekirdağ	-0,40433	Kilis	-0,41184	Hakkâri	-0,29248
Ağrı	-0,37811	Erzurum	-0,43212	İstanbul	-0,41849	İçel	-0,31779
Bingöl	-0,3805	Şırnak	-0,44153	Şırnak	-0,42499	Muğla	-0,35015
Tokat	-0,43395	Manisa	-0,47953	Karaman	-0,45904	Gaziantep	-0,36156
Manisa	-0,51157	Kırklareli	-0,48064	Batman	-0,46555	İstanbul	-0,38652
Sivas	-0,5281	Bayburt	-0,4898	Hakkâri	-0,46622	Yalova	-0,40455
Artvin	-0,56519	Tokat	-0,51975	Muş	-0,47031	Tekirdağ	-0,45019
Kırklareli	-0,56682	İstanbul	-0,52991	Burdur	-0,47196	Isparta	-0,46384
Aydın	-0,57066	K.Maraş	-0,53309	Bartın	-0,48365	Diyarbakır	-0,49762
Çorum	-0,58185	Diyarbakır	-0,58444	Bilecik	-0,48644	Bitlis	-0,49922
Çankırı	-0,67031	Kars	-0,61215	Nevşehir	-0,49653	Bayburt	-0,50164
Hatay	-0,67458	Kütahya	-0,65247	Edirne	-0,50111	Bingöl	-0,5359
Bolu	-0,71697	Ardahan	-0,66014	İğdir	-0,53362	Batman	-0,53749
Düzce	-0,72218	Kayseri	-0,68285	Tokat	-0,55217	Ağrı	-0,56218
Yozgat	-0,73945	Burdur	-0,68692	Ordu	-0,5666	Erzincan	-0,56964
Tunceli	-0,84823	Hakkâri	-0,70885	Gaziantep	-0,56911	K.Maraş	-0,57684
Çanakkale	-0,8566	Bitlis	-0,77151	Sakarya	-0,59256	Elazığ	-0,62562
Gümüşhane	-0,87855	Karaman	-0,7993	Şanlıurfa	-0,61326	Tokat	-0,63204
Denizli	-0,9107	Sivas	-0,80906	Isparta	-0,63463	Malatya	-0,64288
Afyon	-0,94208	Şanlıurfa	-0,81192	Uşak	-0,63932	Karabük	-0,70775
Kütahya	-0,99174	Muş	-0,86083	Adıyaman	-0,67277	Adıyaman	-0,71991
Muş	-1,00483	Isparta	-0,90472	Çankırı	-0,67966	Yozgat	-0,76047
Nevşehir	-1,04395	Konya	-0,93468	Aksaray	-0,73706	Sivas	-0,77934
Zonguldak	-1,06677	Van	-0,99128	Çanakkale	-0,75044	Kars	-0,83335
Sinop	-1,1355	Yozgat	-1,02861	Kırklareli	-0,75165	Düzce	-0,88735
Niğde	-1,25293	İçel	-1,04025	Osmaniye	-0,76896	Tunceli	-0,92111
Kastamonu	-1,26232	Afyon	-1,14241	Antalya	-0,78287	Erzurum	-0,92446
Kars	-1,42405	Çankırı	-1,17592	Bursa	-0,89694	Kırıkkale	-1,06381
Muğla	-1,43739	İğdir	-1,19991	Trabzon	-0,9239	Çankırı	-1,09478
Bayburt	-1,53348	Ağrı	-1,3138	Düzce	-1,13315	Ardahan	-1,14392
Bartın	-2,01116	Niğde	-1,48399	Tekirdağ	-1,18387	Kilis	-1,22265
Ardahan	-2,66852	Aksaray	-1,49851	Yalova	-1,44646	Osmaniye	-1,27823

EK-11 Döndürmeden sonra faktör skorları

	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
Adana	-0,341	0,157	0,446	1,986	0,685	0,066	0,258	0,183
Adıyaman	-0,217	-0,972	0,040	0,519	-0,146	-0,491	-0,419	-0,758
Afyon	-0,147	0,486	-0,433	-0,950	-0,288	-0,116	-1,133	-0,067
Ağrı	-0,075	-1,846	0,112	-0,393	-0,028	-0,344	-0,918	-0,514
Amasya	-0,189	0,700	-0,474	-0,190	-0,423	-0,325	0,374	-0,016
Ankara	0,994	1,891	0,641	2,769	-1,110	1,214	0,449	0,989
Antalya	1,435	0,933	3,995	0,349	-0,693	-0,701	-0,051	0,509
Artvin	0,012	-0,126	-0,320	-0,395	-0,163	0,013	2,565	1,101
Aydın	-0,126	0,932	0,082	-0,540	-0,112	-0,423	0,578	0,146
Balıkesir	-0,185	1,000	0,176	-0,259	0,550	1,607	-0,051	0,502
Bilecik	-0,328	1,173	-0,565	0,085	-0,343	-0,441	-0,381	0,192
Bingöl	-0,083	-1,522	-0,054	-0,386	-0,040	-0,129	0,190	-0,515
Bitlis	-0,239	-1,528	0,051	0,649	-0,081	-0,309	-0,578	-0,462
Bolu	-0,001	1,078	-0,314	-0,554	-0,538	-0,274	0,682	1,860
Burdur	-0,232	1,224	-0,664	-0,206	-0,450	-0,479	-0,738	1,178
Bursa	-0,156	1,464	-0,008	1,409	0,586	-0,993	-0,087	0,283
Çanakkale	-0,135	1,015	-0,330	-0,904	0,331	-0,655	-0,488	0,012
Çankırı	-0,128	0,191	-0,525	-0,704	-0,322	-0,571	-1,274	-1,069
Çorum	-0,029	0,082	-0,573	-0,558	-0,402	-0,300	-0,306	-0,226
Denizli	-0,185	1,366	-0,023	-0,857	-0,304	-0,410	-0,013	0,464
Diyarbakır	-0,105	-1,639	0,291	1,153	-0,152	-0,143	-0,303	-0,466
Edirne	-0,112	1,103	-0,436	-0,307	-0,393	-0,399	-0,224	-0,059
Elazığ	-0,258	-0,013	-0,004	1,168	-0,402	-0,092	0,170	-0,621
Erzincan	-0,104	-0,321	0,304	-0,262	-0,291	0,106	0,233	-0,521
Erzurum	-0,056	-1,056	0,016	0,655	-0,274	0,312	-0,201	-0,869
Eskişehir	-0,314	1,543	-0,442	1,784	-0,645	0,083	-0,060	0,526
Gaziantep	-0,245	0,261	-0,169	1,743	-0,415	-0,552	-0,612	-0,373
Giresun	0,009	-0,337	-0,250	-0,004	-0,225	-0,309	2,515	-0,086
Gümüşhane	-0,032	-0,923	-0,101	-0,843	-0,107	-0,269	1,191	0,096
Hakkari	-0,240	-2,102	0,404	0,704	0,105	-0,401	-0,561	-0,264
Hatay	-0,031	-0,131	-0,091	-0,694	1,185	3,666	-0,154	-0,026
Isparta	-0,312	1,120	-0,015	0,262	-0,389	-0,596	-1,073	-0,438
İçel	-0,393	0,362	0,720	0,507	1,872	0,214	-0,971	-0,288
İstanbul	8,540	-0,179	-0,639	0,172	0,642	-0,288	-0,536	-0,372
İzmir	0,510	1,035	0,531	1,387	3,510	0,244	-0,203	0,033
Kars	0,062	-0,694	0,529	-1,401	-0,306	0,160	-0,361	-0,781
Kastamonu	0,087	-0,090	-0,566	-1,239	-0,175	-0,158	1,041	0,731
Kayseri	-0,181	0,604	0,069	0,906	-0,618	2,804	-0,513	0,406
Kırklareli	-0,149	1,179	-0,525	-0,583	-0,355	-0,685	-0,732	-0,216
Kırşehir	-0,188	0,403	-0,542	0,191	-0,473	-0,341	-0,122	-0,193
Kocaeli	-0,874	0,177	-0,434	-0,362	7,225	-0,294	-0,149	-0,135

EK-11 (Devam) Döndürmeden sonra faktör skorları

	D1	D2	D3	D4	D5	D6	D7	D8
Konya	-0,099	0,535	-0,262	0,440	-0,399	0,131	-0,897	0,328
Kütahya	-0,136	0,442	-0,245	-0,940	-0,412	2,679	-0,684	-0,019
Malatya	-0,173	-0,260	0,079	0,655	-0,330	0,874	0,055	-0,668
Manisa	-0,131	1,054	-0,509	-0,517	-0,317	0,014	-0,605	0,084
K.Maraş	-0,114	-0,251	-0,155	-0,095	-0,250	-0,382	-0,309	-0,537
Mardin	-0,289	-1,597	0,218	1,051	-0,063	-0,183	-0,517	0,825
Muğla	-0,370	0,729	7,246	-1,595	-0,141	-0,023	-0,042	-0,378
Muş	-0,089	-2,070	0,256	-1,105	0,185	-0,253	-0,851	-0,281
Nevşehir	-0,140	0,592	0,300	-1,093	-0,319	-0,375	-0,108	1,279
Niğde	-0,165	0,322	-0,317	-1,281	-0,179	-0,220	-1,432	0,532
Ordu	0,046	-0,792	-0,234	-0,418	0,231	-0,490	2,181	-0,314
Rize	-0,081	0,017	-0,228	0,435	-0,063	-0,454	2,671	0,762
Sakarya	-0,242	1,150	-0,461	0,298	-0,284	-0,426	-0,148	0,183
Samsun	0,111	0,092	0,222	-0,289	0,161	0,723	1,416	-0,212
Siirt	-0,154	-1,842	0,129	0,558	-0,115	-0,006	-0,206	-0,180
Sinop	0,046	-0,075	-0,570	-1,103	-0,195	-0,219	1,268	-0,003
Sivas	0,037	-0,658	-0,009	-0,411	-0,517	3,322	-0,507	-0,749
Tekirdağ	-0,195	0,932	-0,040	-0,119	0,474	-1,036	-0,949	-0,480
Tokat	-0,125	-0,002	-0,353	-0,458	-0,219	-0,505	-0,545	-0,633
Trabzon	0,035	-0,273	0,480	0,777	0,402	-1,183	4,318	-0,405
Tunceli	0,135	-0,767	-0,468	-0,722	-0,344	0,286	1,425	-0,851
Şanlıurfa	-0,313	-1,569	0,295	1,135	0,022	-0,590	-0,667	0,149
Uşak	-0,281	0,860	-0,454	-0,110	-0,343	-0,613	-0,474	-0,260
Van	-0,157	-1,851	0,735	0,231	-0,029	-0,278	-0,557	0,245
Yozgat	-0,059	-0,474	-0,292	-0,749	-0,251	0,147	-0,977	-0,741
Zonguldak	-0,057	0,829	-0,412	-1,071	0,659	2,557	0,695	0,920
Aksaray	-0,252	0,288	-0,412	-0,308	-0,258	-0,692	-1,441	0,039
Bayburt	0,051	-0,280	-0,496	-1,463	-0,281	-0,173	-0,111	-0,443
Karaman	-0,272	0,617	-0,393	-0,001	-0,370	-0,521	-0,663	-0,048
Kırıkkale	-0,400	0,102	-0,388	1,698	-0,395	0,268	-0,344	-1,060
Batman	-0,376	-1,740	0,181	2,033	-0,079	-0,459	-0,032	-0,551
Şırnak	-0,024	-2,276	-0,066	0,427	0,042	-0,217	-0,494	6,175
Bartın	0,091	0,126	-0,400	-2,068	-0,121	-0,315	1,276	-0,075
Ardahan	0,329	-1,031	-0,411	-2,613	-0,254	0,115	-0,320	-1,078
Iğdır	-0,065	-0,701	-0,369	-0,414	-0,113	-0,481	-0,980	3,391
Yalova	-0,338	1,313	-0,294	0,722	-0,129	-1,210	0,255	-0,552
Karabük	-0,215	-0,195	-0,349	1,277	-0,601	3,554	1,291	-0,731
Kilis	-0,150	-0,009	-0,764	0,363	-0,509	-0,343	-0,110	-1,234
Osmaniye	-0,373	0,087	-0,266	1,775	-0,369	-0,711	-0,119	-1,325
Düzce	-0,305	0,627	-0,435	-0,736	0,047	-1,309	1,198	-0,978

EK-12 Sınıflandırma bilgileri (Orijinal gruplar)

İller	Birinci en yüksek grup için						İkinci en yüksek grup için		
	Gerçek grup	Tahmini grup	P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Adana	1	1	,246	5	1,000	6,674	4	,000	45,197
Adıyaman	2	2	,091	5	,977	9,494	4	,023	16,996
Afyon	1	1	,922	5	1,000	1,423	4	,000	28,064
Ağrı	2	2	,302	5	1,000	6,046	4	,000	57,931
Amasya	1	1	,437	5	,999	4,830	4	,001	18,638
Ankara	1	1	,774	5	1,000	2,518	4	,000	36,277
Antalya	3	3	,988	5	1,000	,600	6	,000	17459,298
Artvin	4	4	,995	5	1,000	,427	1	,000	31,751
Aydın	1	1	,083	5	1,000	9,743	4	,000	53,824
Balıkesir	1	1	,595	5	1,000	3,687	4	,000	44,928
Bilecik	1	1	,976	5	1,000	,816	4	,000	30,060
Bingöl	2	2	,598	5	1,000	3,671	4	,000	26,172
Bitlis	2	2	,978	5	1,000	,787	4	,000	43,274
Bolu	1	1	,873	5	1,000	1,826	4	,000	40,905
Burdur	1	1	,360	5	,989	5,484	4	,011	14,469
Bursa	1	1	,073	5	1,000	10,065	4	,000	49,301
Çanakkale	1	1	,000	5	1,000	26,504	4	,000	54,297
Çankırı	4	4	,097	5	,744	9,333	1	,256	11,470
Çorum	4	4	,885	5	1,000	1,727	1	,000	34,569
Denizli	1	1	,719	5	1,000	2,874	4	,000	42,005
Diyarbakır	2	2	,486	5	1,000	4,457	4	,000	53,336
Edirne	1	1	,994	5	1,000	,431	4	,000	34,122
Elazığ	1	1	,232	5	1,000	6,846	4	,000	32,744
Erzincan	4	4	,466	5	1,000	4,606	1	,000	28,220
Erzurum	2	4(**)	,027	5	,656	12,607	2	,344	13,900
Eskişehir	1	1	,699	5	1,000	3,010	4	,000	43,411
Gaziantep	1	1	,160	5	1,000	7,939	4	,000	26,874
Giresun	4	4	,452	5	1,000	4,715	1	,000	50,013
Gümüşhane	4	4	,974	5	1,000	,843	1	,000	33,387
Hakkari	2	2	,321	5	1,000	5,855	4	,000	80,469
Hatay	1	1	,616	5	1,000	3,549	4	,000	34,226
Isparta	1	1	,795	5	1,000	2,374	4	,000	38,648
İçel	1	1	,451	5	1,000	4,717	4	,000	33,467
İstanbul	5	5	1,000	5	1,000	,000	6	,000	41983,087
İzmir	6	6	,973	5	1,000	,857	1	,000	2954,003
Kars	4	4	,770	5	1,000	2,541	2	,000	42,457
Kastamonu	4	4	,842	5	1,000	2,051	2	,000	43,234
Kayseri	1	1	,000	5	1,000	31,530	4	,000	89,871
Kırklareli	1	1	,682	5	1,000	3,116	4	,000	38,986
Kırşehir	4	4	,867	5	1,000	1,865	1	,000	20,700
Kocaeli	6	6	,973	5	1,000	,857	1	,000	3126,238

EK-12 (Devam) Sınıflandırma bilgileri (Orijinal gruplar)

Birinci en yüksek grup için							İkinci en yüksek grup için		
İller	Gerçek grup	Tahmini grup	P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Konya	1	1	,201	5	1,000	7,274	4	,000	24,189
Kütahya	1	1	,526	5	1,000	4,166	4	,000	38,908
Malatya	1	1	,462	5	1,000	4,632	4	,000	30,846
Manisa	1	1	,764	5	1,000	2,583	4	,000	33,287
K.Maraş	4	4	,252	5	,998	6,600	1	,002	18,985
Mardin	2	2	,289	5	1,000	6,178	4	,000	67,072
Muğla	3	3	,988	5	1,000	,600	6	,000	17350,136
Muş	2	2	,779	5	1,000	2,486	4	,000	56,383
Nevşehir	1	1	,506	5	1,000	4,309	4	,000	25,482
Niğde	1	1	,764	5	1,000	2,580	4	,000	35,927
Ordu	4	4	,377	5	1,000	5,332	1	,000	46,545
Rize	4	4	,974	5	1,000	,844	1	,000	32,165
Sakarya	1	1	,572	5	1,000	3,842	4	,000	37,106
Samsun	4	4	,581	5	1,000	3,781	1	,000	25,854
Siirt	2	2	,888	5	1,000	1,704	4	,000	61,321
Sinop	4	4	,499	5	1,000	4,360	1	,000	41,330
Sivas	1	1	,136	5	1,000	8,382	4	,000	29,090
Tekirdağ	1	1	,907	5	1,000	1,554	4	,000	31,611
Tokat	4	4	,478	5	,998	4,510	1	,002	17,465
Trabzon	4	4	,139	5	1,000	8,332	1	,000	53,814
Tunceli	4	4	,947	5	1,000	1,182	1	,000	35,605
Şanlıurfa	2	2	,799	5	1,000	2,348	4	,000	66,473
Uşak	1	1	,917	5	1,000	1,463	4	,000	23,912
Van	2	2	,566	5	1,000	3,887	4	,000	59,630
Yozgat	4	4	,976	5	1,000	,814	1	,000	27,007
Zonguldak	1	1	,088	5	1,000	9,570	4	,000	43,747
Aksaray	4	4	,493	5	1,000	4,402	1	,000	24,773
Bayburt	4	4	,737	5	1,000	2,759	2	,000	45,549
Karaman	1	1	,575	5	1,000	3,823	4	,000	19,293
Kırıkkale	1	1	,592	5	1,000	3,708	4	,000	24,569
Batman	2	2	,780	5	1,000	2,475	4	,000	62,517
Şırnak	2	2	,111	5	1,000	8,942	4	,000	97,170
Bartın	4	4	,875	5	1,000	1,809	1	,000	24,830
Ardahan	4	4	,321	5	1,000	5,848	2	,000	46,212
Iğdır	2	2	,276	5	1,000	6,318	4	,000	35,712
Yalova	1	1	,336	5	1,000	5,705	4	,000	41,365
Karabük	1	1	,927	5	1,000	1,376	4	,000	28,400
Kilis	4	4	,688	5	,999	3,078	1	,001	16,710
Osmaniye	1	1	,475	5	,998	4,539	4	,002	17,180
Düzce	4	4	,803	5	1,000	2,319	1	,000	32,393

EK-13 Ayırma skorları

	Fonksiyon 1	Fonksiyon 2	Fonksiyon 3	Fonksiyon 4	Fonksiyon 5
Adana	-1,635	-2,411	1,413	2,120	1,705
Adıyaman	-,256	-5,580	-2,384	-2,645	,395
Afyon	-1,861	-4,393	,232	2,462	,318
Ağrı	,835	-5,890	-3,646	-6,972	,497
Amasya	-1,153	-4,688	-,064	2,670	-1,110
Ankara	,267	-4,137	,529	2,786	1,831
Antalya	-76,203	112,105	-8,300	-,095	,104
Artvin	1,003	-4,756	-1,865	-,339	-2,839
Aydın	-,071	-2,757	-,859	5,094	1,407
Balıkesir	-1,093	-5,677	-,215	3,269	2,175
Bilecik	-1,365	-4,312	-,136	3,173	,395
Bingöl	-,435	-5,538	-2,452	-4,209	,375
Bitlis	-,501	-6,515	-2,801	-4,778	1,567
Bolu	-,563	-4,661	-,344	3,446	1,935
Burdur	-1,002	-3,747	-1,509	1,594	-,312
Bursa	-1,132	-6,669	1,936	3,308	1,181
Çanakkale	-1,678	-3,632	4,718	1,359	-,141
Çankırı	-,684	-5,607	-,862	1,641	-1,750
Çorum	,935	-3,670	-2,243	-,830	-2,605
Denizli	-2,266	-3,570	,641	3,222	,910
Diyarbakır	-,862	-3,973	-3,097	-5,773	1,806
Edirne	-1,184	-4,414	,499	2,990	1,012
Elazığ	-2,261	-4,187	,136	,519	1,744
Erzincan	2,379	-5,313	-1,093	,148	-1,833
Erzurum	-,204	-4,513	-2,840	-2,816	-,589
Eskişehir	-,776	-5,324	,945	3,426	1,631
Gaziantep	,780	-2,348	-,344	1,667	1,230
Giresun	1,061	-4,752	-,986	-,500	-4,838
Gümüşhane	,494	-5,059	-1,056	-1,279	-2,677
Hakkari	-,877	-7,523	-3,585	-5,979	3,213
Hatay	-,336	-4,571	1,639	2,220	1,282
Isparta	-,774	-5,070	-,838	3,494	1,635
İçel	-,304	-2,378	-,543	2,285	1,567
İstanbul	179,667	95,261	-5,453	,274	,449
İzmir	-2,188	19,087	48,791	-2,181	,030
Kars	,452	-3,821	-2,024	-1,734	-3,098
Kastamonu	,861	-3,943	-1,688	-1,771	-3,108
Kayseri	-5,800	-1,915	-1,078	3,501	2,055
Kırklareli	-2,031	-3,848	,942	3,370	,374
Kırşehir	,224	-4,385	-1,337	,636	-2,610
Kocaeli	-2,578	19,105	50,421	-2,937	-,180
Konya	-2,537	-5,093	-1,448	1,450	,254
Kütahya	-,596	-5,312	-,213	4,320	,594

EK-13 (Devam) Ayırma skorları

	Fonksiyon 1	Fonksiyon 2	Fonksiyon 3	Fonksiyon 4	Fonksiyon 5
Malatya	-2,358	-4,889	,501	1,243	1,042
Manisa	-1,367	-2,714	-,160	2,667	,898
K.Maraş	,651	-3,773	-,439	-,992	-,511
Mardin	-2,222	-6,500	-2,521	-5,051	3,051
Muğla	-77,157	111,100	-7,744	-,292	-,258
Muş	,503	-4,889	-2,841	-5,550	2,705
Nevşehir	-,116	-3,456	-1,426	3,227	,235
Niğde	-,640	-4,775	,325	1,907	2,253
Ordu	1,402	-3,502	-,047	-1,845	-3,409
Rize	,886	-5,070	-2,000	-,844	-2,378
Sakarya	-,356	-3,581	-1,427	2,905	2,021
Samsun	1,592	-3,823	-,266	,538	-2,753
Siirt	-,392	-6,791	-2,520	-5,670	2,572
Sinop	,183	-6,169	-,719	-,916	-3,746
Sivas	1,427	-3,494	1,158	1,917	1,112
Tekirdağ	-1,022	-4,288	-1,221	2,977	1,214
Tokat	1,184	-3,691	-,825	-,074	-1,011
Trabzon	-,659	-4,288	-2,919	-,900	-4,661
Tunceli	,235	-5,075	-2,046	-,742	-3,161
Şanlıurfa	-,134	-5,391	-2,759	-6,195	2,907
Uşak	-,456	-4,981	,404	2,497	,367
Van	-,642	-7,125	-3,748	-6,259	,947
Yozgat	,435	-4,913	-1,791	-,728	-2,093
Zonguldak	-,962	-6,477	-1,551	4,207	1,023
Aksaray	1,545	-4,924	-2,413	,063	-1,278
Bayburt	,701	-4,678	-1,487	-1,964	-3,665
Karaman	-1,163	-5,564	-,580	2,159	-,190
Kırıkkale	,574	-5,292	,005	2,756	,573
Batman	,188	-6,806	-2,282	-5,750	2,739
Şırnak	-,140	-6,635	-3,669	-7,005	4,040
Bartın	,428	-3,441	-,860	-,311	-2,497
Ardahan	,844	-4,974	-2,861	-1,986	-3,961
Iğdır	1,895	-5,180	-3,119	-4,968	,717
Yalova	,047	-3,391	-1,362	2,926	2,465
Karabük	-,191	-4,047	-,827	2,694	1,279
Kilis	,626	-5,106	-,475	,556	-1,907
Osmaniye	-,394	-5,615	-,724	1,439	,471
Düzce	1,269	-5,397	-,306	-,242	-3,133

EK-14 Sınıflandırma bilgileri (Çapraz değerlendirme)

İller	Birinci en yüksek grup için						İkinci en yüksek grup için		
	Gerçek grup	Tahmini grup	P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Adana	1	1	,000	33	1,000	456,570	4	,000	523,159
Adıyaman	2	4(**)	,760	33	,900	26,996	2	,100	31,397
Afyon	1	1	,998	33	1,000	14,324	4	,000	39,286
Ağrı	2	2	,889	33	1,000	23,496	4	,000	72,899
Amasya	1	1	,874	33	,986	23,988	4	,014	32,479
Ankara	1	2(**)	,000	33	1,000	4523,255	1	,000	4558,379
Antalya	3	3	,000	33	1,000	34476,599	1	,000	42082,599
Artvin	4	4	,014	33	1,000	53,365	1	,000	80,909
Aydın	1	1	,000	33	1,000	86,383	4	,000	142,633
Balıkesir	1	1	,000	33	1,000	186,454	4	,000	246,176
Bilecik	1	1	,233	33	1,000	38,539	4	,000	65,020
Bingöl	2	2	,988	33	1,000	17,484	4	,000	34,679
Bitlis	2	2	1,000	33	1,000	6,849	4	,000	47,537
Bolu	1	1	,000	33	1,000	188,185	4	,000	240,147
Burdur	1	4(**)	,025	33	,976	50,751	1	,024	58,148
Bursa	1	1	,000	33	1,000	207,438	4	,000	261,352
Çanakkale	1	1	,000	33	1,000	127,901	4	,000	145,071
Çankırı	4	1(**)	,686	33	,996	28,595	4	,004	39,870
Çorum	4	4	,999	33	1,000	13,175	1	,000	45,037
Denizli	1	1	,428	33	1,000	33,807	4	,000	75,086
Diyarbakır	2	2	,951	33	1,000	20,819	4	,000	66,621
Edirne	1	1	,670	33	1,000	28,938	4	,000	62,132
Elazığ	1	1	,134	33	1,000	42,057	4	,000	63,275
Erzincan	4	4	,073	33	1,000	45,472	1	,000	61,631
Erzurum	2	4(**)	,537	33	1,000	31,600	1	,000	60,192
Eskişehir	1	1	,058	33	1,000	46,616	4	,000	90,956
Gaziantep	1	1	,000	33	,915	75,380	4	,085	80,143
Giresun	4	4	,002	33	1,000	62,003	1	,000	115,318
Gümüşhane	4	4	,758	33	1,000	27,028	1	,000	57,883
Hakkari	2	2	,763	33	1,000	26,929	4	,000	109,398
Hatay	1	1	,000	33	1,000	272,019	4	,000	290,586
Isparta	1	1	,358	33	1,000	35,355	4	,000	72,392
İçel	1	4(**)	,000	33	,675	804,690	2	,325	806,153
İstanbul	5	6(**)	,000	33	1,000	41983,087	4	,000	42008,097
İzmir	6	1(**)	,000	33	1,000	3215,515	4	,000	3334,890
Kars	4	4	,000	33	1,000	81,184	2	,000	106,109
Kastamonu	4	4	,861	33	1,000	24,404	2	,000	61,156
Kayseri	1	1	,000	33	1,000	159,947	4	,000	276,517
Kırklareli	1	1	,018	33	1,000	52,167	4	,000	89,030
Kırşehir	4	4	,992	33	1,000	16,727	1	,000	32,094
Kocaeli	6	6	,000	33	1,000	46049,054	2	,000	56105,643
Konya	1	1	,040	33	,969	48,477	4	,031	55,355
Kütahya	1	1	,009	33	1,000	55,457	4	,000	90,411

EK-14 (Devam) Sınıflandırma bilgileri (Çapraz değerlendirme)

İller	Gerçek grup	Tahmini grup	Birinci en yüksek grup için				İkinci en yüksek grup için		
			P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Malatya	1	1	,770	33	1,000	26,773	4	,000	49,996
Manisa	1	1	,353	33	1,000	35,461	4	,000	64,244
K.Maraş	4	4	,942	33	,972	21,306	1	,028	28,365
Mardin	2	2	,009	33	1,000	55,333	1	,000	113,896
Muğla	3	6(**)	,000	33	1,000	17776,646	1	,000	20086,240
Muş	2	2	,756	33	1,000	27,077	4	,000	78,956
Nevşehir	1	1	,000	33	,991	71,521	4	,009	81,012
Niğde	1	1	,179	33	1,000	40,275	4	,000	72,901
Ordu	4	4	,059	33	1,000	46,548	1	,000	90,857
Rize	4	4	,111	33	1,000	43,165	1	,000	71,349
Sakarya	1	1	,082	33	1,000	44,863	4	,000	77,320
Samsun	4	4	,000	33	,918	96,067	1	,082	100,887
Siirt	2	2	,839	33	1,000	25,037	4	,000	84,919
Sinop	4	4	,241	33	1,000	38,318	1	,000	75,394
Sivas	1	4(**)	,000	33	,949	151,694	1	,051	157,544
Tekirdağ	1	1	,000	33	,995	370,268	4	,005	381,002
Tokat	4	4	1,000	33	,994	11,965	1	,006	22,318
Trabzon	4	4	,000	33	1,000	293,950	2	,000	355,003
Tunceli	4	4	,000	33	1,000	109,222	1	,000	140,777
Şanlıurfa	2	2	,918	33	1,000	22,425	4	,000	88,521
Uşak	1	1	,955	33	1,000	20,573	4	,000	39,877
Van	2	2	,127	33	1,000	42,365	4	,000	96,373
Yozgat	4	4	,996	33	1,000	15,594	1	,000	39,485
Zonguldak	1	1	,000	33	1,000	289,337	4	,000	324,034
Aksaray	4	4	,340	33	,999	35,766	1	,001	49,054
Bayburt	4	4	,536	33	1,000	31,611	2	,000	69,313
Karaman	1	1	,994	33	,998	16,099	4	,002	28,345
Kırıkkale	1	1	,000	33	,967	84,665	4	,033	91,403
Batman	2	2	,912	33	1,000	22,654	4	,000	83,067
Şırnak	2	2	,000	33	1,000	67,890	4	,000	190,899
Bartın	4	4	,146	33	1,000	41,563	1	,000	57,488
Ardahan	4	4	,000	33	1,000	68,117	2	,000	96,191
Iğdır	2	2	,001	33	,983	64,182	4	,017	72,314
Yalova	1	1	,000	33	1,000	143,838	4	,000	182,451
Karabük	1	4(**)	,000	33	,893	339,200	1	,107	343,444
Kilis	4	1(**)	,000	33	,988	74,716	4	,012	83,548
Osmaniye	1	1	,080	33	,691	44,991	4	,309	46,599
Düzce	4	4	,000	33	1,000	135,127	1	,000	154,099

EK-15 Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 kümeleme (Orijinal gruplar)

İller	Gerçek grup	Tahmini grup	Birinci en yüksek grup için				İkinci en yüksek grup için		
			P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Adana	6	6	,059	11	1,000	19,103	7	,000	42,990
Adıyaman	12	12	,705	11	,973	8,095	7	,011	17,057
Afyon	3	3	,831	11	,853	6,596	7	,127	10,409
Ağrı	10	10	,229	11	,475	14,074	12	,352	14,674
Amasya	8	8	,205	11	,716	14,539	6	,190	17,192
Ankara	5	5	,005	11	1,000	26,830	3	,000	78,475
Antalya	6	6	,435	11	1,000	11,095	7	,000	37,043
Artvin	9	9	,770	11	1,000	7,352	8	,000	32,761
Aydın	3	3	,875	11	,999	5,975	8	,000	21,292
Balıkesir	2	2	,777	11	1,000	7,268	8	,000	33,010
Bilecik	4	4	,213	11	,971	14,374	2	,024	21,742
Bingöl	11	11	1,000	11	1,000	1,062	12	,000	17,809
Bitlis	11	12(**)	,682	11	,562	8,343	11	,438	8,845
Bolu	4	4	,985	11	1,000	3,359	3	,000	31,060
Burdur	6	6	,460	11	,989	10,802	7	,010	19,904
Bursa	4	4	,883	11	1,000	5,852	3	,000	31,029
Çanakkale	2	2	,901	11	,998	5,569	4	,002	18,439
Çankırı	8	8	,397	11	,392	11,569	3	,391	11,573
Çorum	8	8	,953	11	,820	4,495	7	,179	7,533
Denizli	3	3	,828	11	,998	6,627	4	,002	18,971
Diyarbakır	12	12	,741	11	,754	7,693	11	,246	9,933
Edirne	2	2	,802	11	,999	6,964	3	,000	22,311
Elazığ	11	11	,722	11	,971	7,906	12	,017	15,953
Erzincan	10	10	,362	11	,972	12,016	11	,022	19,611
Erzurum	10	10	,392	11	,993	11,625	11	,006	21,778
Eskişehir	4	4	,396	11	,881	11,583	7	,079	16,414
Gaziantep	12	12	,012	11	,864	24,104	7	,085	28,748
Giresun	9	9	,695	11	1,000	8,205	8	,000	43,511
Gümüşhan	9	9	,552	11	1,000	9,767	8	,000	31,709
Hakkari	11	11	,757	11	1,000	7,504	12	,000	27,015
Hatay	6	6	,685	11	,984	8,308	7	,015	16,722
Isparta	6	6	,689	11	,979	8,272	7	,020	16,019
İçel	6	6	,149	11	,992	15,783	2	,007	25,657
İstanbul	1	1	1,000	11	1,000	,000	10	,000	10824,851
İzmir	3	3	,529	11	,998	10,015	5	,002	22,647
Kars	10	10	,959	11	1,000	4,337	11	,000	30,972
Kastamonu	8	8	,676	11	1,000	8,409	3	,000	26,806
Kayseri	7	7	,997	11	,965	2,348	6	,017	10,460
Kırklareli	2	2	,676	11	,982	8,412	4	,018	16,394
Kırşehir	7	7	,916	11	,970	5,292	6	,024	12,714
Kocaeli	4	4	,907	11	1,000	5,454	3	,000	31,337

EK-15 (Devam) Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 kümeleme (Orijinal gruplar)

İller	Gerçek grup	Tahmini grup	Birinci en yüksek grup için				İkinci en yüksek grup için		
			P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Konya	5	5	,817	11	,999	6,770	7	,000	21,995
Kütahya	3	3	,780	11	,669	7,231	8	,270	9,043
Malatya	11	11	,681	11	,802	8,358	8	,131	11,977
Manisa	3	3	,257	11	,982	13,575	4	,018	21,582
K.Maraş	6	7(**)	,959	11	,950	4,343	8	,034	10,983
Mardin	12	12	,615	11	1,000	9,074	11	,000	32,511
Muğla	3	3	,664	11	1,000	8,544	8	,000	32,480
Muş	11	11	,880	11	,959	5,901	12	,041	12,206
Nevşehir	7	3(**)	,649	11	,724	8,710	7	,266	10,710
Niğde	7	7	,477	11	,961	10,599	3	,030	17,509
Ordu	9	9	,907	11	1,000	5,454	8	,000	27,308
Rize	9	9	,503	11	1,000	10,309	4	,000	41,638
Sakarya	4	4	,972	11	1,000	3,934	2	,000	25,386
Samsun	8	8	,578	11	,996	9,481	3	,002	21,761
Siirt	12	12	,628	11	,996	8,933	11	,004	19,835
Sinop	8	8	,520	11	,999	10,113	7	,001	23,895
Sivas	7	7	,652	11	,517	8,678	10	,298	9,781
Tekirdağ	2	2	,054	11	1,000	19,444	6	,000	66,803
Tokat	8	7(**)	,965	11	,803	4,174	8	,188	7,077
Trabzon	9	9	,586	11	1,000	9,393	8	,000	49,007
Tunceli	11	11	,140	11	1,000	16,030	10	,000	33,931
Şanlıurfa	12	12	,980	11	,982	3,608	11	,018	11,590
Uşak	3	3	,933	11	,959	4,962	8	,039	11,366
Van	11	11	,570	11	,979	9,563	12	,021	17,218
Yozgat	7	10(**)	,719	11	,519	7,939	7	,262	9,305
Zonguldak	8	8	,366	11	,999	11,966	6	,001	27,137
Aksaray	7	7	,930	11	,998	5,022	6	,002	17,451
Bayburt	10	10	,800	11	1,000	6,987	8	,000	29,135
Karaman	5	7(**)	,606	11	,750	9,177	5	,129	12,698
Kırıkkale	7	7	,172	11	1,000	15,243	6	,000	31,892
Batman	12	12	,504	11	1,000	10,300	11	,000	31,525
Şırnak	12	12	,743	11	,935	7,670	11	,065	13,008
Bartın	8	8	,925	11	1,000	5,120	3	,000	22,954
Ardahan	10	10	,876	11	1,000	5,957	8	,000	37,020
Iğdır	10	10	,694	11	1,000	8,215	7	,000	28,358
Yalova	4	4	,046	11	1,000	19,924	2	,000	36,969
Karabük	8	8	,844	11	,988	6,423	11	,007	16,469
Kilis	12	12	,277	11	1,000	13,252	8	,000	29,258
Osmaniye	6	6	,671	11	,949	8,464	7	,033	15,206
Düzce	4	4	,329	11	1,000	12,472	8	,000	29,473

EK-16 Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 (Çapraz değerlendirme)

İller	Birinci en yüksek grup için						İkinci en yüksek grup için		
	Gerçek grup	Tahmini grup	P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Adana	6	6	,000	25	,641	134,523	12	,171	137,166
Adıyaman	12	12	,783	25	,554	19,297	7	,206	21,276
Afyon	3	7(**)	,913	25	,706	16,056	3	,177	18,819
Ağrı	10	12(**)	,726	25	,863	20,390	11	,136	24,080
Amasya	8	6(**)	,507	25	,890	24,207	3	,070	29,297
Ankara	5	3(**)	,000	25	1,000	390,505	12	,000	441,626
Antalya	6	3(**)	,000	25	1,000	9062,482	7	,000	9152,910
Artvin	9	9	,017	25	,992	42,195	8	,006	52,402
Aydın	3	3	,150	25	,978	32,273	8	,018	40,314
Balıkesir	2	8(**)	,000	25	,855	66,877	3	,060	72,177
Bilecik	4	2(**)	,068	25	,895	36,273	3	,102	40,616
Bingöl	11	11	1,000	25	,999	6,805	12	,000	22,015
Bitlis	11	12(**)	,997	25	,952	9,654	11	,048	15,648
Bolu	4	3(**)	,000	25	,643	160,656	5	,304	162,158
Burdur	6	7(**)	,048	25	,629	37,879	6	,353	39,033
Bursa	4	4	,000	25	,929	66,558	5	,063	71,943
Çanakkale	2	2	,408	25	,524	25,988	4	,356	26,763
Çankırı	8	3(**)	,442	25	,737	25,375	7	,120	29,012
Çorum	8	7(**)	,977	25	,577	12,974	8	,421	13,605
Denizli	3	3	,179	25	,586	31,309	4	,405	32,051
Diyarbakır	12	11(**)	,892	25	,916	16,700	12	,083	21,512
Edirne	2	3(**)	,057	25	,537	37,039	4	,142	39,705
Elazığ	11	8(**)	,254	25	,653	29,239	12	,238	31,260
Erzincan	10	11(**)	,305	25	,805	28,055	8	,147	31,458
Erzurum	10	11(**)	,211	25	,772	30,356	10	,191	33,148
Eskişehir	4	7(**)	,228	25	,799	29,905	6	,172	32,972
Gaziantep	12	3(**)	,002	25	,984	49,956	7	,015	58,379
Giresun	9	9	,000	25	1,000	55,670	8	,000	77,659
Gümüşhan	9	9	,106	25	,980	34,104	8	,014	42,567
Hakkari	11	11	,757	25	1,000	19,808	12	,000	36,016
Hatay	6	7(**)	,030	25	,736	39,898	6	,144	43,157
Isparta	6	7(**)	,236	25	,574	29,693	6	,398	30,429
İçel	6	2(**)	,001	25	,998	52,994	4	,002	65,562
İstanbul	1	10(**)	,000	25	1,000	10824,851	7	,000	11036,408
İzmir	3	5(**)	,000	25	,983	76,315	6	,017	84,486
Kars	10	10	,982	25	1,000	12,518	11	,000	36,304
Kastamonu	8	8	,554	25	,999	23,407	3	,001	38,501
Kayseri	7	7	,995	25	,865	10,595	6	,066	15,743
Kırklareli	2	4(**)	,171	25	1,000	31,571	2	,000	47,904
Kırşehir	7	7	,944	25	,805	14,884	6	,163	18,078
Kocaeli	4	3(**)	,000	25	,999	213,997	2	,001	228,735

EK-16 (Devam) Sınıflandırma bilgileri-Düzey 1 (Çapraz değerlendirme)

İller	Gerçek grup	Tahmini grup	Birinci en yüksek grup için				İkinci en yüksek grup için		
			P(D>d G=g)		P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı	Grup	P(G=g D=d)	Merkezden maholanabis kare uzaklığı
			p	df					
Konya	5	7(**)	,225	25	,879	29,989	3	,110	34,139
Kütahya	3	8(**)	,943	25	,782	14,918	7	,164	18,045
Malatya	11	8(**)	,728	25	,635	20,345	7	,347	21,551
Manisa	3	4(**)	,145	25	,988	32,457	3	,012	41,319
K.Maraş	6	7(**)	,997	25	,938	9,725	8	,042	15,949
Mardin	12	12	,038	25	1,000	38,920	11	,000	59,284
Muğla	3	2(**)	,000	25	1,000	324,588	8	,000	341,220
Muş	11	12(**)	,433	25	,800	25,522	11	,200	28,300
Nevşehir	7	3(**)	,861	25	,998	17,556	8	,001	30,752
Niğde	7	3(**)	,121	25	,913	33,416	6	,048	39,324
Ordu	9	9	,319	25	,996	27,753	8	,004	38,602
Rize	9	9	,073	25	,999	35,890	4	,001	49,026
Sakarya	4	4	,378	25	,998	26,558	3	,001	40,628
Samsun	8	8	,221	25	,913	30,095	3	,053	35,787
Siirt	12	12	,286	25	,868	28,489	11	,132	32,258
Sinop	8	8	,128	25	,988	33,123	7	,012	41,990
Sivas	7	10(**)	,140	25	,984	32,662	8	,016	40,868
Tekirdağ	2	2	,000	25	,999	177,558	6	,001	191,270
Tokat	8	7(**)	1,000	25	,958	6,229	8	,033	12,982
Trabzon	9	4(**)	,000	25	,994	172,475	9	,006	182,625
Tunceli	11	10(**)	,000	25	,999	97,702	11	,001	111,634
Şanlıurfa	12	12	,607	25	,695	22,499	11	,305	24,148
Uşak	3	3	,875	25	,603	17,185	8	,384	18,088
Van	11	12(**)	,166	25	,822	31,721	11	,177	34,797
Yozgat	7	10(**)	,913	25	,906	16,067	8	,093	20,621
Zongulda	8	4(**)	,000	25	,970	70,293	6	,028	77,396
Aksaray	7	7	,583	25	,974	22,911	6	,026	30,177
Bayburt	10	10	,598	25	,999	22,654	8	,000	38,444
Karaman	5	7(**)	,962	25	,878	13,995	3	,056	19,510
Kırıkkale	7	12(**)	,000	25	,786	62,039	7	,176	65,038
Batman	12	12	,712	25	1,000	20,657	11	,000	39,519
Şırnak	12	11(**)	,007	25	,998	45,724	12	,002	58,600
Bartın	8	8	,247	25	,995	29,423	9	,004	40,617
Ardahan	10	10	,033	25	1,000	39,511	8	,000	64,455
Iğdır	10	10	,001	25	,818	53,553	7	,135	57,162
Yalova	4	2(**)	,000	25	1,000	122,579	4	,000	154,080
Karabük	8	8	,274	25	,493	28,767	11	,455	28,928
Kilis	12	8(**)	,000	25	,990	68,589	12	,010	77,865
Osmaniye	6	12(**)	,180	25	,935	31,285	7	,059	36,802
Düzce	4	9(**)	,000	25	1,000	100,352	8	,000	126,608

EK-17 Sınıflandırma sonuçları-Düzey 1 kümeleme

	küme	Tahmin edilen grup üyelikleri												Toplam
		1,00	2,00	3,00	4,00	5,00	6,00	7,00	8,00	9,00	10,00	11,00	12,00	
Orijinal(b)	Sayı	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
		2	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	5
		3	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8
		4	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	0	8
		5	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	3
		6	0	0	0	0	7	1	0	0	0	0	0	8
		7	0	1	0	0	0	6	0	0	1	0	0	8
		8	0	0	0	0	0	1	9	0	0	0	0	10
		9	0	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0	6
		10	0	0	0	0	0	0	0	0	7	0	0	7
		11	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	1	8
		12	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	9	9
	%	1	100,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		2	,0	100,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		3	,0	,0	100,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		4	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		5	,0	,0	,0	,0	66,7	,0	33,3	,0	,0	,0	,0	100,0
		6	,0	,0	,0	,0	,0	87,5	12,5	,0	,0	,0	,0	100,0
		7	,0	,0	,0	,0	,0	,0	75,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		8	,0	,0	12,5	,0	,0	,0	,0	,0	12,5	,0	,0	100,0
		9	,0	,0	,0	,0	,0	,0	10,0	90,0	,0	,0	,0	100,0
		10	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	,0	100,0
		11	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	100,0
		12	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	87,5	12,5	100,0
Çapraz değerlendirme(a,c)	Sayı	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
		2	0	2	1	1	0	0	1	0	0	0	0	5
		3	0	1	3	1	1	0	1	1	0	0	0	8
		4	0	2	2	2	0	0	1	0	1	0	0	8
		5	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	0	3
		6	0	1	1	0	0	1	4	0	0	0	1	8
		7	0	0	2	0	0	0	3	0	0	2	1	8
		8	0	0	1	1	0	1	2	5	0	0	0	10
		9	0	0	0	1	0	0	0	0	5	0	0	6
		10	0	0	0	0	0	0	0	0	4	2	1	7
		11	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2	3	8
		12	0	0	1	0	0	0	0	1	0	2	5	9
	%	1	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	100,0	,0	,0	100,0
		2	,0	40,0	20,0	20,0	,0	,0	20,0	,0	,0	,0	,0	100,0
		3	,0	12,5	37,5	12,5	12,5	,0	12,5	,0	,0	,0	,0	100,0
		4	,0	25,0	25,0	25,0	,0	,0	12,5	,0	12,5	,0	,0	100,0
		5	,0	,0	33,3	,0	,0	,0	66,7	,0	,0	,0	,0	100,0
		6	,0	12,5	12,5	,0	,0	12,5	50,0	,0	,0	,0	12,5	100,0
		7	,0	,0	25,0	,0	,0	,0	37,5	,0	,0	25,0	,0	100,0
		8	,0	,0	10,0	10,0	,0	10,0	20,0	50,0	,0	,0	,0	100,0
		9	,0	,0	,0	16,7	,0	,0	,0	,0	83,3	,0	,0	100,0
		10	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	,0	57,1	28,6	14,3	100,0
		11	,0	,0	,0	,0	,0	,0	25,0	,0	12,5	25,0	37,5	100,0
		12	,0	,0	11,1	,0	,0	,0	11,1	,0	,0	22,2	55,6	100,0

a. Analizde çapraz değerlendirme sadece bu durumlar için yapıldı. Çapraz değerlendirmede, her bir durum kendisi dışındaki bütün durumlar tarafından türetilen fonksiyonlar yardımıyla kümelendi.

b. Orijinal grupların % 92,6'sı doğru olarak sınıflanmıştır.

c. Çapraz değerlendirme gruplarının % 39,5'i doğru sınıflandırılmıştır.

	Adana	Adıyama	Afyon	Ağrı	Amasya	Ankara	Antalya	Artvin	Aydın	Balıkesir	Bilecik	Bingöl	Bitlis	Bolu	Burdur	Bursa	Çanakkale
Adana	0	0,612	0,444	0,856	0,481	0,921	1,114	0,806	0,568	0,426	0,416	0,760	0,734	0,809	0,446	0,497	0,562
Adıyaman	0,612	0	0,340	0,275	0,368	1,499	1,725	0,480	0,558	0,746	0,511	0,147	0,169	0,812	0,487	0,846	0,580
Afyon	0,444	0,340	0	0,611	0,049	1,218	1,521	0,363	0,238	0,416	0,173	0,453	0,509	0,514	0,148	0,515	0,255
Ağrı	0,856	0,275	0,611	0	0,634	1,762	1,954	0,658	0,815	1,020	0,783	0,175	0,122	1,050	0,757	1,121	0,840
Amasya	0,481	0,368	0,049	0,634	0	1,225	1,544	0,324	0,196	0,408	0,160	0,471	0,537	0,469	0,126	0,504	0,215
Ankara	0,921	1,499	1,218	1,762	1,225	0	0,553	1,488	1,156	0,838	1,072	1,641	1,642	1,196	1,112	0,767	1,130
Antalya	1,114	1,725	1,521	1,954	1,544	0,553	0	1,850	1,535	1,228	1,415	1,873	1,833	1,646	1,455	1,188	1,514
Artvin	0,806	0,480	0,363	0,658	0,324	1,488	1,850	0	0,332	0,649	0,435	0,487	0,612	0,440	0,394	0,725	0,359
Aydın	0,568	0,558	0,238	0,815	0,196	1,156	1,535	0,332	0	0,318	0,152	0,645	0,726	0,278	0,128	0,393	0,028
Balıkesir	0,426	0,746	0,416	1,020	0,408	0,838	1,228	0,649	0,318	0	0,248	0,868	0,911	0,442	0,284	0,101	0,294
Bilecik	0,416	0,511	0,173	0,783	0,160	1,072	1,415	0,435	0,152	0,248	0	0,625	0,679	0,412	0,041	0,344	0,148
Bingöl	0,760	0,147	0,453	0,175	0,471	1,641	1,873	0,487	0,645	0,868	0,625	0	0,139	0,875	0,596	0,968	0,670
Bitlis	0,734	0,169	0,509	0,122	0,537	1,642	1,833	0,612	0,726	0,911	0,679	0,139	0	0,975	0,656	1,011	0,749
Bolu	0,809	0,812	0,514	1,050	0,469	1,196	1,646	0,440	0,278	0,442	0,412	0,875	0,975	0	0,400	0,459	0,269
Burdur	0,446	0,487	0,148	0,757	0,126	1,112	1,455	0,394	0,128	0,284	0,041	0,596	0,656	0,400	0	0,379	0,131
Bursa	0,497	0,846	0,515	1,121	0,504	0,767	1,188	0,725	0,393	0,101	0,344	0,968	1,011	0,459	0,379	0	0,366
Çanakkale	0,562	0,580	0,255	0,840	0,215	1,130	1,514	0,359	0,028	0,294	0,148	0,670	0,749	0,269	0,131	0,366	0
Çankırı	0,483	0,245	0,095	0,515	0,125	1,300	1,582	0,359	0,319	0,510	0,268	0,359	0,415	0,587	0,242	0,609	0,340
Çorum	0,533	0,267	0,107	0,526	0,111	1,326	1,624	0,298	0,291	0,518	0,270	0,360	0,434	0,548	0,238	0,614	0,315
Denizli	0,553	0,604	0,273	0,866	0,237	1,100	1,489	0,389	0,060	0,266	0,147	0,697	0,773	0,265	0,139	0,336	0,031
Diyarbakır	0,725	0,190	0,525	0,138	0,556	1,638	1,817	0,646	0,747	0,920	0,694	0,178	0,040	1,001	0,672	1,021	0,769
Edirne	0,523	0,582	0,248	0,847	0,214	1,092	1,471	0,396	0,065	0,254	0,115	0,680	0,752	0,296	0,109	0,331	0,044
Elazığ	0,365	0,267	0,163	0,537	0,212	1,232	1,477	0,495	0,396	0,498	0,292	0,410	0,420	0,674	0,285	0,598	0,409
Erzincan	0,533	0,192	0,156	0,457	0,177	1,363	1,638	0,347	0,366	0,572	0,329	0,297	0,361	0,624	0,301	0,671	0,388
Erzurum	0,617	0,034	0,367	0,254	0,397	1,512	1,727	0,513	0,588	0,768	0,537	0,148	0,143	0,845	0,514	0,869	0,610
Eskişehir	0,265	0,717	0,430	0,988	0,443	0,790	1,111	0,738	0,430	0,178	0,304	0,855	0,870	0,609	0,344	0,233	0,412
Gaziantep	0,230	0,390	0,323	0,626	0,371	1,146	1,336	0,674	0,526	0,523	0,390	0,537	0,504	0,800	0,400	0,616	0,532
Giresun	0,829	0,405	0,389	0,547	0,363	1,571	1,906	0,126	0,427	0,734	0,501	0,383	0,515	0,565	0,460	0,818	0,455
Gümüşhane	0,767	0,255	0,360	0,390	0,354	1,578	1,871	0,268	0,485	0,760	0,512	0,222	0,354	0,680	0,475	0,852	0,513
Hakkari	0,892	0,337	0,676	0,078	0,703	1,806	1,978	0,736	0,887	1,081	0,848	0,252	0,171	1,125	0,824	1,182	0,911
Hatay	0,324	0,933	0,718	1,180	0,742	0,615	0,805	1,057	0,761	0,492	0,626	1,080	1,058	0,934	0,665	0,500	0,744
İsparta	0,382	0,447	0,117	0,720	0,123	1,104	1,422	0,435	0,202	0,301	0,072	0,567	0,614	0,475	0,075	0,401	0,206
İçel	0,459	0,925	0,615	1,198	0,616	0,616	1,019	0,872	0,541	0,223	0,459	1,058	1,082	0,628	0,498	0,169	0,516
İstanbul	2,938	3,435	3,105	3,710	3,090	2,058	2,272	3,235	2,941	2,690	2,933	3,558	3,598	2,808	2,964	2,590	2,913
İzmir	1,477	1,889	1,551	2,161	1,530	0,841	1,352	1,651	1,367	1,149	1,378	2,000	2,056	1,223	1,405	1,048	1,339
Kars	0,698	0,187	0,309	0,366	0,312	1,527	1,806	0,304	0,466	0,720	0,472	0,191	0,308	0,685	0,437	0,816	0,493
Kastamonu	0,748	0,433	0,305	0,628	0,267	1,447	1,799	0,059	0,297	0,609	0,386	0,454	0,573	0,442	0,345	0,689	0,324
Kayseri	0,101	0,628	0,406	0,886	0,435	0,876	1,120	0,757	0,493	0,326	0,344	0,773	0,765	0,720	0,378	0,396	0,483
Kırklareli	0,468	0,549	0,210	0,818	0,185	1,076	1,438	0,416	0,104	0,239	0,059	0,655	0,718	0,353	0,063	0,328	0,094
Kırşehir	0,491	0,297	0,058	0,563	0,071	1,277	1,577	0,326	0,264	0,471	0,225	0,401	0,466	0,531	0,195	0,569	0,285
Kocaeli	2,462	2,576	2,279	2,793	2,235	2,179	2,724	2,137	2,041	2,037	2,149	2,619	2,732	1,768	2,150	1,968	2,026

	Çankırı	Çorum	Denizli	Diyarba	Edirne	Elazığ	Erzincan	Erzurum	Eskişehir	Gaziantep	Giresun	Gümüşha	Hakkari	Hatay	Isparta	İçel
Adana	0,483	0,533	0,553	0,725	0,523	0,365	0,533	0,617	0,265	0,230	0,829	0,767	0,892	0,324	0,382	0,459
Adıyaman	0,245	0,267	0,604	0,190	0,582	0,267	0,192	0,034	0,717	0,390	0,405	0,255	0,337	0,933	0,447	0,925
Afyon	0,095	0,107	0,273	0,525	0,248	0,163	0,156	0,367	0,430	0,323	0,389	0,360	0,676	0,718	0,117	0,615
Ağrı	0,515	0,526	0,866	0,138	0,847	0,537	0,457	0,254	0,988	0,626	0,547	0,390	0,078	1,180	0,720	1,198
Amasya	0,125	0,111	0,237	0,556	0,214	0,212	0,177	0,397	0,443	0,371	0,363	0,354	0,703	0,742	0,123	0,616
Ankara	1,300	1,326	1,100	1,638	1,092	1,232	1,363	1,512	0,790	1,146	1,571	1,578	1,806	0,615	1,104	0,616
Antalya	1,582	1,624	1,489	1,817	1,471	1,477	1,638	1,727	1,111	1,336	1,906	1,871	1,978	0,805	1,422	1,019
Artvin	0,359	0,298	0,389	0,646	0,396	0,495	0,347	0,513	0,738	0,674	0,126	0,268	0,736	1,057	0,435	0,872
Aydın	0,319	0,291	0,060	0,747	0,065	0,396	0,366	0,588	0,430	0,526	0,427	0,485	0,887	0,761	0,202	0,541
Balıkesir	0,510	0,518	0,266	0,920	0,254	0,498	0,572	0,768	0,178	0,523	0,734	0,760	1,081	0,492	0,301	0,223
Bilecik	0,268	0,270	0,147	0,694	0,115	0,292	0,329	0,537	0,304	0,390	0,501	0,512	0,848	0,626	0,072	0,459
Bingöl	0,359	0,360	0,697	0,178	0,680	0,410	0,297	0,148	0,855	0,537	0,383	0,222	0,252	1,080	0,567	1,058
Bitlis	0,415	0,434	0,773	0,040	0,752	0,420	0,361	0,143	0,870	0,504	0,515	0,354	0,171	1,058	0,614	1,082
Bolu	0,587	0,548	0,265	1,001	0,296	0,674	0,624	0,845	0,609	0,800	0,565	0,680	1,125	0,934	0,475	0,628
Burdur	0,242	0,238	0,139	0,672	0,109	0,285	0,301	0,514	0,344	0,400	0,460	0,475	0,824	0,665	0,075	0,498
Bursa	0,609	0,614	0,336	1,021	0,331	0,598	0,671	0,869	0,233	0,616	0,818	0,852	1,182	0,500	0,401	0,169
Çanakkale	0,340	0,315	0,031	0,769	0,044	0,409	0,388	0,610	0,412	0,532	0,455	0,513	0,911	0,744	0,206	0,516
Çankırı	0	0,060	0,361	0,432	0,338	0,137	0,064	0,273	0,510	0,318	0,352	0,289	0,582	0,777	0,208	0,704
Çorum	0,060	0	0,340	0,456	0,321	0,197	0,076	0,298	0,538	0,377	0,297	0,253	0,596	0,819	0,222	0,721
Denizli	0,361	0,340	0	0,793	0,032	0,422	0,412	0,633	0,391	0,537	0,486	0,543	0,936	0,724	0,212	0,487
Diyarbakır	0,432	0,456	0,793	0	0,770	0,426	0,382	0,159	0,872	0,495	0,552	0,391	0,169	1,048	0,626	1,086
Edirne	0,338	0,321	0,032	0,770	0	0,394	0,391	0,611	0,368	0,505	0,487	0,534	0,916	0,701	0,181	0,477
Elazığ	0,137	0,197	0,422	0,426	0,394	0	0,172	0,283	0,451	0,181	0,487	0,404	0,591	0,676	0,220	0,662
Erzincan	0,064	0,076	0,412	0,382	0,391	0,172	0	0,223	0,573	0,350	0,319	0,234	0,525	0,834	0,271	0,767
Erzurum	0,273	0,298	0,633	0,159	0,611	0,283	0,223	0	0,734	0,391	0,436	0,284	0,313	0,940	0,471	0,944
Eskişehir	0,510	0,538	0,391	0,872	0,368	0,451	0,573	0,734	0	0,415	0,801	0,791	1,040	0,333	0,320	0,218
Gaziantep	0,318	0,377	0,537	0,495	0,505	0,181	0,350	0,391	0,415	0	0,668	0,576	0,663	0,554	0,326	0,632
Giresun	0,352	0,297	0,486	0,552	0,487	0,487	0,319	0,436	0,801	0,668	0	0,161	0,625	1,105	0,484	0,955
Gümüşhane	0,289	0,253	0,543	0,391	0,534	0,404	0,234	0,284	0,791	0,576	0,161	0	0,468	1,066	0,474	0,970
Hakkari	0,582	0,596	0,936	0,169	0,916	0,591	0,525	0,313	1,040	0,663	0,625	0,468	0	1,215	0,783	1,253
Hatay	0,777	0,819	0,724	1,048	0,701	0,676	0,834	0,940	0,333	0,554	1,105	1,066	1,215	0	0,623	0,362
Isparta	0,208	0,222	0,212	0,626	0,181	0,220	0,271	0,471	0,320	0,326	0,484	0,474	0,783	0,623	0	0,499
İçel	0,704	0,721	0,487	1,086	0,477	0,662	0,767	0,944	0,218	0,632	0,955	0,970	1,253	0,362	0,499	0
İstanbul	3,199	3,201	2,882	3,604	2,892	3,178	3,261	3,457	2,736	3,144	3,352	3,425	3,768	2,661	2,991	2,519
İzmir	1,646	1,640	1,310	2,068	1,323	1,647	1,705	1,914	1,235	1,649	1,770	1,851	2,226	1,277	1,443	1,021
Kars	0,228	0,203	0,521	0,342	0,508	0,333	0,169	0,218	0,737	0,502	0,218	0,076	0,443	1,002	0,425	0,924
Kastamonu	0,300	0,240	0,356	0,606	0,358	0,436	0,291	0,467	0,689	0,615	0,133	0,242	0,705	1,004	0,381	0,831
Kayseri	0,462	0,505	0,471	0,762	0,442	0,365	0,519	0,638	0,165	0,276	0,795	0,751	0,930	0,315	0,323	0,369
Kırklareli	0,304	0,296	0,089	0,735	0,057	0,345	0,361	0,577	0,329	0,449	0,495	0,525	0,885	0,659	0,127	0,460
Kırşehir	0,056	0,049	0,307	0,485	0,286	0,174	0,106	0,326	0,489	0,349	0,338	0,302	0,631	0,772	0,174	0,673
Kocaeli	2,355	2,315	2,012	2,761	2,041	2,434	2,391	2,609	2,201	2,533	2,255	2,404	2,871	2,409	2,220	2,056

	İstanbul	İzmir	Kars	Kastamo	Kayseri	Kırklarel	Kırşehir	Kocaeli	Konya	Kütahya	Malatya	Manisa	K.Maraş	Mardin	Muğla	Muş
Adana	2,938	1,477	0,698	0,748	0,101	0,468	0,491	2,462	0,381	0,181	0,390	0,429	0,515	0,716	1,642	0,924
Adiyama	3,435	1,889	0,187	0,433	0,628	0,549	0,297	2,576	0,362	0,578	0,249	0,492	0,200	0,218	2,192	0,321
Afyon	3,105	1,551	0,309	0,305	0,406	0,210	0,058	2,279	0,063	0,321	0,151	0,153	0,143	0,545	2,086	0,640
Ağrı	3,710	2,161	0,366	0,628	0,886	0,818	0,563	2,793	0,636	0,845	0,521	0,763	0,468	0,167	2,360	0,096
Amasya	3,090	1,530	0,312	0,267	0,435	0,185	0,071	2,235	0,103	0,345	0,199	0,137	0,168	0,579	2,120	0,657
Ankara	2,058	0,841	1,527	1,447	0,876	1,076	1,277	2,179	1,168	0,922	1,252	1,096	1,346	1,633	1,345	1,820
Antalya	2,272	1,352	1,806	1,799	1,120	1,438	1,577	2,724	1,461	1,201	1,502	1,438	1,620	1,799	0,793	2,029
Artvin	3,235	1,651	0,304	0,059	0,757	0,416	0,326	2,137	0,425	0,663	0,472	0,412	0,357	0,685	2,444	0,632
Aydın	2,941	1,367	0,466	0,297	0,493	0,104	0,264	2,041	0,262	0,395	0,388	0,142	0,359	0,772	2,167	0,827
Balıkesir	2,690	1,149	0,720	0,609	0,326	0,239	0,471	2,037	0,384	0,263	0,507	0,272	0,558	0,932	1,893	1,055
Bilecik	2,933	1,378	0,472	0,386	0,344	0,059	0,225	2,149	0,157	0,246	0,293	0,024	0,316	0,711	2,026	0,812
Bingöl	3,558	2,000	0,191	0,454	0,773	0,655	0,401	2,619	0,487	0,719	0,389	0,604	0,311	0,223	2,331	0,187
Bitlis	3,598	2,056	0,308	0,573	0,765	0,718	0,466	2,732	0,528	0,727	0,407	0,661	0,370	0,085	2,252	0,200
Bolu	2,808	1,223	0,685	0,442	0,720	0,353	0,531	1,768	0,540	0,628	0,665	0,410	0,621	1,030	2,334	1,045
Burdur	2,964	1,405	0,437	0,345	0,378	0,063	0,195	2,150	0,147	0,280	0,281	0,018	0,289	0,692	2,063	0,782
Bursa	2,590	1,048	0,816	0,689	0,396	0,328	0,569	1,968	0,484	0,348	0,608	0,367	0,657	1,033	1,880	1,154
Çanakkal	2,913	1,339	0,493	0,324	0,483	0,094	0,285	2,026	0,273	0,386	0,402	0,142	0,380	0,793	2,151	0,853
Çankırı	3,199	1,646	0,228	0,300	0,462	0,304	0,056	2,355	0,133	0,387	0,113	0,248	0,048	0,454	2,121	0,546
Çorum	3,201	1,640	0,203	0,240	0,505	0,296	0,049	2,315	0,164	0,424	0,174	0,247	0,074	0,483	2,174	0,546
Denizli	2,882	1,310	0,521	0,356	0,471	0,089	0,307	2,012	0,285	0,375	0,417	0,147	0,404	0,815	2,132	0,880
Diyarbakı	3,604	2,068	0,342	0,606	0,762	0,735	0,485	2,761	0,540	0,728	0,414	0,676	0,389	0,046	2,225	0,225
Edirne	2,892	1,323	0,508	0,358	0,442	0,057	0,286	2,041	0,256	0,346	0,389	0,116	0,382	0,792	2,108	0,865
Elazığ	3,178	1,647	0,333	0,436	0,365	0,345	0,174	2,434	0,138	0,310	0,026	0,282	0,155	0,434	1,992	0,588
Erzincan	3,261	1,705	0,169	0,291	0,519	0,361	0,106	2,391	0,196	0,447	0,146	0,308	0,018	0,407	2,164	0,483
Erzurum	3,457	1,914	0,218	0,467	0,638	0,577	0,326	2,609	0,386	0,592	0,267	0,519	0,230	0,185	2,184	0,309
Eskişehir	2,736	1,235	0,737	0,689	0,165	0,329	0,489	2,201	0,378	0,146	0,468	0,327	0,556	0,875	1,741	1,037
Gaziante	3,144	1,649	0,502	0,615	0,276	0,449	0,349	2,533	0,273	0,272	0,206	0,390	0,334	0,487	1,820	0,695
Giresun	3,352	1,770	0,218	0,133	0,795	0,495	0,338	2,255	0,451	0,707	0,462	0,477	0,334	0,594	2,471	0,513
Gümüşh	3,425	1,851	0,076	0,242	0,751	0,525	0,302	2,404	0,415	0,675	0,378	0,488	0,252	0,433	2,395	0,368
Hakkari	3,768	2,226	0,443	0,705	0,930	0,885	0,631	2,871	0,698	0,895	0,577	0,829	0,536	0,179	2,360	0,144
Hatay	2,661	1,277	1,002	1,004	0,315	0,659	0,772	2,409	0,656	0,398	0,700	0,647	0,816	1,037	1,408	1,247
Isparta	2,991	1,443	0,425	0,381	0,323	0,127	0,174	2,220	0,087	0,228	0,221	0,065	0,257	0,642	2,011	0,754
İçel	2,519	1,021	0,924	0,831	0,369	0,460	0,673	2,056	0,572	0,364	0,677	0,483	0,751	1,091	1,716	1,243
İstanbul	0	1,586	3,399	3,220	2,869	2,907	3,158	2,206	3,074	2,882	3,191	2,955	3,247	3,610	2,813	3,745
İzmir	1,586	0	1,831	1,639	1,390	1,345	1,599	1,399	1,528	1,377	1,655	1,398	1,693	2,080	2,137	2,186
Kars	3,399	1,831	0	0,266	0,688	0,492	0,251	2,429	0,359	0,615	0,308	0,449	0,187	0,382	2,322	0,363
Kastamo	3,220	1,639	0,266	0	0,701	0,372	0,267	2,165	0,367	0,609	0,413	0,362	0,300	0,643	2,388	0,610
Kayseri	2,869	1,390	0,688	0,701	0	0,390	0,459	2,361	0,344	0,098	0,388	0,360	0,501	0,758	1,688	0,947
Kırklareli	2,907	1,345	0,492	0,372	0,390	0	0,255	2,093	0,207	0,293	0,343	0,063	0,350	0,754	2,063	0,841
Kırşehir	3,158	1,599	0,251	0,267	0,459	0,255	0	2,299	0,116	0,376	0,154	0,203	0,096	0,509	2,133	0,588
Kocaeli	2,206	1,399	2,429	2,165	2,361	2,093	2,299	0	2,297	2,297	2,428	2,155	2,389	2,794	3,516	2,769

	Nevşehir	Niğde	Ordu	Rize	Sakarya	Samsun	Siirt	Sinop	Sivas	Tekirdağ	Tokat	Trabzon	Tunceli	Şanlıurfa	Uşak	Van
Adana	0,605	0,454	0,920	0,737	0,426	0,555	0,770	0,845	0,323	0,448	0,501	1,393	1,012	0,739	0,425	0,800
Adıyaman	0,517	0,342	0,470	0,443	0,549	0,425	0,198	0,512	0,455	0,646	0,251	1,095	0,480	0,219	0,410	0,240
Afyon	0,225	0,011	0,480	0,296	0,210	0,138	0,538	0,403	0,498	0,308	0,096	0,975	0,589	0,552	0,071	0,579
Ağrı	0,766	0,612	0,574	0,644	0,821	0,679	0,086	0,679	0,626	0,918	0,518	1,205	0,499	0,138	0,682	0,065
Amasya	0,176	0,039	0,453	0,256	0,195	0,089	0,564	0,363	0,547	0,291	0,117	0,928	0,572	0,584	0,069	0,607
Ankara	1,226	1,223	1,654	1,427	1,045	1,247	1,677	1,516	1,226	0,967	1,310	1,872	1,792	1,654	1,157	1,711
Antalya	1,598	1,529	1,996	1,783	1,399	1,591	1,869	1,884	1,340	1,346	1,597	2,326	2,110	1,825	1,476	1,893
Artvin	0,262	0,353	0,178	0,069	0,453	0,260	0,622	0,040	0,830	0,521	0,337	0,632	0,338	0,676	0,385	0,662
Aydın	0,071	0,231	0,503	0,275	0,147	0,136	0,751	0,361	0,712	0,191	0,309	0,832	0,653	0,776	0,189	0,793
Balıkesir	0,388	0,417	0,816	0,589	0,215	0,413	0,942	0,679	0,696	0,129	0,512	1,106	0,958	0,945	0,347	0,983
Bilecik	0,194	0,172	0,588	0,368	0,038	0,178	0,709	0,470	0,578	0,135	0,268	0,981	0,720	0,720	0,102	0,751
Bingöl	0,593	0,453	0,423	0,470	0,662	0,508	0,139	0,510	0,588	0,760	0,357	1,060	0,385	0,205	0,524	0,176
Bitlis	0,682	0,512	0,561	0,587	0,717	0,592	0,036	0,639	0,511	0,814	0,420	1,197	0,521	0,067	0,579	0,072
Bolu	0,297	0,506	0,610	0,421	0,390	0,392	0,995	0,445	0,987	0,365	0,574	0,681	0,773	1,030	0,467	1,038
Burdur	0,160	0,145	0,547	0,328	0,070	0,137	0,685	0,430	0,587	0,165	0,240	0,948	0,680	0,700	0,079	0,727
Bursa	0,464	0,515	0,896	0,668	0,309	0,501	1,043	0,752	0,784	0,215	0,611	1,137	1,043	1,046	0,445	1,083
Çanakkale	0,099	0,248	0,531	0,303	0,137	0,162	0,774	0,387	0,719	0,168	0,330	0,845	0,681	0,798	0,200	0,817
Çankırı	0,290	0,097	0,442	0,298	0,306	0,196	0,443	0,398	0,472	0,403	0,022	0,988	0,531	0,460	0,166	0,485
Çorum	0,252	0,103	0,388	0,238	0,306	0,158	0,459	0,338	0,532	0,402	0,039	0,928	0,486	0,486	0,172	0,502
Denizli	0,130	0,267	0,562	0,334	0,128	0,190	0,799	0,416	0,724	0,143	0,353	0,863	0,712	0,821	0,214	0,841
Diyarbakır	0,707	0,529	0,599	0,619	0,732	0,615	0,061	0,674	0,489	0,828	0,439	1,236	0,560	0,030	0,594	0,076
Edirne	0,134	0,243	0,565	0,337	0,097	0,179	0,779	0,425	0,692	0,127	0,332	0,888	0,712	0,798	0,186	0,821
Elazığ	0,388	0,173	0,575	0,432	0,329	0,300	0,454	0,534	0,340	0,418	0,159	1,122	0,651	0,448	0,209	0,492
Erzincan	0,327	0,157	0,406	0,293	0,366	0,234	0,387	0,385	0,487	0,464	0,061	0,980	0,480	0,410	0,227	0,430
Erzurum	0,549	0,370	0,499	0,477	0,575	0,457	0,174	0,545	0,442	0,672	0,280	1,127	0,502	0,188	0,436	0,214
Eskişehir	0,489	0,436	0,889	0,672	0,288	0,481	0,905	0,773	0,566	0,252	0,520	1,253	1,014	0,893	0,374	0,941
Gaziantep	0,536	0,334	0,755	0,610	0,418	0,459	0,540	0,713	0,188	0,485	0,339	1,296	0,824	0,509	0,342	0,570
Giresun	0,356	0,380	0,091	0,155	0,526	0,324	0,521	0,135	0,804	0,606	0,332	0,690	0,226	0,581	0,430	0,558
Gümüşhane	0,422	0,355	0,216	0,261	0,545	0,356	0,360	0,289	0,687	0,637	0,274	0,848	0,248	0,420	0,421	0,398
Hakkari	0,839	0,679	0,650	0,722	0,886	0,751	0,139	0,757	0,641	0,983	0,585	1,279	0,569	0,154	0,747	0,099
Hatay	0,817	0,725	1,195	0,989	0,616	0,797	1,094	1,093	0,613	0,585	0,793	1,586	1,305	1,061	0,676	1,123
Isparta	0,225	0,120	0,573	0,366	0,109	0,177	0,644	0,472	0,513	0,202	0,212	1,012	0,695	0,652	0,054	0,685
İçel	0,611	0,619	1,038	0,811	0,430	0,632	1,116	0,902	0,775	0,351	0,710	1,306	1,177	1,108	0,550	1,154
İstanbul	3,007	3,105	3,412	3,198	2,896	3,070	3,631	3,247	3,258	2,799	3,201	3,291	3,573	3,626	3,034	3,670
İzmir	1,430	1,549	1,827	1,616	1,340	1,500	2,087	1,662	1,796	1,243	1,644	1,744	1,989	2,093	1,480	2,128
Kars	0,409	0,306	0,285	0,280	0,507	0,331	0,321	0,332	0,611	0,602	0,217	0,909	0,322	0,372	0,375	0,362
Kastamonu	0,226	0,295	0,207	0,023	0,406	0,208	0,586	0,099	0,771	0,481	0,278	0,690	0,358	0,636	0,329	0,627
Kayseri	0,537	0,415	0,886	0,688	0,346	0,499	0,801	0,795	0,406	0,356	0,478	1,324	0,991	0,778	0,372	0,834
Kırklareli	0,160	0,207	0,578	0,353	0,044	0,174	0,747	0,448	0,636	0,113	0,300	0,936	0,719	0,762	0,142	0,789
Kırşehir	0,234	0,055	0,429	0,261	0,261	0,140	0,493	0,366	0,513	0,359	0,046	0,949	0,533	0,514	0,125	0,536
Kocaeli	2,065	2,271	2,256	2,149	2,118	2,160	2,749	2,120	2,718	2,048	2,342	1,766	2,395	2,791	2,225	2,791

	Yozgat	Zongulda	Aksara	Bayburt	Karaman	Kırıkkale	Batman	Şırnak	Bartın	Ardahan	İğdır	Yalova	Karabük	Kilis	Osmaniy	Düzce
Adana	0,553	0,819	0,498	0,681	0,442	0,251	0,795	1,267	0,998	1,004	0,641	0,683	0,387	0,459	0,345	0,918
Adıyaman	0,148	1,020	0,258	0,244	0,343	0,362	0,317	0,835	0,678	0,436	0,467	0,822	0,770	0,171	0,273	0,665
Afyon	0,200	0,686	0,089	0,263	0,004	0,285	0,646	1,168	0,564	0,601	0,689	0,490	0,757	0,195	0,283	0,497
Ağrı	0,412	1,281	0,525	0,444	0,614	0,607	0,173	0,600	0,821	0,414	0,479	1,082	0,928	0,443	0,512	0,840
Amasya	0,222	0,652	0,110	0,255	0,049	0,334	0,679	1,201	0,521	0,592	0,736	0,455	0,803	0,235	0,332	0,450
Ankara	1,398	0,947	1,303	1,479	1,214	1,159	1,716	2,180	1,605	1,817	1,541	1,013	1,096	1,330	1,253	1,497
Antalya	1,663	1,443	1,593	1,779	1,518	1,363	1,861	2,244	2,005	2,112	1,611	1,462	1,094	1,573	1,453	1,902
Artvin	0,368	0,728	0,336	0,236	0,366	0,635	0,774	1,257	0,210	0,403	0,939	0,547	1,112	0,457	0,603	0,186
Aydın	0,410	0,466	0,302	0,394	0,237	0,493	0,872	1,393	0,470	0,697	0,927	0,267	0,932	0,431	0,514	0,371
Balıkesir	0,615	0,393	0,505	0,661	0,412	0,509	1,030	1,547	0,781	0,991	0,985	0,278	0,812	0,581	0,579	0,676
Bilecik	0,372	0,528	0,260	0,414	0,169	0,361	0,811	1,333	0,602	0,747	0,819	0,340	0,783	0,356	0,400	0,512
Bingöl	0,254	1,111	0,365	0,269	0,457	0,510	0,295	0,773	0,661	0,321	0,536	0,912	0,902	0,311	0,420	0,672
Bitlis	0,316	1,189	0,427	0,382	0,512	0,485	0,162	0,669	0,795	0,449	0,407	0,991	0,818	0,330	0,390	0,798
Bolu	0,666	0,305	0,567	0,607	0,513	0,769	1,129	1,642	0,450	0,843	1,204	0,185	1,188	0,703	0,792	0,343
Burdur	0,345	0,540	0,232	0,377	0,144	0,369	0,792	1,315	0,565	0,708	0,816	0,348	0,805	0,339	0,398	0,476
Bursa	0,714	0,338	0,604	0,755	0,511	0,604	1,130	1,647	0,839	1,080	1,079	0,278	0,875	0,682	0,677	0,731
Çanakkale	0,433	0,441	0,323	0,421	0,253	0,500	0,894	1,415	0,491	0,726	0,941	0,243	0,931	0,449	0,525	0,390
Çankırı	0,105	0,776	0,023	0,198	0,099	0,279	0,555	1,077	0,568	0,531	0,624	0,580	0,756	0,117	0,246	0,518
Çorum	0,119	0,756	0,038	0,156	0,111	0,338	0,583	1,102	0,508	0,494	0,674	0,557	0,815	0,170	0,305	0,459
Denizli	0,457	0,416	0,346	0,450	0,271	0,506	0,916	1,438	0,516	0,757	0,954	0,219	0,927	0,468	0,537	0,414
Diyarbakır	0,338	1,208	0,447	0,414	0,528	0,479	0,129	0,646	0,831	0,488	0,368	1,011	0,792	0,340	0,384	0,832
Edirne	0,436	0,438	0,324	0,439	0,246	0,475	0,893	1,415	0,534	0,753	0,925	0,242	0,896	0,443	0,507	0,433
Elazığ	0,188	0,820	0,159	0,324	0,164	0,142	0,532	1,050	0,703	0,639	0,532	0,631	0,619	0,099	0,120	0,648
Erzincan	0,045	0,828	0,069	0,152	0,160	0,313	0,507	1,027	0,557	0,474	0,605	0,630	0,783	0,111	0,261	0,519
Erzurum	0,179	1,049	0,288	0,278	0,370	0,366	0,285	0,805	0,711	0,453	0,436	0,852	0,757	0,189	0,274	0,698
Eskişehir	0,609	0,564	0,514	0,693	0,426	0,412	0,968	1,471	0,898	1,031	0,873	0,454	0,642	0,547	0,499	0,801
Gaziantep	0,358	0,893	0,339	0,502	0,322	0,039	0,570	1,058	0,881	0,803	0,462	0,722	0,438	0,254	0,117	0,819
Giresun	0,325	0,848	0,334	0,174	0,392	0,629	0,676	1,143	0,279	0,280	0,872	0,662	1,102	0,427	0,579	0,295
Gümüşhane	0,218	0,940	0,280	0,099	0,364	0,540	0,515	0,989	0,441	0,242	0,720	0,745	0,995	0,322	0,473	0,450
Hakkari	0,480	1,352	0,593	0,521	0,680	0,647	0,139	0,522	0,898	0,481	0,455	1,154	0,932	0,501	0,553	0,918
Hatay	0,860	0,832	0,788	0,974	0,714	0,574	1,114	1,567	1,227	1,308	0,927	0,766	0,510	0,774	0,668	1,132
Isparta	0,313	0,600	0,205	0,375	0,113	0,294	0,742	1,264	0,619	0,713	0,747	0,413	0,733	0,287	0,328	0,536
İçel	0,807	0,475	0,703	0,871	0,611	0,630	1,184	1,688	1,000	1,206	1,087	0,446	0,803	0,755	0,716	0,894
İstanbul	3,304	2,509	3,193	3,331	3,101	3,146	3,704	4,202	3,250	3,632	3,577	2,690	3,154	3,268	3,234	3,148
İzmir	1,750	0,924	1,637	1,760	1,547	1,643	2,179	2,695	1,666	2,050	2,108	1,109	1,784	1,728	1,722	1,563
Kars	0,146	0,929	0,223	0,078	0,313	0,467	0,470	0,964	0,494	0,306	0,654	0,732	0,920	0,248	0,398	0,490
Kastamonu	0,314	0,717	0,277	0,192	0,307	0,576	0,735	1,227	0,268	0,411	0,888	0,530	1,053	0,401	0,544	0,232
Kayseri	0,546	0,719	0,473	0,659	0,403	0,284	0,844	1,332	0,941	0,992	0,719	0,587	0,486	0,464	0,377	0,854
Kırklareli	0,406	0,478	0,293	0,428	0,207	0,419	0,855	1,378	0,570	0,753	0,874	0,287	0,839	0,401	0,455	0,474
Kırşehir	0,151	0,723	0,039	0,205	0,062	0,310	0,609	1,131	0,532	0,543	0,678	0,526	0,787	0,173	0,290	0,474
Kocaeli	2,431	1,646	2,335	2,352	2,277	2,507	2,891	3,392	2,007	2,488	2,966	1,811	2,842	2,470	2,548	1,961

	Adana	Adiyama	Afyon	Ağrı	Amasya	Ankara	Antalya	Artvin	Aydın	Balıkesir	Bilecik	Bingöl	Bitlis	Bolu	Burdur	Bursa	Çanakkale
Konya	0,381	0,362	0,063	0,636	0,103	1,168	1,461	0,425	0,262	0,384	0,157	0,487	0,528	0,540	0,147	0,484	0,273
Kütahya	0,181	0,578	0,321	0,845	0,345	0,922	1,201	0,663	0,395	0,263	0,246	0,719	0,727	0,628	0,280	0,348	0,386
Malatya	0,390	0,249	0,151	0,521	0,199	1,252	1,502	0,472	0,388	0,507	0,293	0,389	0,407	0,665	0,281	0,608	0,402
Manisa	0,429	0,492	0,153	0,763	0,137	1,096	1,438	0,412	0,142	0,272	0,024	0,604	0,661	0,410	0,018	0,367	0,142
K.Maraş	0,515	0,200	0,143	0,468	0,168	1,346	1,620	0,357	0,359	0,558	0,316	0,311	0,370	0,621	0,289	0,657	0,380
Mardin	0,716	0,218	0,545	0,167	0,579	1,633	1,799	0,685	0,772	0,932	0,711	0,223	0,085	1,030	0,692	1,033	0,793
Muğla	1,642	2,192	2,086	2,360	2,120	1,345	0,793	2,444	2,167	1,893	2,026	2,331	2,252	2,334	2,063	1,880	2,151
Muş	0,924	0,321	0,640	0,096	0,657	1,820	2,029	0,632	0,827	1,055	0,812	0,187	0,200	1,045	0,782	1,154	0,853
Nevşehir	0,605	0,517	0,225	0,766	0,176	1,226	1,598	0,262	0,071	0,388	0,194	0,593	0,682	0,297	0,160	0,464	0,099
Niğde	0,454	0,342	0,011	0,612	0,039	1,223	1,529	0,353	0,231	0,417	0,172	0,453	0,512	0,506	0,145	0,515	0,248
Ordu	0,920	0,470	0,480	0,574	0,453	1,654	1,996	0,178	0,503	0,816	0,588	0,423	0,561	0,610	0,547	0,896	0,531
Rize	0,737	0,443	0,296	0,644	0,256	1,427	1,783	0,069	0,275	0,589	0,368	0,470	0,587	0,421	0,328	0,668	0,303
Sakarya	0,426	0,549	0,210	0,821	0,195	1,045	1,399	0,453	0,147	0,215	0,038	0,662	0,717	0,390	0,070	0,309	0,137
Samsun	0,555	0,425	0,138	0,679	0,089	1,247	1,591	0,260	0,136	0,413	0,178	0,508	0,592	0,392	0,137	0,501	0,162
Siirt	0,770	0,198	0,538	0,086	0,564	1,677	1,869	0,622	0,751	0,942	0,709	0,139	0,036	0,995	0,685	1,043	0,774
Sinop	0,845	0,512	0,403	0,679	0,363	1,516	1,884	0,040	0,361	0,679	0,470	0,510	0,639	0,445	0,430	0,752	0,387
Sivas	0,323	0,455	0,498	0,626	0,547	1,226	1,340	0,830	0,712	0,696	0,578	0,588	0,511	0,987	0,587	0,784	0,719
Tekirdağ	0,448	0,646	0,308	0,918	0,291	0,967	1,346	0,521	0,191	0,129	0,135	0,760	0,814	0,365	0,165	0,215	0,168
Tokat	0,501	0,251	0,096	0,518	0,117	1,310	1,597	0,337	0,309	0,512	0,268	0,357	0,420	0,574	0,240	0,611	0,330
Trabzon	1,393	1,095	0,975	1,205	0,928	1,872	2,326	0,632	0,832	1,106	0,981	1,060	1,197	0,681	0,948	1,137	0,845
Tunceli	1,012	0,480	0,589	0,499	0,572	1,792	2,110	0,338	0,653	0,958	0,720	0,385	0,521	0,773	0,680	1,043	0,681
Şanlıurfa	0,739	0,219	0,552	0,138	0,584	1,654	1,825	0,676	0,776	0,945	0,720	0,205	0,067	1,030	0,700	1,046	0,798
Uşak	0,425	0,410	0,071	0,682	0,069	1,157	1,476	0,385	0,189	0,347	0,102	0,524	0,579	0,467	0,079	0,445	0,200
Van	0,800	0,240	0,579	0,065	0,607	1,711	1,893	0,662	0,793	0,983	0,751	0,176	0,072	1,038	0,727	1,083	0,817
Yozgat	0,553	0,148	0,200	0,412	0,222	1,398	1,663	0,368	0,410	0,615	0,372	0,254	0,316	0,666	0,345	0,714	0,433
Zonguldak	0,819	1,020	0,686	1,281	0,652	0,947	1,443	0,728	0,466	0,393	0,528	1,111	1,189	0,305	0,540	0,338	0,441
Aksaray	0,498	0,258	0,089	0,525	0,110	1,303	1,593	0,336	0,302	0,505	0,260	0,365	0,427	0,567	0,232	0,604	0,323
Bayburt	0,681	0,244	0,263	0,444	0,255	1,479	1,779	0,236	0,394	0,661	0,414	0,269	0,382	0,607	0,377	0,755	0,421
Karaman	0,442	0,343	0,004	0,614	0,049	1,214	1,518	0,366	0,237	0,412	0,169	0,457	0,512	0,513	0,144	0,511	0,253
Kırıkkale	0,251	0,362	0,285	0,607	0,334	1,159	1,363	0,635	0,493	0,509	0,361	0,510	0,485	0,769	0,369	0,604	0,500
Batman	0,795	0,317	0,646	0,173	0,679	1,716	1,861	0,774	0,872	1,030	0,811	0,295	0,162	1,129	0,792	1,130	0,894
Şırnak	1,267	0,835	1,168	0,600	1,201	2,180	2,244	1,257	1,393	1,547	1,333	0,773	0,669	1,642	1,315	1,647	1,415
Bartın	0,998	0,678	0,564	0,821	0,521	1,605	2,005	0,210	0,470	0,781	0,602	0,661	0,795	0,450	0,565	0,839	0,491
Ardahan	1,004	0,436	0,601	0,414	0,592	1,817	2,112	0,403	0,697	0,991	0,747	0,321	0,449	0,843	0,708	1,080	0,726
Iğdır	0,641	0,467	0,689	0,479	0,736	1,541	1,611	0,939	0,927	0,985	0,819	0,536	0,407	1,204	0,816	1,079	0,941
Yalova	0,683	0,822	0,490	1,082	0,455	1,013	1,462	0,547	0,267	0,278	0,340	0,912	0,991	0,185	0,348	0,278	0,243
Karabük	0,387	0,770	0,757	0,928	0,803	1,096	1,094	1,112	0,932	0,812	0,783	0,902	0,818	1,188	0,805	0,875	0,931
Kilis	0,459	0,171	0,195	0,443	0,235	1,330	1,573	0,457	0,431	0,581	0,356	0,311	0,330	0,703	0,339	0,682	0,449
Osmaniye	0,345	0,273	0,283	0,512	0,332	1,253	1,453	0,603	0,514	0,579	0,400	0,420	0,390	0,792	0,398	0,677	0,525
Düzce	0,918	0,665	0,497	0,840	0,450	1,497	1,902	0,186	0,371	0,676	0,512	0,672	0,798	0,343	0,476	0,731	0,390

	Çankırı	Çorum	Denizli	Diyarbakır	Edirne	Elazığ	Erzincan	Erzurum	Eskişehir	Gaziantep	Giresun	Gümüşhane	Hakkâri	Hatay	Isparta	İçel
Konya	0,133	0,164	0,285	0,540	0,256	0,138	0,196	0,386	0,378	0,273	0,451	0,415	0,698	0,656	0,087	0,572
Kütahya	0,387	0,424	0,375	0,728	0,346	0,310	0,447	0,592	0,146	0,272	0,707	0,675	0,895	0,398	0,228	0,364
Malatya	0,113	0,174	0,417	0,414	0,389	0,026	0,146	0,267	0,468	0,206	0,462	0,378	0,577	0,700	0,221	0,677
Manisa	0,248	0,247	0,147	0,676	0,116	0,282	0,308	0,519	0,327	0,390	0,477	0,488	0,829	0,647	0,065	0,483
K.Maraş	0,048	0,074	0,404	0,389	0,382	0,155	0,018	0,230	0,556	0,334	0,334	0,252	0,536	0,816	0,257	0,751
Mardin	0,454	0,483	0,815	0,046	0,792	0,434	0,407	0,185	0,875	0,487	0,594	0,433	0,179	1,037	0,642	1,091
Muğla	2,121	2,174	2,132	2,225	2,108	1,992	2,164	2,184	1,741	1,820	2,471	2,395	2,360	1,408	2,011	1,716
Muş	0,546	0,546	0,880	0,225	0,865	0,588	0,483	0,309	1,037	0,695	0,513	0,368	0,144	1,247	0,754	1,243
Nevşehir	0,290	0,252	0,130	0,707	0,134	0,388	0,327	0,549	0,489	0,536	0,356	0,422	0,839	0,817	0,225	0,611
Niğde	0,097	0,103	0,267	0,529	0,243	0,173	0,157	0,370	0,436	0,334	0,380	0,355	0,679	0,725	0,120	0,619
Ordu	0,442	0,388	0,562	0,599	0,565	0,575	0,406	0,499	0,889	0,755	0,091	0,216	0,650	1,195	0,573	1,038
Rize	0,298	0,238	0,334	0,619	0,337	0,432	0,293	0,477	0,672	0,610	0,155	0,261	0,722	0,989	0,366	0,811
Sakarya	0,306	0,306	0,128	0,732	0,097	0,329	0,366	0,575	0,288	0,418	0,526	0,545	0,886	0,616	0,109	0,430
Samsun	0,196	0,158	0,190	0,615	0,179	0,300	0,234	0,457	0,481	0,459	0,324	0,356	0,751	0,797	0,177	0,632
Siirt	0,443	0,459	0,799	0,061	0,779	0,454	0,387	0,174	0,905	0,540	0,521	0,360	0,139	1,094	0,644	1,116
Sinop	0,398	0,338	0,416	0,674	0,425	0,534	0,385	0,545	0,773	0,713	0,135	0,289	0,757	1,093	0,472	0,902
Sivas	0,472	0,532	0,724	0,489	0,692	0,340	0,487	0,442	0,566	0,188	0,804	0,687	0,641	0,613	0,513	0,775
Tekirdağ	0,403	0,402	0,143	0,828	0,127	0,418	0,464	0,672	0,252	0,485	0,606	0,637	0,983	0,585	0,202	0,351
Tokat	0,022	0,039	0,353	0,439	0,332	0,159	0,061	0,280	0,520	0,339	0,332	0,274	0,585	0,793	0,212	0,710
Trabzon	0,988	0,928	0,863	1,236	0,888	1,122	0,980	1,127	1,253	1,296	0,690	0,848	1,279	1,586	1,012	1,306
Tunceli	0,531	0,486	0,712	0,560	0,712	0,651	0,480	0,502	1,014	0,824	0,226	0,248	0,569	1,305	0,695	1,177
Şanlıurfa	0,460	0,486	0,821	0,030	0,798	0,448	0,410	0,188	0,893	0,509	0,581	0,420	0,154	1,061	0,652	1,108
Uşak	0,166	0,172	0,214	0,594	0,186	0,209	0,227	0,436	0,374	0,342	0,430	0,421	0,747	0,676	0,054	0,550
Van	0,485	0,502	0,841	0,076	0,821	0,492	0,430	0,214	0,941	0,570	0,558	0,398	0,099	1,123	0,685	1,154
Yozgat	0,105	0,119	0,457	0,338	0,436	0,188	0,045	0,179	0,609	0,358	0,325	0,218	0,480	0,860	0,313	0,807
Zonguldak	0,776	0,756	0,416	1,208	0,438	0,820	0,828	1,049	0,564	0,893	0,848	0,940	1,352	0,832	0,600	0,475
Aksaray	0,023	0,038	0,346	0,447	0,324	0,159	0,069	0,288	0,514	0,339	0,334	0,280	0,593	0,788	0,205	0,703
Bayburt	0,198	0,156	0,450	0,414	0,439	0,324	0,152	0,278	0,693	0,502	0,174	0,099	0,521	0,974	0,375	0,871
Karaman	0,099	0,111	0,271	0,528	0,246	0,164	0,160	0,370	0,426	0,322	0,392	0,364	0,680	0,714	0,113	0,611
Kırıkkale	0,279	0,338	0,506	0,479	0,475	0,142	0,313	0,366	0,412	0,039	0,629	0,540	0,647	0,574	0,294	0,630
Batman	0,555	0,583	0,916	0,129	0,893	0,532	0,507	0,285	0,968	0,570	0,676	0,515	0,139	1,114	0,742	1,184
Şırnak	1,077	1,102	1,438	0,646	1,415	1,050	1,027	0,805	1,471	1,058	1,143	0,989	0,522	1,567	1,264	1,688
Bartın	0,568	0,508	0,516	0,831	0,534	0,703	0,557	0,711	0,898	0,881	0,279	0,441	0,898	1,227	0,619	1,000
Ardahan	0,531	0,494	0,757	0,488	0,753	0,639	0,474	0,453	1,031	0,803	0,280	0,242	0,481	1,308	0,713	1,206
İğdır	0,624	0,674	0,954	0,368	0,925	0,532	0,605	0,436	0,873	0,462	0,872	0,720	0,455	0,927	0,747	1,087
Yalova	0,580	0,557	0,219	1,011	0,242	0,631	0,630	0,852	0,454	0,722	0,662	0,745	1,154	0,766	0,413	0,446
Karabük	0,756	0,815	0,927	0,792	0,896	0,619	0,783	0,757	0,642	0,438	1,102	0,995	0,932	0,510	0,733	0,803
Kilis	0,117	0,170	0,468	0,340	0,443	0,099	0,111	0,189	0,547	0,254	0,427	0,322	0,501	0,774	0,287	0,755
Osmaniye	0,246	0,305	0,537	0,384	0,507	0,120	0,261	0,274	0,499	0,117	0,579	0,473	0,553	0,668	0,328	0,716
Düzce	0,518	0,459	0,414	0,832	0,433	0,648	0,519	0,698	0,801	0,819	0,295	0,450	0,918	1,132	0,536	0,894

	Istanbul	Izmir	Kars	Kastam	Kayseri	Kırklr	Kırşehir	Kocaeli	Konya	Kütahya	Malatya	Manisa	K.Maraş	Mardin	Muğla	Muş
Konya	3,074	1,528	0,359	0,367	0,344	0,207	0,116	2,297	0	0,261	0,136	0,145	0,179	0,555	2,023	0,673
Kütahya	2,882	1,377	0,615	0,609	0,098	0,293	0,376	2,297	0,261	0	0,329	0,263	0,429	0,729	1,784	0,898
Malatya	3,191	1,655	0,308	0,413	0,388	0,343	0,154	2,428	0,136	0,329	0	0,280	0,129	0,425	2,018	0,570
Manisa	2,955	1,398	0,449	0,362	0,360	0,063	0,203	2,155	0,145	0,263	0,280	0	0,295	0,694	2,045	0,791
K.Maraş	3,247	1,693	0,187	0,300	0,501	0,350	0,096	2,389	0,179	0,429	0,129	0,295	0	0,413	2,147	0,498
Mardin	3,610	2,080	0,382	0,643	0,758	0,754	0,509	2,794	0,555	0,729	0,425	0,694	0,413	0	2,193	0,260
Muğla	2,813	2,137	2,322	2,388	1,688	2,063	2,133	3,516	2,023	1,784	2,018	2,045	2,147	2,193	0	2,450
Muş	3,745	2,186	0,363	0,610	0,947	0,841	0,588	2,769	0,673	0,898	0,570	0,791	0,498	0,260	2,450	0
Nevşehir	3,007	1,430	0,409	0,226	0,537	0,160	0,234	2,065	0,264	0,439	0,375	0,177	0,324	0,734	2,220	0,771
Niğde	3,105	1,549	0,306	0,295	0,415	0,207	0,055	2,271	0,073	0,328	0,160	0,151	0,144	0,549	2,095	0,640
Ordu	3,412	1,827	0,285	0,207	0,886	0,578	0,429	2,256	0,542	0,798	0,550	0,564	0,421	0,643	2,561	0,526
Rize	3,198	1,616	0,280	0,023	0,688	0,353	0,261	2,149	0,357	0,595	0,410	0,345	0,301	0,655	2,375	0,629
Sakarya	2,896	1,340	0,507	0,406	0,346	0,044	0,261	2,118	0,195	0,249	0,330	0,058	0,353	0,749	2,020	0,849
Samsun	3,070	1,500	0,331	0,208	0,499	0,174	0,140	2,160	0,187	0,404	0,285	0,154	0,230	0,642	2,188	0,690
Siirt	3,631	2,087	0,321	0,586	0,801	0,747	0,493	2,749	0,559	0,762	0,440	0,690	0,397	0,102	2,284	0,166
Sinop	3,247	1,662	0,332	0,099	0,795	0,448	0,366	2,120	0,464	0,701	0,511	0,447	0,395	0,714	2,482	0,648
Sivas	3,258	1,796	0,611	0,771	0,406	0,636	0,513	2,718	0,455	0,436	0,360	0,578	0,475	0,464	1,744	0,711
Tekirdağ	2,799	1,243	0,602	0,481	0,356	0,113	0,359	2,048	0,288	0,267	0,421	0,156	0,451	0,844	1,993	0,947
Tokat	3,201	1,644	0,217	0,278	0,478	0,300	0,046	2,342	0,142	0,400	0,135	0,247	0,050	0,463	2,140	0,544
Trabzon	3,291	1,744	0,909	0,690	1,324	0,936	0,949	1,766	1,031	1,226	1,100	0,965	0,990	1,279	2,994	1,146
Tunceli	3,573	1,989	0,322	0,358	0,991	0,719	0,533	2,395	0,649	0,909	0,626	0,696	0,498	0,606	2,643	0,431
Şanlıurfa	3,626	2,093	0,372	0,636	0,778	0,762	0,514	2,791	0,566	0,747	0,438	0,703	0,417	0,029	2,222	0,231
Uşak	3,034	1,480	0,375	0,329	0,372	0,142	0,125	2,225	0,073	0,280	0,204	0,082	0,214	0,613	2,060	0,711
Van	3,670	2,128	0,362	0,627	0,834	0,789	0,536	2,791	0,600	0,797	0,478	0,732	0,439	0,102	2,295	0,158
Yozgat	3,304	1,750	0,146	0,314	0,546	0,406	0,151	2,431	0,235	0,479	0,162	0,352	0,057	0,365	2,177	0,441
Zonguldak	2,509	0,924	0,929	0,717	0,719	0,478	0,723	1,646	0,684	0,651	0,820	0,540	0,820	1,230	2,176	1,291
Aksaray	3,193	1,637	0,223	0,277	0,473	0,293	0,039	2,335	0,136	0,395	0,136	0,239	0,058	0,470	2,137	0,552
Bayburt	3,331	1,760	0,078	0,192	0,659	0,428	0,205	2,352	0,319	0,580	0,298	0,390	0,169	0,452	2,316	0,439
Karaman	3,101	1,547	0,313	0,307	0,403	0,207	0,062	2,277	0,060	0,317	0,152	0,149	0,146	0,548	2,083	0,644
Kırıkkale	3,146	1,643	0,467	0,576	0,284	0,419	0,310	2,507	0,237	0,267	0,168	0,359	0,296	0,474	1,855	0,673
Batman	3,704	2,179	0,470	0,735	0,844	0,855	0,609	2,891	0,655	0,821	0,524	0,795	0,514	0,101	2,225	0,266
Şırnak	4,202	2,695	0,964	1,227	1,332	1,378	1,131	3,392	1,177	1,325	1,044	1,318	1,035	0,623	2,468	0,634
Bartın	3,250	1,666	0,494	0,268	0,941	0,570	0,532	2,007	0,623	0,844	0,681	0,583	0,567	0,873	2,627	0,778
Ardahan	3,632	2,050	0,306	0,411	0,992	0,753	0,543	2,488	0,657	0,917	0,614	0,722	0,492	0,534	2,621	0,340
Iğdır	3,577	2,108	0,654	0,888	0,719	0,874	0,678	2,966	0,669	0,734	0,539	0,811	0,601	0,324	1,921	0,575
Yalova	2,690	1,109	0,732	0,530	0,587	0,287	0,526	1,811	0,494	0,505	0,629	0,350	0,622	1,034	2,157	1,093
Karabük	3,154	1,784	0,920	1,053	0,486	0,839	0,787	2,842	0,701	0,566	0,643	0,791	0,768	0,761	1,434	1,017
Kilis	3,268	1,728	0,248	0,401	0,464	0,401	0,173	2,470	0,200	0,408	0,079	0,340	0,101	0,355	2,074	0,491
Osmaniye	3,234	1,722	0,398	0,544	0,377	0,455	0,290	2,548	0,253	0,352	0,136	0,392	0,248	0,381	1,928	0,579
Düzce	3,148	1,563	0,490	0,232	0,854	0,474	0,474	1,961	0,553	0,756	0,628	0,494	0,526	0,871	2,537	0,809

	Nevşehir	Niğde	Ordu	Rize	Sakarya	Samsun	Siirt	Sinop	Sivas	Tekirdağ	Tokat	Trabzon	Tunceli	Şanlıurfa	Uşak	Van
Konya	0,264	0,073	0,542	0,357	0,195	0,187	0,559	0,464	0,455	0,288	0,142	1,031	0,649	0,566	0,073	0,600
Kütahya	0,439	0,328	0,798	0,595	0,249	0,404	0,762	0,701	0,436	0,267	0,400	1,226	0,909	0,747	0,280	0,797
Malatya	0,375	0,160	0,550	0,410	0,330	0,285	0,440	0,511	0,360	0,421	0,135	1,100	0,626	0,438	0,204	0,478
Manisa	0,177	0,151	0,564	0,345	0,058	0,154	0,690	0,447	0,578	0,156	0,247	0,965	0,696	0,703	0,082	0,732
K.Maraş	0,324	0,144	0,421	0,301	0,353	0,230	0,397	0,395	0,475	0,451	0,050	0,990	0,498	0,417	0,214	0,439
Mardin	0,734	0,549	0,643	0,655	0,749	0,642	0,102	0,714	0,464	0,844	0,463	1,279	0,606	0,029	0,613	0,102
Muğla	2,220	2,095	2,561	2,375	2,020	2,188	2,284	2,482	1,744	1,993	2,140	2,994	2,643	2,222	2,060	2,295
Muş	0,771	0,640	0,526	0,629	0,849	0,690	0,166	0,648	0,711	0,947	0,544	1,146	0,431	0,231	0,711	0,158
Nevşehir	0	0,215	0,432	0,204	0,201	0,094	0,705	0,291	0,718	0,260	0,276	0,788	0,582	0,736	0,195	0,748
Niğde	0,215	0	0,471	0,285	0,209	0,127	0,540	0,392	0,509	0,307	0,096	0,964	0,582	0,556	0,071	0,582
Ordu	0,432	0,471	0	0,228	0,611	0,410	0,561	0,165	0,886	0,688	0,422	0,637	0,163	0,627	0,520	0,595
Rize	0,204	0,285	0,228	0	0,388	0,192	0,601	0,107	0,770	0,460	0,276	0,691	0,380	0,649	0,316	0,642
Sakarya	0,201	0,209	0,611	0,388	0	0,202	0,747	0,486	0,605	0,098	0,305	0,980	0,747	0,758	0,139	0,789
Samsun	0,094	0,127	0,410	0,192	0,202	0	0,616	0,297	0,636	0,286	0,182	0,844	0,546	0,644	0,130	0,659
Siirt	0,705	0,540	0,561	0,601	0,747	0,616	0	0,647	0,545	0,844	0,447	1,197	0,510	0,076	0,608	0,043
Sinop	0,291	0,392	0,165	0,107	0,486	0,297	0,647	0	0,869	0,551	0,376	0,595	0,328	0,704	0,423	0,686
Sivas	0,718	0,509	0,886	0,770	0,605	0,636	0,545	0,869	0	0,669	0,494	1,460	0,929	0,492	0,526	0,563
Tekirdağ	0,260	0,307	0,688	0,460	0,098	0,286	0,844	0,551	0,669	0	0,403	1,001	0,830	0,854	0,237	0,885
Tokat	0,276	0,096	0,422	0,276	0,305	0,182	0,447	0,376	0,494	0,403	0	0,967	0,514	0,468	0,167	0,489
Trabzon	0,788	0,964	0,637	0,691	0,980	0,844	1,197	0,595	1,460	1,001	0,967	0	0,718	1,264	0,973	1,231
Tunceli	0,582	0,582	0,163	0,380	0,747	0,546	0,510	0,328	0,929	0,830	0,514	0,718	0	0,584	0,641	0,536
Şanlıurfa	0,736	0,556	0,627	0,649	0,758	0,644	0,076	0,704	0,492	0,854	0,468	1,264	0,584	0	0,621	0,073
Uşak	0,195	0,071	0,520	0,316	0,139	0,130	0,608	0,423	0,526	0,237	0,167	0,973	0,641	0,621	0	0,650
Van	0,748	0,582	0,595	0,642	0,789	0,659	0,043	0,686	0,563	0,885	0,489	1,231	0,536	0,073	0,650	0
Yozgat	0,370	0,201	0,407	0,319	0,410	0,277	0,342	0,404	0,480	0,507	0,106	0,998	0,466	0,367	0,271	0,385
Zonguldak	0,521	0,681	0,903	0,695	0,492	0,602	1,215	0,739	1,075	0,410	0,769	0,936	1,065	1,236	0,620	1,258
Aksaray	0,270	0,088	0,424	0,275	0,298	0,176	0,455	0,376	0,495	0,395	0,008	0,965	0,518	0,475	0,159	0,497
Bayburt	0,334	0,257	0,256	0,205	0,446	0,261	0,397	0,268	0,631	0,539	0,181	0,856	0,332	0,445	0,322	0,438
Karaman	0,224	0,013	0,483	0,298	0,207	0,138	0,541	0,405	0,498	0,304	0,100	0,976	0,593	0,555	0,067	0,583
Kırıkkale	0,501	0,296	0,717	0,571	0,390	0,422	0,521	0,675	0,219	0,462	0,300	1,258	0,788	0,495	0,307	0,553
Batman	0,834	0,650	0,717	0,748	0,849	0,741	0,157	0,800	0,522	0,944	0,564	1,354	0,662	0,099	0,713	0,126
Şırnak	1,351	1,173	1,160	1,243	1,371	1,260	0,647	1,277	0,954	1,465	1,085	1,772	1,054	0,617	1,236	0,605
Bartın	0,410	0,553	0,253	0,271	0,611	0,443	0,800	0,172	1,040	0,659	0,546	0,423	0,390	0,861	0,573	0,836
Ardahan	0,629	0,596	0,240	0,434	0,777	0,579	0,434	0,400	0,890	0,865	0,516	0,813	0,096	0,510	0,659	0,456
Iğdır	0,911	0,698	0,935	0,894	0,853	0,818	0,427	0,974	0,319	0,933	0,641	1,562	0,921	0,351	0,741	0,419
Yalova	0,324	0,485	0,725	0,508	0,307	0,404	1,017	0,563	0,908	0,241	0,572	0,866	0,884	1,039	0,427	1,060
Karabük	0,956	0,768	1,188	1,048	0,799	0,889	0,851	1,152	0,315	0,833	0,777	1,732	1,240	0,790	0,763	0,863
Kilis	0,407	0,201	0,511	0,402	0,394	0,313	0,363	0,496	0,378	0,489	0,135	1,090	0,570	0,365	0,259	0,402
Osmaniye	0,508	0,293	0,664	0,543	0,433	0,420	0,427	0,642	0,227	0,516	0,267	1,233	0,720	0,401	0,325	0,458
Düzce	0,317	0,486	0,302	0,226	0,517	0,366	0,808	0,162	0,988	0,557	0,497	0,478	0,458	0,862	0,496	0,847

	Yozgat	Zongul	Aksaray	Bayburt	Karama	Kırıkkal	Batman	Şırnak	Bartın	Ardahan	İğdır	Yalova	Karabük	Kilis	Osmani	Düzce
Konya	0,235	0,684	0,136	0,319	0,060	0,237	0,655	1,177	0,623	0,657	0,669	0,494	0,701	0,200	0,253	0,553
Kütahya	0,479	0,651	0,395	0,580	0,317	0,267	0,821	1,325	0,844	0,917	0,734	0,505	0,566	0,408	0,352	0,756
Malatya	0,162	0,820	0,136	0,298	0,152	0,168	0,524	1,044	0,681	0,614	0,539	0,629	0,643	0,079	0,136	0,628
Manisa	0,352	0,540	0,239	0,390	0,149	0,359	0,795	1,318	0,583	0,722	0,811	0,350	0,791	0,340	0,392	0,494
K.Maraş	0,057	0,820	0,058	0,169	0,146	0,296	0,514	1,035	0,567	0,492	0,601	0,622	0,768	0,101	0,248	0,526
Mardin	0,365	1,230	0,470	0,452	0,548	0,474	0,101	0,623	0,873	0,534	0,324	1,034	0,761	0,355	0,381	0,871
Muğla	2,177	2,176	2,137	2,316	2,083	1,855	2,225	2,468	2,627	2,621	1,921	2,157	1,434	2,074	1,928	2,537
Muş	0,441	1,291	0,552	0,439	0,644	0,673	0,266	0,634	0,778	0,340	0,575	1,093	1,017	0,491	0,579	0,809
Nevşehir	0,370	0,521	0,270	0,334	0,224	0,501	0,834	1,351	0,410	0,629	0,911	0,324	0,956	0,407	0,508	0,317
Niğde	0,201	0,681	0,088	0,257	0,013	0,296	0,650	1,173	0,553	0,596	0,698	0,485	0,768	0,201	0,293	0,486
Ordu	0,407	0,903	0,424	0,256	0,483	0,717	0,717	1,160	0,253	0,240	0,935	0,725	1,188	0,511	0,664	0,302
Rize	0,319	0,695	0,275	0,205	0,298	0,571	0,748	1,243	0,271	0,434	0,894	0,508	1,048	0,402	0,543	0,226
Sakarya	0,410	0,492	0,298	0,446	0,207	0,390	0,849	1,371	0,611	0,777	0,853	0,307	0,799	0,394	0,433	0,517
Samsun	0,277	0,602	0,176	0,261	0,138	0,422	0,741	1,260	0,443	0,579	0,818	0,404	0,889	0,313	0,420	0,366
Siirt	0,342	1,215	0,455	0,397	0,541	0,521	0,157	0,647	0,800	0,434	0,427	1,017	0,851	0,363	0,427	0,808
Sinop	0,404	0,739	0,376	0,268	0,405	0,675	0,800	1,277	0,172	0,400	0,974	0,563	1,152	0,496	0,642	0,162
Sivas	0,480	1,075	0,495	0,631	0,498	0,219	0,522	0,954	1,040	0,890	0,319	0,908	0,315	0,378	0,227	0,988
Tekirdağ	0,507	0,410	0,395	0,539	0,304	0,462	0,944	1,465	0,659	0,865	0,933	0,241	0,833	0,489	0,516	0,557
Tokat	0,106	0,769	0,008	0,181	0,100	0,300	0,564	1,085	0,546	0,516	0,641	0,572	0,777	0,135	0,267	0,497
Trabzon	0,998	0,936	0,965	0,856	0,976	1,258	1,354	1,772	0,423	0,813	1,562	0,866	1,732	1,090	1,233	0,478
Tunceli	0,466	1,065	0,518	0,332	0,593	0,788	0,662	1,054	0,390	0,096	0,921	0,884	1,240	0,570	0,720	0,458
Şanlıurfa	0,367	1,236	0,475	0,445	0,555	0,495	0,099	0,617	0,861	0,510	0,351	1,039	0,790	0,365	0,401	0,862
Uşak	0,271	0,620	0,159	0,322	0,067	0,307	0,713	1,236	0,573	0,659	0,741	0,427	0,763	0,259	0,325	0,496
Van	0,385	1,258	0,497	0,438	0,583	0,553	0,126	0,605	0,836	0,456	0,419	1,060	0,863	0,402	0,458	0,847
Yozgat	0	0,873	0,113	0,151	0,203	0,321	0,464	0,983	0,576	0,452	0,575	0,675	0,783	0,105	0,258	0,545
Zonguldak	0,873	0	0,762	0,854	0,683	0,871	1,331	1,853	0,755	1,128	1,343	0,198	1,204	0,879	0,924	0,648
Aksaray	0,113	0,762	0	0,186	0,093	0,300	0,571	1,092	0,545	0,522	0,646	0,565	0,777	0,140	0,269	0,494
Bayburt	0,151	0,854	0,186	0	0,266	0,465	0,543	1,041	0,436	0,339	0,707	0,658	0,932	0,255	0,408	0,421
Karaman	0,203	0,683	0,093	0,266	0	0,285	0,649	1,171	0,566	0,605	0,691	0,488	0,756	0,197	0,284	0,498
Kırıkkale	0,321	0,871	0,300	0,465	0,285	0	0,561	1,058	0,842	0,769	0,476	0,696	0,477	0,219	0,095	0,781
Batman	0,464	1,331	0,571	0,543	0,649	0,561	0	0,523	0,955	0,582	0,316	1,134	0,801	0,455	0,470	0,960
Şırnak	0,983	1,853	1,092	1,041	1,171	1,058	0,523	0	1,412	0,959	0,643	1,657	1,150	0,977	0,974	1,438
Bartın	0,576	0,755	0,545	0,436	0,566	0,842	0,955	1,412	0	0,481	1,143	0,609	1,318	0,668	0,813	0,110
Ardahan	0,452	1,128	0,522	0,339	0,605	0,769	0,582	0,959	0,481	0	0,855	0,941	1,205	0,550	0,693	0,542
İğdır	0,575	1,343	0,646	0,707	0,691	0,476	0,316	0,643	1,143	0,855	0	1,160	0,522	0,507	0,420	1,120
Yalova	0,675	0,198	0,565	0,658	0,488	0,696	1,134	1,657	0,609	0,941	1,160	0	1,070	0,685	0,740	0,498
Karabük	0,783	1,204	0,777	0,932	0,756	0,477	0,801	1,150	1,318	1,205	0,522	1,070	0	0,678	0,524	1,254
Kilis	0,105	0,879	0,140	0,255	0,197	0,219	0,455	0,977	0,668	0,550	0,507	0,685	0,678	0	0,154	0,626
Osmaniye	0,258	0,924	0,269	0,408	0,284	0,095	0,470	0,974	0,813	0,693	0,420	0,740	0,524	0,154	0	0,763
Düzce	0,545	0,648	0,494	0,421	0,498	0,781	0,960	1,438	0,110	0,542	1,120	0,498	1,254	0,626	0,763	0

	Adana	Adıyaman	Afyon	Ağrı	Amasya	Ankara	Antalya	Artvin	Aydın	Balıkesir	Bilecik	Bingöl	Bitlis	Bolu	Burdur	Bursa	Çanakkale
Adana	0	0,527	0,608	0,887	0,496	0,843	1,301	0,704	0,630	0,546	0,502	0,712	0,612	0,735	0,549	0,276	0,627
Adıyaman	0,527	0	0,339	0,145	0,286	1,464	1,660	0,564	0,580	0,781	0,527	0,020	-0,095	0,860	0,540	0,736	0,581
Afyon	0,608	0,339	0	0,592	-0,049	1,318	1,571	0,533	0,161	0,380	0,087	0,433	0,496	0,511	0,152	0,632	0,298
Ağrı	0,887	0,145	0,592	0	0,660	1,763	1,871	0,777	0,892	1,064	0,907	0,099	-0,089	1,047	0,843	1,127	0,894
Amasya	0,496	0,286	-0,049	0,660	0	1,213	1,509	0,255	-0,006	0,356	0,060	0,436	0,509	0,340	0,026	0,463	0,182
Ankara	0,843	1,464	1,318	1,763	1,213	0	1,176	1,397	1,188	0,989	1,103	1,642	1,571	1,195	1,098	0,787	1,189
Antalya	1,301	1,660	1,571	1,871	1,509	1,176	0	1,625	1,456	1,425	1,489	1,815	1,803	1,519	1,461	1,250	1,383
Artvin	0,704	0,564	0,533	0,777	0,255	1,397	1,625	0	0,369	0,608	0,505	0,481	0,680	0,454	0,432	0,754	0,394
Aydın	0,630	0,580	0,161	0,892	-0,006	1,188	1,456	0,369	0	0,306	0,216	0,702	0,783	0,300	0,288	0,455	0,240
Balıkesir	0,546	0,781	0,380	1,064	0,356	0,989	1,425	0,608	0,306	0	0,233	0,887	0,950	0,562	0,364	0,342	0,297
Bilecik	0,502	0,527	0,087	0,907	0,060	1,103	1,489	0,505	0,216	0,233	0	0,677	0,755	0,465	0,056	0,334	0,152
Bingöl	0,712	0,020	0,433	0,099	0,436	1,642	1,815	0,481	0,702	0,887	0,677	0	-0,048	0,934	0,700	0,997	0,700
Bitlis	0,612	-0,095	0,496	-0,089	0,509	1,571	1,803	0,680	0,783	0,950	0,755	-0,048	0	0,987	0,718	0,948	0,822
Bolu	0,735	0,860	0,511	1,047	0,340	1,195	1,519	0,454	0,300	0,562	0,465	0,934	0,987	0	0,300	0,585	0,416
Burdur	0,549	0,540	0,152	0,843	0,026	1,098	1,461	0,432	0,288	0,364	0,056	0,700	0,718	0,300	0	0,397	0,068
Bursa	0,276	0,736	0,632	1,127	0,463	0,787	1,250	0,754	0,455	0,342	0,334	0,997	0,948	0,585	0,397	0	0,322
Çanakkale	0,627	0,581	0,298	0,894	0,182	1,189	1,383	0,394	0,240	0,297	0,152	0,700	0,822	0,416	0,068	0,322	0
Çankırı	0,639	0,200	-0,149	0,459	0,063	1,396	1,621	0,573	0,335	0,557	0,176	0,329	0,379	0,665	0,255	0,700	0,321
Çorum	0,576	0,158	0,092	0,387	-0,056	1,334	1,574	0,227	0,286	0,505	0,210	0,276	0,330	0,429	0,059	0,582	0,158
Denizli	0,651	0,700	0,161	0,929	0,104	1,095	1,359	0,416	-0,014	0,269	0,145	0,774	0,862	0,253	0,126	0,414	0,127
Diyarbakır	0,555	0,005	0,581	-0,002	0,591	1,469	1,738	0,722	0,826	0,938	0,766	0,111	-0,231	1,001	0,783	0,914	0,872
Edirne	0,649	0,639	0,328	0,992	0,236	1,072	1,456	0,441	0,293	0,413	0,058	0,718	0,859	0,566	0,146	0,476	-0,015
Elazığ	0,287	0,149	0,181	0,574	0,129	1,095	1,529	0,512	0,340	0,465	0,178	0,345	0,315	0,697	0,403	0,515	0,504
Erzincan	0,474	0,197	0,144	0,467	0,158	1,264	1,501	0,311	0,387	0,496	0,278	0,129	0,317	0,668	0,385	0,672	0,389
Erzurum	0,498	0,033	0,456	0,253	0,438	1,332	1,659	0,537	0,744	0,772	0,579	0,025	0,030	0,896	0,586	0,817	0,629
Eskişehir	0,407	0,799	0,552	1,121	0,429	0,709	1,454	0,676	0,539	0,421	0,227	0,980	0,922	0,583	0,233	0,339	0,447
Gaziantep	0,336	0,333	0,319	0,731	0,312	1,151	1,584	0,807	0,477	0,610	0,284	0,631	0,469	0,833	0,505	0,514	0,700
Giresun	0,742	0,419	0,514	0,584	0,236	1,493	1,690	0,076	0,322	0,740	0,618	0,458	0,532	0,589	0,601	0,809	0,596
Gümüşhane	0,759	0,183	0,383	0,362	0,262	1,596	1,691	0,151	0,475	0,796	0,596	0,062	0,311	0,680	0,546	0,903	0,484
Hakkari	0,776	0,131	0,756	0,037	0,771	1,686	1,867	0,844	0,989	1,148	0,976	0,061	-0,116	1,150	0,954	1,102	0,975
Hatay	0,845	0,907	0,739	1,179	0,732	1,414	1,768	0,926	0,743	0,482	0,798	1,024	1,076	1,036	0,859	0,882	0,732
Isparta	0,397	0,406	0,086	0,762	0,064	0,936	1,286	0,566	0,246	0,330	0,049	0,635	0,616	0,488	-0,011	0,271	0,085
İçel	0,468	0,764	0,687	1,026	0,659	1,169	1,527	0,896	0,618	0,388	0,636	0,967	0,892	0,830	0,647	0,393	0,549
İstanbul	2,785	3,179	3,174	3,377	3,161	2,542	2,574	3,256	3,074	2,948	3,083	3,314	3,278	3,246	3,175	2,748	3,055
İzmir	1,038	1,756	1,641	2,053	1,590	1,288	1,666	1,739	1,503	1,204	1,458	1,916	1,897	1,673	1,563	0,993	1,360
Kars	0,777	0,329	0,265	0,377	0,356	1,511	1,579	0,457	0,554	0,676	0,515	0,217	0,405	0,807	0,532	0,915	0,498
Kastamonu	0,812	0,473	0,394	0,676	0,197	1,486	1,639	0,040	0,367	0,596	0,378	0,421	0,653	0,534	0,285	0,759	0,164
Kayseri	0,456	0,694	0,486	0,967	0,435	0,862	1,473	0,691	0,553	0,260	0,387	0,858	0,802	0,708	0,409	0,553	0,563
Kırklareli	0,589	0,572	0,118	0,907	0,118	1,126	1,481	0,523	0,196	0,364	-0,103	0,694	0,794	0,311	0,081	0,413	0,096
Kırşehir	0,466	0,248	0,165	0,559	-0,027	1,201	1,537	0,239	0,275	0,511	0,198	0,416	0,407	0,492	0,016	0,521	0,195
Kocaeli	2,007	2,436	2,315	2,677	2,317	2,512	2,726	2,366	2,205	1,950	2,164	2,505	2,562	2,356	2,331	1,968	2,107

	Çankırı	Çorum	Denizli	Diyarbakır	Edirne	Elazığ	Erzincan	Erzurum	Eskişehir	Gaziantep	Giresun	Gümüşhane	Hakkari	Hatay	Isparta	İçel
Adana	0,639	0,576	0,651	0,555	0,649	0,287	0,474	0,498	0,407	0,336	0,742	0,759	0,776	0,845	0,397	0,468
Adıyaman	0,200	0,158	0,700	0,005	0,639	0,149	0,197	0,033	0,799	0,333	0,419	0,183	0,131	0,907	0,406	0,764
Afyon	-0,149	0,092	0,161	0,581	0,328	0,181	0,144	0,456	0,552	0,319	0,514	0,383	0,756	0,739	0,086	0,687
Ağrı	0,459	0,387	0,929	-0,002	0,992	0,574	0,467	0,253	1,121	0,731	0,584	0,362	0,037	1,179	0,762	1,026
Amasya	0,063	-0,056	0,104	0,591	0,236	0,129	0,158	0,438	0,429	0,312	0,236	0,262	0,771	0,732	0,064	0,659
Ankara	1,396	1,334	1,095	1,469	1,072	1,095	1,264	1,332	0,709	1,151	1,493	1,596	1,686	1,414	0,936	1,169
Antalya	1,621	1,574	1,359	1,738	1,456	1,529	1,501	1,659	1,454	1,584	1,690	1,691	1,867	1,768	1,286	1,527
Artvin	0,573	0,227	0,416	0,722	0,441	0,512	0,311	0,537	0,676	0,807	0,076	0,151	0,844	0,926	0,566	0,896
Aydın	0,335	0,286	-0,014	0,826	0,293	0,340	0,387	0,744	0,539	0,477	0,322	0,475	0,989	0,743	0,246	0,618
Balıkesir	0,557	0,505	0,269	0,938	0,413	0,465	0,496	0,772	0,421	0,610	0,740	0,796	1,148	0,482	0,330	0,388
Bilecik	0,176	0,210	0,145	0,766	0,058	0,178	0,278	0,579	0,227	0,284	0,618	0,596	0,976	0,798	0,049	0,636
Bingöl	0,329	0,276	0,774	0,111	0,718	0,345	0,129	0,025	0,980	0,631	0,458	0,062	0,061	1,024	0,635	0,967
Bitlis	0,379	0,330	0,862	-0,231	0,859	0,315	0,317	0,030	0,922	0,469	0,532	0,311	-0,116	1,076	0,616	0,892
Bolu	0,665	0,429	0,253	1,001	0,566	0,697	0,668	0,896	0,583	0,833	0,589	0,680	1,150	1,036	0,488	0,830
Burdur	0,255	0,059	0,126	0,783	0,146	0,403	0,385	0,586	0,233	0,505	0,601	0,546	0,954	0,859	-0,011	0,647
Bursa	0,700	0,582	0,414	0,914	0,476	0,515	0,672	0,817	0,339	0,514	0,809	0,903	1,102	0,882	0,271	0,393
Çanakkale	0,321	0,158	0,127	0,872	-0,015	0,504	0,389	0,629	0,447	0,700	0,596	0,484	0,975	0,732	0,085	0,549
Çankırı	0	0,003	0,382	0,453	0,316	0,136	0,089	0,282	0,567	0,311	0,502	0,325	0,629	0,860	0,092	0,714
Çorum	0,003	0	0,285	0,406	0,260	0,235	0,130	0,238	0,486	0,437	0,238	0,145	0,584	0,813	0,136	0,687
Denizli	0,382	0,285	0	0,909	0,203	0,481	0,383	0,777	0,452	0,618	0,513	0,560	1,060	0,789	0,135	0,736
Diyarbakır	0,453	0,406	0,909	0	0,883	0,265	0,360	0,050	0,870	0,419	0,560	0,436	-0,027	1,092	0,643	0,868
Edirne	0,316	0,260	0,203	0,883	0	0,386	0,334	0,613	0,270	0,604	0,666	0,579	1,020	0,839	0,097	0,751
Elazığ	0,136	0,235	0,481	0,265	0,386	0	0,078	0,215	0,384	-0,036	0,432	0,461	0,568	0,837	0,198	0,640
Erzincan	0,089	0,130	0,383	0,360	0,334	0,078	0	0,071	0,557	0,418	0,379	0,136	0,485	0,865	0,214	0,763
Erzurum	0,282	0,238	0,777	0,050	0,613	0,215	0,071	0	0,671	0,494	0,556	0,232	0,136	0,970	0,435	0,802
Eskişehir	0,567	0,486	0,452	0,870	0,270	0,384	0,557	0,671	0	0,429	0,821	0,903	1,126	1,000	0,186	0,665
Gaziantep	0,311	0,437	0,618	0,419	0,604	-0,036	0,418	0,494	0,429	0	0,672	0,742	0,743	0,947	0,327	0,712
Giresun	0,502	0,238	0,513	0,560	0,666	0,432	0,379	0,556	0,821	0,672	0	0,169	0,735	0,948	0,614	0,905
Gümüşhane	0,325	0,145	0,560	0,436	0,579	0,461	0,136	0,232	0,903	0,742	0,169	0	0,397	0,919	0,538	0,933
Hakkari	0,629	0,584	1,060	-0,027	1,020	0,568	0,485	0,136	1,126	0,743	0,735	0,397	0	1,226	0,824	1,039
Hatay	0,860	0,813	0,789	1,092	0,839	0,837	0,865	0,970	1,000	0,947	0,948	0,919	1,226	0	0,810	0,778
Isparta	0,092	0,136	0,135	0,643	0,097	0,198	0,214	0,435	0,186	0,327	0,614	0,538	0,824	0,810	0	0,553
İçel	0,714	0,687	0,736	0,868	0,751	0,640	0,763	0,802	0,665	0,712	0,905	0,933	1,039	0,778	0,553	0
İstanbul	3,168	3,196	3,152	3,170	3,077	3,020	3,141	3,159	3,009	2,956	3,251	3,326	3,339	3,042	3,033	2,788
İzmir	1,683	1,687	1,546	1,823	1,474	1,494	1,644	1,742	1,380	1,497	1,805	1,891	2,004	1,350	1,433	0,952
Kars	0,182	0,178	0,499	0,458	0,506	0,380	-0,026	0,309	0,835	0,662	0,471	0,262	0,601	0,957	0,411	0,944
Kastamonu	0,367	0,022	0,368	0,727	0,225	0,529	0,299	0,516	0,694	0,774	0,288	0,146	0,813	0,839	0,444	0,899
Kayseri	0,563	0,483	0,510	0,764	0,479	0,397	0,501	0,609	0,219	0,479	0,756	0,801	1,006	0,602	0,334	0,658
Kırklareli	0,202	0,213	0,084	0,819	0,073	0,326	0,331	0,635	0,386	0,498	0,625	0,579	0,986	0,856	0,085	0,652
Kırşehir	0,088	-0,186	0,286	0,466	0,172	0,181	0,165	0,289	0,293	0,351	0,270	0,279	0,677	0,826	0,056	0,669
Kocaeli	2,368	2,394	2,289	2,525	2,231	2,267	2,351	2,466	2,301	2,299	2,458	2,489	2,628	1,959	2,300	1,719

	İstanbul	İzmir	Kars	Kastamonu	Kayseri	Kırklareli	Kırşehir	Kocaeli	Konya	Kütahya	Malatya	Manisa	K.Maraş	Mardin	Muğla	Muş
Adana	2,785	1,038	0,777	0,812	0,456	0,589	0,466	2,007	0,349	0,759	0,378	0,536	0,422	0,617	2,012	0,956
Adıyaman	3,179	1,756	0,329	0,473	0,694	0,572	0,248	2,436	0,273	0,685	0,132	0,517	-0,021	0,033	2,240	0,187
Afyon	3,174	1,641	0,265	0,394	0,486	0,118	0,165	2,315	0,067	0,309	0,227	-0,026	0,010	0,540	2,081	0,568
Ağrı	3,377	2,053	0,377	0,676	0,967	0,907	0,559	2,677	0,592	0,919	0,533	0,813	0,224	0,192	2,372	0,017
Amasya	3,161	1,590	0,356	0,197	0,435	0,118	-0,027	2,317	0,048	0,341	0,170	-0,024	-0,001	0,584	2,041	0,671
Ankara	2,542	1,288	1,511	1,486	0,862	1,126	1,201	2,512	0,987	1,297	1,131	1,134	1,268	1,565	2,009	1,862
Antalya	2,574	1,666	1,579	1,639	1,473	1,481	1,537	2,726	1,400	1,644	1,514	1,480	1,534	1,793	1,206	1,893
Artvin	3,256	1,739	0,457	0,040	0,691	0,523	0,239	2,366	0,471	0,632	0,467	0,476	0,321	0,780	2,077	0,766
Aydın	3,074	1,503	0,554	0,367	0,553	0,196	0,275	2,205	0,261	0,399	0,390	0,071	0,290	0,805	1,859	0,878
Balıkesir	2,948	1,204	0,676	0,596	0,260	0,364	0,511	1,950	0,311	0,308	0,446	0,166	0,503	0,951	1,920	1,075
Bilecik	3,083	1,458	0,515	0,378	0,387	-0,103	0,198	2,164	0,103	0,379	0,278	-0,162	0,232	0,752	2,061	0,903
Bingöl	3,314	1,916	0,217	0,421	0,858	0,694	0,416	2,505	0,517	0,773	0,303	0,633	0,087	0,261	2,315	-0,058
Bitlis	3,278	1,897	0,405	0,653	0,802	0,794	0,407	2,562	0,441	0,846	0,321	0,706	0,091	-0,022	2,369	0,082
Bolu	3,246	1,673	0,807	0,534	0,708	0,311	0,492	2,356	0,431	0,671	0,736	0,341	0,530	1,032	1,965	1,108
Burdur	3,175	1,563	0,532	0,285	0,409	0,081	0,016	2,331	0,031	0,460	0,421	0,047	0,236	0,755	2,029	0,897
Bursa	2,748	0,993	0,915	0,759	0,553	0,413	0,521	1,968	0,313	0,764	0,586	0,348	0,568	0,945	1,947	1,202
Çanakkale	3,055	1,360	0,498	0,164	0,563	0,096	0,195	2,107	0,206	0,483	0,447	0,132	0,331	0,896	1,930	0,865
Çankırı	3,168	1,683	0,182	0,367	0,563	0,202	0,088	2,368	0,096	0,433	0,163	0,168	-0,044	0,476	2,155	0,485
Çorum	3,196	1,687	0,178	0,022	0,483	0,213	-0,186	2,394	0,033	0,424	0,213	0,145	-0,122	0,466	2,093	0,486
Denizli	3,152	1,546	0,499	0,368	0,510	0,084	0,286	2,289	0,228	0,409	0,504	-0,038	0,306	0,916	1,838	0,932
Diyarbakır	3,170	1,823	0,458	0,727	0,764	0,819	0,466	2,525	0,451	0,876	0,313	0,736	0,155	-0,048	2,331	0,240
Edirne	3,077	1,474	0,506	0,225	0,479	0,073	0,172	2,231	0,262	0,479	0,366	0,161	0,379	0,907	2,014	0,946
Elazığ	3,020	1,494	0,380	0,529	0,397	0,326	0,181	2,267	0,140	0,508	-0,052	0,250	0,029	0,317	2,139	0,625
Erzincan	3,141	1,644	-0,026	0,299	0,501	0,331	0,165	2,351	0,206	0,464	0,045	0,296	-0,067	0,476	2,008	0,413
Erzurum	3,159	1,742	0,309	0,516	0,609	0,635	0,289	2,466	0,284	0,718	0,135	0,615	0,062	0,322	2,263	0,291
Eskişehir	3,009	1,380	0,835	0,694	0,219	0,386	0,293	2,301	0,192	0,613	0,452	0,351	0,521	0,942	2,125	1,236
Gaziantep	2,956	1,497	0,662	0,774	0,479	0,498	0,351	2,299	0,222	0,658	0,254	0,341	0,268	0,377	2,227	0,819
Giresun	3,251	1,805	0,471	0,288	0,756	0,625	0,270	2,458	0,491	0,662	0,426	0,538	0,245	0,615	2,142	0,714
Gümüşhane	3,326	1,891	0,262	0,146	0,801	0,579	0,279	2,489	0,413	0,626	0,311	0,543	0,105	0,506	2,158	0,244
Hakkari	3,339	2,004	0,601	0,813	1,006	0,986	0,677	2,628	0,657	1,036	0,498	0,937	0,351	0,216	2,437	0,063
Hatay	3,042	1,350	0,957	0,839	0,602	0,856	0,826	1,959	0,691	0,564	0,730	0,697	0,823	1,027	2,268	1,121
Isparta	3,033	1,433	0,411	0,444	0,334	0,085	0,056	2,300	-0,104	0,436	0,215	0,069	0,133	0,675	1,909	0,816
İçel	2,788	0,952	0,944	0,899	0,658	0,652	0,669	1,719	0,504	0,762	0,609	0,611	0,633	0,903	1,906	1,118
İstanbul	0	2,220	3,246	3,256	3,056	3,105	3,157	3,041	3,027	3,220	3,057	3,086	3,138	3,228	3,400	3,404
İzmir	2,220	0	1,816	1,746	1,461	1,505	1,613	1,342	1,474	1,659	1,542	1,492	1,648	1,847	2,289	2,074
Kars	3,246	1,816	0	0,308	0,721	0,505	0,306	2,488	0,435	0,613	0,364	0,464	0,106	0,535	1,978	0,376
Kastamonu	3,256	1,746	0,308	0	0,687	0,391	0,141	2,375	0,400	0,536	0,450	0,341	0,275	0,740	2,089	0,623
Kayseri	3,056	1,461	0,721	0,687	0	0,539	0,375	2,334	0,202	0,115	0,233	0,340	0,475	0,800	2,094	1,062
Kırklareli	3,105	1,505	0,505	0,391	0,539	0	0,241	2,161	0,208	0,451	0,386	-0,066	0,238	0,828	1,993	0,909
Kırşehir	3,157	1,613	0,306	0,141	0,375	0,241	0	2,389	-0,005	0,441	0,188	0,195	-0,014	0,493	2,093	0,669
Kocaeli	3,041	1,342	2,488	2,375	2,334	2,161	2,389	0	2,310	2,325	2,290	2,194	2,349	2,516	3,150	2,608

	Nevşehir	Niğde	Ordu	Rize	Sakarya	Samsun	Siirt	Sinop	Sivas	Tekirdağ	Tokat	Trabzon	Tunceli	Şanlıurfa	Uşak	Van
Adana	0,657	0,675	0,844	0,550	0,483	0,482	0,687	0,919	0,747	0,445	0,526	1,178	0,853	0,604	0,543	0,735
Adıyaman	0,519	0,419	0,292	0,427	0,480	0,413	-0,044	0,559	0,569	0,520	0,061	1,015	0,534	0,034	0,427	0,137
Afyon	0,204	-0,185	0,615	0,500	0,214	0,243	0,609	0,523	0,515	0,322	-0,090	1,195	0,672	0,562	-0,029	0,591
Ağrı	0,834	0,595	0,657	0,695	0,941	0,704	0,028	0,742	0,714	0,918	0,343	1,287	0,715	0,024	0,755	-0,152
Amasya	0,074	0,100	0,373	0,201	0,087	0,053	0,566	0,333	0,547	0,314	-0,041	0,963	0,515	0,611	-0,001	0,637
Ankara	1,282	1,349	1,660	1,308	1,102	1,176	1,614	1,536	1,388	1,049	1,325	1,655	1,590	1,544	1,191	1,611
Antalya	1,360	1,541	1,743	1,555	1,462	1,405	1,837	1,688	1,780	1,292	1,542	1,651	1,856	1,766	1,504	1,713
Artvin	0,315	0,517	0,276	-0,075	0,528	0,240	0,664	0,167	0,720	0,671	0,349	0,781	0,326	0,812	0,491	0,728
Aydın	0,117	0,257	0,517	0,311	0,217	0,108	0,842	0,466	0,744	0,355	0,237	1,006	0,767	0,822	0,127	0,819
Balıkesir	0,459	0,432	0,824	0,540	0,247	0,250	0,975	0,713	0,591	0,375	0,467	1,161	0,944	0,967	0,349	0,993
Bilecik	0,268	0,162	0,655	0,427	-0,151	0,301	0,781	0,511	0,649	0,155	0,132	1,067	0,741	0,775	-0,077	0,864
Bingöl	0,634	0,469	0,335	0,466	0,680	0,521	-0,052	0,551	0,575	0,705	0,197	1,109	0,222	0,202	0,572	0,154
Bitlis	0,747	0,544	0,567	0,581	0,760	0,616	-0,173	0,740	0,626	0,768	0,256	1,238	0,570	-0,163	0,629	-0,090
Bolu	0,302	0,493	0,867	0,436	0,520	0,474	1,028	0,713	0,934	0,646	0,558	1,290	0,891	1,031	0,552	0,993
Burdur	0,132	0,130	0,711	0,441	0,144	0,385	0,785	0,435	0,722	0,321	0,173	1,129	0,709	0,786	0,115	0,826
Bursa	0,521	0,684	0,856	0,545	0,222	0,511	0,992	0,871	0,991	0,204	0,575	1,126	1,058	0,921	0,486	1,021
Çanakkale	0,133	0,223	0,527	0,410	0,146	0,317	0,842	0,281	0,784	0,160	0,199	0,896	0,656	0,900	0,176	0,891
Çankırı	0,360	-0,026	0,552	0,526	0,315	0,306	0,492	0,435	0,500	0,372	-0,205	1,097	0,584	0,476	-0,011	0,517
Çorum	0,189	0,114	0,350	0,229	0,278	0,192	0,371	0,138	0,501	0,412	-0,163	0,957	0,397	0,469	0,116	0,443
Denizli	0,056	0,177	0,710	0,404	0,211	0,259	0,938	0,498	0,793	0,279	0,259	1,108	0,795	0,901	0,155	0,863
Diyarbakır	0,823	0,622	0,644	0,586	0,784	0,609	-0,102	0,793	0,629	0,800	0,324	1,197	0,682	-0,225	0,657	-0,088
Edirne	0,272	0,271	0,627	0,500	0,127	0,392	0,865	0,277	0,741	0,279	0,244	0,907	0,596	0,936	0,050	0,964
Elazığ	0,479	0,328	0,534	0,376	0,231	0,228	0,364	0,605	0,466	0,398	0,086	1,039	0,609	0,335	0,120	0,478
Erzincan	0,308	0,207	0,420	0,317	0,375	0,193	0,372	0,424	0,386	0,368	-0,014	0,973	0,289	0,444	0,206	0,396
Erzurum	0,685	0,481	0,526	0,498	0,627	0,503	0,088	0,602	0,467	0,616	0,167	1,067	0,354	0,227	0,506	0,242
Eskişehir	0,632	0,555	1,031	0,623	0,352	0,555	0,992	0,740	0,771	0,545	0,500	1,173	0,952	0,931	0,287	1,029
Gaziantep	0,634	0,480	0,795	0,634	0,325	0,455	0,546	0,840	0,695	0,523	0,296	1,231	0,955	0,398	0,215	0,610
Giresun	0,454	0,608	0,208	-0,036	0,639	0,175	0,573	0,326	0,708	0,736	0,313	0,812	0,528	0,626	0,523	0,557
Gümüşhane	0,370	0,379	0,080	0,202	0,608	0,320	0,342	0,281	0,616	0,620	0,116	0,815	0,260	0,483	0,488	0,368
Hakkari	0,929	0,753	0,667	0,750	0,969	0,833	-0,023	0,918	0,801	0,891	0,492	1,290	0,655	0,000	0,871	-0,011
Hatay	0,799	0,805	0,873	0,895	0,748	0,527	1,076	0,900	0,796	0,806	0,775	1,251	1,117	1,118	0,793	1,141
Isparta	0,198	0,112	0,701	0,492	0,120	0,290	0,719	0,522	0,635	0,114	0,059	1,034	0,730	0,663	0,000	0,709
İçel	0,799	0,703	0,960	0,754	0,623	0,587	0,971	0,979	0,861	0,511	0,640	1,256	1,122	0,884	0,684	0,975
İstanbul	3,190	3,205	3,223	3,166	3,037	2,971	3,282	3,273	3,238	2,888	3,141	3,137	3,359	3,221	3,091	3,287
İzmir	1,625	1,670	1,788	1,642	1,431	1,416	1,907	1,789	1,777	1,272	1,644	1,813	1,924	1,861	1,519	1,946
Kars	0,367	0,284	0,524	0,512	0,607	0,316	0,416	0,366	0,512	0,601	0,131	1,068	0,406	0,551	0,382	0,388
Kastamonu	0,208	0,338	0,202	0,210	0,399	0,258	0,599	-0,195	0,693	0,564	0,181	0,734	0,328	0,781	0,295	0,709
Kayseri	0,608	0,511	0,932	0,643	0,429	0,398	0,860	0,744	0,247	0,618	0,469	1,217	0,927	0,820	0,401	0,875
Kırklareli	0,208	0,161	0,683	0,475	0,064	0,366	0,839	0,538	0,718	0,102	0,177	1,151	0,690	0,843	0,117	0,895
Kırşehir	0,221	0,200	0,456	0,258	0,280	0,232	0,492	0,186	0,544	0,411	-0,047	0,944	0,456	0,526	0,065	0,553
Kocaeli	2,332	2,317	2,352	2,317	2,162	2,133	2,544	2,434	2,450	2,004	2,330	2,472	2,526	2,532	2,270	2,614

	Yozgat	Zongul	Aksaray	Baybur	Karama	Kırıkkale	Batman	Şırnak	Bartın	Ardahan	İğdır	Yalova	Karabük	Kilis	Osmaniye	Düzce
Adana	0,647	0,848	0,688	0,792	0,389	0,269	0,624	1,235	1,109	1,096	0,984	0,688	0,836	0,596	0,381	0,949
Adıyaman	0,018	1,006	0,396	0,305	0,257	0,321	0,095	0,890	0,697	0,477	0,712	0,648	0,868	0,178	0,116	0,659
Afyon	0,040	0,653	0,248	0,214	-0,085	0,414	0,773	1,155	0,585	0,481	0,696	0,621	0,798	0,249	0,364	0,501
Ağrı	0,187	1,337	0,534	0,327	0,557	0,763	0,232	0,900	0,921	0,400	0,677	1,143	1,144	0,553	0,643	0,811
Amasya	0,147	0,578	0,289	0,200	-0,136	0,333	0,732	1,167	0,421	0,529	0,761	0,420	0,760	0,089	0,264	0,425
Ankara	1,462	1,334	1,353	1,521	1,151	1,152	1,590	1,973	1,713	1,854	1,585	1,154	1,294	1,415	1,250	1,539
Antalya	1,646	1,703	1,552	1,680	1,474	1,654	1,881	2,126	1,719	1,899	1,758	1,463	1,915	1,748	1,643	1,613
Artvin	0,479	0,732	0,566	0,247	0,360	0,646	0,864	1,156	0,332	0,522	0,728	0,703	0,883	0,547	0,707	0,549
Aydın	0,421	0,547	0,485	0,468	0,123	0,569	0,958	1,374	0,456	0,721	0,935	0,495	0,948	0,473	0,493	0,569
Balıkesir	0,603	0,269	0,661	0,652	0,361	0,635	1,091	1,471	0,786	0,988	0,972	0,587	0,703	0,671	0,719	0,744
Bilecik	0,380	0,488	0,388	0,439	0,006	0,314	0,888	1,290	0,642	0,832	0,761	0,277	0,741	0,298	0,404	0,516
Bingöl	0,157	1,080	0,571	0,204	0,436	0,544	0,320	0,900	0,684	0,242	0,745	0,913	0,910	0,366	0,493	0,715
Bitlis	0,167	1,233	0,501	0,378	0,417	0,452	-0,037	0,820	0,938	0,518	0,705	0,973	0,959	0,370	0,340	0,835
Bolu	0,689	0,776	0,692	0,620	0,301	0,799	1,174	1,350	0,779	0,856	0,980	0,703	1,165	0,744	0,885	0,836
Burdur	0,365	0,658	0,180	0,327	-0,043	0,457	0,939	1,118	0,596	0,737	0,555	0,422	0,902	0,377	0,521	0,513
Bursa	0,764	0,733	0,680	0,846	0,394	0,571	0,987	1,464	0,969	1,210	1,044	0,323	1,081	0,722	0,584	0,823
Çanakkale	0,412	0,550	0,279	0,337	0,166	0,610	1,037	1,325	0,322	0,654	0,693	0,259	0,971	0,529	0,642	0,386
Çankırı	-0,105	0,840	0,132	0,142	-0,032	0,338	0,646	1,159	0,581	0,385	0,640	0,636	0,786	0,127	0,256	0,448
Çorum	-0,040	0,750	0,062	-0,095	-0,103	0,361	0,589	1,043	0,366	0,294	0,505	0,532	0,792	0,078	0,351	0,373
Denizli	0,472	0,553	0,411	0,390	0,104	0,670	1,087	1,418	0,506	0,739	0,832	0,484	0,992	0,613	0,686	0,461
Diyarbakır	0,262	1,240	0,558	0,492	0,469	0,423	-0,162	0,879	1,027	0,665	0,722	0,981	0,901	0,418	0,333	0,879
Edirne	0,497	0,588	0,323	0,434	0,217	0,474	1,034	1,361	0,427	0,767	0,688	0,302	0,823	0,493	0,567	0,479
Elazığ	0,221	0,755	0,454	0,456	0,103	0,045	0,374	1,148	0,792	0,744	0,811	0,547	0,589	0,094	-0,048	0,702
Erzincan	0,078	0,805	0,369	0,133	0,126	0,335	0,585	1,091	0,592	0,385	0,682	0,679	0,684	0,307	0,376	0,540
Erzurum	0,138	1,104	0,424	0,290	0,327	0,322	0,274	0,963	0,853	0,488	0,683	0,828	0,677	0,347	0,365	0,734
Eskişehir	0,699	0,839	0,459	0,753	0,268	0,330	0,974	1,415	1,023	1,181	0,809	0,603	0,739	0,614	0,538	0,812
Gaziantep	0,433	0,928	0,519	0,720	0,211	0,090	0,422	1,190	1,040	1,039	0,911	0,693	0,752	0,225	-0,011	0,873
Giresun	0,352	0,889	0,581	0,296	0,374	0,636	0,667	1,229	0,465	0,513	0,867	0,788	0,930	0,440	0,522	0,551
Gümüşhane	0,113	0,951	0,430	0,075	0,326	0,620	0,610	0,948	0,361	0,171	0,676	0,773	0,928	0,465	0,578	0,457
Hakkari	0,398	1,429	0,703	0,592	0,673	0,685	0,133	0,795	1,089	0,649	0,818	1,106	1,141	0,684	0,617	0,987
Hatay	0,814	0,430	0,917	0,930	0,797	0,903	1,200	1,554	0,894	1,098	1,217	0,910	0,596	0,917	0,924	0,988
Isparta	0,257	0,746	0,129	0,376	-0,073	0,325	0,813	1,258	0,665	0,739	0,672	0,361	0,813	0,362	0,315	0,469
İçel	0,709	0,796	0,748	0,866	0,568	0,667	0,966	1,431	1,110	1,140	1,047	0,728	1,101	0,803	0,700	0,949
İstanbul	3,221	3,084	3,205	3,321	3,132	3,052	3,228	3,543	3,354	3,460	3,341	3,062	3,229	3,175	3,050	3,299
İzmir	1,773	1,355	1,713	1,858	1,557	1,528	1,891	2,257	1,882	2,100	1,930	1,481	1,723	1,697	1,579	1,822
Kars	0,142	0,922	0,410	0,028	0,327	0,646	0,712	1,164	0,518	0,188	0,649	0,885	0,881	0,403	0,615	0,565
Kastamonu	0,335	0,670	0,334	0,085	0,292	0,661	0,887	1,089	0,017	0,362	0,540	0,601	0,888	0,413	0,690	0,347
Kayseri	0,527	0,572	0,512	0,690	0,352	0,336	0,884	1,333	0,961	1,046	0,834	0,750	0,517	0,620	0,561	0,846
Kırklareli	0,389	0,553	0,440	0,396	0,041	0,430	0,984	1,367	0,624	0,710	0,842	0,243	0,919	0,393	0,518	0,538
Kırşehir	0,117	0,782	0,000	0,116	-0,108	0,207	0,602	1,088	0,471	0,511	0,498	0,519	0,730	0,140	0,231	0,438
Kocaeli	2,436	1,897	2,479	2,499	2,300	2,261	2,566	2,832	2,480	2,650	2,626	2,151	2,460	2,377	2,357	2,465

	Adana	Adıya	Afyon	Ağrı	Amasya	Ankara	Antalya	Artvin	Aydın	Balıkesir	Bilecik	Bingöl	Bitlis	Bolu	Burdur	Bursa	Çanakk
Konya	0,349	0,273	0,067	0,592	0,048	0,987	1,400	0,471	0,261	0,311	0,103	0,517	0,441	0,431	0,031	0,313	0,206
Kütahya	0,759	0,685	0,309	0,919	0,341	1,297	1,644	0,632	0,399	0,308	0,379	0,773	0,846	0,671	0,460	0,764	0,483
Malatya	0,378	0,132	0,227	0,533	0,170	1,131	1,514	0,467	0,390	0,446	0,278	0,303	0,321	0,736	0,421	0,586	0,447
Manisa	0,536	0,517	-0,026	0,813	-0,024	1,134	1,480	0,476	0,071	0,166	-0,162	0,633	0,706	0,341	0,047	0,348	0,132
K.Maraş	0,422	-0,021	0,010	0,224	-0,001	1,268	1,534	0,321	0,290	0,503	0,232	0,087	0,091	0,530	0,236	0,568	0,331
Mardin	0,617	0,033	0,540	0,192	0,584	1,565	1,793	0,780	0,805	0,951	0,752	0,261	-0,022	1,032	0,755	0,945	0,896
Muğla	2,012	2,240	2,081	2,372	2,041	2,009	1,206	2,077	1,859	1,920	2,061	2,315	2,369	1,965	2,029	1,947	1,930
Muş	0,956	0,187	0,568	0,017	0,671	1,862	1,893	0,766	0,878	1,075	0,903	-0,058	0,082	1,108	0,897	1,202	0,865
Nevşehir	0,657	0,519	0,204	0,834	0,074	1,282	1,360	0,315	0,117	0,459	0,268	0,634	0,747	0,302	0,132	0,521	0,133
Niğde	0,675	0,419	-0,185	0,595	0,100	1,349	1,541	0,517	0,257	0,432	0,162	0,469	0,544	0,493	0,130	0,684	0,223
Ordu	0,844	0,292	0,615	0,657	0,373	1,660	1,743	0,276	0,517	0,824	0,655	0,335	0,567	0,867	0,711	0,856	0,527
Rize	0,550	0,427	0,500	0,695	0,201	1,308	1,555	-0,075	0,311	0,540	0,427	0,466	0,581	0,436	0,441	0,545	0,410
Sakarya	0,483	0,480	0,214	0,941	0,087	1,102	1,462	0,528	0,217	0,247	-0,151	0,680	0,760	0,520	0,144	0,222	0,146
Samsun	0,482	0,413	0,243	0,704	0,053	1,176	1,405	0,240	0,108	0,250	0,301	0,521	0,616	0,474	0,385	0,511	0,317
Siirt	0,687	-0,044	0,609	0,028	0,566	1,614	1,837	0,664	0,842	0,975	0,781	-0,052	-0,173	1,028	0,785	0,992	0,842
Sinop	0,919	0,559	0,523	0,742	0,333	1,536	1,688	0,167	0,466	0,713	0,511	0,551	0,740	0,713	0,435	0,871	0,281
Sivas	0,747	0,569	0,515	0,714	0,547	1,388	1,780	0,720	0,744	0,591	0,649	0,575	0,626	0,934	0,722	0,991	0,784
Tekirdağ	0,445	0,520	0,322	0,918	0,314	1,049	1,292	0,671	0,355	0,375	0,155	0,705	0,768	0,646	0,321	0,204	0,160
Tokat	0,526	0,061	-0,090	0,343	-0,041	1,325	1,542	0,349	0,237	0,467	0,132	0,197	0,256	0,558	0,173	0,575	0,199
Trabzon	1,178	1,015	1,195	1,287	0,963	1,655	1,651	0,781	1,006	1,161	1,067	1,109	1,238	1,290	1,129	1,126	0,896
Tunceli	0,853	0,534	0,672	0,715	0,515	1,590	1,856	0,326	0,767	0,944	0,741	0,222	0,570	0,891	0,709	1,058	0,656
Şanlıurfa	0,604	0,034	0,562	0,024	0,611	1,544	1,766	0,812	0,822	0,967	0,775	0,202	-0,163	1,031	0,786	0,921	0,900
Uşak	0,543	0,427	-0,029	0,755	-0,001	1,191	1,504	0,491	0,127	0,349	-0,077	0,572	0,629	0,552	0,115	0,486	0,176
Van	0,735	0,137	0,591	-0,152	0,637	1,611	1,713	0,728	0,819	0,993	0,864	0,154	-0,090	0,993	0,826	1,021	0,891
Yozgat	0,647	0,018	0,040	0,187	0,147	1,462	1,646	0,479	0,421	0,603	0,380	0,157	0,167	0,689	0,365	0,764	0,412
Zonguldak	0,848	1,006	0,653	1,337	0,578	1,334	1,703	0,732	0,547	0,269	0,488	1,080	1,233	0,776	0,658	0,733	0,550
Aksaray	0,688	0,396	0,248	0,534	0,289	1,353	1,552	0,566	0,485	0,661	0,388	0,571	0,501	0,692	0,180	0,680	0,279
Bayburt	0,792	0,305	0,214	0,327	0,200	1,521	1,680	0,247	0,468	0,652	0,439	0,204	0,378	0,620	0,327	0,846	0,337
Karaman	0,389	0,257	-0,085	0,557	-0,136	1,151	1,474	0,360	0,123	0,361	0,006	0,436	0,417	0,301	-0,043	0,394	0,166
Kırıkkale	0,269	0,321	0,414	0,763	0,333	1,152	1,654	0,646	0,569	0,635	0,314	0,544	0,452	0,799	0,457	0,571	0,610
Batman	0,624	0,095	0,773	0,232	0,732	1,590	1,881	0,864	0,958	1,091	0,888	0,320	-0,037	1,174	0,939	0,987	1,037
Şırnak	1,235	0,890	1,155	0,900	1,167	1,973	2,126	1,156	1,374	1,471	1,290	0,900	0,820	1,350	1,118	1,464	1,325
Bartın	1,109	0,697	0,585	0,921	0,421	1,713	1,719	0,332	0,456	0,786	0,642	0,684	0,938	0,779	0,596	0,969	0,322
Ardahan	1,096	0,477	0,481	0,400	0,529	1,854	1,899	0,522	0,721	0,988	0,832	0,242	0,518	0,856	0,737	1,210	0,654
Iğdir	0,984	0,712	0,696	0,677	0,761	1,585	1,758	0,728	0,935	0,972	0,761	0,745	0,705	0,980	0,555	1,044	0,693
Yalova	0,688	0,648	0,621	1,143	0,420	1,154	1,463	0,703	0,495	0,587	0,277	0,913	0,973	0,703	0,422	0,323	0,259
Karabük	0,836	0,868	0,798	1,144	0,760	1,294	1,915	0,883	0,948	0,703	0,741	0,910	0,959	1,165	0,902	1,081	0,971
Kilis	0,596	0,178	0,249	0,553	0,089	1,415	1,748	0,547	0,473	0,671	0,298	0,366	0,370	0,744	0,377	0,722	0,529
Osmaniye	0,381	0,116	0,364	0,643	0,264	1,250	1,643	0,707	0,493	0,719	0,404	0,493	0,340	0,885	0,521	0,584	0,642
Düzce	0,949	0,659	0,501	0,811	0,425	1,539	1,613	0,549	0,569	0,744	0,516	0,715	0,835	0,836	0,513	0,823	0,386

	Çankırı	Çorum	Denizli	Diyarbakır	Edirne	Elazığ	Erzincan	Erzurum	Eskişehir	Gaziantep	Giresun	Gümüşhane	Hakkari	Hatay	Isparta	İçel
Konya	0,096	0,033	0,228	0,451	0,262	0,140	0,206	0,284	0,192	0,222	0,491	0,413	0,657	0,691	-0,104	0,504
Kütahya	0,433	0,424	0,409	0,876	0,479	0,508	0,464	0,718	0,613	0,658	0,662	0,626	1,036	0,564	0,436	0,762
Malatya	0,163	0,213	0,504	0,313	0,366	-0,052	0,045	0,135	0,452	0,254	0,426	0,311	0,498	0,730	0,215	0,609
Manisa	0,168	0,145	-0,038	0,736	0,161	0,250	0,296	0,615	0,351	0,341	0,538	0,543	0,937	0,697	0,069	0,611
K.Maraş	-0,044	-0,122	0,306	0,155	0,379	0,029	-0,067	0,062	0,521	0,268	0,245	0,105	0,351	0,823	0,133	0,633
Mardin	0,476	0,466	0,916	-0,048	0,907	0,317	0,476	0,322	0,942	0,377	0,615	0,506	0,216	1,027	0,675	0,903
Muğla	2,155	2,093	1,838	2,331	2,014	2,139	2,008	2,263	2,125	2,227	2,142	2,158	2,437	2,268	1,909	1,906
Muş	0,485	0,486	0,932	0,240	0,946	0,625	0,413	0,291	1,236	0,819	0,714	0,244	0,063	1,121	0,816	1,118
Nevşehir	0,360	0,189	0,056	0,823	0,272	0,479	0,308	0,685	0,632	0,634	0,454	0,370	0,929	0,799	0,198	0,799
Niğde	-0,026	0,114	0,177	0,622	0,271	0,328	0,207	0,481	0,555	0,480	0,608	0,379	0,753	0,805	0,112	0,703
Ordu	0,552	0,350	0,710	0,644	0,627	0,534	0,420	0,526	1,031	0,795	0,208	0,080	0,667	0,873	0,701	0,960
Rize	0,526	0,229	0,404	0,586	0,500	0,376	0,317	0,498	0,623	0,634	-0,036	0,202	0,750	0,895	0,492	0,754
Sakarya	0,315	0,278	0,211	0,784	0,127	0,231	0,375	0,627	0,352	0,325	0,639	0,608	0,969	0,748	0,120	0,623
Samsun	0,306	0,192	0,259	0,609	0,392	0,228	0,193	0,503	0,555	0,455	0,175	0,320	0,833	0,527	0,290	0,587
Siirt	0,492	0,371	0,938	-0,102	0,865	0,364	0,372	0,088	0,992	0,546	0,573	0,342	-0,023	1,076	0,719	0,971
Sinop	0,435	0,138	0,498	0,793	0,277	0,605	0,424	0,602	0,740	0,840	0,326	0,281	0,918	0,900	0,522	0,979
Sivas	0,500	0,501	0,793	0,629	0,741	0,466	0,386	0,467	0,771	0,695	0,708	0,616	0,801	0,796	0,635	0,861
Tekirdağ	0,372	0,412	0,279	0,800	0,279	0,398	0,368	0,616	0,545	0,523	0,736	0,620	0,891	0,806	0,114	0,511
Tokat	-0,205	-0,163	0,259	0,324	0,244	0,086	-0,014	0,167	0,500	0,296	0,313	0,116	0,492	0,775	0,059	0,640
Trabzon	1,097	0,957	1,108	1,197	0,907	1,039	0,973	1,067	1,173	1,231	0,812	0,815	1,290	1,251	1,034	1,256
Tunceli	0,584	0,397	0,795	0,682	0,596	0,609	0,289	0,354	0,952	0,955	0,528	0,260	0,655	1,117	0,730	1,122
Şanlıurfa	0,476	0,469	0,901	-0,225	0,936	0,335	0,444	0,227	0,931	0,398	0,626	0,483	0,000	1,118	0,663	0,884
Uşak	-0,011	0,116	0,155	0,657	0,050	0,120	0,206	0,506	0,287	0,215	0,523	0,488	0,871	0,793	0,000	0,684
Van	0,517	0,443	0,863	-0,088	0,964	0,478	0,396	0,242	1,029	0,610	0,557	0,368	-0,011	1,141	0,709	0,975
Yozgat	-0,105	-0,040	0,472	0,262	0,497	0,221	0,078	0,138	0,699	0,433	0,352	0,113	0,398	0,814	0,257	0,709
Zonguldak	0,840	0,750	0,553	1,240	0,588	0,755	0,805	1,104	0,839	0,928	0,889	0,951	1,429	0,430	0,746	0,796
Aksaray	0,132	0,062	0,411	0,558	0,323	0,454	0,369	0,424	0,459	0,519	0,581	0,430	0,703	0,917	0,129	0,748
Bayburt	0,142	-0,095	0,390	0,492	0,434	0,456	0,133	0,290	0,753	0,720	0,296	0,075	0,592	0,930	0,376	0,866
Karaman	-0,032	-0,103	0,104	0,469	0,217	0,103	0,126	0,327	0,268	0,211	0,374	0,326	0,673	0,797	-0,073	0,568
Kırıkkale	0,338	0,361	0,670	0,423	0,474	0,045	0,335	0,322	0,330	0,090	0,636	0,620	0,685	0,903	0,325	0,667
Batman	0,646	0,589	1,087	-0,162	1,034	0,374	0,585	0,274	0,974	0,422	0,667	0,610	0,133	1,200	0,813	0,966
Şırnak	1,159	1,043	1,418	0,879	1,361	1,148	1,091	0,963	1,415	1,190	1,229	0,948	0,795	1,554	1,258	1,431
Bartın	0,581	0,366	0,506	1,027	0,427	0,792	0,592	0,853	1,023	1,040	0,465	0,361	1,089	0,894	0,665	1,110
Ardahan	0,385	0,294	0,739	0,665	0,767	0,744	0,385	0,488	1,181	1,039	0,513	0,171	0,649	1,098	0,739	1,140
İğdır	0,640	0,505	0,832	0,722	0,688	0,811	0,682	0,683	0,809	0,911	0,867	0,676	0,818	1,217	0,672	1,047
Yalova	0,636	0,532	0,484	0,981	0,302	0,547	0,679	0,828	0,603	0,693	0,788	0,773	1,106	0,910	0,361	0,728
Karabük	0,786	0,792	0,992	0,901	0,823	0,589	0,684	0,677	0,739	0,752	0,930	0,928	1,141	0,596	0,813	1,101
Kilis	0,127	0,078	0,613	0,418	0,493	0,094	0,307	0,347	0,614	0,225	0,440	0,465	0,684	0,917	0,362	0,803
Osmaniye	0,256	0,351	0,686	0,333	0,567	-0,048	0,376	0,365	0,538	-0,011	0,522	0,578	0,617	0,924	0,315	0,700
Düzce	0,448	0,373	0,461	0,879	0,479	0,702	0,540	0,734	0,812	0,873	0,551	0,457	0,987	0,988	0,469	0,949

	İstanbul	İzmir	Kars	Kastamonu	Kayseri	Kırklareli	Kırşehir	Kocaeli	Konya	Kütahya	Malatya	Manisa	K.Maraş	Mardin	Muğla	Muş
Konya	3,027	1,474	0,435	0,400	0,202	0,208	-0,005	2,310	0	0,345	0,128	0,071	0,018	0,484	2,040	0,680
Kütahya	3,220	1,659	0,613	0,536	0,115	0,451	0,441	2,325	0,345	0	0,237	0,222	0,443	0,872	2,127	0,913
Malatya	3,057	1,542	0,364	0,450	0,233	0,386	0,188	2,290	0,128	0,237	0	0,288	0,039	0,399	2,126	0,542
Manisa	3,086	1,492	0,464	0,341	0,340	-0,066	0,195	2,194	0,071	0,222	0,288	0	0,165	0,734	2,009	0,817
K.Maraş	3,138	1,648	0,106	0,275	0,475	0,238	-0,014	2,349	0,018	0,443	0,039	0,165	0	0,268	2,076	0,311
Mardin	3,228	1,847	0,535	0,740	0,800	0,828	0,493	2,516	0,484	0,872	0,399	0,734	0,268	0	2,364	0,335
Muğla	3,400	2,289	1,978	2,089	2,094	1,993	2,093	3,150	2,040	2,127	2,126	2,009	2,076	2,364	0	2,363
Muş	3,404	2,074	0,376	0,623	1,062	0,909	0,669	2,608	0,680	0,913	0,542	0,817	0,311	0,335	2,363	0
Nevşehir	3,190	1,625	0,367	0,208	0,608	0,208	0,221	2,332	0,258	0,477	0,468	0,169	0,278	0,743	1,793	0,772
Niğde	3,205	1,670	0,284	0,338	0,511	0,161	0,200	2,317	0,103	0,319	0,280	0,054	0,087	0,599	2,048	0,531
Ordu	3,223	1,788	0,524	0,202	0,932	0,683	0,456	2,352	0,628	0,755	0,437	0,639	0,388	0,628	2,225	0,549
Rize	3,166	1,642	0,512	0,210	0,643	0,475	0,258	2,317	0,380	0,626	0,371	0,401	0,244	0,632	2,082	0,766
Sakarya	3,037	1,431	0,607	0,399	0,429	0,064	0,280	2,162	0,171	0,413	0,293	-0,070	0,311	0,737	2,066	0,903
Samsun	2,971	1,416	0,316	0,258	0,398	0,366	0,232	2,133	0,245	0,319	0,187	0,207	0,180	0,634	1,900	0,731
Siirt	3,282	1,907	0,416	0,599	0,860	0,839	0,492	2,544	0,550	0,902	0,377	0,757	0,208	0,065	2,381	0,080
Sinop	3,273	1,789	0,366	-0,195	0,744	0,538	0,186	2,434	0,504	0,622	0,518	0,496	0,395	0,812	2,134	0,735
Sivas	3,238	1,777	0,512	0,693	0,247	0,718	0,544	2,450	0,512	0,115	0,149	0,564	0,427	0,726	2,271	0,765
Tekirdağ	2,888	1,272	0,601	0,564	0,618	0,102	0,411	2,004	0,272	0,601	0,392	0,201	0,326	0,811	1,900	0,880
Tokat	3,141	1,644	0,131	0,181	0,469	0,177	-0,047	2,330	-0,020	0,353	0,039	0,085	-0,244	0,374	2,090	0,363
Trabzon	3,137	1,813	1,068	0,734	1,217	1,151	0,944	2,472	1,060	1,189	0,904	1,120	1,013	1,228	2,174	1,246
Tunceli	3,359	1,924	0,406	0,328	0,927	0,690	0,456	2,526	0,717	0,871	0,543	0,730	0,410	0,842	2,291	0,605
Şanlıurfa	3,221	1,861	0,551	0,781	0,820	0,843	0,526	2,532	0,467	0,887	0,379	0,731	0,207	-0,137	2,358	0,226
Uşak	3,091	1,519	0,382	0,295	0,401	0,117	0,065	2,270	0,059	0,344	0,204	-0,039	0,151	0,640	2,068	0,748
Van	3,287	1,946	0,388	0,709	0,875	0,895	0,553	2,614	0,526	0,893	0,458	0,785	0,205	0,096	2,237	0,081
Yozgat	3,221	1,773	0,142	0,335	0,527	0,389	0,117	2,436	0,116	0,362	0,078	0,306	-0,146	0,318	2,173	0,276
Zonguldak	3,084	1,355	0,922	0,670	0,572	0,553	0,782	1,897	0,736	0,371	0,678	0,415	0,812	1,165	2,154	1,269
Aksaray	3,205	1,713	0,410	0,334	0,512	0,440	0,000	2,479	0,063	0,528	0,377	0,354	0,183	0,569	2,124	0,641
Bayburt	3,321	1,858	0,028	0,085	0,690	0,396	0,116	2,499	0,317	0,543	0,376	0,360	0,001	0,591	2,129	0,394
Karaman	3,132	1,557	0,327	0,292	0,352	0,041	-0,108	2,300	-0,173	0,359	0,167	-0,047	-0,110	0,500	2,036	0,628
Kırıkkale	3,052	1,528	0,646	0,661	0,336	0,430	0,207	2,261	0,233	0,531	0,095	0,386	0,238	0,468	2,270	0,822
Batman	3,228	1,891	0,712	0,887	0,884	0,984	0,602	2,566	0,610	1,023	0,446	0,892	0,371	-0,035	2,491	0,438
Şırnak	3,543	2,257	1,164	1,089	1,333	1,367	1,088	2,832	1,055	1,389	1,100	1,308	1,009	0,670	2,660	0,870
Bartın	3,354	1,882	0,518	0,017	0,961	0,624	0,471	2,480	0,690	0,684	0,696	0,567	0,581	0,991	2,105	0,806
Ardahan	3,460	2,100	0,188	0,362	1,046	0,710	0,511	2,650	0,689	0,790	0,649	0,719	0,341	0,755	2,256	0,348
İğdir	3,341	1,930	0,649	0,540	0,834	0,842	0,498	2,626	0,549	0,897	0,736	0,786	0,591	0,629	2,306	0,780
Yalova	3,062	1,481	0,885	0,601	0,750	0,243	0,519	2,151	0,487	0,755	0,541	0,375	0,572	0,957	2,080	1,123
Karabük	3,229	1,723	0,881	0,888	0,517	0,919	0,730	2,460	0,671	0,752	0,606	0,805	0,766	0,949	2,456	1,156
Kilis	3,175	1,697	0,403	0,413	0,620	0,393	0,140	2,377	0,315	0,626	0,249	0,322	0,106	0,451	2,280	0,629
Osmaniye	3,050	1,579	0,615	0,690	0,561	0,518	0,231	2,357	0,262	0,679	0,141	0,460	0,207	0,282	2,282	0,740
Düzce	3,299	1,822	0,565	0,347	0,846	0,538	0,438	2,465	0,534	0,685	0,581	0,466	0,441	0,915	2,115	0,830

	Nevşehir	Niğde	Ordu	Rize	Sakarya	Samsun	Siirt	Sinop	Sivas	Tekirdağ	Tokat	Trabzon	Tunceli	Şanlıurfa	Uşak	Van
Konya	0,258	0,103	0,628	0,380	0,171	0,245	0,550	0,504	0,512	0,272	-0,020	1,060	0,717	0,467	0,059	0,526
Kütahya	0,477	0,319	0,755	0,626	0,413	0,319	0,902	0,622	0,115	0,601	0,353	1,189	0,871	0,887	0,344	0,893
Malatya	0,468	0,280	0,437	0,371	0,293	0,187	0,377	0,518	0,149	0,392	0,039	0,904	0,543	0,379	0,204	0,458
Manisa	0,169	0,054	0,639	0,401	-0,070	0,207	0,757	0,496	0,564	0,201	0,085	1,120	0,730	0,731	-0,039	0,785
K.Maraş	0,278	0,087	0,388	0,244	0,311	0,180	0,208	0,395	0,427	0,326	-0,244	1,013	0,410	0,207	0,151	0,205
Mardin	0,743	0,599	0,628	0,632	0,737	0,634	0,065	0,812	0,726	0,811	0,374	1,228	0,842	-0,137	0,640	0,096
Muğla	1,793	2,048	2,225	2,082	2,066	1,900	2,381	2,134	2,271	1,900	2,090	2,174	2,291	2,358	2,068	2,237
Muş	0,772	0,531	0,549	0,766	0,903	0,731	0,080	0,735	0,765	0,880	0,363	1,246	0,605	0,226	0,748	0,081
Nevşehir	0	0,186	0,495	0,364	0,259	0,235	0,767	0,384	0,767	0,312	0,236	1,028	0,659	0,813	0,260	0,748
Niğde	0,186	0	0,675	0,557	0,296	0,333	0,640	0,464	0,548	0,369	-0,053	1,146	0,699	0,598	0,028	0,582
Ordu	0,495	0,675	0	0,189	0,542	0,336	0,490	0,280	0,802	0,652	0,354	0,603	0,439	0,684	0,591	0,671
Rize	0,364	0,557	0,189	0	0,388	0,146	0,595	0,329	0,708	0,552	0,296	0,711	0,480	0,651	0,454	0,645
Sakarya	0,259	0,296	0,542	0,388	0	0,307	0,762	0,537	0,696	0,159	0,216	1,012	0,762	0,785	0,058	0,898
Samsun	0,235	0,333	0,336	0,146	0,307	0	0,629	0,319	0,452	0,428	0,165	0,715	0,609	0,670	0,211	0,636
Siirt	0,767	0,640	0,490	0,595	0,762	0,629	0	0,690	0,658	0,825	0,354	1,192	0,523	0,021	0,693	0,014
Sinop	0,384	0,464	0,280	0,329	0,537	0,319	0,690	0	0,755	0,714	0,273	0,619	0,457	0,870	0,348	0,790
Sivas	0,767	0,548	0,802	0,708	0,696	0,452	0,658	0,755	0	0,823	0,447	1,282	0,717	0,727	0,605	0,712
Tekirdağ	0,312	0,369	0,652	0,552	0,159	0,428	0,825	0,714	0,823	0	0,294	1,080	0,789	0,788	0,322	0,854
Tokat	0,236	-0,053	0,354	0,296	0,216	0,165	0,354	0,273	0,447	0,294	0	0,915	0,484	0,343	-0,030	0,361
Trabzon	1,028	1,146	0,603	0,711	1,012	0,715	1,192	0,619	1,282	1,080	0,915	0	1,094	1,242	0,958	1,239
Tunceli	0,659	0,699	0,439	0,480	0,762	0,609	0,523	0,457	0,717	0,789	0,484	1,094	0	0,839	0,718	0,770
Şanlıurfa	0,813	0,598	0,684	0,651	0,785	0,670	0,021	0,870	0,727	0,788	0,343	1,242	0,839	0	0,654	-0,109
Uşak	0,260	0,028	0,591	0,454	0,058	0,211	0,693	0,348	0,605	0,322	-0,030	0,958	0,718	0,654	0	0,722
Van	0,748	0,582	0,671	0,645	0,898	0,636	0,014	0,790	0,712	0,854	0,361	1,239	0,770	-0,109	0,722	0
Yozgat	0,393	0,097	0,413	0,415	0,448	0,284	0,300	0,418	0,333	0,470	-0,199	1,063	0,543	0,286	0,237	0,262
Zonguldak	0,619	0,694	0,819	0,714	0,408	0,457	1,189	0,778	0,724	0,687	0,741	1,214	1,059	1,263	0,625	1,304
Aksaray	0,385	0,136	0,698	0,581	0,493	0,471	0,635	0,336	0,693	0,526	0,037	1,001	0,770	0,544	0,151	0,543
Bayburt	0,348	0,206	0,403	0,323	0,528	0,336	0,427	0,176	0,541	0,565	0,000	1,035	0,310	0,574	0,351	0,443
Karaman	0,146	-0,013	0,563	0,304	0,133	0,193	0,524	0,414	0,534	0,254	-0,135	1,084	0,601	0,486	-0,054	0,520
Kırıkkale	0,636	0,496	0,720	0,555	0,366	0,471	0,536	0,723	0,481	0,498	0,276	1,138	0,681	0,489	0,311	0,686
Batman	0,985	0,834	0,703	0,688	0,865	0,764	0,019	0,928	0,795	0,937	0,510	1,247	0,875	-0,112	0,788	0,136
Şırnak	1,112	1,072	1,151	1,152	1,300	1,280	0,795	1,246	1,310	1,341	1,060	1,621	1,246	0,776	1,257	0,795
Bartın	0,356	0,546	0,237	0,452	0,569	0,428	0,891	-0,005	0,934	0,758	0,432	0,728	0,624	1,062	0,498	0,976
Ardahan	0,595	0,486	0,497	0,619	0,872	0,602	0,552	0,442	0,710	0,866	0,341	1,250	0,341	0,760	0,699	0,586
Iğdır	0,701	0,520	0,929	0,780	0,860	0,842	0,756	0,579	0,949	0,916	0,530	1,159	0,966	0,688	0,654	0,656
Yalova	0,483	0,643	0,600	0,543	0,111	0,577	0,958	0,692	1,011	0,210	0,507	0,917	0,910	0,994	0,489	1,108
Karabük	1,037	0,910	0,985	0,870	0,825	0,647	0,950	0,900	0,693	1,027	0,756	1,217	0,916	1,026	0,733	1,104
Kilis	0,515	0,397	0,485	0,483	0,348	0,336	0,340	0,470	0,573	0,575	0,129	1,090	0,522	0,506	0,245	0,597
Osmaniye	0,624	0,527	0,566	0,515	0,362	0,427	0,451	0,715	0,661	0,521	0,226	1,064	0,781	0,354	0,291	0,588
Düzce	0,572	0,452	0,525	0,469	0,548	0,440	0,911	0,320	0,898	0,609	0,291	0,539	0,791	0,874	0,405	0,873

	Yozgat	Zonguldak	Aksaray	Bayburt	Karaman	Kırıkkale	Batman	Şırnak	Bartın	Ardahan	İğdır	Yalova	Karabük	Kilis	Osmaniye	Düzce
Konya	0,116	0,736	0,063	0,317	-0,173	0,233	0,610	1,055	0,690	0,689	0,549	0,487	0,671	0,315	0,262	0,534
Kütahya	0,362	0,371	0,528	0,543	0,359	0,531	1,023	1,389	0,684	0,790	0,897	0,755	0,752	0,626	0,679	0,685
Malatya	0,078	0,678	0,377	0,376	0,167	0,095	0,446	1,100	0,696	0,649	0,736	0,541	0,606	0,249	0,141	0,581
Manisa	0,306	0,415	0,354	0,360	-0,047	0,386	0,892	1,308	0,567	0,719	0,786	0,375	0,805	0,322	0,460	0,466
K.Maraş	-0,146	0,812	0,183	0,001	-0,110	0,238	0,371	1,009	0,581	0,341	0,591	0,572	0,766	0,106	0,207	0,441
Mardin	0,318	1,165	0,569	0,591	0,500	0,468	-0,035	0,670	0,991	0,755	0,629	0,957	0,949	0,451	0,282	0,915
Muğla	2,173	2,154	2,124	2,129	2,036	2,270	2,491	2,660	2,105	2,256	2,306	2,080	2,456	2,280	2,282	2,115
Muş	0,276	1,269	0,641	0,394	0,628	0,822	0,438	0,870	0,806	0,348	0,780	1,123	1,156	0,629	0,740	0,830
Nevşehir	0,393	0,619	0,385	0,348	0,146	0,636	0,985	1,112	0,356	0,595	0,701	0,483	1,037	0,515	0,624	0,572
Niğde	0,097	0,694	0,136	0,206	-0,013	0,496	0,834	1,072	0,546	0,486	0,520	0,643	0,910	0,397	0,527	0,452
Ordu	0,413	0,819	0,698	0,403	0,563	0,720	0,703	1,151	0,237	0,497	0,929	0,600	0,985	0,485	0,566	0,525
Rize	0,415	0,714	0,581	0,323	0,304	0,555	0,688	1,152	0,452	0,619	0,780	0,543	0,870	0,483	0,515	0,469
Sakarya	0,448	0,408	0,493	0,528	0,133	0,366	0,865	1,300	0,569	0,872	0,860	0,111	0,825	0,348	0,362	0,548
Samsun	0,284	0,457	0,471	0,336	0,193	0,471	0,764	1,280	0,428	0,602	0,842	0,577	0,647	0,336	0,427	0,440
Siirt	0,300	1,189	0,635	0,427	0,524	0,536	0,019	0,795	0,891	0,552	0,756	0,958	0,950	0,340	0,451	0,911
Sinop	0,418	0,778	0,336	0,176	0,414	0,723	0,928	1,246	-0,005	0,442	0,579	0,692	0,900	0,470	0,715	0,320
Sivas	0,333	0,724	0,693	0,541	0,534	0,481	0,795	1,310	0,934	0,710	0,949	1,011	0,693	0,573	0,661	0,898
Tekirdağ	0,470	0,687	0,526	0,565	0,254	0,498	0,937	1,341	0,758	0,866	0,916	0,210	1,027	0,575	0,521	0,609
Tokat	-0,199	0,741	0,037	0,000	-0,135	0,276	0,510	1,060	0,432	0,341	0,530	0,507	0,756	0,129	0,226	0,291
Trabzon	1,063	1,214	1,001	1,035	1,084	1,138	1,247	1,621	0,728	1,250	1,159	0,917	1,217	1,090	1,064	0,539
Tunceli	0,543	1,059	0,770	0,310	0,601	0,681	0,875	1,246	0,624	0,341	0,966	0,910	0,916	0,522	0,781	0,791
Şanlıurfa	0,286	1,263	0,544	0,574	0,486	0,489	-0,112	0,776	1,062	0,760	0,688	0,994	1,026	0,506	0,354	0,874
Uşak	0,237	0,625	0,151	0,351	-0,054	0,311	0,788	1,257	0,498	0,699	0,654	0,489	0,733	0,245	0,291	0,405
Van	0,262	1,304	0,543	0,443	0,520	0,686	0,136	0,795	0,976	0,586	0,656	1,108	1,104	0,597	0,588	0,873
Yozgat	0	0,860	0,153	0,011	0,064	0,396	0,467	1,013	0,557	0,237	0,569	0,712	0,824	0,236	0,315	0,462
Zonguldak	0,860	0	0,998	0,869	0,715	0,875	1,346	1,632	0,712	1,111	1,216	0,641	0,894	0,839	0,954	0,901
Aksaray	0,153	0,998	0	0,252	0,089	0,469	0,718	1,052	0,588	0,610	0,281	0,719	0,920	0,462	0,474	0,383
Bayburt	0,011	0,869	0,252	0	0,175	0,633	0,720	1,121	0,359	0,023	0,542	0,761	0,920	0,339	0,622	0,368
Karaman	0,064	0,715	0,089	0,175	0	0,211	0,626	1,115	0,592	0,550	0,614	0,477	0,779	0,169	0,247	0,477
Kırıkkale	0,396	0,875	0,469	0,633	0,211	0	0,449	1,218	0,979	0,932	0,881	0,597	0,633	0,228	0,026	0,810
Batman	0,467	1,346	0,718	0,720	0,626	0,449	0	0,937	1,159	0,908	0,876	1,033	1,007	0,504	0,307	1,027
Şırnak	1,013	1,632	1,052	1,121	1,115	1,218	0,937	0	1,416	1,254	0,594	1,493	1,548	1,194	1,206	1,443
Bartın	0,557	0,712	0,588	0,359	0,592	0,979	1,159	1,416	0	0,457	0,858	0,693	1,126	0,692	0,884	0,404
Ardahan	0,237	1,111	0,610	0,023	0,550	0,932	0,908	1,254	0,457	0	0,856	1,075	1,156	0,612	0,873	0,689
İğdır	0,569	1,216	0,281	0,542	0,614	0,881	0,876	0,594	0,858	0,856	0	1,067	1,176	0,868	0,914	0,741
Yalova	0,712	0,641	0,719	0,761	0,477	0,597	1,033	1,493	0,693	1,075	1,067	0	1,080	0,610	0,561	0,610
Karabük	0,824	0,894	0,920	0,920	0,779	0,633	1,007	1,548	1,126	1,156	1,176	1,080	0	0,721	0,758	1,034
Kilis	0,236	0,839	0,462	0,339	0,169	0,228	0,504	1,194	0,692	0,612	0,868	0,610	0,721	0	0,150	0,666
Osmaniye	0,315	0,954	0,474	0,622	0,247	0,026	0,307	1,206	0,884	0,873	0,914	0,561	0,758	0,150	0	0,755
Düzce	0,462	0,901	0,383	0,368	0,477	0,810	1,027	1,443	0,404	0,689	0,741	0,610	1,034	0,666	0,755	0

EK-20 Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
K.Maraş - Tokat	1,659	-0,244	0,050	1	1	38
Bitlis - Diyarbakır	1,737	-0,231	0,040	2	2	25
Diyarbakır - Şanlıurfa	1,771	-0,225	0,030	3	3	14
Çankırı - Tokat	1,882	-0,205	0,022	4	4	7
Tokat - Yozgat	1,919	-0,199	0,106	5	5	130
Kastamonu - Sinop	1,941	-0,195	0,099	6	6	115
Çorum - Kırşehir	1,993	-0,186	0,049	7	7	35
Afyon - Niğde	1,996	-0,185	0,011	8	8	3
Konya - Karaman	2,065	-0,173	0,060	9	9	50
Bitlis - Siirt	2,065	-0,173	0,036	10	10	18
Çorum - Tokat	2,120	-0,163	0,039	11	11	21
Bitlis - Şanlıurfa	2,123	-0,163	0,067	12	12	62
Diyarbakır - Batman	2,125	-0,162	0,129	13	13	169
Bilecik - Manisa	2,129	-0,162	0,024	14	14	10
Ağrı - Van	2,184	-0,152	0,065	15	15	59
Bilecik - Sakarya	2,190	-0,151	0,038	16	16	19
Afyon - Çankırı	2,203	-0,149	0,095	17	17	100
K.Maraş - Yozgat	2,221	-0,146	0,057	18	18	42
Mardin - Şanlıurfa	2,271	-0,137	0,029	19	19	13
Amasya - Karaman	2,278	-0,136	0,049	20	20	37
Tokat - Karaman	2,280	-0,135	0,100	21	21	117
Çorum - K.Maraş	2,357	-0,122	0,074	22	22	77
Bitlis - Hakkari	2,391	-0,116	0,171	23	23	287
Şanlıurfa - Batman	2,414	-0,112	0,099	24	24	116
K.Maraş - Karaman	2,424	-0,110	0,146	25	25	218
Şanlıurfa - Van	2,428	-0,109	0,073	26	26	76
Kırşehir - Karaman	2,437	-0,108	0,062	27	27	54
Çankırı - Yozgat	2,451	-0,105	0,105	28	28	129
Isparta - Konya	2,456	-0,104	0,087	29	29	90
Çorum - Karaman	2,461	-0,103	0,111	30	30	139
Bilecik - Kırklareli	2,462	-0,103	0,059	31	31	47
Diyarbakır - Siirt	2,467	-0,102	0,061	32	32	53
Çorum - Bayburt	2,507	-0,095	0,156	33	33	244
Adıyaman - Bitlis	2,508	-0,095	0,169	34	34	284
Bitlis - Van	2,534	-0,090	0,072	35	35	72
Afyon - Tokat	2,537	-0,090	0,096	36	36	104
Ağrı - Bitlis	2,545	-0,089	0,122	37	37	155
Diyarbakır - Van	2,550	-0,088	0,076	38	38	80
Afyon - Karaman	2,564	-0,085	0,004	39	39	1
Bilecik - Uşak	2,613	-0,077	0,102	40	40	122
Artvin - Rize	2,625	-0,075	0,069	41	41	66
Isparta - Karaman	2,632	-0,073	0,113	42	42	141
Manisa - Sakarya	2,651	-0,070	0,058	43	43	46
Erzincan - K.Maraş	2,670	-0,067	0,018	44	44	6
Kırklareli - Manisa	2,673	-0,066	0,063	45	45	57
Bingöl - Muş	2,716	-0,058	0,187	46	46	329
Amasya - Çorum	2,730	-0,056	0,111	47	47	140
Uşak - Karaman	2,741	-0,054	0,067	48	48	63
Niğde - Tokat	2,745	-0,053	0,096	49	49	102
Bingöl - Siirt	2,753	-0,052	0,139	50	50	194
Elazığ - Malatya	2,755	-0,052	0,026	51	51	11
Afyon - Amasya	2,770	-0,049	0,049	52	52	36
Elazığ - Osmaniye	2,777	-0,048	0,120	53	53	154
Bingöl - Bitlis	2,778	-0,048	0,139	54	54	195
Diyarbakır - Mardin	2,778	-0,048	0,046	55	55	32
Manisa - Karaman	2,779	-0,047	0,149	56	56	228
Kırşehir - Tokat	2,783	-0,047	0,046	57	57	33
Adıyaman - Siirt	2,797	-0,044	0,198	58	58	355
Çankırı - K.Maraş	2,800	-0,044	0,048	59	59	34
Burdur - Karaman	2,803	-0,043	0,144	60	60	212
Amasya - Tokat	2,817	-0,041	0,117	61	61	151

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Çorum - Yozgat	2,819	-0,040	0,119	62	62	152
Manisa - Uşak	2,826	-0,039	0,082	63	63	87
Denizli - Manisa	2,835	-0,038	0,147	64	64	219
Bitlis - Batman	2,837	-0,037	0,162	65	65	262
Elazığ - Gaziantep	2,845	-0,036	0,181	66	66	318
Giresun - Rize	2,845	-0,036	0,155	67	67	241
Mardin - Batman	2,847	-0,035	0,101	68	68	118
Çankırı - Karaman	2,869	-0,032	0,099	69	69	113
Tokat - Uşak	2,876	-0,030	0,167	70	70	274
Afyon - Uşak	2,886	-0,029	0,071	71	71	69
Diyarbakır - Hakkari	2,893	-0,027	0,169	72	72	280
Amasya - Kırşehir	2,893	-0,027	0,071	73	73	71
Çankırı - Niğde	2,899	-0,026	0,097	74	74	107
Erzincan - Kars	2,900	-0,026	0,169	75	75	279
Afyon - Manisa	2,902	-0,026	0,153	76	76	236
Amasya - Manisa	2,911	-0,024	0,137	77	77	185
Hakkari - Siirt	2,918	-0,023	0,139	78	78	197
Bitlis - Mardin	2,926	-0,022	0,085	79	79	88
Adıyaman - K.Maraş	2,931	-0,021	0,200	80	80	363
Konya - Tokat	2,932	-0,020	0,142	81	81	204
Çanakkale - Edirne	2,961	-0,015	0,044	82	82	29
Erzincan - Tokat	2,966	-0,014	0,061	83	83	52
Kırşehir - K.Maraş	2,970	-0,014	0,096	84	84	105
Aydın - Denizli	2,971	-0,014	0,060	85	85	49
Niğde - Karaman	2,973	-0,013	0,013	86	86	4
Burdur - Isparta	2,984	-0,011	0,075	87	87	78
Gaziantep - Osmaniye	2,984	-0,011	0,117	88	88	149
Hakkari - Van	2,986	-0,011	0,099	89	89	112
Çankırı - Uşak	2,986	-0,011	0,166	90	90	273
Amasya - Aydın	3,013	-0,006	0,196	91	91	350
Kırşehir - Konya	3,021	-0,005	0,116	92	92	147
Sinop - Bartın	3,022	-0,005	0,172	93	93	291
Ağrı - Diyarbakır	3,035	-0,002	0,138	94	94	189
Amasya - Uşak	3,041	-0,001	0,069	95	95	64
Amasya - K.Maraş	3,043	-0,001	0,168	96	96	276
Isparta - Uşak	3,047	0,000	0,054	97	97	39
Hakkari - Şanlıurfa	3,047	0,000	0,154	98	98	239
Tokat - Bayburt	3,048	0,000	0,181	99	99	320
Kırşehir - Aksaray	3,048	0,000	0,039	100	100	22
K.Maraş - Bayburt	3,057	0,001	0,169	101	101	281
Çankırı - Çorum	3,065	0,003	0,060	102	102	51
Adıyaman - Diyarbakır	3,075	0,005	0,190	103	103	337
Bilecik - Karaman	3,082	0,006	0,169	104	104	282
Afyon - K.Maraş	3,104	0,010	0,143	105	105	208
Yozgat - Bayburt	3,111	0,011	0,151	106	106	232
Siirt - Van	3,129	0,014	0,043	107	107	28
Burdur - Kırşehir	3,137	0,016	0,195	108	108	347
Kastamonu - Bartın	3,145	0,017	0,268	109	109	552
Ağrı - Muş	3,147	0,017	0,096	110	110	101
Konya - K.Maraş	3,150	0,018	0,179	111	111	316
Adıyaman - Yozgat	3,152	0,018	0,148	112	112	225
Siirt - Batman	3,156	0,019	0,157	113	113	247
Adıyaman - Bingöl	3,160	0,020	0,147	114	114	222
Siirt - Şanlıurfa	3,170	0,021	0,076	115	115	82
Çorum - Kastamonu	3,176	0,022	0,240	116	116	461
Bayburt - Ardahan	3,180	0,023	0,339	117	117	796
Ağrı - Şanlıurfa	3,188	0,024	0,138	118	118	191
Bingöl - Erzurum	3,191	0,025	0,148	119	119	227
Amasya - Burdur	3,198	0,026	0,126	120	120	160
Kırıkkale - Osmaniye	3,198	0,026	0,095	121	121	99
Niğde - Uşak	3,205	0,028	0,071	122	122	68

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Ağrı - Siirt	3,209	0,028	0,086	123	123	89
Kars - Bayburt	3,210	0,028	0,078	124	124	83
Elazığ - K.Maraş	3,212	0,029	0,155	125	125	242
Bitlis - Erzurum	3,220	0,030	0,143	126	126	207
Burdur - Konya	3,224	0,031	0,147	127	127	220
Adıyaman - Erzurum	3,235	0,033	0,034	128	128	17
Adıyaman - Mardin	3,236	0,033	0,218	129	129	409
Çorum - Konya	3,238	0,033	0,164	130	130	267
Adıyaman - Şanlıurfa	3,245	0,034	0,219	131	131	412
Tokat - Aksaray	3,259	0,037	0,008	132	132	2
Ağrı - Hakkari	3,259	0,037	0,078	133	133	84
Malatya - Tokat	3,272	0,039	0,135	134	134	177
Malatya - K.Maraş	3,272	0,039	0,129	135	135	168
Artvin - Kastamonu	3,275	0,040	0,059	136	136	48
Afyon - Yozgat	3,278	0,040	0,200	137	137	359
Kırklareli - Karaman	3,282	0,041	0,207	138	138	383
Erzincan - Malatya	3,305	0,045	0,146	139	139	216
Elazığ - Kırıkkale	3,307	0,045	0,142	140	140	206
Burdur - Manisa	3,317	0,047	0,018	141	141	5
Amasya - Konya	3,324	0,048	0,103	142	142	125
Bilecik - Isparta	3,327	0,049	0,072	143	143	73
Diyarbakır - Erzurum	3,333	0,050	0,159	144	144	253
Edirne - Uşak	3,335	0,050	0,186	145	145	325
Amasya - Samsun	3,349	0,053	0,089	146	146	92
Manisa - Niğde	3,353	0,054	0,151	147	147	231
Denizli - Nevşehir	3,368	0,056	0,130	148	148	170
Isparta - Kırşehir	3,370	0,056	0,174	149	149	301
Bilecik - Burdur	3,370	0,056	0,041	150	150	27
Sakarya - Uşak	3,376	0,058	0,139	151	151	199
Bilecik - Edirne	3,377	0,058	0,115	152	152	145
Isparta - Tokat	3,382	0,059	0,212	153	153	395
Burdur - Çorum	3,384	0,059	0,238	154	154	455
Konya - Uşak	3,384	0,059	0,073	155	155	75
Amasya - Bilecik	3,391	0,060	0,160	156	156	256
Adıyaman - Tokat	3,395	0,061	0,251	157	157	487
Bingöl - Hakkari	3,397	0,061	0,252	158	158	491
Erzurum - K.Maraş	3,399	0,062	0,230	159	159	438
Bingöl - Gümüşhane	3,403	0,062	0,222	160	160	417
Çorum - Aksaray	3,404	0,062	0,038	161	161	20
Amasya - Çankırı	3,405	0,063	0,125	162	162	157
Konya - Aksaray	3,406	0,063	0,136	163	163	183
Hakkari - Muş	3,409	0,063	0,144	164	164	210
Amasya - Isparta	3,411	0,064	0,123	165	165	156
Kırklareli - Sakarya	3,412	0,064	0,044	166	166	30
Yozgat - Karaman	3,414	0,064	0,203	167	167	372
Kırşehir - Uşak	3,417	0,065	0,125	168	168	158
Mardin - Siirt	3,421	0,065	0,102	169	169	124
Afyon - Konya	3,433	0,067	0,063	170	170	56
Burdur - Çanakkale	3,433	0,068	0,131	171	171	172
Isparta - Manisa	3,440	0,069	0,065	172	172	61
Aydın - Manisa	3,451	0,071	0,142	173	173	202
Konya - Manisa	3,451	0,071	0,145	174	174	213
Erzincan - Erzurum	3,453	0,071	0,223	175	175	421
Edirne - Kırklareli	3,464	0,073	0,057	176	176	43
Amasya - Nevşehir	3,470	0,074	0,176	177	177	305
Gümüşhane - Bayburt	3,478	0,075	0,099	178	178	114
Artvin - Giresun	3,478	0,076	0,126	179	179	159
Malatya - Yozgat	3,492	0,078	0,162	180	180	264
Çorum - Kilis	3,492	0,078	0,170	181	181	285
Erzincan - Yozgat	3,494	0,078	0,045	182	182	31
Elazığ - Erzincan	3,494	0,078	0,172	183	183	290

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Gümüşhane - Ordu	3,501	0,080	0,216	184	184	404
Muş - Siirt	3,505	0,080	0,166	185	185	272
Burdur - Kırklareli	3,508	0,081	0,063	186	186	55
Muş - Van	3,510	0,081	0,158	187	187	249
Bitlis - Muş	3,514	0,082	0,200	188	188	362
Denizli - Kırklareli	3,524	0,084	0,089	189	189	94
Isparta - Kırklareli	3,530	0,085	0,127	190	190	163
Kastamonu - Bayburt	3,532	0,085	0,192	191	191	341
Manisa - Tokat	3,533	0,085	0,247	192	192	476
Çanakkale - Isparta	3,535	0,085	0,206	193	193	380
Elazığ - Tokat	3,536	0,086	0,159	194	194	251
Afyon - Isparta	3,536	0,086	0,117	195	195	148
Amasya - Sakarya	3,542	0,087	0,195	196	196	348
K.Maraş - Niğde	3,543	0,087	0,144	197	197	211
Bingöl - K.Maraş	3,544	0,087	0,311	198	198	695
Afyon - Bilecik	3,545	0,087	0,173	199	199	293
Erzurum - Siirt	3,549	0,088	0,174	200	200	300
Çankırı - Kırşehir	3,551	0,088	0,056	201	201	41
Amasya - Kilis	3,556	0,089	0,235	202	202	449
Aksaray - Karaman	3,556	0,089	0,093	203	203	96
Çankırı - Erzincan	3,558	0,089	0,064	204	204	58
Gaziantep - Kırıkkale	3,561	0,090	0,039	205	205	23
Bitlis - K.Maraş	3,565	0,091	0,370	206	206	916
Afyon - Çorum	3,570	0,092	0,107	207	207	132
Çankırı - Isparta	3,571	0,092	0,208	208	208	387
Elazığ - Kilis	3,584	0,094	0,099	209	209	110
Adıyaman - Batman	3,591	0,095	0,317	210	210	711
Malatya - Kırıkkale	3,592	0,095	0,168	211	211	277
Çankırı - Konya	3,594	0,096	0,133	212	212	173
Mardin - Van	3,594	0,096	0,102	213	213	123
Çanakkale - Kırklareli	3,597	0,096	0,094	214	214	97
Niğde - Yozgat	3,599	0,097	0,201	215	215	364
Edirne - Isparta	3,603	0,097	0,181	216	216	317
Ağrı - Bingöl	3,611	0,099	0,175	217	217	302
Amasya - Niğde	3,618	0,100	0,039	218	218	24
Kırklareli - Tekirdağ	3,630	0,102	0,113	219	219	142
Elazığ - Karaman	3,633	0,103	0,164	220	220	268
Konya - Niğde	3,635	0,103	0,073	221	221	74
Bilecik - Konya	3,636	0,103	0,157	222	222	248
Amasya - Denizli	3,639	0,104	0,237	223	223	452
Denizli - Karaman	3,642	0,104	0,271	224	224	559
Gümüşhane - K.Maraş	3,647	0,105	0,252	225	225	492
Kars - K.Maraş	3,651	0,106	0,187	226	226	328
K.Maraş - Kilis	3,653	0,106	0,101	227	227	119
Aydın - Samsun	3,661	0,108	0,136	228	228	184
Bingöl - Diyarbakır	3,678	0,111	0,178	229	229	311
Sakarya - Yalova	3,678	0,111	0,307	230	230	681
Isparta - Niğde	3,686	0,112	0,120	231	231	153
Gümüşhane - Yozgat	3,694	0,113	0,218	232	232	408
Isparta - Tekirdağ	3,696	0,114	0,202	233	233	367
Çorum - Niğde	3,699	0,114	0,103	234	234	126
Kayseri - Kütahya	3,701	0,115	0,098	235	235	109
Burdur - Uşak	3,702	0,115	0,079	236	236	86
Kütahya - Sivas	3,702	0,115	0,436	237	237	1168
Konya - Yozgat	3,707	0,116	0,235	238	238	448
Adıyaman - Osmaniye	3,707	0,116	0,273	239	239	566
Kırşehir - Bayburt	3,708	0,116	0,205	240	240	375
Gümüşhane - Tokat	3,710	0,116	0,274	241	241	570
Çorum - Uşak	3,711	0,116	0,172	242	242	288
Kırklareli - Uşak	3,712	0,117	0,142	243	243	203
Aydın - Nevşehir	3,713	0,117	0,071	244	244	70

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Kırşehir - Yozgat	3,714	0,117	0,151	245	245	230
Amasya - Kırklareli	3,717	0,118	0,185	246	246	322
Afyon - Kırklareli	3,718	0,118	0,210	247	247	390
Elazığ - Uşak	3,729	0,120	0,209	248	248	388
Isparta - Sakarya	3,733	0,120	0,109	249	249	134
Aydın - Karaman	3,746	0,123	0,237	250	250	451
Burdur - Denizli	3,764	0,126	0,139	251	251	198
Erzincan - Karaman	3,765	0,126	0,160	252	252	257
Çanakkale - Denizli	3,769	0,127	0,031	253	253	15
Çankırı - Kilis	3,770	0,127	0,117	254	254	150
Aydın - Uşak	3,771	0,127	0,189	255	255	335
Edirne - Sakarya	3,773	0,127	0,097	256	256	106
Konya - Malatya	3,776	0,128	0,136	257	257	180
Isparta - Aksaray	3,781	0,129	0,205	258	258	378
Tokat - Kilis	3,783	0,129	0,135	259	259	176
Bingöl - Erzincan	3,783	0,129	0,297	260	260	645
Amasya - Elazığ	3,783	0,129	0,212	261	261	394
Burdur - Niğde	3,786	0,130	0,145	262	262	214
Çorum - Erzincan	3,790	0,130	0,076	263	263	81
Kars - Tokat	3,793	0,131	0,217	264	264	405
Adıyaman - Hakkari	3,794	0,131	0,337	265	265	787
Burdur - Nevşehir	3,797	0,132	0,160	266	266	255
Adıyaman - Malatya	3,797	0,132	0,249	267	267	486
Çanakkale - Manisa	3,798	0,132	0,142	268	268	205
Bilecik - Tokat	3,799	0,132	0,268	269	269	551
Çankırı - Aksaray	3,800	0,132	0,023	270	270	9
Sakarya - Karaman	3,803	0,133	0,207	271	271	382
Çanakkale - Nevşehir	3,803	0,133	0,099	272	272	111
Erzincan - Bayburt	3,805	0,133	0,152	273	273	234
Isparta - K.Maraş	3,805	0,133	0,257	274	274	510
Hakkari - Batman	3,807	0,133	0,139	275	275	196
Denizli - Isparta	3,815	0,135	0,212	276	276	393
Erzurum - Malatya	3,817	0,135	0,267	277	277	539
Çorum - Isparta	3,820	0,136	0,222	278	278	419
Van - Batman	3,820	0,136	0,126	279	279	161
Niğde - Aksaray	3,822	0,136	0,088	280	280	91
Çankırı - Elazığ	3,822	0,136	0,137	281	281	187
Erzurum - Hakkari	3,823	0,136	0,313	282	282	699
Erzincan - Gümüşhane	3,824	0,136	0,234	283	283	446
Adıyaman - Van	3,828	0,137	0,240	284	284	462
Erzurum - Yozgat	3,832	0,138	0,179	285	285	315
Çorum - Sinop	3,834	0,138	0,338	286	286	790
Kırşehir - Kilis	3,843	0,140	0,173	287	287	292
Elazığ - Konya	3,844	0,140	0,138	288	288	190
Kastamonu - Kırşehir	3,848	0,141	0,267	289	289	538
Malatya - Osmaniye	3,851	0,141	0,136	290	290	182
Kars - Yozgat	3,858	0,142	0,146	291	291	215
Çankırı - Bayburt	3,858	0,142	0,198	292	292	356
Afyon - Erzincan	3,866	0,144	0,156	293	293	245
Burdur - Sakarya	3,866	0,144	0,070	294	294	67
Bilecik - Denizli	3,871	0,145	0,147	295	295	221
Çorum - Gümüşhane	3,871	0,145	0,253	296	296	497
Çorum - Manisa	3,874	0,145	0,247	297	297	477
Adıyaman - Ağrı	3,875	0,145	0,275	298	298	571
Nevşehir - Karaman	3,877	0,146	0,224	299	299	424
Gümüşhane - Kastamonu	3,878	0,146	0,242	300	300	465
Burdur - Edirne	3,878	0,146	0,109	301	301	135
Rize - Samsun	3,879	0,146	0,192	302	302	342
Çanakkale - Sakarya	3,879	0,146	0,137	303	303	186
Amasya - Yozgat	3,884	0,147	0,222	304	304	418
Malatya - Sivas	3,896	0,149	0,360	305	305	870

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Adıyaman - Elazığ	3,897	0,149	0,267	306	306	547
Kilis - Osmaniye	3,904	0,150	0,154	307	307	237
Uşak - Aksaray	3,905	0,151	0,159	308	308	254
Artvin - Gümüşhane	3,906	0,151	0,268	309	309	548
K.Maraş - Uşak	3,907	0,151	0,214	310	310	397
Bilecik - Çanakkale	3,911	0,152	0,148	311	311	226
Afyon - Burdur	3,913	0,152	0,148	312	312	224
Yozgat - Aksaray	3,921	0,153	0,113	313	313	143
Bingöl - Van	3,926	0,154	0,176	314	314	304
Denizli - Uşak	3,930	0,155	0,214	315	315	396
Diyarbakır - K.Maraş	3,931	0,155	0,389	316	316	975
Bilecik - Tekirdağ	3,932	0,155	0,135	317	317	178
Bingöl - Yozgat	3,942	0,157	0,254	318	318	498
Adıyaman - Çorum	3,946	0,158	0,267	319	319	540
Amasya - Erzincan	3,948	0,158	0,177	320	320	308
Çanakkale - Çorum	3,948	0,158	0,315	321	321	704
Sakarya - Tekirdağ	3,952	0,159	0,098	322	322	108
Çanakkale - Tekirdağ	3,958	0,160	0,168	323	323	278
Afyon - Denizli	3,962	0,161	0,273	324	324	568
Kırklareli - Niğde	3,962	0,161	0,207	325	325	381
Edirne - Manisa	3,963	0,161	0,116	326	326	146
Afyon - Aydın	3,964	0,161	0,238	327	327	457
Bilecik - Niğde	3,972	0,162	0,172	328	328	289
Çankırı - Malatya	3,974	0,163	0,113	329	329	144
Çanakkale - Kastamonu	3,980	0,164	0,324	330	330	741
Manisa - K.Maraş	3,986	0,165	0,295	331	331	636
Samsun - Tokat	3,987	0,165	0,182	332	332	321
Afyon - Kırşehir	3,988	0,165	0,058	333	333	45
Erzincan - Kırşehir	3,990	0,165	0,106	334	334	131
Balıkesir - Manisa	3,992	0,166	0,272	335	335	562
Amasya - İzmir	12,092	1,590	1,530	2904	2904	2886
Ankara - Batman	12,094	1,590	1,716	2905	2905	2946
Ankara - Tunceli	12,094	1,590	1,792	2906	2906	2967
Ankara - Gümüşhane	12,129	1,596	1,578	2907	2907	2900
Ankara - Van	12,214	1,611	1,711	2908	2908	2945
Antalya - Düzce	12,221	1,613	1,902	2909	2909	2996
İzmir - Kırşehir	12,224	1,613	1,599	2910	2910	2908
Ankara - Siirt	12,230	1,614	1,677	2911	2911	2940
Trabzon - Şırnak	12,267	1,621	1,772	2912	2912	2962
Antalya - Çankırı	12,271	1,621	1,582	2913	2913	2901
Antalya - Artvin	12,289	1,625	1,850	2914	2914	2982
İzmir - Nevşehir	12,291	1,625	1,430	2915	2915	2850
Zonguldak - Şırnak	12,331	1,632	1,853	2916	2916	2984
Antalya - Kastamonu	12,369	1,639	1,799	2917	2917	2970
Afyon - İzmir	12,381	1,641	1,551	2918	2918	2893
İzmir - Rize	12,388	1,642	1,616	2919	2919	2911
Ankara - Bingöl	12,389	1,642	1,641	2920	2920	2920
Antalya - Osmaniye	12,392	1,643	1,453	2921	2921	2859
İzmir - Tokat	12,398	1,644	1,644	2922	2922	2925
Antalya - Kütahya	12,399	1,644	1,201	2923	2923	2742
Erzincan - İzmir	12,400	1,644	1,705	2924	2924	2944
Antalya - Yozgat	12,413	1,646	1,663	2925	2925	2938
İzmir - K.Maraş	12,421	1,648	1,693	2926	2926	2943
Antalya - Trabzon	12,437	1,651	2,326	2927	2927	3106
Antalya - Kırıkkale	12,455	1,654	1,363	2928	2928	2829
Ankara - Trabzon	12,460	1,655	1,872	2929	2929	2989
İzmir - Kütahya	12,483	1,659	1,377	2930	2930	2832
Antalya - Erzurum	12,487	1,659	1,727	2931	2931	2950
Adıyaman - Antalya	12,490	1,660	1,725	2932	2932	2949
Ankara - Ordu	12,491	1,660	1,654	2933	2933	2933
Antalya - İzmir	12,523	1,666	1,352	2934	2934	2826

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
İzmir - Niğde	12,547	1,670	1,549	2935	2935	2892
Bolu - İzmir	12,563	1,673	1,223	2936	2936	2754
Antalya - Bayburt	12,603	1,680	1,779	2937	2937	2963
Çankırı - İzmir	12,624	1,683	1,646	2938	2938	2927
Ankara - Hakkari	12,637	1,686	1,806	2939	2939	2972
Çorum - İzmir	12,643	1,687	1,640	2940	2940	2919
Antalya - Sinop	12,652	1,688	1,884	2941	2941	2992
Antalya - Giresun	12,661	1,690	1,906	2942	2942	2997
Antalya - Gümüşhane	12,668	1,691	1,871	2943	2943	2988
İzmir - Kilis	12,701	1,697	1,728	2944	2944	2951
Antalya - Zonguldak	12,737	1,703	1,443	2945	2945	2857
Ankara - Bartın	12,793	1,713	1,605	2946	2946	2909
İzmir - Aksaray	12,794	1,713	1,637	2947	2947	2915
Antalya - Van	12,794	1,713	1,893	2948	2948	2994
Antalya - Bartın	12,824	1,719	2,005	2949	2949	3010
İçel - Kocaeli	12,827	1,719	2,056	2950	2950	3026
İzmir - Karabük	12,846	1,723	1,784	2951	2951	2965
Antalya - Diyarbakır	12,933	1,738	1,817	2952	2952	2975
Artvin - İzmir	12,939	1,739	1,651	2953	2953	2932
Erzurum - İzmir	12,958	1,742	1,914	2954	2954	2998
Antalya - Ordu	12,965	1,743	1,996	2955	2955	3008
İzmir - Kastamonu	12,980	1,746	1,639	2956	2956	2918
Antalya - Kilis	12,989	1,748	1,573	2957	2957	2898
Adıyaman - İzmir	13,038	1,756	1,889	2958	2958	2993
Antalya - Iğdır	13,050	1,758	1,611	2959	2959	2910
Ağrı - Ankara	13,078	1,763	1,762	2960	2960	2958
Antalya - Şanlıurfa	13,094	1,766	1,825	2961	2961	2978
Antalya - Hatay	13,105	1,768	0,805	2962	2962	2318
İzmir - Yozgat	13,132	1,773	1,750	2963	2963	2956
İzmir - Sivas	13,158	1,777	1,796	2964	2964	2968
Antalya - Sivas	13,172	1,780	1,340	2965	2965	2817
İzmir - Ordu	13,218	1,788	1,827	2966	2966	2979
İzmir - Sinop	13,224	1,789	1,662	2967	2967	2937
Antalya - Mardin	13,245	1,793	1,799	2968	2968	2969
Muğla - Nevşehir	13,246	1,793	2,220	2969	2969	3082
Antalya - Bitlis	13,302	1,803	1,833	2970	2970	2981
Giresun - İzmir	13,317	1,805	1,770	2971	2971	2961
İzmir - Trabzon	13,358	1,813	1,744	2972	2972	2955
Antalya - Bingöl	13,372	1,815	1,873	2973	2973	2990
İzmir - Kars	13,377	1,816	1,831	2974	2974	2980
İzmir - Düzce	13,412	1,822	1,563	2975	2975	2895
Diyarbakır - İzmir	13,420	1,823	2,068	2976	2976	3033
Antalya - Siirt	13,496	1,837	1,869	2977	2977	2987
Denizli - Muğla	13,500	1,838	2,132	2978	2978	3051
İzmir - Mardin	13,555	1,847	2,080	2979	2979	3035
Ankara - Ardahan	13,594	1,854	1,817	2980	2980	2974
Antalya - Tunceli	13,604	1,856	2,110	2981	2981	3044
İzmir - Bayburt	13,617	1,858	1,760	2982	2982	2957
Aydın - Muğla	13,621	1,859	2,167	2983	2983	3068
İzmir - Şanlıurfa	13,633	1,861	2,093	2984	2984	3040
Ankara - Muş	13,639	1,862	1,820	2985	2985	2977
Antalya - Hakkari	13,666	1,867	1,978	2986	2986	3004
Ağrı - Antalya	13,693	1,871	1,954	2987	2987	3001
Antalya - Batman	13,748	1,881	1,861	2988	2988	2986
İzmir - Bartın	13,752	1,882	1,666	2989	2989	2939
İzmir - Batman	13,803	1,891	2,179	2990	2990	3072
Gümüşhane - İzmir	13,806	1,891	1,851	2991	2991	2983
Antalya - Muş	13,818	1,893	2,029	2992	2992	3019
Kocaeli - Zonguldak	13,839	1,897	1,646	2993	2993	2926
Bitlis - İzmir	13,840	1,897	2,056	2994	2994	3027
Antalya - Ardahan	13,849	1,899	2,112	2995	2995	3045

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Muğla - Tekirdağ	13,857	1,900	1,993	2996	2996	3007
Muğla - Samsun	13,858	1,900	2,188	2997	2997	3077
İçel - Muğla	13,891	1,906	1,716	2998	2998	2947
İzmir - Siirt	13,893	1,907	2,087	2999	2999	3038
Isparta - Muğla	13,908	1,909	2,011	3000	3000	3012
Antalya - Karabük	13,939	1,915	1,094	3001	3001	2673
Bingöl - İzmir	13,945	1,916	2,000	3002	3002	3009
Balıkesir - Muğla	13,970	1,920	1,893	3003	3003	2995
İzmir - Tunceli	13,994	1,924	1,989	3004	3004	3005
Çanakkale - Muğla	14,024	1,930	2,151	3005	3005	3061
İzmir - Iğdır	14,024	1,930	2,108	3006	3006	3042
İzmir - Van	14,116	1,946	2,128	3007	3007	3050
Bursa - Muğla	14,122	1,947	1,880	3008	3008	2991
Balıkesir - Kocaeli	14,142	1,950	2,037	3009	3009	3020
Hatay - Kocaeli	14,189	1,959	2,409	3010	3010	3123
Bolu - Muğla	14,226	1,965	2,334	3011	3011	3108
Bursa - Kocaeli	14,244	1,968	1,968	3012	3012	3003
Ankara - Şırnak	14,270	1,973	2,180	3013	3013	3074
Kars - Muğla	14,301	1,978	2,322	3014	3014	3105
Kırklareli - Muğla	14,387	1,993	2,063	3015	3015	3031
Kocaeli - Tekirdağ	14,444	2,004	2,048	3016	3016	3024
Hakkari - İzmir	14,449	2,004	2,226	3017	3017	3088
Adana - Kocaeli	14,466	2,007	2,462	3018	3018	3130
Erzincan - Muğla	14,468	2,008	2,164	3019	3019	3066
Ankara - Muğla	14,473	2,009	1,345	3020	3020	2820
Manisa - Muğla	14,478	2,009	2,045	3021	3021	3023
Adana - Muğla	14,494	2,012	1,642	3022	3022	2922
Edirne - Muğla	14,505	2,014	2,108	3023	3023	3043
Burdur - Muğla	14,590	2,029	2,063	3024	3024	3030
Muğla - Karaman	14,626	2,036	2,083	3025	3025	3036
Konya - Muğla	14,654	2,040	2,023	3026	3026	3016
Amasya - Muğla	14,655	2,041	2,120	3027	3027	3047
Muğla - Niğde	14,698	2,048	2,095	3028	3028	3041
Ağrı - İzmir	14,727	2,053	2,161	3029	3029	3065
Bilecik - Muğla	14,770	2,061	2,026	3030	3030	3018
Muğla - Sakarya	14,802	2,066	2,020	3031	3031	3015
Muğla - Uşak	14,812	2,068	2,060	3032	3032	3029
İzmir - Muş	14,847	2,074	2,186	3033	3033	3076
K.Maraş - Muğla	14,858	2,076	2,147	3034	3034	3057
Artvin - Muğla	14,863	2,077	2,444	3035	3035	3128
Muğla - Yalova	14,880	2,080	2,157	3036	3036	3063
Afyon - Muğla	14,882	2,081	2,086	3037	3037	3037
Muğla - Rize	14,891	2,082	2,375	3038	3038	3116
Kastamonu - Muğla	14,929	2,089	2,388	3039	3039	3117
Muğla - Tokat	14,934	2,090	2,140	3040	3040	3056
Kırşehir - Muğla	14,950	2,093	2,133	3041	3041	3052
Çorum - Muğla	14,955	2,093	2,174	3042	3042	3069
Kayseri - Muğla	14,961	2,094	1,688	3043	3043	2941
İzmir - Ardahan	14,992	2,100	2,050	3044	3044	3025
Muğla - Bartın	15,022	2,105	2,627	3045	3045	3148
Çanakkale - Kocaeli	15,034	2,107	2,026	3046	3046	3017
Muğla - Düzce	15,081	2,115	2,537	3047	3047	3140
Muğla - Aksaray	15,131	2,124	2,137	3048	3048	3055
Eskişehir - Muğla	15,138	2,125	1,741	3049	3049	2953
Antalya - Şırnak	15,139	2,126	2,244	3050	3050	3090
Malatya - Muğla	15,141	2,126	2,018	3051	3051	3014
Kütahya - Muğla	15,146	2,127	1,784	3052	3052	2966
Muğla - Bayburt	15,158	2,129	2,316	3053	3053	3104
Kocaeli - Samsun	15,181	2,133	2,160	3054	3054	3064
Muğla - Sinop	15,186	2,134	2,482	3055	3055	3134
Elazığ - Muğla	15,213	2,139	1,992	3056	3056	3006

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Giresun - Muğla	15,233	2,142	2,471	3057	3057	3133
Kocaeli - Yalova	15,285	2,151	1,811	3058	3058	2973
Muğla - Zonguldak	15,300	2,154	2,176	3059	3059	3070
Çankırı - Muğla	15,306	2,155	2,121	3060	3060	3049
Gümüşhane - Muğla	15,322	2,158	2,395	3061	3061	3120
Kırklareli - Kocaeli	15,342	2,161	2,093	3062	3062	3039
Kocaeli - Sakarya	15,343	2,162	2,118	3063	3063	3046
Bilecik - Kocaeli	15,359	2,164	2,149	3064	3064	3059
Muğla - Yozgat	15,406	2,173	2,177	3065	3065	3071
Muğla - Trabzon	15,413	2,174	2,994	3066	3066	3185
Kocaeli - Manisa	15,525	2,194	2,155	3067	3067	3062
Aydın - Kocaeli	15,590	2,205	2,041	3068	3068	3021
İstanbul - İzmir	15,677	2,220	1,586	3069	3069	2902
Muğla - Ordu	15,703	2,225	2,561	3070	3070	3142
Gaziantep - Muğla	15,716	2,227	1,820	3071	3071	2976
Edirne - Kocaeli	15,741	2,231	2,041	3072	3072	3022
Muğla - Van	15,771	2,237	2,295	3073	3073	3099
Adıyaman - Muğla	15,789	2,240	2,192	3074	3074	3078
Muğla - Ardahan	15,878	2,256	2,621	3075	3075	3147
İzmir - Şırnak	15,888	2,257	2,695	3076	3076	3153
Kocaeli - Kırıkkale	15,906	2,261	2,507	3077	3077	3136
Erzurum - Muğla	15,919	2,263	2,184	3078	3078	3075
Elazığ - Kocaeli	15,941	2,267	2,434	3079	3079	3127
Hatay - Muğla	15,951	2,268	1,408	3080	3080	2843
Muğla - Kırıkkale	15,958	2,270	1,855	3081	3081	2985
Kocaeli - Uşak	15,962	2,270	2,225	3082	3082	3087
Muğla - Sivas	15,966	2,271	1,744	3083	3083	2954
Muğla - Kilis	16,018	2,280	2,074	3084	3084	3034
Muğla - Osmaniye	16,030	2,282	1,928	3085	3085	3000
Denizli - Kocaeli	16,066	2,289	2,012	3086	3086	3013
İzmir - Muğla	16,066	2,289	2,137	3087	3087	3054
Kocaeli - Malatya	16,075	2,290	2,428	3088	3088	3124
Muğla - Tunceli	16,079	2,291	2,643	3089	3089	3149
Gaziantep - Kocaeli	16,127	2,299	2,533	3090	3090	3139
Kocaeli - Karaman	16,132	2,300	2,277	3091	3091	3096
İsparta - Kocaeli	16,132	2,300	2,220	3092	3092	3083
Eskişehir - Kocaeli	16,139	2,301	2,201	3093	3093	3080
Muğla - Iğdır	16,166	2,306	1,921	3094	3094	2999
Kocaeli - Konya	16,188	2,310	2,297	3095	3095	3100
Afyon - Kocaeli	16,214	2,315	2,279	3096	3096	3097
Bingöl - Muğla	16,218	2,315	2,331	3097	3097	3107
Kocaeli - Niğde	16,225	2,317	2,271	3098	3098	3094
Amasya - Kocaeli	16,226	2,317	2,235	3099	3099	3089
Kocaeli - Rize	16,229	2,317	2,149	3100	3100	3058
Kocaeli - Kütahya	16,272	2,325	2,297	3101	3101	3101
Kocaeli - Tokat	16,301	2,330	2,342	3102	3102	3110
Diyarbakır - Muğla	16,308	2,331	2,225	3103	3103	3086
Burdur - Kocaeli	16,308	2,331	2,150	3104	3104	3060
Kocaeli - Nevşehir	16,313	2,332	2,065	3105	3105	3032
Kayseri - Kocaeli	16,326	2,334	2,361	3106	3106	3115
Kocaeli - K.Maraş	16,410	2,349	2,389	3107	3107	3118
Erzincan - Kocaeli	16,419	2,351	2,391	3108	3108	3119
Kocaeli - Ordu	16,426	2,352	2,256	3109	3109	3093
Bolu - Kocaeli	16,447	2,356	1,768	3110	3110	2960
Kocaeli - Osmaniye	16,453	2,357	2,548	3111	3111	3141
Muğla - Şanlıurfa	16,460	2,358	2,222	3112	3112	3084
Muğla - Muş	16,490	2,363	2,450	3113	3113	3129
Mardin - Muğla	16,494	2,364	2,193	3114	3114	3079
Artvin - Kocaeli	16,507	2,366	2,137	3115	3115	3053
Çankırı - Kocaeli	16,519	2,368	2,355	3116	3116	3112
Bitlis - Muğla	16,521	2,369	2,252	3117	3117	3091

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
Ağrı - Muğla	16,541	2,372	2,360	3118	3118	3114
Kastamonu - Kocaeli	16,556	2,375	2,165	3119	3119	3067
Kocaeli - Kilis	16,568	2,377	2,470	3120	3120	3132
Muğla - Siirt	16,589	2,381	2,284	3121	3121	3098
Kırşehir - Kocaeli	16,634	2,389	2,299	3122	3122	3102
Çorum - Kocaeli	16,666	2,394	2,315	3123	3123	3103
Kocaeli - Sinop	16,895	2,434	2,120	3124	3124	3048
Kocaeli - Yozgat	16,905	2,436	2,431	3125	3125	3126
Adıyaman - Kocaeli	16,905	2,436	2,576	3126	3126	3143
Hakkari - Muğla	16,910	2,437	2,360	3127	3127	3113
Kocaeli - Sivas	16,985	2,450	2,718	3128	3128	3154
Muğla - Karabük	17,017	2,456	1,434	3129	3129	2851
Giresun - Kocaeli	17,031	2,458	2,255	3130	3130	3092
Kocaeli - Karabük	17,038	2,460	2,842	3131	3131	3168
Kocaeli - Düzce	17,068	2,465	1,961	3132	3132	3002
Erzurum - Kocaeli	17,075	2,466	2,609	3133	3133	3145
Kocaeli - Trabzon	17,108	2,472	1,766	3134	3134	2959
Kocaeli - Aksaray	17,149	2,479	2,335	3135	3135	3109
Kocaeli - Bartın	17,154	2,480	2,007	3136	3136	3011
Kars - Kocaeli	17,198	2,488	2,429	3137	3137	3125
Gümüşhane - Kocaeli	17,203	2,489	2,404	3138	3138	3122
Muğla - Batman	17,218	2,491	2,225	3139	3139	3085
Kocaeli - Bayburt	17,261	2,499	2,352	3140	3140	3111
Bingöl - Kocaeli	17,294	2,505	2,619	3141	3141	3146
Ankara - Kocaeli	17,339	2,512	2,179	3142	3142	3073
Kocaeli - Mardin	17,358	2,516	2,794	3143	3143	3164
Diyarbakır - Kocaeli	17,411	2,525	2,761	3144	3144	3159
Kocaeli - Tunceli	17,416	2,526	2,395	3145	3145	3121
Kocaeli - Şanlıurfa	17,449	2,532	2,791	3146	3146	3162
Ankara - İstanbul	17,508	2,542	2,058	3147	3147	3028
Kocaeli - Siirt	17,517	2,544	2,749	3148	3148	3158
Bitlis - Kocaeli	17,620	2,562	2,732	3149	3149	3156
Kocaeli - Batman	17,644	2,566	2,891	3150	3150	3173
Antalya - İstanbul	17,691	2,574	2,272	3151	3151	3095
Kocaeli - Muş	17,882	2,608	2,769	3152	3152	3160
Kocaeli - Van	17,918	2,614	2,791	3153	3153	3161
Kocaeli - Iğdır	17,987	2,626	2,966	3154	3154	3183
Hakkari - Kocaeli	17,994	2,628	2,871	3155	3155	3170
Kocaeli - Ardahan	18,120	2,650	2,488	3156	3156	3135
Muğla - Şırnak	18,176	2,660	2,468	3157	3157	3131
Ağrı - Kocaeli	18,277	2,677	2,793	3158	3158	3163
Antalya - Kocaeli	18,554	2,726	2,724	3159	3159	3155
Bursa - İstanbul	18,676	2,748	2,590	3160	3160	3144
Adana - İstanbul	18,889	2,785	2,938	3161	3161	3179
İçel - İstanbul	18,905	2,788	2,519	3162	3162	3138
Kocaeli - Şırnak	19,156	2,832	3,392	3163	3163	3219
İstanbul - Tekirdağ	19,473	2,888	2,799	3164	3164	3165
Balıkesir - İstanbul	19,818	2,948	2,690	3165	3165	3152
Gaziantep - İstanbul	19,861	2,956	3,144	3166	3166	3194
İstanbul - Samsun	19,949	2,971	3,070	3167	3167	3188
Eskişehir - İstanbul	20,164	3,009	2,736	3168	3168	3157
Elazığ - İstanbul	20,227	3,020	3,178	3169	3169	3199
İstanbul - Konya	20,265	3,027	3,074	3170	3170	3189
İsparta - İstanbul	20,301	3,033	2,991	3171	3171	3184
İstanbul - Sakarya	20,320	3,037	2,896	3172	3172	3175
İstanbul - Kocaeli	20,342	3,041	2,206	3173	3173	3081
Hatay - İstanbul	20,349	3,042	2,661	3174	3174	3150
İstanbul - Osmaniye	20,398	3,050	3,234	3175	3175	3207
İstanbul - Kırıkkale	20,409	3,052	3,146	3176	3176	3195
Çanakkale - İstanbul	20,425	3,055	2,913	3177	3177	3177
İstanbul - Kayseri	20,431	3,056	2,869	3178	3178	3169

EK-20 (Devam) Karşılaştırma tablosu

İller	Benzemmezlik	Fark	Mesafe	Sıra (Benzemmezlik)	Sıra (Fark)	Sıra(Mesafe)
İstanbul - Malatya	20,437	3,057	3,191	3179	3179	3200
İstanbul - Yalova	20,464	3,062	2,690	3180	3180	3151
Aydın - İstanbul	20,535	3,074	2,941	3181	3181	3180
Edirne - İstanbul	20,550	3,077	2,892	3182	3182	3174
Bilecik - İstanbul	20,584	3,083	2,933	3183	3183	3178
İstanbul - Zonguldak	20,591	3,084	2,509	3184	3184	3137
İstanbul - Manisa	20,600	3,086	2,955	3185	3185	3181
İstanbul - Uşak	20,631	3,091	3,034	3186	3186	3187
İstanbul - Kırklareli	20,709	3,105	2,907	3187	3187	3176
İstanbul - Karaman	20,862	3,132	3,101	3188	3188	3191
İstanbul - Trabzon	20,892	3,137	3,291	3189	3189	3215
İstanbul - K.Maraş	20,894	3,138	3,247	3190	3190	3210
İstanbul - Tokat	20,912	3,141	3,201	3191	3191	3204
Erzincan - İstanbul	20,913	3,141	3,261	3192	3192	3213
Kocaeli - Muğla	20,962	3,150	3,516	3193	3193	3225
Denizli - İstanbul	20,976	3,152	2,882	3194	3194	3171
İstanbul - Kırşehir	21,005	3,157	3,158	3195	3195	3198
Erzurum - İstanbul	21,015	3,159	3,457	3196	3196	3224
Amasya - İstanbul	21,030	3,161	3,090	3197	3197	3190
İstanbul - Rize	21,054	3,166	3,198	3198	3198	3202
Çankırı - İstanbul	21,070	3,168	3,199	3199	3199	3203
Diyarbakır - İstanbul	21,079	3,170	3,604	3200	3200	3230
Afyon - İstanbul	21,100	3,174	3,105	3201	3201	3192
Burdur - İstanbul	21,105	3,175	2,964	3202	3202	3182
İstanbul - Kilis	21,108	3,175	3,268	3203	3203	3214
Adıyaman - İstanbul	21,130	3,179	3,435	3204	3204	3223
İstanbul - Nevşehir	21,195	3,190	3,007	3205	3205	3186
Çorum - İstanbul	21,225	3,196	3,201	3206	3206	3205
İstanbul - Niğde	21,277	3,205	3,105	3207	3207	3193
İstanbul - Aksaray	21,279	3,205	3,193	3208	3208	3201
İstanbul - Kütahya	21,364	3,220	2,882	3209	3209	3172
İstanbul - Yozgat	21,367	3,221	3,304	3210	3210	3216
İstanbul - Şanlıurfa	21,371	3,221	3,626	3211	3211	3232
İstanbul - Ordu	21,378	3,223	3,412	3212	3212	3221
İstanbul - Mardin	21,408	3,228	3,610	3213	3213	3231
İstanbul - Batman	21,410	3,228	3,704	3214	3214	3236
İstanbul - Karabük	21,417	3,229	3,154	3215	3215	3197
İstanbul - Sivas	21,468	3,238	3,258	3216	3216	3212
Bolu - İstanbul	21,509	3,246	2,808	3217	3217	3166
İstanbul - Kars	21,511	3,246	3,399	3218	3218	3220
Giresun - İstanbul	21,538	3,251	3,352	3219	3219	3218
İstanbul - Kastamonu	21,567	3,256	3,220	3220	3220	3206
Artvin - İstanbul	21,570	3,256	3,235	3221	3221	3208
İstanbul - Sinop	21,664	3,273	3,247	3222	3222	3209
Bitlis - İstanbul	21,694	3,278	3,598	3223	3223	3229
İstanbul - Siirt	21,717	3,282	3,631	3224	3224	3233
İstanbul - Van	21,746	3,287	3,670	3225	3225	3235
İstanbul - Düzce	21,813	3,299	3,148	3226	3226	3196
Bingöl - İstanbul	21,896	3,314	3,558	3227	3227	3226
İstanbul - Bayburt	21,938	3,321	3,331	3228	3228	3217
Gümüşhane - İstanbul	21,965	3,326	3,425	3229	3229	3222
Hakkari - İstanbul	22,038	3,339	3,768	3230	3230	3239
İstanbul - Iğdır	22,052	3,341	3,577	3231	3231	3228
İstanbul - Bartın	22,124	3,354	3,250	3232	3232	3211
İstanbul - Tunceli	22,154	3,359	3,573	3233	3233	3227
Ağrı - İstanbul	22,254	3,377	3,710	3234	3234	3237
İstanbul - Muğla	22,385	3,400	2,813	3235	3235	3167
İstanbul - Muş	22,408	3,404	3,745	3236	3236	3238
İstanbul - Ardahan	22,730	3,460	3,632	3237	3237	3234
İstanbul - Şırnak	23,201	3,543	4,202	3238	3238	3240

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler

Soyadı, adı : DARÇIN, Murat
 Uyuğu : T.C.
 Doğum tarihi ve yeri : 21.01.1973 Kurucaşile/BARTIN
 Medeni hali : Evli
 e-mail : mrtorc@yahoo.com.

Eğitim

Derece	Eğitim Birimi	Mezuniyet tarihi
Yüksek lisans	Gazi Ü. / Kazaların Çev.Tek. Arş.	2002
Lisans	KHO/ Sistem Müh. Bölümü	1995
Lise	Kuleli Askeri Lisesi	1991

İş Deneyimi

Yıl	Yer	Görev
1996	Er Eğt. Tb./ İzmir	Tk. K.
1997-1999	J. Okll. K.lığı/ Ankara	Tk. K.-Mhfz.BI.K.
1999-2001	Malazgirt/ Muş	J. Asyş. Komd. Bl. K.
2001-2004	J. Okll. K.lığı/ Ankara	Öğretmen
2004-2006	Adaklı/ Bingöl	İlçe J. K.

Yabancı Dil

İngilizce

Yayınlar

1. Darçın, M., "Trafik denetim yöntemleri açısından Jandarma'nın etkinliğinin artırılması", Trafik ve Yol Güvenliği II. Ulusal Kongresi, 2003.
2. Darçın, M., Darçın, E.S., "Kolluk hizmetlerinde mesleki etik eğitimi", Kişisel Gelişimde Çağdaş Yönelimler Sempozyumu, EDOK, Ankara, 2004.
3. Darçın, E.S., Darçın, M., "Trafikte çocuk trajedisi", S.Ü. Trafik ve İnsan Sempozyumu, Sakarya, 2004.

4. Darçın, M., "Ağırlık denetiminin kazaları önlemedeki rolü", 2nd Traffic and Road Safety International Congress, Ankara, 2004.
5. Darçın, E.S., Darçın, M., "Ülkemizde genç sürücülere yönelik eğitim uygulama önerisi", 2nd Traffic and Road Safety International Congress, Ankara, 2004.
6. Darçın, M., Alkan, M., Darçın, E.S., "Cezalandırma ve eğitimin emniyet kemeri kullanma davranışı üzerindeki etkisi", Trafik ve Yol Güvenliği III. Ulusal Kong., 2005.
7. Darçın, E.S., Darçın, M., "Türkiye'nin trafikte çocuk gerçeği", Trafik ve Yol Güvenliği III. Ulusal Kongresi, (Poster), 2005.
8. Darçın, M., "AB ulaştırma politikası: Ulaştırma alt sektörleri arasındaki denge", Trafik ve Yol Güvenliği III. Ulusal Kongresi, (Poster), 2005.
9. Darçın, M., "Grouping of the countries according to the children traffic accident fatality by cluster analysis", 3rd Traffic and Road Safety International Congress, 2006.
10. Darçın, E.S., Darçın, M., "Traffic safety levels of secondary school eleventh class students", 3rd Traffic and Road Safety International Congress, Ankara, 2006.
11. Darçın, M., Darçın, E.S., "The use and misuse of child protection systems in Turkey", 3rd Traffic and Road Safety International Congress, Ankara, 2006.